

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AGENCY
FOR HIGHER EDUCATION

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Σχολή Επιστημών της Διοίκησης

Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών

Ακαδημαϊκό έτος 2009 – 2010

Χίος

Ιούνιος 2011

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 44-117 42
ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 9220944
Ηλ. Ταχ.: adipsecretariat@adip.gr

44 SYGROU AVENUE – 11742 ATHENS,
GREECE
Tel. 30 210 9220944
e-mail : adipsecretariat@adip.gr

Επιτελική Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου για το ακαδημαϊκό έτος 2009 – 2010. Η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος αξιοποίησε δεδομένα που προέκυψαν από:

α) τις απόψεις των φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών, όπως αυτές εκφράστηκαν στα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν. Η αξιολόγηση των φοιτητών αφορά στο κάθε μάθημα που προσφέρθηκε χωριστά.

β) τα στοιχεία και τις απόψεις που συνεισέφεραν οι διδάσκοντες στο τμήμα.

γ) τις επιδόσεις των φοιτητών στα μαθήματα των προγραμμάτων σπουδών και τα σχετικά δεδομένα που τηρούνται στο φοιτητολόγιο του τμήματος.

Η αξιολόγηση αναφέρεται στους εξής τομείς:

- α) Προγράμματα Σπουδών σε Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο,
- β) Διδακτικό Έργο,
- γ) Ερευνητικό Έργο,
- δ) Σχέσεις με Κοινωνικούς, Πολιτιστικούς και Παραγωγικούς Φορείς,
- ε) Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης,
- στ) Διοικητικές Υπηρεσίες και Υποδομές.

Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών που προσφέρει το τμήμα ανανεώθηκε σε μεγάλο βαθμό το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, και εφαρμόζεται σταδιακά από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011. Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα είναι σύγχρονο και ευέλικτο θα πρέπει όμως να ενισχυθεί η διεθνής διάσταση του με την προσφορά του στην αγγλική γλώσσα όπως προβλέπεται και στο ιδρυτικό του ΦΕΚ.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες του τμήματος παρουσιάζονται ικανοποιημένοι από την διδασκαλία των μαθημάτων καθώς και την επικοινωνία με τους διδάσκοντες. Ελλείψεις εντοπίζονται σε υλικοτεχνικές υποδομές ιδιαίτερα στην ποιότητα των κτηρίων.

Το ερευνητικό έργο του τμήματος είναι ιδιαίτερα αξιόλογο και τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης. Το τμήμα συμμετέχει σε πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων με πολύ σημαντικά αποτελέσματα.

Το τμήμα έχει αναπτύξει αξιόλογες σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και κυρίως παραγωγικούς φορείς σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Οι διοικητικές υπηρεσίες αν και αντιμετωπίζουν προβλήματα στελέχωσης και γραφειοκρατικών διαδικασιών καταφέρνουν να λειτουργούν ικανοποιητικά.

Η διαδικασία αξιολόγησης προσέφερε σημαντική εμπειρία στους διδάσκοντες και τις διοικητικές υπηρεσίες καθώς και την αφορμή για βελτιώσεις σε ακολουθούμενες διαδικασίες.

Πίνακας περιεχομένων

Επιτελική Σύνοψη	2
Πρόλογος	7
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	8
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα	8
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	9
1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας	9
2. Παρουσίαση του Τμήματος	10
2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ)	10
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος	10
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος	11
2.4. Διοίκηση του Τμήματος	15
3. Προγράμματα Σπουδών	17
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	17
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	30
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	39
3.4. Συνοπτική αξιολόγηση ανά κριτήριο	46
3.5. Γενικές Διαπιστώσεις – Συμπεράσματα	50
4. Διδακτικό έργο	51
4.1. Διδακτικό έργο – Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	51
4.2. Διδακτικό έργο – Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	66
4.3. Συνοπτική αξιολόγηση ανά κριτήριο	74
4.4. Γενικές Διαπιστώσεις – Συμπεράσματα	78
5. Ερευνητικό έργο	79
5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;	79
5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;	79
5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;	80

5.4.	Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;	81
5.5.	Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;	83
5.6.	Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;	84
5.7.	Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;	86
5.8.	Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;	87
6.	Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	88
6.1.	Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;	88
6.2.	Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;	88
6.3.	Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;	90
6.4.	Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;	90
6.5.	Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;	91
7.	Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	94
7.1.	Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;	96
7.2.	Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;	98
8.	Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	101
8.1.	Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;	101
8.2.	Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;	103
8.3.	Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;	105
8.4.	Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου); ...	106
8.5.	Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;	107

8.6.	Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;	107
8.7	Συνοπτική αξιολόγηση ανά κριτήριο;	108
8.8.	Γενικές Διαπιστώσεις – Συμπεράσματα	109
9.	Συμπεράσματα	110
9.1.	Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;	110
9.2.	Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;	111
10.	Σχέδια βελτίωσης	112
10.1.	Βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων	112
10.2.	Μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων	112
10.3.	Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος	112
10.4.	Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία	113
11.	Πίνακες	114
11-1.	Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος	114
11-2.1.	Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών	115
11-2.2.	Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος	115
11-3.	Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)	116
11-4.	Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	117
11-5.1.	Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	118
11-5.2.	Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	121
11-6.1	Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	125

11-6.2	Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών	125
11-7.1.	Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	126
11-7.2.	Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	128
11-8.	Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών	130
11-9.	Επιστημονικές δημοσιεύσεις TNEY	131
11-10.	Αναγνώριση του ερευνητικού έργου TNEY	132
12.	Παραρτήματα	133
12.1.	Παράρτημα Α' : Αξιολόγηση από προπτυχιακούς φοιτητές	134
12.2.	Παράρτημα Β' : Αξιολόγηση από μεταπτυχιακούς φοιτητές	172

Πρόλογος

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης που διεξήγαγε το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου για το ακαδημαϊκό έτος 2009 – 2010.

Η αξιολόγηση βασίζεται στα Κριτήρια Αξιολόγησης της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΙΠ). Τα αποτελέσματα των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας αποτιμώνται λαμβάνοντας υπόψη τέσσερις βασικές ομάδες κριτηρίων: α) Διδακτικό Έργο, β) Ερευνητικό Έργο, γ) Προγράμματα Σπουδών, δ) Λοιπές Υπηρεσίες. Κάθε ομάδα κριτηρίων περιλαμβάνει επιμέρους δείκτες. Κάθε κατηγορία προσδιορίζει ένα στόχο αξιολόγησης. Ο στόχος περιγράφει βασικές αρχές που διέπουν κάθε κατηγορία, ενώ τα κριτήρια δίνουν μια περιγραφή των δράσεων που απαιτούνται για να ικανοποιηθεί ο στόχος.

Η έκθεση αξιολόγησης του Τμήματος με αυτή την αναλυτική μορφή συντάσσεται για πρώτη φορά. Η ΟΜΕΑ ευχαριστεί τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το διοικητικό προσωπικό, καθώς και τους φοιτητές και φοιτήτριες που συνέβαλαν στην εκπόνηση της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, καθώς και ενδεχόμενες προτάσεις για τη βελτίωσή της.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

Σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση της υπ' αριθμόν 1^ης 22/9/2010 τακτικής συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) ορίστηκαν οι:

Αμαλία Πολυδωροπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Πρόεδρος
Ευάγγελος Ξυδέας, Καθηγητής
Σεραφείμ Κάπρος, Αν. Καθηγητής
Βασίλειος Τουντόπουλος, Αν. Καθηγητής
Γεώργιος Λιάκος, εκπρόσωπος φοιτητών

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με το σύνολο των διδασκόντων στο τμήμα και με το διοικητικό προσωπικό του τμήματος για τη συλλογή των στοιχείων. Επίσης η ΟΜΕΑ συνεργάζεται με την ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου που έχει μεταξύ άλλων την ευθύνη συντονισμού των ενεργειών αξιολόγησης των τμημάτων, καθώς και με το τοπικό γραφείο της ΜΟΔΙΠ στη Χίο.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Για τη συλλογή και επεξεργασία των πληροφοριών εκτός της ΟΜΕΑ δραστηριοποιήθηκε το σύνολο των διδασκόντων και η πλειονότητα των φοιτητών και φοιτητριών.

Τα ερωτηματολόγια στα οποία απαντούν οι φοιτητές, ανώνυμα, αφορούν την δομή και το περιεχόμενο του μαθήματος, την οργάνωση του μαθήματος, την ποιότητα και τα μέσα διδασκαλίας, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες. Οι απαντήσεις που δίνονται στα ερωτηματολόγια από τους φοιτητές εκφράζουν τις απόψεις των ερωτώμενων για την βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας, την καλύτερη οργάνωση των μαθημάτων, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες.

Οι φοιτητές συμπληρώνουν τα ερωτηματολόγια, ανώνυμα και χωρίς προειδοποίηση στο πλαίσιο των μαθημάτων που προσφέρονται κατά την διάρκεια του εξαμήνου. Οι ερωτηθέντες θα πρέπει να παρακολουθούν συστηματικά τον διδάσκοντα και να έχουν σχηματίσει άποψη για το εκπαιδευτικό του έργο.

Για την παρούσα έκθεση αξιολόγησης, όσον αφορά το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, χρησιμοποιήθηκαν αρχικά το παλαιό ερωτηματολόγιο (εαρινό εξάμηνο 2009-2010) και στη συνέχεια το νέο ερωτηματολόγιο (χειμερινό εξάμηνο 2010-2011) που συντάχθηκε από ομάδα που όρισε η Γ.Σ. και εγκρίθηκε από την Γ.Σ. 5^η 13/1/2011, όπως παρουσιάζονται στο Παράρτημα Α.

Επίσης για την αξιολόγηση των μαθημάτων του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών χρησιμοποιήθηκαν αρχικά το παλαιό ερωτηματολόγιο (χειμερινό εξάμηνο 2009-2010) και στη συνέχεια το νέο ερωτηματολόγιο (εαρινό εξάμηνο 2009-2010), όπως παρουσιάζονται στο Παράρτημα Β.

Η στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του λογισμικού στατιστικής επεξεργασίας SPSS.

Άλλη πηγή πληροφοριών αποτελούν τα στοιχεία που αφορούν την ερευνητική δραστηριότητα των διδασκόντων. Επίσης, πληροφορίες προέκυψαν από την επεξεργασία των δεδομένων των φοιτητολογίων.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Το υλικό στο οποίο στηρίχθηκε η έκθεση, καθώς και προσχέδιο της έκθεσης έγιναν αντικείμενο αρκετών συναντήσεων διδασκόντων, ΟΜΕΑ, διοικητικού προσωπικού, εκπροσώπων φοιτητών και συζητήθηκε στη Γ.Σ.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Η διαδικασία αξιολόγησης διενεργείται σε αυτή τη μορφή για πρώτη φορά. Στο παρελθόν οι απαντήσεις των φοιτητών στα ερωτηματολόγια ελαμβάνοντο υπόψη και ήταν αντικείμενο συζήτησης στις Γ.Σ. Δεν υπήρχαν όμως τυποποιημένες διαδικασίες σε μεγάλο βαθμό. Η χρήση δύο ερωτηματολογίων (παλαιό – νέο) δεν δημιούργησε προβλήματα συμβατότητας αφού η επεξεργασία αφορά το σύνολο των μαθημάτων ανά εξάμηνο. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης έχει συμβάλει στην ανάπτυξη εσωτερικού διαλόγου για την βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνει το τμήμα και του παραγόμενου έργου.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία από τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν προκύπτει ότι απαιτείται καλύτερος προγραμματισμός και επιτάχυνση της όλης διαδικασίας ώστε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης να είναι διαθέσιμα άμεσα με την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει συνοπτικά το Τμήμα και τις κύριες παραμέτρους λειτουργίας του.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών λειτουργεί στην πόλη της Χίου που με την ισχύουσα ως το 2010 διοικητική διαίρεση αποτελούσε την πρωτεύουσα του ομώνυμου Νομού. Η Χίος είναι το πέμπτο νησί της Ελλάδας σε μέγεθος μετά την εκ νέου ενσωμάτωση της, το 1912, στα εθνικά εδάφη. Στην απογραφή του 2001 ο πληθυσμός του νησιού ήταν περίπου 53000. Το Δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Χίου που ταυτίζεται με το κέντρο της πόλης όπου είναι εγκαταστημένο το τμήμα αριθμούσε, περίπου 23799 κατοίκους (απογραφή του 2001). Η πόλη της Χίου βρίσκεται σε μικρή απόσταση (τρία χιλιόμετρα) από το αεροδρόμιο του νησιού “Όμηρος” και διαθέτει λιμάνι με τακτικές ακτοπολικές συγκοινωνίες .

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹

Κύριο Διδακτικό Προσωπικό

Στο Τμήμα σήμερα υπηρετούν 18 Μέλη ΔΕΠ ως εξής (αλφαβητικά ανά βαθμίδα):

- 3 Καθηγητές:
Ι.Καρκαζής, Ν.Νικητάκος, Ε.Ξυδέας
- 8 Αναπληρωτές Καθηγητές:
Ε.Θανοπούλου, Ι.Θεοτοκάς, Σ.Κάπρος, Μ.Λεκάκου, Α. Πολυδωροπούλου, Θ.Συριόπουλος, Π. Σιούσουρας, Β.Τουντόπουλος.
- 5 Επίκουροι καθηγητές:
Μ.Λάμπρου, Αθ.Πάλλης, Κ.Πάνου, Α.Ρουμπούτσου, Ι.Τσαμουργκέλης.
- 2 Λέκτορες:
Γ.Πρώιος, Ε.Χορτατσιάνη.

Επισημαίνεται, ότι έχει εκλεγεί ένα (1) μέλος ΔΕΠ, σε αναμονή διορισμού απασχολούμενο σαν Διδάσκων βάσει του ΠΔ.407/80.

¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον πίνακα 11-1.

Επίσης το 2010 αναγορεύθηκε ως Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος, ο Καθηγητής κος Ν. Λίτινας.

Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό

Στο Τμήμα σήμερα υπηρετούν 2 Μέλη Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.): Γ.Γεωργούλης και Ι.Δάγκινης.

Στο Τμήμα εργάζονται σήμερα 5 μέλη Διοικητικού Προσωπικού:

- μία (1) μόνιμος υπάλληλος ,
- τέσσερις (4) υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου

Η εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π., του τεχνικού και διοικητικού προσωπικού κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στον Πίνακα 11.1.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.²

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Προπτυχιακοί	249	248	274	309	340
Μεταπτυχιακοί	49	36	46	51	54
Διδακτορικοί	22	27	27	30	39

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών ιδρύθηκε το 1998. Η ίδρυση του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών στη Χίο είναι σύμφωνη με τους αρχικούς στόχους που τέθηκαν κατά την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τον οικονομικό χαρακτήρα της περιφέρειας του Αιγαίου, αλλά και τη ναυτική παράδοση της Χίου. Τον Νοέμβριο του 2000 αποφοίτησαν οι πρώτοι μεταπτυχιακοί φοιτητές, ενώ το Σεπτέμβριο του 2002 αποφοίτησαν οι πρώτοι πτυχιούχοι του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Αντικείμενο του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών είναι η μελέτη και ανάλυση των δεδομένων που συνθέτουν το σύγχρονο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον των οικονομικών μονάδων οι οποίες δραστηριοποιούνται στο σύνθετο χώρο των Μεταφορών και του Εμπορίου και ειδικότερα της Ναυτιλίας, καθώς και η αναζήτηση, επιλογή και εφαρμογή των πλέον κατάλληλων και αποτελεσματικών λύσεων στη διοίκηση των μονάδων αυτών.

² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους πίνακες 11-2.1 και 11-2.2

Ο θεματικός χώρος που καταλαμβάνει το γνωστικό αντικείμενο του Τ.Ν.Ε.Υ. συνδυάζει τη διοίκηση και οργάνωση επιχειρήσεων με τη ναυτιλία, τις μεταφορές και το διεθνές εμπόριο, γνωστικές ενότητες αλληλένδετες μεταξύ τους αλλά και συνδυασμένες με την Ελληνική παράδοση, με σύγχρονες τοπικές, εθνικές και διεθνείς διαστάσεις. Η κυριότερη καθοριστική δύναμη για το εμπόριο είναι η παγκόσμια αγορά. Με τη σειρά του το εμπόριο αποτελεί καθοριστικό παράγοντα ζήτησης για μεταφορές. Οι μεταφορές αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της όλης παραγωγικής διαδικασίας.

Βασική συνιστώσα του κλάδου των μεταφορών είναι η Ναυτιλία, που αποτελεί τον πλέον διεθνή τομέα. Μελετώντας τη ναυτιλιακή αγορά μελετούμε την παγκόσμια οικονομία. Η Ναυτιλία αποτελεί βασικό διεκπεραιωτή σημαντικού όγκου του διεθνούς εμπορίου και σχεδόν μοναδικό μεταφορέα του εμπορίου μεγάλου αριθμού προϊόντων και πρώτων υλών.

Παράγοντες όπως:

- η διαρκώς αυξανόμενη εξειδίκευση της παραγωγής, μακριά από τις πηγές πρώτων υλών και συνήθως μακριά από τον τόπο κατανάλωσης,
- η προσπάθεια των επιχειρήσεων να ανταποκριθούν ικανοποιητικά σε συνθήκες αυξανόμενου ανταγωνισμού διεθνώς,
- η εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές και εξαγωγές αλλά και η γεωγραφική της θέση και ένταξη στα πανευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών,
- οι σύγχρονες τάσεις ανασχεδιασμού των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που δίνουν έμφαση στις έννοιες της διευρυμένης επιχείρησης και της δικτυωμένης επιχείρησης,
- η αύξηση του αριθμού των μετακινήσεων,

αναδεικνύουν τόσο τον διαρκώς αυξανόμενο ρόλο των οικονομικών μονάδων, που λειτουργούν στον σύνθετο χώρο του εμπορίου και της παροχής υπηρεσιών μεταφοράς και ειδικότερα στον ναυτιλιακό χώρο, όσο και την ανάγκη κατάρτισης εξειδικευμένων πτυχιούχων, η οποία κατάρτιση αποτελεί και τον στόχο του τμήματος.

Η αποστολή του Τμήματος εξειδικεύεται στην επιδίωξη τριών συνιστωσών:

1. Της παροχής υψηλής ποιότητας επιστημονικής κατάρτισης στη διακριτή ενότητα της Διοίκησης Επιχειρήσεων, Ναυτιλίας, Μεταφορών και Εμπορίου,
2. Της παροχής έρευνας μέσω ανάπτυξης ερευνητικών προγραμμάτων,
3. Της σύνδεσης εκπαίδευσης και έρευνας με την πράξη, μέσω συνεργασιών με επιχειρήσεις και οργανισμούς.

Η πρώτη συνιστώσα υλοποιείται μέσω του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, και του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Η δεύτερη συνιστώσα αποτελεί σημαντικότατο κομμάτι της συνολικής δραστηριότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η τρίτη συνιστώσα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών και υλοποιείται κυρίως μέσα από τις δραστηριότητες της Επιτροπής Σύνδεσης με τις Επιχειρήσεις, το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης που λειτουργεί από το 1999, τα μαθήματα επιχειρηματικότητας του προγράμματος σπουδών, τις τακτικές διαλέξεις στελεχών, τις οργανωμένες επισκέψεις σε επιχειρήσεις και τις άτυπες δραστηριότητες συμβουλευτικής προς τους φοιτητές και απόφοιτους του τμήματος και του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Γενικά για τους στόχους του TNEY

Συνοπτικά, στα πλαίσια της αποστολής του το Τμήμα έχει σαν βασικούς στόχους:

- Την επίτευξη υψηλής ποιότητας ανωτάτης παιδείας σύμφωνα και με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.
- Την παρακολούθηση των νέων εξελίξεων της έρευνας αλλά και της σχετικής τεχνολογίας και την προσαρμογή του εκπαιδευτικού αντικειμένου σε αυτές.
- Την καλλιέργεια δεξιοτήτων στους αποφοίτους, που τους επιτρέπουν να ανταποκριθούν:
  - (α) σε ένα ανταγωνιστικό εργασιακό περιβάλλον,
  - (β) στην επιτυχή παρακολούθηση και ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών,
  - (γ) στις ανάγκες παρακολούθησης των εξελίξεων της έρευνας.

Εξειδίκευση των στόχων του TNEY

Το TNEY μέσα από την μελέτη και γνώση του συνδυασμένου χώρου της Ναυτιλίας, των Μεταφορών του Διεθνούς Εμπορίου, και λαμβάνοντας υπόψη της αναμενόμενες κοινωνικο-οικονομικές αλλαγές, στοχεύει στη:

1. Κάλυψη των υφιστάμενων εκπαιδευτικών αναγκών στη χώρα μας, καθώς και την προσέλκυση ξένων φοιτητών.
2. Παροχή ενός καινοτόμου, ποιοτικού, αλλά και βιώσιμου προγράμματος σπουδών που θα αποτελέσει πόλο έλξης Ελλήνων και ξένων ερευνητών και επιστημόνων.
3. Βελτίωση τη διεθνούς ανταγωνιστικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και στη ποιοτικότερη στελέχωση και αναβάθμιση της λειτουργίας των ελληνικών ναυτιλιακών επιχειρήσεων, μέσω της εκμετάλλευσης της παράδοσης που παρέχει η Χίος ως κοιτίδα της Ναυτιλιακής Επιχειρηματικότητας και της ισχυρής σύνδεσης με το «Χιώτικο Ναυτιλιακό Δίκτυο.»
4. Παρακολούθηση των εξελίξεων του θεματικού χώρου αλλά και τη αποτελεσματική παρέμβαση με την παραγωγή γνώσεων, τεχνογνωσίας και λειτουργικών “εργαλείων” για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.
5. Παραγωγή καινοτόμου έρευνας και τεχνογνωσίας μέσω της εκπόνησης ερευνητικών προγραμμάτων.
6. Στενή συνεργασία σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο με άλλα Ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια.

7. Διασύνδεση με τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του χώρου μέσω της διοργάνωσης διαλέξεων, ημερίδων, θερινών κύκλων, προσφοράς βραβείων και υποτροφιών, και εκπόνησης διπλωματικών εργασιών, ερευνών, από απόσταση εκπαίδευση, και πρακτικής εξάσκησης.
8. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Οικονομίας μέσω της παραγωγής επιστημονικού δυναμικού με ολοκληρωμένη αντίληψη, γύρω από την διοίκηση και οργάνωση επιχειρήσεων της ποντοπόρου ναυτιλίας, της ακτοπλοΐας, των μεταφορών γενικότερα και του εμπορίου, που θα στελεχώσουν ιδιωτικές επιχειρήσεις και δημόσιους οργανισμούς.
9. Ανάπτυξη της απομακρυσμένης περιοχής του Αιγαίου και ενδυνάμωση του πολλαπλού κοινωνικο-οικονομικού ρόλου του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στον ακριτικό χώρο όπου αναπτύσσεται, σύμφωνα με τις επιταγές και το σκεπτικό ιδρύσεως του.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχει ως κεντρικό στόχο τη δημιουργία επιστημόνων με υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και δημιουργικό και κριτικό πνεύμα, ικανών να αξιοποιήσουν τις νέες κατευθύνσεις που αφορούν τους τομείς εργασίας και έρευνας των αποφοίτων του. Το Τμήμα διατηρεί από την ίδρυση του συναντίληψη για την αποστολή του γεγονός που συμβάλει στον καλό συντονισμό διδασκαλίας και έρευνας. Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος έχει πλήρη συναίσθηση του ότι προετοιμάζει τα στελέχη για τον μόνο τομέα της χώρας που διατηρεί επί τέσσερις δεκαετίες ηγετικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία, αντιστοιχεί σε περίπου 7% του ΑΕΠ και αντισταθμίζει επί δεκαετίες ένα μεγάλο μέρος του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου βελτιώνοντας το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Η μεγάλη αυτή διεθνής έκθεση της χώρας στον τομέα της ναυτιλίας ειδικότερα ανάμεσα στις υπηρεσίες, οδηγεί όχι μόνο στην ανάγκη παραγωγής κατάλληλου στελεχιακού δυναμικού αλλά – όπως είναι εμφανές από άλλα σημεία της έκθεσης – δημιουργεί προσδοκίες για μια ανάλογη παρουσία σε διεθνές επίπεδο και της επιστημονικής κοινότητας που θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα που σχετίζονται με τις θαλάσσιες μεταφορές και γενικότερα με την αλυσίδα της μεταφοράς και την οργάνωση της διακίνησης. Η συναίσθηση αυτής της αποστολής υπαγορεύει την έντονη εξωστρέφεια που καταγράφεται στα ειδικά σημεία της έκθεσης με κύριες εκφράσεις της τον προσανατολισμό σημαντικού μέρους των δημοσιεύσεων προς διεθνή επιστημονικά περιοδικά και εκδοτικούς οίκους, όπως και τη διαρκή συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας του τμήματος και ειδικότερα των μελών ΔΕΠ σε διεθνή προγράμματα σπουδών και έρευνας με άξονα το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών ή με συμμετοχή του σε διεθνείς συνεργασίες στους δύο αυτούς τομείς.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα

το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Λόγω του νεαρού της ηλικίας του τμήματος, δεν παρατηρείται απόκλιση μεταξύ των επίσημα διατυπωμένων στόχων και της σημερινής αντίληψης του τμήματος για τους στόχους του.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Οι στόχοι του τμήματος υλοποιούνται με βάση τον προγραμματισμό. Τα προγράμματα σπουδών, οι μέθοδοι διδασκαλίας, και οι συνεργασίες με φορείς του χώρου και την τοπική κοινωνία εξελίσσονται διαρκώς ακολουθώντας την δυναμική του χώρου έτσι ώστε οι παρεχόμενες σπουδές που προσφέρει το τμήμα να έχουν ένα σύγχρονο και δυναμικό χαρακτήρα. Καθώς εντείνονται οι προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων, σε ορισμένες περιπτώσεις, το Τμήμα προχώρησε στον εμπλουτισμό των στόχων του σε ότι αφορά τις εξωτερικές συνεργασίες και συγκεκριμένα με Πανεπιστήμια του εξωτερικού και φορείς που συνδέονται με τη ναυτιλία, τις μεταφορές (συνδυασμένες μεταφορές, Logistics), καθώς και τις διεθνείς συναλλαγές στην Ελλάδα.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Δεν θεωρείται ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων στόχων του Τμήματος.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Στο Τμήμα λειτουργούν οι ακόλουθες επιτροπές:

- Επιτροπή Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)
- Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)
- Επιτροπή επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών
- Επιτροπή επιλογής υποψηφίων διδασκτόρων
- Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης
- Επιτροπή Υποστήριξης Πρακτικής Άσκησης
- Ομάδα Βιβλιοθήκης
- Ομάδα Erasmus
- Επιτροπή Κατατακτηρίων εξετάσεων
- Ομάδα Ιστοσελίδας Τμήματος
- Επιτροπή Σύνδεσης με τις Επιχειρήσεις και Διαλέξεων
- Επιτροπή Βραβείων και Υποτροφιών

Επίσης λειτουργεί συντακτική ομάδα επιμέλειας του επιστημονικού περιοδικού που εκδίδει το τμήμα Journal of Transport and Shipping, πρώην Aegean Working Papers (<http://www.stt.aegean.gr/index>).

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Το Τμήμα υποστηρίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου (ΦΕΚ 197/2009 – τεύχος Α) και από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το τμήμα δεν είναι διαρθρωμένο σε τομείς.

3. Προγράμματα Σπουδών

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο.

3.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών³

3.1.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.1.1.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Το καινοτόμο διεπιστημονικό γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το τμήμα αφορά στην Διοίκηση Οικονομικών Μονάδων που δραστηριοποιούνται στον σύνθετο χώρο της Ναυτιλίας, των Μεταφορών γενικότερα και του Διεθνούς Εμπορίου-Συναλλαγών δίνοντας έμφαση στις δυνατότητες που προσφέρει η δυναμικά εξελισσόμενη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος έχει διαρθρωθεί με τρόπο ώστε να είναι συνεπές με τους στόχους του Τμήματος και να εντάσσεται σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα. Η ανάπτυξη του προγράμματος έχει βασιστεί στα πρότυπα προγράμματα διεθνώς καταξιωμένων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (όπως, ενδεικτικά MIT ΗΠΑ, City University London). Όμως, καθώς τόσο το κοινωνικό, θεσμικό και οικονομικό περιβάλλον όσο και οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών χαρακτηρίζονται από διαρκή μεταβλητότητα και το πρόγραμμα σπουδών θα πρέπει να ανανεώνεται τακτικά.

---

³ Η παρούσα ενότητα αναφέρεται στο πρόγραμμα σπουδών που εφαρμόστηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009- 2010. Σημειώνεται, όμως, ότι το Τμήμα έχει αναθεωρήσει το πρόγραμμα σπουδών και θα θέσει σταδιακά σε εφαρμογή το νέο πρόγραμμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

Για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητάς του ΠΠΣ το Τμήμα σχεδιάζει την οργανωμένη παρακολούθηση της πορείας των αποφοίτων του, τόσο στην αγορά εργασίας όσο και στην επιλογή μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

3.1.1.2. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Όσον αφορά το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος η αξιολόγηση και ο ανασχεδιασμός του διεξάγονται κατά τη διάρκεια συνελεύσεων της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος όπως προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών που συμμετέχουν στις Γενικές Συνελεύσεις έχουν επίσης ενεργό ρόλο και δυνατότητα για την κατάθεση σχετικών απόψεων. Η επιτροπή προπτυχιακού προγράμματος σπουδών αναλαμβάνει την μελέτη θεμάτων που προκύπτουν, παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του προγράμματος, εισηγείται αλλαγές, βελτιώσεις. Παράλληλα, διεξάγονται συζητήσεις με τη συμμετοχή όλων των διδασκόντων του Τμήματος.

Η αξιολόγηση των στοιχείων που προκύπτουν από την εκτέλεση του προγράμματος σπουδών, των διαφόρων προτάσεων και των εισηγήσεων της επιτροπής προπτυχιακού προγράμματος, οδήγησαν στην αναθεώρηση του ΠΠΣ. Το νέο ΠΠΣ έχει τεθεί σε εφαρμογή από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011

3.1.1.3. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος παρουσιάζεται αναλυτικά στον επίσημο Οδηγό Σπουδών του Τμήματος που διατίθεται σε κάθε ενδιαφερόμενο σε έντυπη μορφή. Επιπροσθέτως, το Πρόγραμμα Σπουδών παρουσιάζεται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο του Τμήματος (<http://www.stt.aegean.gr>), στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

3.1.1.4. Υπάρχει αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων; Πώς χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματά της;

Η τρέχουσα διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων δεν θεωρείται ιδιαίτερα αξιόπιστη. Λόγω της σχετικά μικρής ηλικίας του Τμήματος και του αντιστοιχώς μικρού αριθμού αποφοίτων η παρακολούθηση της εξέλιξης των αποφοίτων δεν απαιτούσε ιδιαίτερη οργάνωση. Όμως, καθώς το Τμήμα ωριμάζει και αναπτύσσεται η ανάγκη για συστηματικότερη παρακολούθηση της εξέλιξης των αποφοίτων γίνεται ιδιαίτερα έντονη. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα σχεδιάζει τη διεξαγωγή ειδικής έρευνας για τους απόφοιτους του Τμήματος. Έχει αναπτυχθεί βάση δεδομένων με στοιχεία επικοινωνίας των αποφοίτων, ιδρύθηκε σύλλογος αποφοίτων και αναπτύχθηκε ιστότοπος για τους απόφοιτους (<http://www.sttalumni.gr>) που είναι σε φάση οργάνωσης και λειτουργίας. Η παραπάνω υποδομή θα διευκολύνει τη διεξαγωγή έρευνας αποφοίτων. Η έρευνα αυτή θα διεξαχθεί από τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η ΔΑΣΤΑ αποτελεί μία διοικητική μονάδα του ιδρύματος που οργανώνεται με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Δ.Β.Μ.

3.1.2 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Το πρόγραμμα σπουδών ανανεώνεται και εξελίσσεται διαρκώς ακολουθώντας τη δυναμική του κλάδου, έτσι ώστε οι σπουδές που προσφέρει το Τμήμα να έχουν διαρκώς σύγχρονο, δυναμικό και ανταγωνιστικό χαρακτήρα. Το Τμήμα έχει προχωρήσει σε προσαρμογές της δομής του ΠΠΣ, με κύριο χαρακτηριστικό την πιο ευέλικτη και αποτελεσματική αναθεώρηση και προσαρμογή του προγράμματος σπουδών.

3.1.2.1. Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων Κορμού, Βασικά Κύκλου, Κύκλων Μαθημάτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το πρόγραμμα σπουδών που εφαρμόστηκε το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 προσφέρει δύο ενότητες-κύκλους μαθημάτων. Στην πρώτη συγκεντρώνονται μαθήματα που παρέχουν τις απαιτούμενες γνώσεις υποδομής και κορμού. Στην δεύτερη προσφέρονται μαθήματα εμβάθυνσης και επιλογής ομαδοποιημένα κατά δέσμες από τις οποίες οι φοιτητές επιλέγουν εκείνη που ανταποκρίνεται στα συγκεκριμένα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα. Τα μαθήματα υποδομής – κορμού αντιστοιχούν στο 79% του συνόλου των απαιτούμενων για την λήψη πτυχίου. Αυτά διακρίνονται σε μαθήματα γενικής εκπαίδευσης (25% του συνόλου), μαθήματα βασικής εκπαίδευσης στη διοίκηση (35% του συνόλου) και μαθήματα διεύρυνσης γνώσεων (19% του συνόλου). Τα μαθήματα εμβάθυνσης – επιλογής αντιστοιχούν στο 21% του συνόλου των απαιτούμενων για την λήψη πτυχίου. Αυτά περιλαμβάνουν μαθήματα εμβάθυνσης γνώσεων (13% του συνόλου), μαθήματα ελεύθερης επιλογής (4% του συνόλου και διπλωματική εργασία (4% του συνόλου). Ο αριθμός των απαιτούμενων μαθημάτων για την λήψη πτυχίου ανέρχεται σε 48 (148 δ. μ.). Ο αριθμός των μαθημάτων που προσφέρθηκαν το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 70.

3.1.2.2. Πόσα μαθήματα προαιρετικά προσφέρονται;

Τα προαιρετικά μαθήματα που προσφέρονται ανέρχονται σε 32

3.1.2.3. Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων επιλογής υποχρεωτικών/μαθημάτων επιλογής υποχρεωτικών (B.K.) / προαιρετικών μαθημάτων;

Ο συνολικός αριθμός των προσφερόμενων μαθημάτων είναι: 70, από αυτά 38 ή 54% είναι υποχρεωτικά, 25 ή 36% κατ' επιλογή υποχρεωτικά και 7 ή 10% ελεύθερης επιλογής.

3.1.2.4 Πως κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Είναι σημαντικό για τους φοιτητές και φοιτήτριες να υπάρχει μέριμνα για σωστή κατανομή του χρόνου διδασκαλίας. Η θεωρητική διδασκαλία, οι ασκήσεις, τα φροντιστήρια, τα εργαστήρια και οι λοιπές δραστηριότητες αποτελούν μέρος της

ολοκληρωμένης ακαδημαϊκής ζωής τους. Τα εργαστήρια των μαθημάτων απασχολούν περίπου το 30% του διδακτικού χρόνου κάθε μαθήματος που περιέχει εργαστήρια στο πρόγραμμά του, ενώ οι ασκήσεις και οι εργασίες κυμαίνονται και απασχολούν περίπου το 30-50% του διδακτικού χρόνου αναλόγως εάν το μάθημα το προβλέπει ή όχι.

3.1.2.5. Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Το πρόγραμμα σπουδών υφίσταται προσαρμογές και αλλαγές σε τακτά χρονικά διαστήματα, άλλοτε μεγάλης και άλλοτε μικρής κλίμακας, ώστε να προσαρμόζεται στην εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης και στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Απώτερος σκοπός, μεταξύ άλλων, είναι να αποφεύγονται επικαλύψεις και να αξιοποιούνται σύγχρονες βιβλιογραφικές πηγές. Για το σκοπό αυτό οι διδάσκοντες βρίσκονται σε άμεση επαφή και συνεργασία, και ενημερώνουν την Γ.Σ., ώστε να μη διδάσκουν επαναλαμβανόμενα μέρη.

Η έκταση της ύλης έχει μελετηθεί ώστε να μην είναι τόσο εκτενής που να γίνεται δύσκολο να αφομοιωθεί από τους φοιτητές και ταυτόχρονα να είναι πλήρης, υπό την έννοια της καθολικής κάλυψης των απαιτούμενων γνώσεων του κάθε μαθήματος. Η Γ.Σ. αποφασίζει για το βαθμό επικαιρότητας και χρησιμότητας ενός μαθήματος.

3.1.2.6. Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Δεν εφαρμόζεται αυστηρά το σύστημα των προαπαιτούμενων μαθημάτων υπό την έννοια της ύπαρξης αναγκαστικής επιτυχούς εξέτασης μαθημάτων για να συνεχιστεί η παρακολούθηση κάποιων άλλων. Για την εγγραφή όμως των φοιτητών σε μαθήματα εμβάθυνσης (επιλογής) του τρίτου αλλά κυρίως του τέταρτου έτους σπουδών υπάρχει υποχρέωση κατοχύρωσης αριθμού διδακτικών μονάδων (ισοδύναμων μαθημάτων) από τα δύο πρώτα έτη σπουδών ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο.

3.1.2.7. Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα Τμήματα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποια είναι αυτά;

Στην παρούσα φάση, δεν παρέχεται η δυνατότητα στους φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να δηλώνουν μαθήματα από τα Προγράμματα Σπουδών των άλλων Τμημάτων της Πανεπιστημιακής Μονάδας Χίου.

3.1.2.8. Ποιες ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;

Διδάσκεται η ξένη γλώσσα των Αγγλικών. Τα Αγγλικά ανήκουν στην κατηγορία του υποχρεωτικού μαθήματος. Σκοπός της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας είναι η υποβοήθηση των φοιτητών και φοιτητριών για τη μελέτη τεχνικών κειμένων, καθώς και η προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις επαγγελματικές προκλήσεις σε μία ιδιαίτερα διεθνοποιημένη αγορά, όπως αυτή της ναυτιλίας και των μεταφορών αλλά και να συνεχίσουν την ακαδημαϊκή τους καριέρα εάν το επιθυμούν σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε ελληνικό ή αλλόφωνο ίδρυμα. Οι πρωτοερχόμενοι φοιτητές δίδουν κατατακτήριες εξετάσεις για να διαπιστωθεί το επίπεδο γνώσεών τους και η ανάγκη παρακολούθησης ειδικών εργαστηρίων.

3.1.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Οι μέθοδοι αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών και φοιτητριών εξαρτώνται από τη φύση του αντικειμένου που σπουδάζουν. Ωστόσο, όλες οι μέθοδοι περιλαμβάνουν ένα συνδυασμό γραπτής ή προφορικής εξέτασης και αξιολόγησης της εργαστηριακής επίδοσης και των γραπτών εργασιών που ολοκληρώνονται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών και φοιτητριών αποσκοπεί στην εξέταση του βαθμού αφομοίωσης της παρεχόμενης γνώσης κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η απομνημόνευση πληροφοριών θα πρέπει πλέον να συνδυάζεται ουσιαστικά με την κρίσιμη ικανότητα του φοιτητή να κατανοεί και να χρησιμοποιεί γεγονότα, έννοιες και πληροφορίες, προκειμένου να διατυπώνει τα δικά του επιχειρήματα και συμπεράσματα.

Κάθε μάθημα εξετάζεται κυρίως με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου, ή με συγγραφή και παρουσίαση εργασιών κατά τη διάρκειά του, ή με επιμέρους τμηματικές (κατά στάδια) εξετάσεις κατά τη διάρκεια του, ή τέλος με κάποιο συνδυασμό τους. Ο υπεύθυνος διδάσκων του μαθήματος αποφασίζει για τον τρόπο εξέτασής του ενώ η προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για τις τελικές εξετάσεις γίνεται με τη βοήθεια του βασικού εγχειριδίου του μαθήματος, των σημειώσεων και της βιβλιογραφίας που υποδεικνύει ο διδάσκων και η οποία είναι διαθέσιμη στη Βιβλιοθήκη της Πανεπιστημιακής Μονάδας Χίου ή στο Διαδίκτυο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε ένα ή περισσότερα μαθήματα προβλέπεται δεύτερη εξεταστική περίοδος μέσα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα ο φοιτητής οφείλει να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογήν μάθημα, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα είτε να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα, ή να το αντικαταστήσει με κάποιο άλλο της επιλογής του.

3.1.3.1. Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Η μεγάλη ποικιλία των μαθημάτων και η διαφορετική φύση τους (θεωρητικό, πρακτικό, ειδικά και προχωρημένα θέματα, κ.λπ.) έχουν ως άμεσο επακόλουθο τη θέσπιση πολλαπλών τρόπων αξιολόγησης. Στο Τμήμα εφαρμόζονται με επιτυχία διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών που

περιλαμβάνουν εκπόνηση εργασιών, εκπόνηση μελετών, τεστ πολλαπλών επιλογών και ενδιάμεση αξιολόγηση (πρόοδος), οι οποίες παρέχουν στους φοιτητές και τις φοιτήτριες την ευκαιρία να αξιολογηθούν όχι μόνο στις θεωρητικές γνώσεις, αλλά να εξασκήσουν και το κριτικό τους πνεύμα, καθώς και τη δημιουργικότητα τους. Επιπρόσθετα, υπάρχει η ομαδική δραστηριότητα στην οποία ομάδες 2-4 ατόμων ασκούν το συνεργατικό τους πνεύμα και υλοποιούν πρακτικές δράσεις και παρουσιάσεις. Ως τμήμα επιστημών διοίκησης, οι παραπάνω διαδικασίες πέρα από το γεγονός ότι οξύνουν το βαθμό κατανόησης της ύλης, φέρνουν τους αξιολογούμενους πιο κοντά την πραγματική διάσταση κάθε μαθήματος προετοιμάζοντας τους κατάλληλα για την μετέπειτα επαγγελματική σταδιοδρομία τους.

3.1.3.2. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να ζητήσουν να σχολιάσουν το γραπτό με το διδάσκοντα. Δίνονται επίσης ενδεικτικές λύσεις των θεμάτων. Τα αποτελέσματα ανακοινώνονται δημοσίως και σε πολλά μαθήματα εμφανίζεται αναλυτική λίστα με την επιμέρους βαθμολόγηση για κάθε θέμα, άσκηση, εργασία, κ.λπ. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει τη δυνατότητα σε φοιτητές και φοιτήτριες να ζητήσουν εξέταση από Ειδική Επιτροπή σε περίπτωση που θεωρήσουν ότι ο διδάσκοντας δεν είναι αντικειμενικός στη διαδικασία αξιολόγησης. Μέχρι σήμερα κανείς φοιτητής δεν έχει αμφισβητήσει επίσημα την αξιολόγησή του ούτε έχει αιτηθεί χρήσης του ανωτέρω δικαιώματος παρά το γεγονός ότι το Τμήμα πάντοτε παρέχει τη σχετική ενημέρωση.

3.1.3.3. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Η εξεταστική διαδικασία αξιολογείται με τη σειρά της στα πλαίσια της αξιολόγησης του διδακτικού έργου. Βασική πηγή δεδομένων αποτελούν τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή στις εξετάσεις, την κατανομή της βαθμολογίας, κ.ά., όπως αυτά προκύπτουν από το ηλεκτρονικό φοιτητολόγιο. Τα στοιχεία αυτά τα παρουσιάζονται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος αλλά και στα πλαίσια της αξιολόγησης του Τμήματος. Επιπλέον, οι φοιτητές διαμέσου των εκπροσώπων τους στη Γενική Συνέλευση εκφράζουν την άποψή τους η οποία και συζητείται από τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης.

3.1.3.4. Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας;

Οι διδάσκοντες μπορούν να κοινοποιήσουν κατάλογο με προτεινόμενα θέματα πτυχιακές εργασίες αλλά και οι φοιτητές διερευνούν ανάληψη πτυχιακής εργασίας με τους διδάσκοντες προτείνοντας θεματικές περιοχές που τους ενδιαφέρουν. Επίσης επισημαίνεται στους φοιτητές η ανάγκη συνεργασίας με τους συμβούλους σπουδών τους στην διαδικασία ανάληψης πτυχιακής εργασίας. Η ανάληψη της πτυχιακής εργασίας δηλώνεται από το φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος. Στην τελική διαδικασία της εξέτασης η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας ανακοινώνεται από τη Γραμματεία, κοινοποιείται σε όλους με ηλεκτρονικό μήνυμα και γραπτή ανακοίνωση, και διεξάγεται δημοσίως

με αποτέλεσμα να υπάρχει πάντοτε ακροατήριο το οποίο παρακολουθεί τη διαδικασία της εξέτασης και συμμετέχει με ερωτήσεις. Για το σκοπό αυτό προγραμματίζεται ένα διήμερο-τριήμερο παρουσιάσεων και διαμορφώνεται αναλυτικό πρόγραμμα.

3.1.3.5. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/διπλωματική εργασία; Ποιες;

Για τη διασφάλιση της ποιότητας της διπλωματικής εργασίας κάθε θέμα περιλαμβάνει μια αναλυτική περιγραφή των προαπαιτούμενων γνώσεων/δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπόνησής της. Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές και φοιτήτριες γνωρίζουν από την αρχή το βαθμό δυσκολίας κάθε θέματος. Για τη διασφάλιση της ποιότητας κάθε εργασίας, το θέμα που επιλέγει ο κάθε διδάσκοντας είναι πρωτότυπο και απαιτεί ικανή προσπάθεια για να μελετηθεί περιλαμβάνοντας παράλληλα όλες τις δεξιότητες που πρέπει να έχει κάθε ενδιαφερόμενος από την αναζήτηση βιβλιογραφικού υλικού ως την υλοποίηση και αξιολόγηση της εργασίας του. Επίσης παρέχονται στους φοιτητές οδηγίες σύνταξης και επιμέλειας της διπλωματικής εργασίας με ενιαίο τρόπο.

3.1.4 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

3.1.4.1. Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Πραγματοποιείται μικρός αριθμός διαλέξεων από αναγνωρισμένους επιστήμονες του εξωτερικού (όπως και στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus). Το Τμήμα έχει διαπιστώσει την ανάγκη για αύξηση του αριθμού και του εύρους των διαλέξεων με διεθνή διάσταση και την συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό.

3.1.4.2. Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει παρά σποραδική συμμετοχή φοιτητών από την αλλοδαπή παρά μόνο στα πλαίσια Ευρωπαϊκών προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών και δια βίου μάθησης, όπως το ERASMUS/SOCRATES. Στο τμήμα φοιτά μικρός αριθμός φοιτητών που εντάσσονται στην κατηγορία Ομογενείς Αλλοδαποί – Αλλογενείς Αλλοδαποί υπότροφοι ελληνικού κράτους.

3.1.4.3. Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα;

Δεν προσφέρονται προπτυχιακά μαθήματα τα οποία να διδάσκονται και σε ξένη γλώσσα.

3.1.4.4. Σε πόσα (και ποια) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα;

Το Τμήμα έχει αναπτύξει διμερείς συνεργασίες, στα πλαίσια του Erasmus με κάποια πανεπιστήμια από τα 38 ιδρύματα του εξωτερικού που συνεργάζεται το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Παράλληλα, συμμετέχει σε σειρά συνεργασιών που αναπτύσσονται στα πλαίσια των Προγραμμάτων Erasmus (studies) και Erasmus (placement) συλλογικά από την Σχολή Επιστημών της Διοίκησης.

3.1.4.5. Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; Ποιες;

Στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι αναρτημένη η λίστα με όλες τις διμερείς συμφωνίες με ιδρύματα του εξωτερικού (<http://erasmus.aegean.gr>). Το τμήμα καλύπτεται από σειρά συμφωνιών που έχει συνάψει η Σχολή Επιστημών της Διοίκησης. Η λίστα αυτή εμπλουτίζεται διαρκώς και έχουν βελτιωθεί πολύ οι διαδικασίες σύναψης συμφωνίας με αποτέλεσμα να είναι δυνατή η δημιουργία νέας σύμβασης με ίδρυμα της αλλοδαπής σε λιγότερο από 3 μήνες. Στο Τμήμα ορίζεται διμελής επιτροπή μελών ΔΕΠ υπεύθυνη για τα προγράμματα δια βίου μάθησης (ERASMUS) η οποία συνεχώς αναζητά εποικοδομητικές συνεργασίες με ιδρύματα της αλλοδαπής και προσφέρει στους φοιτητές και φοιτήτριες νέες ευκαιρίες απόκτησης εμπειριών και βελτίωσης της σταδιοδρομίας τους. Επισημαίνεται ότι η διμελής αυτή επιτροπή εκπροσωπεί τη Σχολή Επιστημών της Διοίκησης και έχει την πρωτοβουλία για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων.

Το τρέχον έτος, με πρωτοβουλία των μελών ΔΕΠ του Τμήματος και της αρμόδιας επιτροπής Erasmus, ενισχύθηκαν οι διμερείς συμφωνίες του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με τη σύναψη ακαδημαϊκών και ερευνητικών συμφωνιών με αναγνωρισμένα ιδρύματα της αλλοδαπής όπως: το Loughborough University και Cardiff University M. Βρετανίας και Dokuz Eylul University, Turkey.

3.1.4.6. Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν έχει καταγραφεί κάποια διεθνής διάκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

3.1.5 Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Η πρακτική άσκηση αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα των δραστηριοτήτων ΤΝΕΥ και της έχει αποδοθεί σημαντικός βαθμός βαρύτητας από όλη την κοινότητα (διδάσκοντες, φοιτητές διοικητικό προσωπικό). Αυτό έχει οδηγήσει στην συνεχή επέκταση του Προγράμματος αλλά και στην ενίσχυση του. Σε αυτή την εξέλιξη έχει συμβάλει ουσιαστικά η εμπειρία που έχει αποκτηθεί και οι συνεργασίες που έχουν αναπτυχθεί από υλοποίηση του θεσμού της πρακτικής άσκησης τα προηγούμενα χρόνια και από το θεσμό των διαλέξεων στελεχών επιχειρήσεων στις εγκαταστάσεις του Τμήματος.

Αποτέλεσμα αυτών είναι η διαρκής θετική αξιολόγηση του ΤΝΕΥ από την πλευρά των επιχειρηματικών φορέων, δείκτης της οποίας είναι ο ικανοποιητικός αριθμός

χρηματοδοτούμενων από τις επιχειρήσεις θέσεων πρακτικής άσκησης φοιτητών και ο σημαντικός αριθμός βραβείων και υποτροφιών σε φοιτητές του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρεται η απονομή βραβείων στους φοιτητές και φοιτήτριες στην αποφοίτηση του Δεκεμβρίου 2008 συγκεκριμένα μέσω βραβείων και υποτροφιών που χορηγήθηκαν από τις εταιρείες: Καραπιτέρης «Ρυμουλκά-Ναυαγοσωστικά», Alnav S.A., Όμιλος «Αποψη» του Χαράλαμπου Ζαφειρόπουλου, Naftotrade Shipping and Commercial S.A., Tsakos Shipping & Trading S.A., Harbor Shipping and Trading S.A. Σημαντική επίσης είναι και η συνεργασία που είχε το τμήμα με πολύ μεγάλες ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις που είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μεγάλες χρηματιστηριακές αγορές όπως στο παρελθόν υπήρξε πολύ σημαντική η συνεργασία με την εταιρία Ceres Hellenic, η οποία επέτρεψε την πρακτική άσκηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, την επίσκεψη φοιτητών σε πλοία της εταιρίας για σύντομο χρονικό διάστημα, την πραγματοποίηση διαλέξεων στελεχών της στο Πανεπιστήμιο και την παροχή μιας πλήρους υποτροφίας για την παρακολούθηση του μεταπτυχιακού προγράμματος του ΤΝΕΥ «Ναυτιλία, Μεταφορές και Διεθνές Εμπόριο». Τέτοιες εταιρείες ήταν ανάμεσα σε άλλες η Tsakos Shipping, Anangel Shipping και άλλες με διεθνείς εκπροσωπήσεις και στρατηγικές συμμαχίες με μακρόχρονες συνεργασίες με γιγαντιαίες παγκόσμιες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η κινεζική Cosco.

3.1.5.1. Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης εφαρμόζεται με επιτυχία στο Τμήμα από το έτος ίδρυσης του. Αξίζει να σημειωθεί ότι ξεκίνησε ως αυτοχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα (με οικονομική κάλυψη των αποζημιώσεων των φοιτητών από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις). Αυτός ο χαρακτήρας παραμένει μέχρι σήμερα και το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης είναι ένα συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα από δημόσιους ιδιωτικούς και κοινοτικούς πόρους. Η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική αλλά προσφέρεται στους φοιτητές ως μάθημα επιλογής στο Η' εξάμηνο, με απώτερο στόχο να εξασκήσουν οι συμμετέχοντες τις επιστημονικές τους γνώσεις στο αντικείμενο των επιστημών διοίκησης σε πραγματικό περιβάλλον επιχείρησης του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα της οικονομίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. με την πάροδο των ετών αυξάνεται ολοένα το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων σε αυτή, καθώς η πρακτική εξάσκηση θεωρείται, σωστά, ως βασικό εφόδιο των αποφοίτων στην μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία. Την τελευταία χρονιά (2010) κατά το διάστημα Ιουλίου τοποθετήθηκαν σε επιχειρήσεις και σε δημόσιος και ιδιωτικούς 79 φοιτητές και φοιτήτριες, το σύνολο των αιτούντων και πολύ μεγάλο ποσοστό των φοιτητών του Τμήματος.

3.1.5.2. Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποια είναι η διάρκειά της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;

Η πρακτική άσκηση έχει ενταχτεί στην πρόσφατη αλλαγή του προγράμματος σπουδών ως μάθημα επιλογής. Η βαρύτητα της είναι 3 διδακτικές μονάδες και προϋποθέτει την συμμετοχή σε τρεις περιόδους θερινής άσκησης προκειμένου να

θεωρηθεί ισότιμη προς μάθημα επιλογής και αξιολογείται με βάση τις εργασίες/έργα που έχουν παραδοθεί από τους ασκουμένους/ες στους επόπτες καθηγητές.

Προκειμένου να εξευρεθούν οι θέσεις τοποθέτησης πρακτικής άσκησης η γραμματεία του Προγράμματος επικοινωνεί κάθε άνοιξη με εταιρείες και οργανισμούς που προσφέρουν θέσεις εργασίας, οι οποίες αξιολογούνται ως προς τη συνάφεια τους με το αντικείμενο σπουδών και ανακοινώνονται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Η προθεσμία δηλώσεως ενδιαφέροντος είναι μέχρι τον Μάιο κάθε ακαδημαϊκού έτους, ακολουθεί η τοποθέτηση των ασκουμένων που γίνεται βάσει του βιογραφικού σημειώματος που υποβάλουν, των προτιμήσεων των φοιτητών και των προσόντων και δεξιοτήτων που ζητούν οι εταιρείες. Ο κύκλος τοποθέτησης ολοκληρώνεται με σεμινάριο εξοικείωσης, προετοιμασίας από τους επόπτες καθηγητές. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται το διάστημα του Ιουλίου - Αυγούστου.

Αναφορικά με τον εσωτερικό κανονισμό το Τμήμα μέσω του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει ορίσει επιτροπή πρακτικής άσκησης που αποτελείται από τον επιστημονικό Υπεύθυνο, την ομάδα έργου και την γραμματεία, η οποία συντονίζει την όλη διαδικασία σε συνεργασία με τους φορείς που συμμετέχουν και τις υπηρεσίες και υπευθύνους του Προγράμματος σε Ιδρυματικό Επίπεδο. Σε κάθε φοιτητή και φοιτήτρια που τοποθετείται σε θέση πρακτικής άσκησης ορίζεται επιβλέπων καθηγητής από το δυναμικό του Τμήματος, οποίος παρακολουθεί και κατευθύνει καθ' όλη τη διάρκεια της άσκησης και επιβλέπει και στη σχετική εργασία απαραίτητη προϋπόθεση (βάσει του νέου προγράμματος σπουδών) για να υπολογιστεί επίδοση στο σχετικό μάθημα.

3.1.5.3. Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης εξακολουθεί να είναι η βραδύτητα της έγκρισης και ένταξης των σχετικών προγραμμάτων από το Υπουργείο Παιδείας και την διαχειριστική αρχή του ΕΠΕΑΚ και ειδικά οι ισχύουσες γραφειοκρατικές και χρονοβόρες διαδικασίες. Το πρόβλημα αυτό έχει ενταθεί τον τελευταίο χρόνο, ιδιαίτερα με στα θέματα των εκταμιεύσεων. Αποτέλεσμα αυτού, οι φοιτητές και φοιτήτριες να αναγκάζονται να συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση που δεν έχει οριστικοποιηθεί επισήμως και προφανώς να αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της αβεβαιότητας και της καθυστέρησης της καταβολής της σχετικής προβλεπόμενης αποζημίωσής τους. Ένα άλλο ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η απόσταση της έδρας του Τμήματος από τους φορείς που παρέχουν σχετικές θέσεις εργασίας σε συνδυασμό με τη γεωγραφική συγκέντρωση των φορέων άσκησης (ειδικά οι ναυτιλιακές εταιρείες) στον Νομό Αττικής, έτσι μεγάλος αριθμός φοιτητών που κατάγονται από περιοχές εκτός Αττικής αντιμετωπίζουν πρόβλημα διαμονής το οποίο πολλές φορές αποτελεί ανυπέρβλητο εμπόδιο. Πιθανή λύση αυτού του προβλήματος θα ήταν η δυνατότητα διαμονής σε εστίες ή σε άλλους χώρους που εξυπηρετούν ανάγκες στέγασης φοιτητών και παραμένουν διαθέσιμοι κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών. Επιπρόσθετα, η διάρκεια της πρακτικής άσκησης είναι λιγότερο από 2 μήνες κάθε φορά (πχ. στα ΤΕΙ ο αντίστοιχος χρόνος είναι 6 μήνες). Οι συμμετέχοντες φοιτητές και φοιτήτριες δεν έχουν την ευκαιρία της πλήρους ανάπτυξης δεξιοτήτων, αφού ο μικρός χρόνος αναγκάζει και τον εργοδότη να μην αφοσιωθεί πλήρως στην εκπαίδευση του ασκουμένου.

Μια πιθανή λύση θα ήταν η δυνατότητα στους τελειόφοιτους για πρακτική άσκηση μεγαλύτερης διάρκειας (3 μήνες).

3.1.5.4. Σε ποιες ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκουμένων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Η πρακτική άσκηση στοχεύει πρωταρχικά στην μετάβαση των ασκουμένων από την θεωρία στην πράξη, στην ανάπτυξη του πνεύματος συνεργασίας, της δημιουργικότητας και της άμιλλας στον απαιτητικό εργασιακό χώρο. Εκτός αυτών όμως η πρακτική άσκηση στοχεύει στην ικανότητα ενός μελλοντικού στελέχους διοίκησης (management) σε μια ναυτιλιακή ή άλλη εταιρία να εφαρμόσει με ορθό και αποτελεσματικό τρόπο τις γνώσεις του στον προγραμματισμό, τη διοίκηση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των σχετικών έργων. Τα αποτελέσματα κρίνονται ως επιτυχημένα, αν κρίνουμε από το βαθμό αποδοχής της πρακτικής από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, αλλά και από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του θεσμού και των συμμετεχόντων από τις εταιρείες και τους οργανισμούς, όπως και από τις τοπικές κοινωνίες και ιδιαίτερα τις νησιωτικές.

Σε όλες τις περιπτώσεις πρακτικής άσκησης, οι συμμετέχοντες ενσωματώθηκαν ομαλά στο νέο τους εργασιακό περιβάλλον και αποχώρησαν στη λήξη της πρακτικής αφήνοντας τις θετικές εντυπώσεις στους προσωρινούς συνάδελφους τους αλλά και στους εκπαιδευτές τους. Σε αρκετές περιπτώσεις, εταιρείες όπου οι τελειόφοιτοι του Τμήματος έκαναν πρακτική άσκηση στη συνέχεια προχώρησαν στην πρόσληψη αυτών των φοιτητών.

3.1.5.5. Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Κατά κανόνα οι διπλωματικές εργασίες έχουν περισσότερο ακαδημαϊκό χαρακτήρα υπό την έννοια ότι οι συμμετέχοντες αφιερώνουν σημαντικό χρόνο να αναζητήσουν επιστημονικά άρθρα και βιβλία, να υλοποιήσουν τεχνικές και μεθοδολογίες και να αξιολογήσουν τα αποτελέσματά τους. Η εμπειρία από την πρακτική άσκηση, και μάλιστα συγκεκριμένες αποστολές ή έρευνες που είχαν ανατεθεί από τους επιβλέποντες ή τους εκπαιδευτές «μετεξελίχθηκαν» σε πτυχιακές εργασίες. Η ένταξη του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση» στο Προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών υπό τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις (κυρίως την εκπόνηση εργασιών) είναι σίγουρο ότι θα αυξήσει τον αριθμό των πτυχιακών εργασιών που θα συσχετίζονται με την απασχόληση και τα θέματα που διαχειρίστηκαν οι ασκούμενοι κατά το πρόγραμμα.

3.1.5.6. Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Οι οργανισμοί του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που συμμετέχουν στο θεσμό της πρακτικής άσκησης κατά κανόνα δεν ευρίσκονται στην περιοχή της Χίου αλλά κυρίως σε άλλες μεγάλες πόλεις, όπως η Αθήνα, ο Πειραιάς, η Θεσσαλονίκη κ.λπ.

Καθώς η πλειονότητα των αποφοίτων κατάγεται και διαμένει σε διαφορετικές περιοχές, η μελλοντική απασχόληση των διπλωματούχων στις εταιρείες που εκπόνησαν την πρακτική τους άσκηση είναι πιθανή, καθώς και οι απόφοιτοι έχουν γνώση του αντικειμένου της εργασίας τους αλλά και οι εργοδότες έχουν διαπιστώσει δείγματα της προσωπικότητας και των προσόντων των αποφοίτων. Σε αρκετές περιπτώσεις, εταιρείες όπου οι τελειόφοιτοι του Τμήματος έκαναν πρακτική άσκηση στη συνέχεια προχώρησαν στην πρόσληψη των εν λόγω φοιτητών. Ακριβέστερα στοιχεία θα προκύψουν με την ολοκλήρωση της έρευνας των αποφοίτων.

3.1.5.7. Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Βασική επιδίωξη του Π.Π.Α του Τμήματος Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών είναι η εξεύρεση θέσεων πρακτικής άσκησης για το σύνολο των φοιτητών/τριών του Τμήματος, μέσω της δημιουργίας και διατήρησης μόνιμων σχέσεων με τους επιχειρηματικούς φορείς του κλάδου της ναυτιλίας, των μεταφορών και του διεθνούς εμπορίου. Μέσα από μια αμφίδρομη σχέση μεταξύ του ΤΝΕΥ και των επιχειρηματικών φορέων αντλούνται γνώσεις και εμπειρίες που επιτρέπουν τη διαρκή ανανέωση και εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών του τμήματος και επιδιώκεται η ουσιαστική σύνδεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τις απαιτήσεις του ναυτιλιακού και γενικότερα του μεταφορικού κλάδου.

Κατά την μακροχρόνια διάρκεια λειτουργίας του θεσμού έχουν αναπτυχθεί αλλά έχουν αποκτήσει και μόνιμα χαρακτηριστικά σχέσεις με παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς.

Εκπρόσωποι συλλογικών ή κλαδικών φορέων συμμετέχουν και στο Συμβουλευτικό Όργανο του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης, δίνουν διαλέξεις και συμμετείχαν σε ημερίδες της Πρακτικής Άσκησης ή και κάνουν μικρής διάρκειας στοχευμένα σεμινάρια. Έχει αναπτυχθεί ευρύς κατάλογος με εταιρείες και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς ο οποίος συνεχώς εμπλουτίζεται με νέες εισαγωγές με νέες εταιρείες ή οργανισμούς ή πρόσωπα, σε αυτούς αποστέλλονται ενημερώσεις ή προσκλήσεις για τις δραστηριότητες του Τμήματος έτσι ώστε να διατηρείται μόνιμη και ζωντανή η σχέση συνεργασίας. Αξίζει να σημειωθεί η σταθερή σχέση συνεργασίας με το Ναυτικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, την Ένωση Ναυτιλίας Μικρών Αποστάσεων, τον Επιμελητηριακό Σύνδεσμο Μεταφορών, το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την Ένωση Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού, με την οποία υπογράφηκε πρόσφατα και Μνημόνιο Συνεργασίας.

3.1.5.8. Ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το Τμήμα προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο);

Το Τμήμα έχει επιλέξει τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις ή γεγονότα επαγγελματικών ενώσεων (ΕΛΙΜΕ ή επαγγελματικά ή κοινωνικά δίκτυα όπως η WISTA ή ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ) την κατά περίπτωση παράσταση αρχικά πληροφορείται από το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου για εταιρείες που τυχόν έχουν

εκδηλώσει ενδιαφέρον για θέσεις πρακτικής άσκησης. Παράλληλα, η επιτροπή πρακτικής άσκησης του Τμήματος αναζητά και επιδιώκει συστηματικά νέες ευκαιρίες ενδιαφέροντος από εταιρείες που παρέχουν θέσεις πρακτικής άσκησης. Στη συνέχεια επιλέγονται οι σχετικές με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος θέσεις και γίνονται οι κατάλληλες επαφές. Επιπρόσθετα το Τμήμα έρχεται σε επαφή με εταιρείες οι οποίες συμμετείχαν ή συμμετέχουν σε ερευνητικά/αναπτυξιακά έργα μαζί με το Τμήμα ή επίσης εταιρείες οι οποίες έχουν συνεργαστεί με μέλη ΔΕΠ στα πλαίσια τέτοιων προγραμμάτων. Μέσω των τοπικών φορέων αναζητούνται θέσεις που αφορούν τη Χιακή κοινωνία. Το Τμήμα ανακοινώνει εγκαίρως στους ενδιαφερόμενους για τη δυνατότητα εκπόνησης πρακτικής άσκησης, στα τοπικά μέσα, στο Διαδίκτυο και με οποιαδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.

3.1.5.9. Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, η ομάδα έργου αποτελούμενη από διδάσκοντες αλλά και από την γραμματεία του Προγράμματος βρίσκεται σε επαφή τόσο με τους ασκούμενους όσο και με τους φορείς υλοποίησης. Ο στόχος αυτής της άμεσης και στενής συνεργασίας είναι η πρόληψη προβλημάτων που ενδεχομένως μπορεί να προκύψουν. Με σύντομες διαδικασίες γίνεται γνωστή η πρόοδος των εργασιών, το αντικείμενο της παρεχόμενης θέσης, συζητούνται τυχόν μεταβολές ώστε να γίνει ελκυστικότερη και σχετικότερη με το αντικείμενο σπουδών και να επιτευχθούν αμεσότερα οι στόχοι της πρακτικής. Πολλές φορές οι σχέσεις που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του ΠΠΑ οδήγησαν σε ερευνητικές συνεργασίες (ΤΡΑΜ ΑΕ) αλλά και σε επιτυχή ερευνητικά Προγράμματα (π. χ. Πρόγραμμα Ενίσχυσης Νέου Ερευνητικού Δυναμικού (ΠΕΝΕΔ), με συμμετέχοντες την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τον Οργανισμό Λιμένος Ηγουμενίτσας, την εταιρεία Deloitte Touche και την Ένωση Ναυτιλίας Μικρών Αποστάσεων).

3.1.5.10. Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Οι προϋποθέσεις που θέτει το Τμήμα έχουν ως σκοπό την ομαλή συνέχεια του προγράμματος τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης τη καλλιέργεια μόνιμων σχέσεων των εταιρειών με το πρόγραμμα και τη διατήρηση του ενδιαφέροντος των ασκούμενων σε υψηλό βαθμό. Από την έναρξη του προγράμματος είχε τεθεί ως προϋπόθεση η καταβολή αποζημίωσης στους φοιτητές από τις εταιρείες (αυτοχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα), αυτή η προϋπόθεση ισχύει μέχρι σήμερα και θεωρείται ότι λειτουργεί ενισχυτικά στη σύσφιξη των σχέσεων και στη δέσμευση. Πέραν της οικονομικής συνδρομής, απαιτείται ο ορισμός ενός υπεύθυνου στελέχους, που θα συνεργάζεται με την επιτροπή και θα ενημερώνει για την πορεία αλλά και το αποτέλεσμα της πρακτικής άσκησης. Με αυτόν τον τρόπο εκτός από τις σχέσεις των φορέων και με τη παρέλευση των χρόνων έχει δημιουργηθεί και ένα σταθερό και συνεκτικό δίκτυο ανθρώπων που πολλά προσφέρει στο πρόγραμμα. Τελευταία προϋπόθεση αλλά ουσιαστική στην ομαλή και αποδοτική πορεία αλλά και στην δυνατότητα

βελτίωσης ή και αναδιοργάνωσης δράσεων είναι η αξιολόγηση των ασκουμένων εκ μέρους των εταιρειών.

3.1.5.11. Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;

Η παρακολούθηση της πορείας των φοιτητών και φοιτητριών που συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση έχει ιδιαίτερη σημασία για το Τμήμα, καθώς μαζί με την εικόνα των φοιτητών και φοιτητριών προς τους φορείς, αξιολογείται και η συνολική εικόνα του Τμήματος για το επίπεδο σπουδών που προσφέρει και τις αρχές που διδάσκει στους φοιτητές και φοιτητρίες του. Επομένως, η πορεία ελέγχεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα με την επικοινωνία του επιβλέποντα καθηγητή με τους φορείς και από το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης που συμπληρώνει ο αρμόδιος από τον φορέα άσκησης.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών⁴

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο τίτλος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος είναι «Ναυτιλία, Μεταφορές και Διεθνές Εμπόριο» (ΝΑ.Μ.Ε.). Στο πλαίσιο της λειτουργίας του, απονέμονται:

- Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στις «Ναυτιλία, Μεταφορές και Διεθνές Εμπόριο»
- Διδακτορικό δίπλωμα.

Οι κατευθύνσεις που προσφέρονται είναι:

- «Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων»
- «Διεθνής Οικονομική - Χρηματοοικονομική»
- «Συνδυασμένες Μεταφορές και Νέες Τεχνολογίες»
- «Ναυτιλία, Επιχειρηματικότητα και Δίκαιο».

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την εκπόνηση μεταπτυχιακών σπουδών περιγράφονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος (www.stt.aegean.gr).

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών υλοποιείται αποκλειστικά από το Τμήμα.

---

⁴ Στην περίπτωση που στο Τμήμα λειτουργούν περισσότερα από ένα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών η ενότητα αυτή πρέπει να επαναληφθεί για το καθένα από τα ΠΜΣ.

3.2.3 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος έχει διαρθρωθεί με τρόπο ώστε να είναι συνεπές με τους στόχους του Τμήματος και να υπακούει στα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα. Ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών είναι ότι περιλαμβάνει τέσσερις διαφορετικές κατευθύνσεις οι οποίες εστιάζουν σε διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα γύρω από τη ναυτιλία και τις μεταφορές. Η ανταπόκρισή του στους στόχους του Τμήματος συζητείται σε ειδικές συναντήσεις που οργανώνονται με την συμμετοχή όλων των διδασκόντων και ο έλεγχος πραγματοποιείται από τη Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.). Ο υψηλός αριθμός υποψηφίων αποτελεί χαρακτηριστικό δείκτη της ανταπόκρισης του ΠΜΣ στις κοινωνικές απαιτήσεις. Επίσης η υποδοχή που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι του προγράμματος στην αγορά εργασίας αλλά και η συνεργασία του τμήματος με επιχειρήσεις και φορείς του χώρου αποτελούν δείκτες ανταπόκρισης στους στόχους.

3.2.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Η αξιολόγηση και η αναθεώρηση του περιεχομένου των μαθημάτων υλοποιείται από τους διδάσκοντες σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η διαδικασία ενεργοποιείται είτε κατά την αναμόρφωση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ή ανεξάρτητα, όταν οι διδάσκοντες μέσω των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων ή/και της συνεργασίας τους με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα εντοπίσουν μια τέτοια ανάγκη. Σε κάθε περίπτωση, η ΓΣΕΣ ενημερώνεται από τη ΣΕ και αποφασίζει για τα επικαιροποιημένα περιγράμματα ύλης.

3.2.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ του Τμήματος παρουσιάζεται αναλυτικά στον επίσημο Οδηγό Σπουδών του Τμήματος που διατίθεται σε κάθε ενδιαφερόμενο σε έντυπη μορφή. Επιπροσθέτως, παρουσιάζεται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο του Τμήματος (<http://www.stt.aegean.gr>), στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα. Ενδεικτικά προκηρύξεις του ΠΜΣ δημοσιεύονται ετησίως στις ακόλουθες εφημερίδες και περιοδικά: Καθημερινή, Κέρδος, Αδέσμευτος Τύπος, Εξπρές, Ναυτεμπορική, Ένθετο Καριέρες της Εφημερίδας τα Νέα, Τεύχος Τ.Ε.Ε., Νομικά Περιοδικά, Ναυτικά Χρονικά, καθώς και στις Τοπικές Εφημερίδες Χίου, και αποστέλλονται σε όλους τους χρήστες του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

3.2.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Η τρέχουσα διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων είναι σε εμβρυακό στάδιο. Λόγω της σχετικά μικρής ηλικίας του Τμήματος και του αντιστοιχού αριθμού αποφοίτων, η παρακολούθηση της εξέλιξης των αποφοίτων δεν απαιτούσε ιδιαίτερη οργάνωση στο παρελθόν. Καθώς, όμως το Τμήμα ωριμάζει και αναπτύσσεται η ανάγκη για συστηματικότερη παρακολούθηση της εξέλιξης των αποφοίτων γίνεται ιδιαίτερα έντονη. Για το σκοπό αυτό έχει αναπτυχθεί βάση δεδομένων με τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας των αποφοίτων, ιδρύθηκε σύλλογος αποφοίτων, είναι σε φάση ανάπτυξης ιστότοπος για τους απόφοιτους (<http://www.sttalumni.gr>) ώστε να είναι ανοικτό πεδίο επικοινωνίας. Σε αυτά τα στοιχεία προβλέπεται να βασιστεί και η έρευνα αποφοίτων που θα διεξαχθεί από τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Επισημαίνεται ότι από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους αποφοίτους του ΠΜΣ NAME 2008-2009, προέκυψε ότι η επαγγελματική αποκατάστασή τους ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική.

3.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.4.1 Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού/ειδίκευσης/κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το ΠΜΣ του Τμήματος εξειδικεύεται σε 4 κατευθύνσεις - γνωστικά πεδία (Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων, Διεθνής Οικονομική – Χρηματοοικονομική, Συνδυασμένες Μεταφορές και Νέες Τεχνολογίες, Ναυτιλία, Επιχειρηματικότητα και Δίκαιο) και απαρτίζεται από 3 κύκλους: ο Α΄ κύκλος καλύπτεται στο χειμερινό εξάμηνο και αποτελείται από 5 υποχρεωτικά βασικά μαθήματα. Οι Β΄ και Γ΄ κύκλοι καλύπτονται στο εαρινό εξάμηνο και περιλαμβάνουν 1 υποχρεωτικό και 3 μαθήματα επιλογής. Στο τέλος του Γ΄ κύκλου, οι φοιτητές και φοιτήτριες εκπονούν τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία τους.

Αναλυτικότερα, σε κάθε κατεύθυνση μεταπτυχιακών σπουδών τα μαθήματα έχουν ως εξής.

- «Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων»
  - Χειμερινό Εξάμηνο: 5 υποχρεωτικά
  - Εαρινό Εξάμηνο: 2 υποχρεωτικά + 6 επιλογής .
- «Διεθνής Οικονομική - Χρηματοοικονομική»
  - Χειμερινό Εξάμηνο: 5 υποχρεωτικά
  - Εαρινό Εξάμηνο: 2 υποχρεωτικά + 6 επιλογής.
- «Συνδυασμένες Μεταφορές και Νέες Τεχνολογίες»
  - Χειμερινό Εξάμηνο: 5 υποχρεωτικά
  - Εαρινό Εξάμηνο: 2 υποχρεωτικά + 6 επιλογής.

- «Ναυτιλία, Επιχειρηματικότητα και Δίκαιο»
  - Χειμερινό Εξάμηνο: 5 υποχρεωτικά
  - Εαρινό Εξάμηνο: 2 υποχρεωτικά+ 6 επιλογής.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα της παραπάνω κατεύθυνσης διαφοροποιούνται μερικώς σε σχέση με εκείνα των άλλων κατευθύνσεων.

Το σύνολο των απαιτούμενων μαθημάτων για την λήψη πτυχίου είναι 13 επιπλέον της διπλωματικής εργασίας.

Το σύνολο των προσφερομένων μαθημάτων είναι 35.

3.2.4.2 Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Σε κάθε κατεύθυνση, το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων προς το σύνολο των απαιτούμενων για λήψη πτυχίου μαθημάτων είναι περίπου 54%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των μαθημάτων επιλογής είναι περίπου 46%.

3.2.4.3 Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής;

Η ποσοστιαία σχέση μεταξύ των ανωτέρω κατηγοριών έχει ως εξής:

- Μαθήματα υποβάθρου: 5 (38%)
- Μαθήματα επιστημονικής περιοχής: 8 (62%)

Επισημαίνεται ότι το ΠΜΣ ΝΑ.Μ.Ε. προσφέρει συνολικά σε όλες τις κατευθύνσεις 7 μαθήματα υποβάθρου και 28 μαθήματα επιλογής.

3.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Οι ώρες θεωρητικής εβδομαδιαίας διδασκαλίας κάθε μαθήματος είναι τρεις (3). Επιπλέον των ωρών αυτών και για την κάλυψη αναγκών εργαστηρίων, σεμιναρίων, πρακτικών ασκήσεων κ.λπ., μπορούν να προστεθούν και άλλες ώρες, ύστερα από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

3.2.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία

επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται μέσα από τη στενή συνεργασία των διδασκόντων σε κάθε κατεύθυνση. Καθώς αναπτύσσονται περαιτέρω συνέργειες μέσω και των εργαστηρίων του Τμήματος, οι διδάσκοντες σε κάθε κατεύθυνση έχουν συχνή συνεργασία, τόσο ερευνητική όσο και διδακτική. Για την αποφυγή κενών, επικαλύψεων, κ.λπ., πραγματοποιούνται συναντήσεις διδασκόντων και συζητούνται οι απαντήσεις των φοιτητών στα ερωτηματολόγια στη Σ.Ε. και την Γ.Σ.Ε.Σ.

3.2.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Προαπαιτούμενα μαθήματα είναι τα μαθήματα του Α' κύκλου, για τους Β' και Γ' κύκλους σπουδών.

3.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Εφαρμόζονται με επιτυχία διαδικασίες αξιολόγησης που περιλαμβάνουν εργασίες (που σε αρκετές περιπτώσεις περιλαμβάνουν έρευνα πεδίου), εκπόνηση μελετών περιπτώσεων, τεστ πολλαπλών επιλογών, ασκήσεις και ενδιάμεση αξιολόγηση (πρόοδος), καθώς και τελικές εξετάσεις ή/και παρουσιάσεις οι οποίες παρέχουν στους φοιτητές και φοιτήτριες την ευκαιρία να αξιολογηθούν όχι μόνο στις θεωρητικές γνώσεις αλλά να εξασκήσουν και το κριτικό τους πνεύμα καθώς και τη δημιουργικότητα τους. Επιπρόσθετα, προωθείται ιδιαίτερα η ομαδική δραστηριότητα στην οποία ολιγομελείς ομάδες εξασκούν το συνεργατικό τους πνεύμα και υλοποιούν πρακτικές δράσεις και παρουσιάσεις.

3.2.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να ζητήσουν να σχολιάσουν το γραπτό με το διδάσκοντα. Δίνονται, επίσης, ενδεικτικές λύσεις των θεμάτων. Επίσης στη διάρκεια παρουσιάσεων των εργασιών-μελετών (που γίνονται δημόσια) αναδεικνύονται τα θετικά και αρνητικά σημεία της προσπάθειας των φοιτητών. Τα αποτελέσματα ανακοινώνονται δημοσίως και σε πολλά μαθήματα εμφανίζεται αναλυτική λίστα με την επιμέρους βαθμολόγηση για κάθε θέμα, άσκηση, εργασία κ.λπ.

3.2.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Η εξεταστική διαδικασία αξιολογείται στα πλαίσια της αξιολόγησης του διδακτικού έργου. Βασική πηγή δεδομένων αποτελούν τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή στις εξετάσεις, την κατανομή της βαθμολογίας, κ.ά., όπως αυτά προκύπτουν από το ηλεκτρονικό φοιτητολόγιο. Τα στοιχεία αυτά τα συζητούνται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Επιπλέον, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές διαμέσου των εκπροσώπων τους στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης εκφράζουν την άποψή τους, η οποία και συζητείται από τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης.

3.2.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει Διπλωματική Εργασία. Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας επιλέγεται στις αρχές του Γ' κύκλου από το φοιτητή ή τη φοιτήτρια σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή και φοιτήτρια, ο Επιβλέπων είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της πορείας της Διπλωματικής Εργασίας υποστηρίζοντας την προσπάθεια του με την υπόδειξη συγκεκριμένων πηγών μελέτης και με τη γενικότερη συνεργασία σε σχετικά επιστημονικά θέματα. Η εξέταση και παρουσίαση της μεταπτυχιακής εργασίας, γίνεται σε τόπο και χώρο που ανακοινώνεται δημόσια από τη γραμματεία του Τμήματος, με τη δυνατότητα ελεύθερης παρακολούθησης από το κοινό.

3.2.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Η ποιότητα της μεταπτυχιακής εργασίας απαιτείται να βρίσκεται στο ανώτερο επίπεδο της επιστήμης. Το θέμα επιλέγεται με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι πρωτότυπο και να απαιτεί υψηλό βαθμό προσπάθειας. Η παρουσίαση της εργασίας θα πρέπει να είναι υψηλού επιπέδου και ο εξεταζόμενος πρέπει να απαντήσει με σαφήνεια σε όλες τις παρατηρήσεις και απορίες που θα εκδηλωθούν. Οι φοιτητές ακολουθούν κοινές οδηγίες σύνταξης και επιμέλειας της διπλωματικής εργασίας.

3.2.6 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.6.1 Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Η Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφαση της καθορίζει τον αριθμό των φοιτητών και φοιτητριών που μπορεί να δεχθεί το Τμήμα στο ΠΜΣ, ανά κατεύθυνση και προκηρύσσει σχετική εκδήλωση ενδιαφέροντος.

Στην προκήρυξη αναφέρονται:

- Οι κατευθύνσεις του ΠΜΣ που θα δεχθούν μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες
- Οι προϋποθέσεις συμμετοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στη διαδικασία επιλογής.

- Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν.
- Οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών και η ακριβής διεύθυνση στην οποία πρέπει αυτά να υποβληθούν.
- Οι διαδικασίες καθώς και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών.
- Άλλες παράμετροι που η Γ.Σ.Ε.Σ. θα κρίνει αναγκαία για τη διευκόλυνση της διαδικασίας επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών.

Η επιλογή των φοιτητών και φοιτητριών για το ΠΜΣ ακολουθεί τις διαδικασίες που προβλέπονται στο ΦΕΚ ίδρυσης του ΠΜΣ και περιγράφονται ακολούθως:

1. Η Γραμματεία του Τμήματος παραλαμβάνει τις αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές, συντάσσει πίνακα υποψηφίων ανά κατεύθυνση.
2. Η Σ.Ε. αφού παραλάβει από τη Γραμματεία τον πίνακα των υποψηφίων ανά κατεύθυνση, ελέγχει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί και συντάσσει τον τελικό πίνακα υποψηφίων για κάθε κατεύθυνση.
3. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων φοιτητών και φοιτητριών για το ΠΜΣ, καταρτίζεται πίνακας κατά φθίνουσα σειρά αξιολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει και ενδεχόμενες προϋποθέσεις για τον καθένα εκ των υποψηφίων (π.χ. προπαρασκευαστικά-προπτυχιακά μαθήματα τα οποία καλείται να παρακολουθήσει επιτυχώς). Μετά την επικύρωση του από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ο πίνακας αυτός αναρτάται στους πίνακες ανακοινώσεων του Τμήματος, ενώ ειδοποιούνται οι επιτυχόντες να εγγραφούν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τη Σ.Ε. Υποψήφιος ο οποίος δε θα εγγραφεί στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα χάνει το δικαίωμα εγγραφής, εκτός αν επικαλεσθεί και τεκμηριώσει λόγους ανώτερης βίας ή ασθένειας. Στην περίπτωση αυτή η Γ.Σ.Ε.Σ. κρίνει τους λόγους που επικαλείται ο υποψήφιος και αποφασίζει σχετικά.

3.2.6.2 Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Στο ΠΜΣ που οδηγεί στην απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης γίνονται δεκτοί, εάν πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις και απαιτήσεις του Τμήματος απόφοιτοι ΑΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικών Σπουδών, Πολυτεχνικών Σχολών, Θετικών Επιστημών, Νομικής και Επιστημών Πληροφορικής. Επίσης μπορούν να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι τμημάτων ΤΕΙ, αξιωματικοί του Εμπορικού Ναυτικού, του Πολεμικού Ναυτικού, του Λιμενικού Σώματος και των λοιπών παραγωγικών Στρατιωτικών Σχολών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το Νόμο. Οι απόφοιτοι των παραπάνω σχολών που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής, θα πρέπει μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά να καταθέσουν αναλυτική περιγραφή της ύλης των μαθημάτων στα οποία έχουν επιτύχει. Με βάση τα στοιχεία αυτά, και εφόσον απαιτείται, θα καθοριστεί προπαρασκευαστική εκπαίδευση ώστε οι υποψήφιοι να είναι σε θέση να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής.

Η επιλογή γίνεται βάσει των ακολούθων κριτηρίων:

- i. Βαθμός Πτυχίου.
- ii. Επίδοση σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με την ειδίκευση.

- iii. Αποδεδειγμένη επάρκεια της Αγγλικής (επιπρόσθετη προσμέτρηση άλλης ξένης γλώσσας).
- iv. Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα.
- v. Αξιολόγηση συστατικών επιστολών.
- vi. Κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τα προσόντα των υποψηφίων που αποδεικνύεται από τα δικαιολογητικά που κατατέθηκαν. Επισημαίνεται ότι, εκτός από τους ακαδημαϊκούς τίτλους και την ερευνητική δραστηριότητα, προσμετράται και η επαγγελματική εμπειρία.
- vii. Η αξιολόγηση γίνεται σε 2 στάδια:
  - α) επί του φακέλου υποψηφιότητας και
  - β) με προσωπική συνέντευξη.

3.2.6.3 Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του Τμήματος, το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών κυμαίνεται περίπου στο 80%.

3.2.6.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Υπάρχει αναλυτικός κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος είναι μόνιμα αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος (www.stt.aegean.gr). Επιπρόσθετα, οι προκηρύξεις θέσεων για το ΠΜΣ ανακοινώνονται σε έντυπα αλλά και ηλεκτρονικά μέσα και από το ίδιο το Τμήμα και από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

3.2.6.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Ορίζεται Επιτροπή Μελών ΔΕΠ που επιλαμβάνεται της διαδικασίας. Η διαδικασία τελεί υπό τον έλεγχο της ΓΣΕΣ και οι προτάσεις της επιτροπής επικυρώνονται από τη ΓΣΕΣ.

3.2.7 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.7.1 Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ προέρχεται πρωτίστως από αυτοχρηματοδότηση και εν μέρει από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Ιδρύματος. Παρά την εξειδίκευση του γνωστικού αντικείμενου (και την απουσία αντίστοιχων ΠΜΣ πλην ενός), τα ετήσια διδάκτρα φοίτησης στο εν λόγω ΠΜΣ παραμένουν συγκριτικά από τα χαμηλότερα στην επικράτεια (3.500 ευρώ).

3.2.7.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ έχει χαμηλό κόστος, καθώς ουδείς από τους διδάσκοντες που είναι μέλη ΔΕΠ δεν λαμβάνει αμοιβή για τη διδασκαλία του στο ΠΜΣ. Επίσης, το Τμήμα έχει αξιοποιήσει τους πόρους που δημιουργεί το ΠΜΣ με την αυτοχρηματοδότησή του, ώστε να αναπτύξει σύγχρονες, κατά το δυνατόν, υποδομές για το ΠΜΣ.

3.2.7.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι που διατίθενται για το ΠΜΣ αξιοποιούνται κυρίως για τις προσκλήσεις επιστημόνων από το εσωτερικό και το εξωτερικό για διαλέξεις, την προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού, και την προβολή των δραστηριοτήτων του ΠΜΣ (εκτύπωση οδηγών σπουδών, εντύπων, φυλλαδίων, ημερίδων κ.λπ.), και την εν γένει λειτουργία του προγράμματος. Επίσης, καλύπτονται έξοδα μετακίνησης των φοιτητών και φοιτητριών για συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς και σχετικές εκδηλώσεις και μελών ΔΕΠ για συμμετοχή τους σε διεθνή συνέδρια.

3.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Επιστήμονες του εξωτερικού καλούνται ανά περίπτωση για διαλέξεις στα πλαίσια των συναφών μαθημάτων του ΠΜΣ.

3.2.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών. Ένας κρίσιμος περιορισμός γι' αυτό είναι η γλώσσα διδασκαλίας (Ελληνική). Στον στρατηγικό προγραμματισμό του Τμήματος συμπεριλαμβάνεται η οργάνωση και προώθηση αγγλόφωνου ΠΜΣ, με στόχο την προσέλκυση και αλλοδαπών φοιτητών.

3.2.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει διδασκαλία μαθημάτων σε ξένη γλώσσα. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ, κάτι τέτοιο είναι εφικτό και μπορεί το Τμήμα να προσφέρει και μαθήματα στην αγγλική γλώσσα, εφόσον προβλέπεται και από το ιδρυτικό ΦΕΚ.

3.2.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Δεν υπάρχουν σχετικές συμφωνίες για διδασκαλία στο ΠΜΣ. Σχετική συνεργασία για κοινές διδακτορικές σπουδές παρουσιάζεται στο 3.3.6.4.

3.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα, δεν έχει υποπέσει στην αντίληψη του Τμήματος κάποια διεθνής διάκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Έχουν όμως κατακτηθεί αρκετές διεθνείς διακρίσεις μεμονωμένων μελών ΔΕΠ του Τμήματος που διδάσκουν στο ΠΜΣ, όπως φαίνονται στον πίνακα 11.10.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.3.1.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Η επιτυχία του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών κρίνεται με βάση το ερευνητικό έργο που παράγεται κατά την εκπόνηση των διδακτορικών σπουδών, καθώς και από την εξέλιξη των αποφοίτων. Δεδομένου ότι ο αριθμός των αποφοίτων είναι περιορισμένος, δεν απαιτείται η οργάνωση εξειδικευμένου συστήματος παρακολούθησης στην παρούσα φάση. Τα θέματα των διδακτορικών διατριβών σχετίζονται και με εφαρμογές που αφορούν τη σύγχρονη κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα.

3.3.1.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης αυτού του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Λόγω του μικρού αριθμού των υποψηφίων διδασκτόρων δεν απαιτείται εξειδικευμένο σύστημα αξιολόγησης. Υπεύθυνη για την αξιολόγηση του προγράμματος είναι η ΓΣΕΣ.

3.3.1.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών;

Το πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών ανακοινώνεται μέσα από την ιστοσελίδα του Τμήματος (www.stt.aegean.gr), καθώς επίσης και από την ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (www.aegean.gr). Οι κενές θέσεις για υποψήφιους διδάκτορες επίσης, ανακοινώνονται και σε έντυπα μέσα ευρείας κυκλοφορίας.

3.3.1.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν Διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα;

Λόγω του μικρού αριθμού των Διδασκόντων του Τμήματος δεν απαιτείται εξειδικευμένο σύστημα παρακολούθησης της πορείας τους, μετά τη λήψη του διπλώματος.

3.3.2 Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

3.3.2.1 Προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου; Ποια είναι αυτά;

Μαθήματα διδακτορικού κύκλου προσφέρονται μόνο για Υποψήφιους/ες Διδάκτορες (ΥΔ) που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν ερευνητικά σε τομείς του γνωστικού αντικείμενου που καλύπτει το Τμήμα.

Με πρόταση του Επιβλέποντα Καθηγητή και σχετική έγκριση από την Γ.Σ.Ε.Σ. υπάρχει δυνατότητα να συσταθεί αριθμός μαθημάτων του ΠΜΣ προς παρακολούθηση από τον/ην ΥΔ, κατά το πρώτο έτος εμπλοκής στη διαδικασία εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής.

3.3.2.2 Προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας; Ποια είναι αυτά;

Προσφέρεται ένας κύκλος σεμιναρίων ερευνητικής μεθοδολογίας τα οποία παρακολουθούν οι Υ.Δ.

3.3.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.3.3.1 Υπάρχει συμμετοχή συναφών θεματικά ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά Ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών και 3μελών επιτροπών;

Υπάρχει συμμετοχή ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών επιτροπών σε ποσοστό περίπου από 30% έως 70% των διδακτορικών διατριβών (αναλόγως της εξειδίκευσης του επιστημονικού πεδίου). Αναφορικά με τις 3μελείς επιτροπές, το ποσοστό αυτό είναι σαφώς μικρότερο και εκτιμάται περίπου στο 20%-30%. Αυτό αυξάνει το κύρος των παρεχόμενων διδακτορικών διπλωμάτων και κάνει τις διαδικασίες αξιολόγησης πιο διαφανείς και αξιοκρατικές.

3.3.3.2 Πώς παρακολουθείται διαχρονικά η επίδοση και η πρόοδος των υποψηφίων διδασκόντων;

Οι υποψήφιοι διδάκτορες συντάσσουν την έκθεση προόδου τους, στην οποία αναφέρονται αναλυτικά τα επιστημονικά τους επιτεύγματα, οι δημοσιεύσεις τους και οι μελλοντικές εργασίες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των διδακτορικών τους διατριβών. Επίσης, οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι να πραγματοποιήσουν μία τουλάχιστον δημόσια παρουσίαση ετησίως. Για το σκοπό αυτό διοργανώνονται ετησίως «Διημερίδες Υποψηφίων Διδακτόρων», στην οποία συμμετέχουν όλοι οι ενεργοί υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και την οποία παρακολουθούν τα μέλη ΔΕΠ και μεταπτυχιακοί και προχωρημένοι προπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες.

3.3.3.3 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, η υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής κάθε υποψηφίου, γίνεται ενώπιον της 7μελούς επιτροπής η οποία ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και συνέρχεται έπειτα από την έγκριση της 3μελούς επιτροπής αξιολόγησης. Ο χρόνος και ο τόπος παρουσίασης ανακοινώνεται επίσημα από τη Γραμματεία του Τμήματος και κοινοποιείται ηλεκτρονικά σε όλα τα μέλη του Πανεπιστημίου. Κατά τη φάση της υποστήριξης, προβλέπεται η παρουσία ευρύτερου κοινού, το οποίο παρακολουθεί ανοικτά όλη τη διαδικασία.

3.3.3.4 Εφαρμόζονται κοινές (μεταξύ των διδασκόντων) διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Όλοι οι διδάσκοντες που επιβλέπουν υποψήφιους διδάκτορες στο Τμήμα, εφαρμόζουν κοινές τακτικές αξιολόγησης/επίβλεψης της εκάστοτε διδακτορικής διατριβής. Τα κριτήρια αξιολόγησης (δημοσιεύσεις σε διεθνή συνέδρια και έγκριτα περιοδικά) είναι επίσης κοινά μεταξύ των διδασκόντων και έχουν όλα κοινό παράγοντα την διασφάλιση υψηλής αναγνωρισιμότητας των ερευνητικών αποτελεσμάτων της διδακτορικής διατριβής από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

3.3.3.5 Πώς αξιολογείται η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

Η ασφαλέστερη μέθοδος για την αξιολόγηση της διαδικασίας αξιολόγησης είναι το επίπεδο των δημοσιευμένων επιστημονικών εργασιών του υποψηφίου σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και διεθνή συνέδρια με κρίση. Οι κριτές των εργασιών αυτών είναι ανεξάρτητοι επιστήμονες, μέλη άλλων ΑΕΙ του εξωτερικού ή της ημεδαπής, μέλη ερευνητικών ινστιτούτων και άλλων επιστημονικών φορέων ή της βιομηχανίας. Η θετική αξιολόγηση και εν τέλει η αποδοχή μιας εργασίας, συνιστά αναγνώριση της πρωτότυπης μελέτης πάνω στη θεματική περιοχή και αυτομάτως εντάσσει τον υποψήφιο σε αναγνωρισμένη θέση στο επιστημονικό γίγνεσθαι.

3.3.3.6 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής;

Τόσο στην ανάθεση όσο και στην εξέταση της διδακτορικής διατριβής, ο υποψήφιος πρέπει αρχικά να πληροί τα κριτήρια εισαγωγής και στη συνέχεια να υποστηρίξει ενώπιον της 7μελούς επιτροπής τη διατριβή του, η οποία έχει συνοδευτεί από μια σειρά επιστημονικών εργασιών, που έχουν κριθεί από ανεξάρτητες επιτροπές επιστημόνων, εξασφαλίζοντας την πρωτοτυπία και επιστημονικής καινοτομίας και συμβολής της κάθε διδακτορικής διατριβής. Επιπρόσθετα, η υποστήριξη αυτή λαμβάνει χώρα σε δημόσιο χώρο, ανοικτό για το ευρύ κοινό και σε χρονική στιγμή που έχει εγκαίρως ανακοινωθεί δημόσια.

3.3.3.7 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη διδακτορική ή διατριβή; Ποιες;

Οι προδιαγραφές της ποιότητας μιας διδακτορικής διατριβής αν και δεν έχουν εγγράφως δηλωθεί, πρακτικά τηρούνται στο έπακρο και αφορούν στη δημοσίευση πρωτότυπων εργασιών του κάθε υποψηφίου σε έγκριτα περιοδικά και διεθνή συνέδρια. Αν και ο απαιτούμενος αριθμός εργασιών ποικίλλει, η επικρατούσα τάση είναι να υπάρχουν τουλάχιστο δυο εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά και πολλαπλάσιες εργασίες σε διεθνή συνέδρια με πλήρη κρίση.

3.3.4 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;

3.3.4.1 Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Σε τακτές χρονικές περιόδους (συνήθως δύο φορές ετησίως), το Τμήμα δημοσιοποιεί πρόσκληση (στον τύπο και ηλεκτρονικά μέσα) για την εκδήλωση ενδιαφέροντος ΥΔ σε επιστημονικά θέματα ενδιαφέροντος των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Οι υποψήφιοι καταθέτουν τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην προκήρυξη (συμπεριλαμβανομένης συγκεκριμένης ερευνητικής πρότασης επί του θέματος). Στη συνέχεια οι ενδιαφερόμενοι προσκαλούνται σε προσωπική συνέντευξη. Τα αποτελέσματα της επιλογής συζητούνται και εγκρίνονται από τη ΓΣΕΣ, η οποία ορίζει και την τριμελή επιτροπή των υποψηφίων διδασκόντων.

3.3.4.2 Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται;

Το Τμήμα εφαρμόζει τα κριτήρια που θέτει η σχετική Νομοθεσία. Δεκτές γίνονται υποψηφιότητες κατόχων Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης (Master) σε συναφή προς τα παραπάνω γνωστικά αντικείμενα της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορούν να γίνουν δεκτοί και απόφοιτοι ΑΕΙ της χώρας ή ισότιμου ΑΕΙ της αλλοδαπής, οι οποίοι δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου, διαθέτουν όμως διακριτή και αναγνωρισμένη, στην Ελλάδα ή και στο εξωτερικό, ερευνητική, μελετητική, συγγραφική κ.λπ., εμπειρία σε θέματα σχετικά με τα παραπάνω γνωστικά αντικείμενα. Η δυνατότητα παραμονής στη Χίο κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν στη Γραμματεία του ΤΝΕΥ του Πανεπιστημίου Αιγαίου τα ακόλουθα:

1. Έντυπη Αίτηση (που παρέχεται από την Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ή την ιστοσελίδα του τμήματος στη διεύθυνση: <http://www.stt.aegean.gr>).
2. Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα.
3. Επικυρωμένο αντίγραφο Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών .
4. Επικυρωμένο αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας μεταπτυχιακών μαθημάτων.
5. Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας.
6. Μία (1) φωτογραφία.
7. Δύο συστατικές επιστολές, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον να προέρχεται από Καθηγητή, ο οποίος έχει διδάξει τον υποψήφιο.
8. Αποδεικτικό αγγλικής γλώσσας.
9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις, διακρίσεις (εάν υπάρχουν).
10. Αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν).
11. Αναλυτική έκθεση για τα επιστημονικά και επαγγελματικά ενδιαφέροντά τους και τους λόγους για τους οποίους ενδιαφέρονται για διδακτορικές σπουδές.

3.3.4.3 Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδακτόρων;

Το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων διδακτόρων είναι περίπου της τάξης του 60%-70%.

3.3.4.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

Υπάρχει αναλυτικός κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος είναι μόνιμα αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος (www.stt.aegean.gr).

3.3.4.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

Η επιλογή πραγματοποιείται δημόσια από τη Γ.Σ.Ε.Σ., διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο τη διαφάνεια της διαδικασίας.

3.3.5 Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

3.3.5.1 Υπάρχει γενικό σεμινάριο σε τακτή χρονική βάση (εβδομαδιαίο, μηνιαίο) όπου καθηγητές και ερευνητές στο Τμήμα παρουσιάζουν τη δουλειά τους για ενημέρωση των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών;

Εκτός από τις διημερίδες παρουσίασης της έρευνας των υποψηφίων διδασκόντων γίνονται παρουσιάσεις ερευνητικών αποτελεσμάτων από μέλη ΔΕΠ και ερευνητές που συνεργάζονται με το τμήμα.

3.3.5.2 Υπάρχει δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών από άλλα παν/μια και ερευνητικά κέντρα για να δώσουν ομιλίες και να ενημερώσουν για το έργο τους;

Το Τμήμα επισκέπτονται επιστήμονες του εσωτερικού και του εξωτερικού για να πραγματοποιήσουν ομιλίες ή να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις.

3.3.6 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

3.3.6.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές; Σε ποιο ποσοστό;

Μέχρι πρότινος, η Ελληνική νομοθεσία δεν επέτρεπε τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ από την αλλοδαπή στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές. Με το νέο νόμο 3685/2008, η συμμετοχή είναι πλέον δυνατή και το Τμήμα κάνει χρήση έχοντας ήδη προσεγγίσει διδάσκοντες από το εξωτερικό για να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην επίβλεψη διδακτορικών διατριβών, μέσω της συμμετοχής τους στις αντίστοιχες επιτροπές. Στα διδακτορικά που δίδονται μετά το 2010, συμμετέχει κατά μέσο όρο ένας καθηγητής από πανεπιστήμιο της αλλοδαπής στην επταμελή επιτροπή.

3.3.6.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδασκόντων;

Δεν έχει καταγραφεί στο Τμήμα υποβολή ενδιαφέροντος για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής από αλλοδαπούς υποψήφιους διδάκτορες. Ως βασικός περιορισμός εκτιμάται η Ελληνική γλώσσα και η παράλληλη απουσία αγγλόφωνου ΠΜΣ που θα μπορούσε να συμβάλλει στην επιστημονική υποστήριξη των αλλοδαπών ΥΔ. Σε κάθε περίπτωση, το Τμήμα παραμένει ανοικτό και στοχεύει στην προσέλκυση αλλοδαπών ΥΔ. Παρ' όλα αυτά εκτιμάται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν υποψηφιότητες διδακτορικών φοιτητών στα πλαίσια του δικτύου TRANSPORTNET και του Ευρωπαϊκού Διδακτορικού (ενότητα 3.3.6.4).

3.3.6.3 Παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα;

Η προγενέστερη νομοθεσία δεν επέτρεπε την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε γλώσσα πλην της Ελληνικής. Ο νέος νόμος 3685/2008 καθιστά κάτι τέτοιο πλέον εφικτό και το Τμήμα παρέχει αυτή τη δυνατότητα στους υποψήφιους διδάκτορες. Τα τελευταία έτη, αυξανόμενος αριθμός υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος επιλέγει τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής στην Αγγλική γλώσσα, γεγονός που ενισχύει τη δυνατότητα ευρύτερης διάχυσης της επιστημονικής έρευνας και των σχετικών ευρημάτων.

3.3.6.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Είναι σε εξέλιξη σχετική πρωτοβουλία για την καθιέρωση, οργάνωση και παροχή του 'Ευρωπαϊκού Διδακτορικού Διπλώματος', κυρίως σε συνεργασία με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα που απαρτίζουν το Δίκτυο Transportnet, του οποίου ιδρυτικό μέλος είναι το τμήμα.

Το δίκτυο απαρτίζεται από οκτώ Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με σημαντική επιστημονική συνεισφορά στα επιστημονικά πεδία των μεταφορών και της ναυτιλίας. Εκτός του Πανεπιστημίου Αιγαίου, συμμετέχουν:

- University of Antwerp, Βέλγιο
- Instituto Superior Técnico, Lisboa, Portugal
- Université de Lyon II (Laboratoire d'Economie des Transports - LET), Γαλλία
- Technische Universiteit Delft, Ολλανδία
- Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Ελβετία
- Università degli Studi di Genova, Ιταλία
- Technical University of Karlsruhe (IWW), Γερμανία

Μεταξύ των διαφόρων στρατηγικών επιλογών του δικτύου TRANSPORTNET στο πλαίσιο της προώθησης ενός χώρου αριστείας στα επιστημονικά του πεδία είναι και η θεσμοθέτηση ενός **κοινού Ευρωπαϊκού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών** (European PhD program). Το Ευρωπαϊκό Διδακτορικό Πρόγραμμα προσφέρεται ως μία εναλλακτική ισότιμη επιλογή για τους υποψήφιους διδάκτορες των πανεπιστημίων-μελών του δικτύου.

3.3.6.5. Παρέχονται από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κλπ.;

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την ενίσχυση του κύρους της διδακτορικής διατριβής, οι υποψήφιοι διδάκτορες να είναι μέλη μιας κοινωνίας υποψηφίων διδασκόντων που είναι ενεργή, ακαδημαϊκά και ερευνητικά. Τα θερινά και χειμερινά σχολεία (όπως π.χ. το URIT, PACTS, TRANSPORTNET) προσφέρουν τη δυνατότητα εμπλουτισμού των γνώσεων κάθε υποψηφίου και τον φέρνουν σε επαφή με άλλους συναδέλφους για ανταλλαγή ιδεών και προβληματισμών. Από την άλλη πλευρά, τα διεθνή συνέδρια και περιοδικά αξιολογούν εμπράκτως το έργο κάθε διατριβής, παρέχοντας και ένα μέτρο επίδοσης και αποδοχής της έρευνας του υποψηφίου από το επιστημονικό κοινό. Επομένως, η συμμετοχή σε όλα τα παραπάνω κρίνεται άκρως επιτακτική και το Τμήμα προσπαθεί να

συνδράμει όσο είναι δυνατό, είτε μέσω κονδυλίων από ερευνητικά προγράμματα, είτε μέσω ιδίων πόρων.

3.3.6.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα, δεν έχει υποπέσει στην αντίληψη του Τμήματος κάποια διεθνής διάκριση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών. Έχουν υπάρξει όμως πολλές περιπτώσεις ΥΔ στον οποίων τις δημοσιευόμενες εργασίες σε έγκυρα διεθνή περιοδικά εμφανίζονται αναφορές (citations) από άλλους ερευνητές κατά την διάρκεια του διδακτορικού τους. Επίσης η Κα Μαρία Καμαργιάννη (ΥΔ) έχει λάβει το χάλκινο μετάλλιο για την έρευνά της “Exploring Teenagers’ Driving Behavior in Rural Areas” στο Young European Arena of Research 2010.

3.4 Συνοπτική αξιολόγηση ανά κριτήριο⁵

3.4.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.4.1.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικό

Σχόλιο: Το ΠΠΣ ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους του Τμήματος και τις κοινωνικές απαιτήσεις. Επειδή, όμως, οι τελευταίες είναι ευμετάβλητες, απαιτούνται δράσεις διαρκούς αξιολόγησης.

3.4.1.2 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικά

Σχόλιο: Όλα τα παραπάνω στοιχεία ελέγχονται διαρκώς μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης και από την Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

3.4.1.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικό

Σχόλιο: Η αποτελεσματικότητα του εξεταστικού συστήματος ελέγχεται με βάση τα στατιστικά στοιχεία του φοιτητολογίου, αλλά και από τους ίδιους τους φοιτητές και φοιτήτριες, που έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν την άποψή τους μέσω των εκπροσώπων τους.

---

⁵ Τέσσερις βαθμίδες: Ανεπαρκής, Μέτρια, Ικανοποιητική, Άριστη.

3.4.1.4 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

Σχόλιο: Η διεθνής διάσταση του ΠΠΣ προκύπτει από τις ανταλλαγές φοιτητών μέσω Erasmus και τις διαλέξεις από επιστήμονες του εξωτερικού. Απαιτείται να αναζητηθούν περαιτέρω δράσεις ενίσχυσης της διεθνούς διάστασης του ΠΠΣ.

3.4.1.5 Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η πρακτική άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται χωρίς προβλήματα, είναι όμως μικρή η διάρκειά της. Οι παρούσες συνθήκες δεν επιτρέπουν άμεσα την αύξηση της διάρκειας της πρακτικής άσκησης.

3.4.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.4.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Ο τίτλος ανταποκρίνεται πλήρως στο περιεχόμενο και τους στόχους του ΠΜΣ.

3.4.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Το ΠΜΣ οργανώνεται από το Τμήμα. Το Τμήμα έχει τη δυνατότητα να το υποστηρίξει πλήρως.

3.4.2.3 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικό

Σχόλιο: Το ΠΜΣ ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους του Τμήματος και τις κοινωνικές απαιτήσεις. Επειδή, όμως, οι τελευταίες είναι ευμετάβλητες, απαιτούνται δράσεις διαρκούς αξιολόγησης.

3.4.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Όλα τα παραπάνω στοιχεία ελέγχονται διαρκώς, μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης, από τη Σ.Ε. και τη Γ.Σ.Ε.Σ.

3.4.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Γενική αξιολόγηση: Άριστο

Σχόλιο: Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με τρόπους που ανταποκρίνονται πλήρως στους στόχους και το χαρακτήρα του ΠΜΣ. Η αποτελεσματικότητα του εξεταστικού συστήματος ελέγχεται με βάση τα στατιστικά στοιχεία του φοιτητολογίου, τον αλλά και από τους ίδιους τους φοιτητές και φοιτήτριες, που έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν την άποψή τους μέσω των εκπροσώπων τους.

3.4.2.6 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η διαδικασία είναι ανοικτή και διαφανής. Οι μέθοδοι αξιολόγησης των υποψηφίων ανταποκρίνονται πλήρως στους στόχους και το χαρακτήρα του ΠΜΣ.

3.4.2.7 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

Σχόλιο: Το ΠΜΣ κυρίως αυτοχρηματοδοτείται. Χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους (χαμηλά διδάκτρα) και εν μέρει από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος, οι οποίοι προς το παρόν επαρκούν οριακά. Για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του προγράμματος απαιτείται η εξεύρεση περισσότερων πηγών χρηματοδότησης.

3.4.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

Σχόλιο: Η διεθνής διάσταση του ΠΜΣ προκύπτει από τη συμμετοχή φοιτητών σε διεθνή καλοκαιρινά και χειμερινά σχολεία και διαλέξεις από επιστήμονες του εξωτερικού. Απαιτείται να αναζητηθούν περαιτέρω δράσεις ενίσχυσης της διεθνούς διάστασης του ΠΜΣ.

3.4.3 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.4.3.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η σταδιοδρομία των διδασκόντων του Τμήματος και το ερευνητικό τους έργο μαρτυρούν την εξαιρετική επιτυχία του προγράμματος διδακτορικών σπουδών.

3.4.3.2 Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η αποτελεσματικότητα της δομής του προγράμματος διδακτορικών σπουδών παρακολουθείται από τη Σ.Ε. και τη Γ.Σ.Ε.Σ.

3.4.3.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Γενική αξιολόγηση: Άριστο

Σχόλιο: Το εξεταστικό σύστημα είναι ανοικτό, διαφανές και αποτελεσματικό.

3.4.3.4 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η διαδικασία επιλογής είναι ανοικτή και διαφανής.

3.4.3.5 Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητική

Σχόλιο: Η απόσταση της Χίου από τα μεγάλα αστικά κέντρα και η γραφειοκρατική δομή της οικονομικής διαχείρισης δυσχεραίνουν τη διοργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών με εξωτερικούς ομιλητές/εισηγητές. Εντούτοις, ο αριθμός των σχετικών εκδηλώσεων είναι ικανοποιητικός.

3.4.3.5 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος παράγουν ερευνητικό έργο με διεθνή αναγνώριση και συμμετέχουν στην εκπόνηση διεθνών ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων.

3.5 Γενικές Διαπιστώσεις – Συμπεράσματα

Με βάση την αξιολόγηση του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Τα προγράμματα σπουδών είναι σύγχρονα και ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος. Η δομή του ΠΠΣ προσαρμόζεται έτσι ώστε το ΠΠΣ να παραμένει ευέλικτο και αποτελεσματικό. Το νέο ΠΠΣ δεν αξιολογήθηκε στην παρούσα έκθεση, καθώς τέθηκε σε εφαρμογή σταδιακά από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.
- Οι διαδικασίες επιλογής και αξιολόγησης των φοιτητών είναι διαφανείς και αρκετά αποτελεσματικές.
- Οι διαδικασίες αναθεώρησης των προγραμμάτων σπουδών είναι ανοικτές και διαφανείς.
- Η μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ΠΜΣ δεν φαίνεται να διασφαλίζεται επαρκώς από τους υφιστάμενους πόρους. Το ζήτημα αυτό, αν και δεν χαρακτηρίζεται ως επείγον, απασχολεί το Τμήμα.
- Οι διαδικασίες αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων είναι επαρκείς όσον αφορά την εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και τους διδάσκοντες.
- Η παρακολούθηση της εξέλιξης των αποφοίτων παραμένει να οργανωθεί. Σημαντικό βήμα αποτελεί η ανάπτυξη βάσης δεδομένων με στοιχεία που αφορούν τους αποφοίτους, η ίδρυση συλλόγου αποφοίτων και η ανάπτυξη ιστοσελίδας των αποφοίτων. Επιπλέον, σχετικές δράσεις θα αναπτυχθούν από τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
- Θα ήταν χρήσιμη η αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών από εξωτερικούς επιστήμονες υψηλού κύρους που θα επιλέξει το Τμήμα.

4. Διδακτικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό διδακτικού έργου, σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

4.1 Διδακτικό Έργο – Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

4.1.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Οι διδάσκοντες διαθέτουν επαρκή γνώση εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών αποτελεσματικής μετάδοσης του γνωστικού τους αντικειμένου.

Η διδασκαλία περιλαμβάνει απαραίτητως αποσαφήνιση των γνωσιακών στόχων των μαθημάτων, ανάπτυξη της ύλης μέσω κατάλληλου μίγματος θεωρίας και πράξης, αναφορά και διάθεση (όπου είναι εφικτό) αναλυτικής και επικαιροποιημένης βιβλιογραφίας.

Κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων οι φοιτητές ενθαρρύνονται συστηματικά να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις. Ο διάλογος με το διδάσκοντα και η διατύπωση γενικότερων προβληματισμών από το ακροατήριο αποτελεί πάγια πρακτική των διδασκόντων του Τμήματός μας.

Επίσης, οι διδάσκοντες διαθέτουν αρκετό χρόνο εκτός μαθήματος για τους φοιτητές. Στη πλειονότητα των περιπτώσεων οι φοιτητές αναπτύσσουν συνεργασία με το διδάσκοντα και σε άλλα θέματα εκτός του στενού αντικειμένου του μαθήματος.

Η εκτίμησή μας είναι ότι η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού είναι υψηλή όπως προκύπτει από τη σταθερά μέση – υψηλή απόδοση των φοιτητών του Τμήματος.

4.1.1.1 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Οι διδάσκοντες/μάθημα αξιολογούνται σε εξαμηνιαία βάση από τους/τις φοιτητές/τριες μέσω ανωνύμων ερωτηματολογίων που αναδιαμορφώθηκαν και εγκρίθηκαν από την Γ.Σ. πρόσφατα, αφού λήφθηκαν υπόψη και τα ερωτηματολόγια της ΑΔΙΠ. Ακολουθεί η περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης και ο τρόπος εφαρμογής της.

Κατάρτιση του ερωτηματολογίου. Τα ερωτηματολόγια, στα οποία απαντούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, είναι ενιαία για όλα τα μαθήματα και τους διδάσκοντες και αφορούν κυρίως την ποιότητα και τα μέσα της έρευνας και διδασκαλίας, τη δομή και το περιεχόμενο των σπουδών. Οι απαντήσεις που δίνονται στα ερωτηματολόγια από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες εκφράζουν τις απόψεις των ερωτώμενων για τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας, την καλύτερη οργάνωση των μαθημάτων, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες και τις προσδοκίες τους από τις σπουδές.

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι αμερόληπτα και στατιστικώς αξιόπιστα, πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματος απογραφικά και όχι δειγματοληπτικά, εφόσον αυτό είναι εφικτό, πάντοτε εθελοντικά και ανώνυμα και χωρίς προειδοποίηση στο πλαίσιο των μαθημάτων που προσφέρονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Οι ερωτηθέντες πρέπει να παρακολουθούν συστηματικά τον διδάσκοντα και συνεπώς να έχουν σχηματίσει άποψη για το εκπαιδευτικό του έργο.

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του μαθήματος από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που βρίσκονται στην αίθουσα διδασκαλίας απροειδοποίητα. Η διαδικασία που ακολουθείται περιλαμβάνει:

- Εκτύπωση των ερωτηματολογίων προκειμένου να διανεμηθούν στους φοιτητές και φοιτήτριες προς συμπλήρωση.
- Η διανομή του ερωτηματολογίου γίνεται κατά τις τελευταίες διδακτικές εβδομάδες κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, ώστε οι φοιτητές/τριες να έχουν διαμορφώσει συνολική προσωπική άποψη για τον διδάσκοντα/μάθημα και η διαδικασία αφορά τόσο στα υποχρεωτικά μαθήματα όσο και στα κατ' επιλογήν μαθήματα.
- Μετά τη συγκέντρωσή τους, τα έντυπα εκάστου μαθήματος τοποθετούνται σε φάκελο στον οποίο αναγράφονται τα απαραίτητα στοιχεία, (Τίτλος Μαθήματος, Κωδικός Μαθήματος, Ονοματεπώνυμο Διδάσκοντα, Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών και Φοιτητριών, Αριθμός Συμπληρωθέντων Ερωτηματολογίων, Εξάμηνο Διδασκαλίας, Ακαδημαϊκό Έτος) σφραγίζονται επί τόπου και παραδίδονται στην γραμματεία.
- Με χρήση του στατιστικού λογισμικού SPSS, γίνεται επεξεργασία των στοιχείων των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων και παραγωγή στατιστικών αποτελεσμάτων τόσο για τον κάθε διδάσκοντα και μάθημα του Τμήματος (αναλυτικά στατιστικά αποτελέσματα), όσο και για το Τμήμα (συγκεντρωτικά στατιστικά αποτελέσματα) για κάθε εξάμηνο διδασκαλίας.

4.1.1.2 Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;

Αξιολογούνται όλα τα προσφερόμενα από το Τμήμα μαθήματα και όλοι οι διδάσκοντες. Στις αντίστοιχες Γενικές Συνελεύσεις του Τμήματος γίνεται εκτενής δημιουργική ανάλυση της αξιολόγησης, ώστε να αναδεικνύονται τα κρίσιμα θετικά και αρνητικά σημεία και να προγραμματίζονται δράσεις βελτίωσης ή ενίσχυσης κατά περίπτωση.

Συνολικά, η επεξεργασία των ερωτηματολογίων μπορεί να δώσει χρήσιμα συμπεράσματα τα οποία να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς και για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων.

4.1.1.3 Πώς αξιολογείται η μεταδοτικότητα των διδασκόντων;

Η αξιολόγηση της μεταδοτικότητας του κάθε διδάσκοντα πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν τους διδάσκοντες όλων των βαθμίδων, καθώς και τους διδάσκοντες με βάση το ΠΔ 407/80.

4.1.1.4 Πώς αξιολογείται η συνέπεια των διδασκόντων;

Η αξιολόγηση της συνέπειας του εκάστοτε διδάσκοντα πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν τους διδάσκοντες όλων των βαθμίδων, καθώς και τους διδάσκοντες με βάση το ΠΔ 407/80.

4.1.1.5 Πώς αξιολογείται το κλίμα συνεργασίας των διδασκόντων με τους φοιτητές;

Η αξιολόγηση του κλίματος συνεργασίας του διδάσκοντα με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες πραγματοποιείται μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται από φοιτητές και φοιτήτριες κάθε εξάμηνο και αφορούν τους διδάσκοντες όλων των βαθμίδων, καθώς και τους διδάσκοντες με βάση το ΠΔ 407/80.

4.1.1.6 Ποιος είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Ο μέσος όρος διδασκαλίας για το 2009-2010, των ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης και τους διδάσκοντες με βάση το ΠΔ47/80 με πλήρη σύμβαση, υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τις 6 ώρες. Οι ώρες αυτές αφορούν στις διαλέξεις και τα εργαστήρια και δεν περιλαμβάνουν την προετοιμασία, τη διόρθωση εργασιών, ασκήσεων, γραπτών κ.λπ.

4.1.1.7 Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Στο ΠΜΣ διδάσκουν 24 μέλη του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος (18 μέλη ΔΕΠ και 6 διδάσκοντες με βάση το ΠΔ407/80). Οι διδάσκοντες του τμήματος καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των γνωστικών αντικειμένων στα οποία παρέχει εξειδίκευση το συγκεκριμένο ΠΜΣ.

4.1.1.8 Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες / βραβεία διδασκαλίας;

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

4.1.1.9 Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε τι ποσοστό;

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες δεν συμμετείχαν στο διδακτικό έργο του Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, με εξαίρεση έναν πολύ μικρό αριθμό υποψηφίων διδασκόντων που συνεισέφεραν περιστασιακά στις εργαστηριακές ασκήσεις και την επίβλεψη εργασιών.

4.1.2 Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Κατά τη διδακτική διαδικασία αναλύονται επαρκώς οι επιστημονικές υποθέσεις που αποτελούν το σημείο εκκίνησης του κάθε μαθήματος. Σε αυτή τη βάση αναπτύσσεται η ύλη η οποία προσεγγίζεται συστηματικά ακολουθώντας σε κάθε περίπτωση την ενδεικνυόμενη μεθοδολογική προσέγγιση. Κάθε εκπαιδευτική ενότητα τεκμηριώνεται με βάση θεωρητική / βιβλιογραφική γνώση και πειστικά παραδείγματα από μελέτες περίπτωσης ή ερευνητικό έργο των διδασκόντων.

Η πλειονότητα των μαθημάτων περιλαμβάνει εκπόνηση εργασιών, στα πλαίσια των οποίων (εφόσον απαιτείται) δίνονται φροντιστηριακά / ενισχυτικά μαθήματα.

Η εκτίμησή μας είναι ότι η ακολουθούμενη εκπαιδευτική διαδικασία σε συνδυασμό με το διατιθέμενο περιεχόμενο κινητοποιεί το ενδιαφέρον των φοιτητών για το αντικείμενο των σπουδών τους.

4.1.2.1 Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Το Τμήμα αξιοποιεί πλήθος διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας αναλόγως της φύσης του κάθε μαθήματος. Σε αυτές περιλαμβάνονται: διαλέξεις, εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις, φροντιστηριακές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης, εκπαιδευτικά παιχνίδια, ηλεκτρονική μάθηση (e-learning) κ.ά. Αναλυτικότερα, η διδασκαλία στα περισσότερα μαθήματα γίνεται με κριτική ανάλυση του εκπαιδευτικού υλικού των διαλέξεων με παρουσιάσεις σε powerpoint αλλά και του συστήματος VISTA ή της ιστοσελίδας του Τμήματος, ή άλλων sites του δικτύου, με ανάρτηση της ύλης των μαθημάτων. Ειδικότερα, σε πολλά μαθήματα πραγματοποιούνται ομάδες εργασίας, με την εκπόνηση ερευνητικών εργασιών,

workshops, εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας – VRT, εκπαιδευτικό υλικό που παράγεται από τους φοιτητές με επιμέλεια από τον/την διδάσκοντα, cases studies, βιωματικές ασκήσεις, ανάλυση επίκαιρων επιστημονικών άρθρων, χρησιμοποιείται εξειδικευμένο λογισμικό και Βάσεις Δεδομένων, ψηφιακά εκπαιδευτικά συστήματα (όπως Ptolemeos Mathematics & Logistics SIM, GIS) ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και role playing, μεταξύ άλλων.

4.1.2.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;

Όσον αφορά στην επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων, υλοποιείται από τους διδάσκοντες σε τακτά χρονικά διαστήματα. Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 πραγματοποιήθηκε μία αναδιάρθρωση του προγράμματος σπουδών, κατά τη διάρκεια της οποίας εξετάστηκε το περιεχόμενο μαθημάτων και επικαιροποιήθηκε η ύλη τους σε όλες τις περιπτώσεις που αυτό κρίθηκε αναγκαίο.

4.1.2.3 Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις;

Το ποσοστό των φοιτητών και φοιτητριών που συμμετέχουν στις εξετάσεις δίνεται μέσω των στοιχείων που έχουν προκύψει από το φοιτητολόγιο (βλ. Πίνακα 11-6).

4.1.2.4 Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;

Τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών και φοιτητριών στις εξετάσεις δίνεται μέσω των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί από το φοιτητολόγιο.

4.1.2.5 Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Ο μέσος βαθμός διπλώματος των φοιτητών και φοιτητριών δίνεται μέσω των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί από το φοιτητολόγιο.

4.1.2.6 Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Η μέση διάρκεια σπουδών των φοιτητών και φοιτητριών δίνεται μέσω των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί από το φοιτητολόγιο.

4.1.2.7 Ποιο είναι το μέσο ποσοστό των φοιτητών που παρακολουθούν τις παραδόσεις;

Η μέτρηση του μέσου ποσοστού παρακολούθησης γίνεται μέσω στατιστικών στοιχείων από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης διδασκόντων /μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.2.8 Πώς αξιολογείται η αναγκαιότητα και η επάρκεια των ασκήσεων και εργαστηριακών ασκήσεων στην κατανόηση και εμπέδωση των μαθημάτων;

Η αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της επάρκειας των ασκήσεων και εργαστηριακών ασκήσεων στην κατανόηση και εμπέδωση των μαθημάτων γίνεται μέσω στατιστικών στοιχείων από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης διδασκόντων /μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.3 Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Οι φοιτητές ενημερώνονται εξαρχής για τον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος με τη διάθεση περιγράμματος του μαθήματος, που περιγράφει αναλυτικά τους μαθησιακούς στόχους, τη μεθοδολογία προσέγγισης, θεματικές ενότητες, κρίσιμες ημερομηνίες (πρόοδοι, υποβολή εργασιών, κλπ), τρόπο εξέτασης, τρόπο αξιολόγησης / υπολογισμού τελικής βαθμολογίας, προτεινόμενη βιβλιογραφία, κλπ.

Σε κάθε περίπτωση δίνονται επαρκείς χρόνοι προετοιμασίας και τηρείται το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα χωρίς σημαντικές μεταβολές (αναβολές / αναπληρώσεις) - εξαιρούνται φυσικά περιπτώσεις ανωτέρας βίας, για τις οποίες ενημερώνεται έγκαιρα η διοίκηση του Τμήματος. Εφόσον στα πλαίσια ενός μαθήματος απαιτούνται παράπλευρες δραστηριότητες (έρευνα πεδίου, επίσκεψη σε επιχειρήσεις, κλπ) αυτές οργανώνονται από το διδάσκοντα και τις εντεταλμένες ομάδες εργασίας, με τη συνδρομή των διοικητικών υπηρεσιών.

4.1.3.1 Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Τα αναλυτικά περιγράμματα με την ύλη όλων των μαθημάτων περιέχονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος ο οποίος διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή του έτους. Επιπλέον, υπάρχει δυνατότητα άντλησης της σχετικής πληροφορίας από τον ιστότοπο του Τμήματος. Επίσης οι διδάσκοντες διανέμουν περιγράμματα ύλης στην έναρξη των μαθημάτων.

4.1.3.2 Πώς αξιολογείται ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που διατίθεται για την κάλυψη της ύλης;

Η αξιολόγηση των ωρών διδασκαλίας που διατίθενται για την κάλυψη της ύλης πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν σε όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.3.3 Πώς αξιολογείται η απαιτούμενη εργασία στο σπίτι;

Η αξιολόγηση της απαιτούμενης κατ' οίκον εργασίας πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.3.4 Πώς αξιολογείται η οργάνωση των μαθημάτων;

Η αξιολόγηση της οργάνωσης των μαθημάτων (συντονισμός διδασκόντων, οπτικά μέσα κ.λπ.) πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων /μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.3.5 Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Οι μαθησιακοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της περιγραφής των μαθημάτων και γνωστοποιούνται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις αρχικές συνεδρίες των μαθημάτων.

4.1.3.6 Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Η επίτευξη των στόχων του μαθήματος καταγράφεται στα ερωτηματολόγια αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων.

4.1.3.7 Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Δεν υπάρχουν λεπτομερή στοιχεία για την τήρηση του ωρολογίου προγράμματος. Οι περιπτώσεις αναβολών – αναπληρώσεων παρουσιάζονται και συζητούνται στις Γ.Σ.

4.1.3.8 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Κατά την οργάνωση του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων γίνεται προσπάθεια ικανοποίησης των εξής κριτηρίων:

- Αποφυγή μεγάλων κενών διδασκαλίας στο ημερήσιο πρόγραμμα κάθε εξαμήνου, ώστε να επιτυγχάνεται η κατά το δυνατόν συνεχής παρακολούθηση και να εξασφαλίζεται ικανοποιητικό ποσοστό ελεύθερου χρόνου για μελέτη και εκπόνηση άλλων δραστηριοτήτων.
- Αποφυγή επικάλυψης μαθημάτων του ίδιου αλλά και γειτονικών εξαμήνων όπου αυτό είναι δυνατό, ώστε να μην εμφανίζονται φαινόμενα αποκλεισμού φοιτητών και φοιτητριών από την παρακολούθηση μαθημάτων.

Προσχέδιο του ωρολογίου προγράμματος δίδεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες προς αξιολόγηση πριν την οριστικοποίηση και οι παρατηρήσεις τους

λαμβάνονται ουσιαστικά υπόψη στην τελική διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος.

4.1.3.9 Πόσα (και ποια) από τα βασικά εισαγωγικά μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Έξι βασικά εισαγωγικά μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων: Μαθηματικά, Μικροοικονομική, Στατιστική, Εισαγωγή στις Ναυτιλιακές Σπουδές, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Εμπορικό και Οικονομικό Δίκαιο

4.1.3.10 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο.

4.1.4 Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

4.1.4.1 Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές

Η εκπαιδευτική διαδικασία υποστηρίζεται από αρκετά είδη μαθησιακού υλικού τα οποία διανέμονται στους φοιτητές, όπως:

- Βιβλία που επιλέγονται ως προτεινόμενα συγγράμματα για κάθε μάθημα.
- Σημειώσεις διδασκόντων σε έντυπη μορφή.
- Ηλεκτρονικοί μαθησιακοί πόροι (σημειώσεις και διαφάνειες διαλέξεων, ασκήσεις και δραστηριότητες, εργασίες, σύνδεσμοι για ηλεκτρονικά βιβλία, άρθρα και άλλες πηγές πληροφορίας στο διαδίκτυο, τεστ αυτό-αξιολόγησης, κ.λπ.), που διανέμονται μέσω του συστήματος μαθησιακής τεχνολογίας του Πανεπιστημίου (<http://vista.aegean.gr>).
- Προτεινόμενη βιβλιογραφία από το υλικό της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος.

Η διανομή των συγγραμμάτων δεν παρουσίασε ιδιαίτερα προβλήματα και καθυστερήσεις.

4.1.4.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία, πριν το τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους ενεργοποιείται η διαδικασία επικαιροποίησης των καταλόγων διανεμόμενων συγγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, οι διδάσκοντες έχουν τη δυνατότητα αλλαγής των εκπαιδευτικών βοηθημάτων, αλλά και ενημέρωσης των σημειώσεων που συμπληρωματικά παρέχουν.

Όσον αφορά τα ηλεκτρονικά βοηθήματα, η διαδικασία επικαιροποίησης είναι συνεχής, δεδομένου του ότι ο κάθε διδάσκων, ως διαχειριστής των μαθημάτων του, μπορεί ανά πάσα στιγμή να ενημερώνει το παρεχόμενο υλικό.

4.1.4.3 Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Τα συγγράμματα διανεμήθηκαν το τρέχον ακαδημαϊκό έτος περίπου στο μέσο του εξαμήνου, με καθυστέρηση σε σχέση με προηγούμενα χρόνια λόγω της νέας νομοθεσίας. Τα ηλεκτρονικά βοηθήματα και οι έντυπες σημειώσεις διατίθενται από την έναρξη του εξαμήνου.

4.1.4.4 Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Η διδασκόμενη ύλη καλύπτεται από τα βοηθήματα σε ποσοστό 100%.

4.1.4.5 Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Παρέχεται υποστήριξη από τη βιβλιοθήκη με τη συνεργασία των διδασκόντων του Τμήματος για την παραγγελία και εμπλουτισμό με νέα βιβλία. Επιπλέον, σημαντική είναι η υποστήριξη μέσω του διαδικτύου και της συμμετοχής του Ιδρύματος στο δίκτυο Healink, αλλά και της αξιοποίησης δημόσιων και ελεύθερης χρήσης διαδικτυακών πόρων από τους ίδιους τους διδάσκοντες.

4.1.4.6 Πώς αξιολογείται η πρόσβαση σε κατάλληλη βιβλιογραφία για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών των μαθημάτων;

Η αξιολόγηση της πρόσβασης σε κατάλληλη βιβλιογραφία για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών του κάθε μαθήματος πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.5 Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

4.1.5.1 Αίθουσες διδασκαλίας

Οι αίθουσες διδασκαλίας κρίνονται μάλλον ανεπαρκείς από πολλούς από τους διδάσκοντες.

4.1.5.2 Εκπαιδευτικά εργαστήρια

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος λειτούργησε ένα εκπαιδευτικό εργαστήριο με αντικείμενο τη ναυτιλιακή οικονομική και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων (ΕΔΙΝΑΛΕ). Ο εξοπλισμός που διαθέτει το εργαστήριο και οι ώρες που είναι διαθέσιμο κρίνονται, γενικώς, ως ικανοποιητικά. Επίσης είναι σε εξέλιξη η

οργάνωση 4 ακόμα εργαστηρίων, με ειδίκευση σε γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος (εφαρμοσμένη οικονομική & χρηματοοικονομική – μεταφορές – εφαρμογές τεχνολογίας – γεωγραφικά συστήματα). Επίσης λειτουργούν εργαστήριο «Δορυφορικών Λήψεων» που στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με το σύστημα Inmarsat, Λογισμικό προσομοίωσης γέφυρας πλοίου, καθώς και υπολογιστικό κέντρο με 34 θέσεις εργασίας. Η ποιότητα του χώρου στέγασης των εργαστηρίων και η ανεπάρκεια των υποδομών προβληματίζει πολλούς από τους διδάσκοντες.

4.1.5.3 Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Τα εργαστήρια είναι διαθέσιμα εκτός των προγραμματισμένων ωρών.

4.1.5.4 Προσωπικό Διοικητικής / Τεχνικής / Ερευνητικής Υποστήριξης

Το Τμήμα διαθέτει δύο υπαλλήλους ΕΤΕΠ και πέντε διοικητικούς υπαλλήλους.

4.1.5.5 Πώς αξιολογούνται οι εργαστηριακές υποδομές και η επάρκεια των εργαστηρίων;

Η αξιολόγηση των εργαστηριακών υποδομών και η επάρκεια τους πραγματοποιείται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξαμήνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.1.6 Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

4.1.6.1 Χρησιμοποιούνται τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών στη διδασκαλία, στην παρουσίαση των μαθημάτων, στην εργαστηριακή εκπαίδευση, στην αξιολόγηση των φοιτητών ή στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ είναι πολύ σημαντική και διέπει το σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Ο υπολογιστής και οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται ως:

- Γνωστικό και αναπτυξιακό εργαλείο στη διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων των μαθημάτων Πληροφορικής και εφαρμογών τους.
- Εποπτικό μέσο για τις διαλέξεις των διδασκόντων.
- Πηγή πληροφορίας, για την εκπόνηση εργασιών και μελετών.
- Μέσο επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης, για την επικοινωνία των φοιτητών μεταξύ τους, αλλά και για την επικοινωνία τους με τον διδάσκοντα.
- Ηλεκτρονικό Φοιτητολόγιο
- Ιστοσελίδες του Τμήματος, των Εργαστηρίων, των Ερευνητικών Ομάδων κ.λπ.

Επίσης, αξιοποιείται λογισμικό ηλεκτρονικής μάθησης, το οποίο έχει προμηθευτεί και υποστηρίζει το Πανεπιστήμιο.

4.1.7 Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων / διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

4.1.7.1 Αναλογία διδασκόντων / διδασκομένων στα μαθήματα

Το Τμήμα το 2009-2010 είχε εγγεγραμμένους 340 φοιτητές και διέθετε 18 μέλη ΔΕΠ. Η αναλογία μελών ΔΕΠ με φοιτητές διαμορφώνεται στο 1/19. Επιπλέον των 18 ΔΕΠ, το Τμήμα διέθετε το 2009-2010 και 13.5 ετήσιες συμβάσεις με σύμβαση βάση του ΠΔ 407/80. Οπότε η αναλογία διδασκόντων προς φοιτητές διαμορφώνεται σε 1/11. Κατά μέσον όρο το κάθε μάθημα παρακολουθούν 15-30 φοιτητές. Σε ορισμένα μαθήματα, όμως, του πρώτου έτους παρακολουθούν περισσότεροι από 70 φοιτητές.

4.1.7.2 Αναλογία διδασκόντων / διδασκομένων στα εργαστήρια

Κάθε εργαστηριακό μάθημα έχει μέχρι 30 φοιτητές ανά διδάσκοντα. Εάν οι φοιτητές και φοιτήτριες που παρακολουθούν είναι περισσότεροι, τότε δημιουργούνται αντίστοιχα τμήματα.

4.1.7.3 Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;

Πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου οι διδάσκοντες δηλώνουν τις ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Η τήρηση του ωραρίου αυτού είναι υποχρεωτική και δεσμευτική για το διδάσκοντα και αποτελεί μέρος των εβδομαδιαίων διδακτικών υποχρεώσεών του. Οι ώρες γραφείου κάθε εκπαιδευτικού ανακοινώνονται από το γραφείο του και στον ιστότοπο του. Σε περιπτώσεις απουσίας, ο διδάσκων ενημερώνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες δια της γραμματείας. Οι ώρες συνεργασίας με τους διδάσκοντες αξιοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες για επίλυση αποριών, καθοδήγηση στην εκπόνηση ασκήσεων και πτυχιακών εργασιών, κ.λπ. Δεδομένης, όμως, της πολύωρης παρουσίας της μεγάλης πλειονότητας των διδασκόντων στο χώρο του γραφείου τους, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνεργάζονται με τους διδάσκοντες και εκτός των επισήμων ωρών γραφείου.

4.1.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

4.1.8.1 Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Στο πλαίσιο πολλών εκ των εργασιών που εκπονούν οι φοιτητές και φοιτήτριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο Τμήμα, και ιδιαίτερα για τις ανάγκες της πτυχιακής τους εργασίας, είναι απαραίτητη η αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας και επιστημονικών άρθρων. Για το σκοπό αυτό παρέχεται από τους διδάσκοντες ενημέρωση για την αξιοποίηση της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος, καθώς και συνεργαζόμενων ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών. Επιπλέον, συνιστάται η αναζήτηση άρθρων και ηλεκτρονικών πόρων μέσω Διαδικτύου.

4.1.8.2 Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Σε αρκετούς από τους φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος, στο πλαίσιο εκπόνησης των διπλωματικών τους εργασιών, δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε εθνικά και διεθνή ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα, στα οποία το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συμμετέχει ως εταίρος.

4.1.9 Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

4.1.9.1 Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συνεργάζονται με άλλα Α.Ε.Ι., στα οποία είτε πραγματοποιούν διαλέξεις, είτε διδάσκουν ολοκληρωμένους κύκλους μαθημάτων, κυρίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Ενδεικτικά αναφέρουμε το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, το Ε.Μ.Π. και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

4.1.9.2 Με ποια εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Το Τμήμα αναπτύσσει συνεργασίες με ακαδημαϊκά ιδρύματα του εξωτερικού. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω ακαδημαϊκά ιδρύματα του εξωτερικού με τα οποία συνεργάζεται το Τμήμα:

- University of Antwerp, Βέλγιο
- Instituto Superior Técnico, Lisboa, Portugal
- Université de Lyon II (Laboratoire d'Economie des Transports - LET), Γαλλία
- Technische Universiteit Delft, Ολλανδία
- Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Ελβετία
- Università degli Studi di Genova, Ιταλία
- Technical University of Karlsruhe (IWW), Γερμανία
- Lancaster University
- Cass Business School, City University (UK)
- University of Newcastle (UK)
- Audencia Business School (FR)
- Loughborough University

- Cardiff University
- ΚΤΗ, Σουηδία
- Technion University, Ισραήλ
- Ege University, Τουρκία
- MIT, ΗΠΑ
- University of Massachusetts, ΗΠΑ
- University of California Santa Barbara, ΗΠΑ
- Tokyo University, Ιαπωνία

4.1.10 Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;⁶

4.1.10.1 Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Το Τμήμα ευνοεί την κινητικότητα των μελών του στα πλαίσια ερευνητικών, ακαδημαϊκών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων. Κυρίως μέσα από το πρόγραμμα LLP/Erasmus, χορηγούνται σε ετήσια βάση άδειες στα μέλη ΔΕΠ για να επισκέπτονται Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ιδρύματα της Αλλοδαπής. Ως απόρροια της κινητικότητας, έχουν προκύψει διμερείς συμβάσεις μελών ΔΕΠ και φοιτητών με διάφορα Ιδρύματα εγνωσμένης αξίας καθώς επίσης και συμφωνίες για από κοινού κατάθεση προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή ένωση.

4.1.10.2 Πόσες και ποιες συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Το Τμήμα συμμετέχει σε σειρά συνεργασιών που αναπτύσσονται στα πλαίσια των Προγραμμάτων Erasmus (studies) και Erasmus (placement) συλλογικά από την Σχολή Επιστημών της Διοίκησης.

4.1.10.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

	2005-2010	
	Προς Εσωτερικό	Προς εξωτερικό
Αριθμός μετακινήσεων μελών ΔΕΠ	-	25

⁶ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-8

4.1.10.4 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Το Τμήμα φιλοξενεί μέλη ΔΕΠ της ημεδαπής και της αλλοδαπής προκειμένου να πραγματοποιήσει ημερίδες, διαλέξεις και άλλες εκπαιδευτικές ερευνητικές διαδικασίες. Οι εκδηλώσεις αυτές είναι τακτικές (π.χ. πρόγραμμα διαλέξεων του Τμήματος, Επισκέψεις-διαλέξεις στα πλαίσια διδακτικών προγραμμάτων (ενδεικτικά: Διαλέξεις στα πλαίσια του κύκλου μαθημάτων της δράσης Jean Monnet που λαμβάνουν χώρα κάθε ακαδημαϊκό έτος) και σειράς ερευνητικών προγραμμάτων. Μέλη ΔΕΠ από το εξωτερικό συμμετέχουν σε Επταμελής Επιτροπές κρίσης διδακτορικών διατριβών (2 σχετικές περιπτώσεις κατά την τελευταία τριετία) Με τις εν λόγω δράσεις να είναι πολλαπλές, και με δεδομένη την μη τήρηση σχετικής στατιστικής, ο συνολικός αριθμός δεν μπορεί να προσδιορισθεί επακριβώς, αλλά υπερβαίνει τις 30 παρουσίες. Οι μετακινήσεις μελών ΔΕΠ ως Επισκέπτες Καθηγητές με διάρκεια παραμονής μεγαλύτερης ενός ημερολογιακού μήνα, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	2005-2010	
	Από Εσωτερικό	Από Εξωτερικό
Αριθμός μετακινήσεων μελών ΔΕΠ	-	1

4.1.10.5 Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αριθμός φοιτητών που μετακινήθηκαν προς το εξωτερικό: 5

4.1.10.6 Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών / ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αριθμός μετακινήσεων φοιτητών από το εξωτερικό: 2

4.1.10.7 Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος παρέχουν εκπαιδευτικό έργο σε άλλα ιδρύματα είτε κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους άδειας, ή κατόπιν ειδικής άδειας από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις το Τμήμα ενημερώνεται και αναγνωρίζει το εκπαιδευτικό έργο που προσφέρθηκε.

4.1.10.8 Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Το κεντρικό Γραφείο Ακαδημαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών Συνεργασιών αν και υποστελεχωμένο λειτουργεί ικανοποιητικά, τουλάχιστον όσον αφορά τις υπηρεσίες που προσφέρει στο Τμήμα και στα μέλη του.

4.1.10.9 Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το Τμήμα ανακοινώνει εντύπως και ηλεκτρονικά και συμμετέχει σε εκδηλώσεις, όπου ενημερώνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες και κάθε άλλον ενδιαφερόμενο για τα σχετικά προγράμματα.

Το Τμήμα πραγματοποιεί εκδηλώσεις, όπου ενημερώνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες και κάθε άλλον ενδιαφερόμενο για τα σχετικά προγράμματα. Η λίστα των σχετικών εκδηλώσεων κατά τα πρόσφατα ακαδημαϊκά έτη συμπεριλαμβάνει ημερίδες & συνεδρίες με αντικείμενο τα Erasmus (studies), Erasmus (placement) καθώς και το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος που επιτρέπει την κινητικότητα φοιτητών του ΤΝΕΥ σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε όλη την Ελλάδα.

4.1.10.10 Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους πραγματοποιείται ημερίδα για το καλωσόρισμα και ένταξη των νέων φοιτητών, όπου ενημερώνονται αναλυτικά για το ακαδημαϊκό πρόγραμμα, τους εκπαιδευτικούς στόχους, τις υποδομές, τη φοιτητική ζωή και την οργάνωση της καθημερινότητας. Ο μικρός αριθμός εισερχόμενων φοιτητών από άλλα Ιδρύματα στη συνέχεια δεν απαιτεί τη διοργάνωση ειδικών εκδηλώσεων, ενημερώνονται όμως από τους διδάσκοντες και την ομάδα Erasmus.

4.1.10.11 Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Οι φοιτητές και φοιτήτριες υποστηρίζονται από την επιτροπή Erasmus του Τμήματος, από τη κεντρικό Γραφείο Ακαδημαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών Συνεργασιών, καθώς και από την Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας.

4.1.10.12 Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Δεν διδάσκονται προς το παρόν μαθήματα σε ξένη γλώσσα. Σε αρκετά μαθήματα όμως μέρος των σημειώσεων, της βιβλιογραφίας και του εκπαιδευτικού υλικού διανέμονται στην αγγλική γλώσσα.

4.1.10.13 Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του

ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Δεν υπάρχει πρόσθετη οικονομική ενίσχυση.

4.1.10.14 Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;

Η «Ευρωπαϊκή διάσταση» αναπτύσσεται μέσω των Ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων, και των διεθνών συνεδρίων που διοργανώνει το Τμήμα.

4.1.10.15 Πώς ελέγχεται η ποιότητα (και όχι μόνον η ποσότητα) της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού;

Η ποιοτική διάσταση της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού τεκμαίρεται από το πλήθος των δημοσιευμένων εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με ερευνητές του εξωτερικού.

4.2. Διδακτικό έργο – Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

4.2.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

4.2.1.1 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Η διαδικασία είναι ίδια με το ΠΠΣ (βλ. Ερωτ. 4.1.1).

4.2.1.2 Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;

Όπως και στο ΠΠΣ (βλ. Ερωτ. 4.1.2).

4.2.1.3 Πώς αξιολογείται η μεταδοτικότητα των διδασκόντων;

Η αξιολόγηση της μεταδοτικότητας του κάθε διδάσκοντα πραγματοποιείται από τους φοιτητές μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο.

4.2.1.4 Πώς αξιολογείται η συνέπεια των διδασκόντων;

Η αξιολόγηση της συνέπειας του εκάστοτε διδάσκοντα πραγματοποιείται από τους φοιτητές και φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο.

4.2.1.5 Πώς αξιολογείται το κλίμα συνεργασίας των διδασκόντων με τους φοιτητές;

Η αξιολόγηση του κλίματος συνεργασίας του διδάσκοντα με τους φοιτητές και φοιτήτριες πραγματοποιείται μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

4.2.2 Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

4.2.2.1 Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Το Τμήμα αξιοποιεί πλήθος διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας, αναλόγως της φύσης του κάθε μαθήματος. Σε αυτές περιλαμβάνονται: διαλέξεις, εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις, φροντιστηριακές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης, εκπαιδευτικά παιχνίδια, ηλεκτρονική μάθηση.

4.2.2.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;

Όσον αφορά στην επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων, υλοποιείται από τους διδάσκοντες σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η διαδικασία ενεργοποιείται είτε κατά την αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, από τη Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από εισήγηση της Σ.Ε., είτε ανεξάρτητα, όταν οι διδάσκοντες, μέσω των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων ή/και της συνεργασίας τους με άλλα ιδρύματα, εντοπίσουν μια τέτοια ανάγκη. Σε κάθε περίπτωση η Γ.Σ.Ε.Σ. ενημερώνεται για τα επικαιροποιημένα περιγράμματα.

4.2.2.3 Ποιο είναι το ποσοστό των μεταπτυχιακών φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις;

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες συμμετέχουν στις εξετάσεις σε ποσοστό 100%.

4.2.2.4 Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των μεταπτυχιακών φοιτητών στις εξετάσεις;

Η αξιολόγηση των ποσοστών επιτυχίας των φοιτητών και φοιτητριών στις εξετάσεις δίνεται μέσω των στοιχείων που συγκεντρώνονται από το φοιτητολόγιο.

4.2.2.5 Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Η αξιολόγηση του μέσου βαθμού πτυχίου των φοιτητών και φοιτητριών δίνεται μέσω των στοιχείων που συγκεντρώνονται από το φοιτητολόγιο.

4.2.2.6 Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Το 95% των μεταπτυχιακών φοιτητών ολοκληρώνει της σπουδές του εντός της κανονικής διάρκειας των σπουδών.

4.2.2.7 Ποιο είναι το μέσο ποσοστό των φοιτητών που παρακολουθούν τις παραδόσεις;

Όπως αναφέρεται στον κανονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και παρακολουθεί το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών.

4.2.2.8 Πώς αξιολογείται η αναγκαιότητα και η επάρκεια των ασκήσεων και εργαστηριακών ασκήσεων στην κατανόηση και εμπέδωση των μαθημάτων;

Η αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της επάρκειας των ασκήσεων και εργαστηριακών ασκήσεων στην κατανόηση και εμπέδωση των μαθημάτων γίνεται μέσω στατιστικών στοιχείων από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.2.3 Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

4.2.3.1 Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Τα περιγράμματα με την ύλη όλων των μαθημάτων περιέχονται στον Οδηγό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, ο οποίος διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή του εξαμήνου. Επίσης είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Οι διδάσκοντες ενημερώνουν τους φοιτητές και φοιτήτριες στην πρώτη διάλεξη του μαθήματος για την ύλη, τη διαδικασία αξιολόγησης, κ.λπ.

4.2.3.2 Πώς αξιολογείται ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που διατίθεται για την κάλυψη της ύλης;

Η αξιολόγηση των ωρών διδασκαλίας που διατίθενται για την κάλυψη της ύλης πραγματοποιείται από τους φοιτητές και φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων /μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.2.3.3 Πώς αξιολογείται η απαιτούμενη εργασία στο σπίτι;

Η αξιολόγηση της απαιτούμενης κατ' οίκον εργασίας πραγματοποιείται από τους φοιτητές και φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων /μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.2.3.4 Πώς αξιολογείται η οργάνωση των μαθημάτων;

Η αξιολόγηση της οργάνωσης των μαθημάτων (συντονισμός διδασκόντων, οπτικά μέσα κ.λπ.) πραγματοποιείται από τους φοιτητές και φοιτήτριες μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων /μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.2.3.5 Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Οι μαθησιακοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της περιγραφής των μαθημάτων και γνωστοποιούνται στους φοιτητές και φοιτήτριες στις αρχικές συνεδρίες των μαθημάτων.

4.2.3.6 Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Η επίτευξη των στόχων του μαθήματος καταγράφεται στις απαντήσεις των ερωτηματολογίων αξιολόγησης μαθημάτων.

4.2.3.7 Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τηρείται με συνέπεια και οι διδάσκοντες είναι παρόντες στην κάλυψη του συνόλου των υποχρεώσεών τους. Τυχόν ώρες αναπλήρωσης συνδέονται με σύμπτωση ημερών αργίας (όπως εορτές κ.α.) ή έκτακτα γεγονότα. Λεπτομερή στοιχεία για την τήρηση του ωρολογίου προγράμματος συζητούνται στις ΓΣΕΣ του Τμήματος και τυχόν αποκλίσεις αιτιολογούνται αναλυτικά.

4.2.3.8 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Ο αριθμός των μαθημάτων του ΠΜΣ είναι περιορισμένος και η οργάνωση και δομή του προγράμματος είναι ορθολογική, γεγονός που διευκολύνει τη διαμόρφωση ενός καλά δομημένου ωρολογίου προγράμματος.

4.2.3.9 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που εμπίπτουν στο γνωστικό τους πεδίο.

4.2.4 Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

4.2.4.1 Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.

Η εκπαιδευτική διαδικασία υποστηρίζεται από αρκετά ήδη μαθησιακού υλικού, τα οποία διανέμονται στους φοιτητές, όπως:

- Βιβλία που επιλέγονται ως προτεινόμενα συγγράμματα για κάθε μάθημα.
- Σημειώσεις διδασκόντων σε έντυπη μορφή.
- Ηλεκτρονικοί μαθησιακοί πόροι (σημειώσεις και διαφάνειες διαλέξεων, ασκήσεις και δραστηριότητες, εργασίες, σύνδεσμοι για ηλεκτρονικά βιβλία, άρθρα και άλλες πηγές πληροφορίας στο διαδίκτυο, τεστ αυτοαξιολόγησης, κ.λπ.), που διανέμονται μέσω του συστήματος μαθησιακής τεχνολογίας του Πανεπιστημίου (<http://vista.aegean.gr>).
- Προτεινόμενη βιβλιογραφία από το υλικό της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος.

Στο ΠΜΣ δεν διανέμονται συγγράμματα.

4.2.4.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πως εφαρμόζεται;

Η επικαιροποίηση πραγματοποιείται από τον κάθε διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου ή ακόμη και στη διάρκεια του.

4.2.4.3 Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Η διδασκόμενη ύλη καλύπτεται από τα βοηθήματα σε ποσοστό 100%.

4.2.4.4 Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Παρέχεται υποστήριξη από τη βιβλιοθήκη με τη συνεργασία των διδασκόντων του Τμήματος για την παραγγελία και εμπλουτισμό με νέα βιβλία. Επιπλέον, σημαντική είναι η υποστήριξη μέσω του διαδικτύου και της συμμετοχής του Ιδρύματος στο δίκτυο Healink, αλλά και της αξιοποίησης δημόσιων και ελεύθερης χρήσης διαδικτυακών πόρων από τους ίδιους τους διδάσκοντες.

4.2.4.5 Πώς αξιολογείται η πρόσβαση σε κατάλληλη βιβλιογραφία για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών των μαθημάτων;

Η αξιολόγηση της πρόσβασης σε κατάλληλη βιβλιογραφία για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών του κάθε μαθήματος πραγματοποιείται από τους φοιτητές

μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο και αφορούν όλα τα παρεχόμενα μαθήματα.

4.2.5 Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

4.2.5.1 Αίθουσες διδασκαλίας

Οι αίθουσες διδασκαλίας κρίνονται ικανοποιητικές από τους περισσότερους διδάσκοντες αν και μεγαλύτερος αριθμός διαθέσιμων αιθουσών διδασκαλίας θα ήταν επιθυμητός.

4.2.5.2 Εκπαιδευτικά εργαστήρια

Τα εργαστήρια του Τμήματος κρίνονται, γενικώς, ως ικανοποιητικά, τουλάχιστον όσον αφορά στον εξοπλισμό που διαθέτουν και στις ώρες που είναι διαθέσιμα. Η ποιότητα του χώρου που στεγάζει τα εργαστήρια προβληματίζει αρκετούς από τους διδάσκοντες.

4.2.5.3 Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Τα εργαστήρια είναι διαθέσιμα και εκτός των προγραμματισμένων ωρών.

4.2.5.4 Προσωπικό Διοικητικής / Τεχνικής / Ερευνητικής Υποστήριξης

Το Τμήμα διαθέτει δύο υπαλλήλους ΕΤΕΠ και πέντε διοικητικούς υπαλλήλους.

4.2.5.5 Πώς αξιολογούνται οι εργαστηριακές υποδομές και η επάρκεια των εργαστηρίων;

Η αξιολόγηση των εργαστηριακών υποδομών και η επάρκεια τους πραγματοποιείται από τους φοιτητές μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο.

4.2.6 Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

4.2.6.1. Χρησιμοποιούνται τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών στη διδασκαλία, στην παρουσίαση των μαθημάτων, στην εργαστηριακή εκπαίδευση, στην αξιολόγηση των φοιτητών ή στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Ομοίως με ΠΠΣ.

4.2.7 Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

4.2.7.1 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα

Τα μαθήματα του Α' κύκλου του ΠΜΣ γίνονται σε τμήματα με μέσο όρο αριθμού φοιτητών περί τα 40, ενώ στο Β' και Γ' κύκλο σπουδών με μέσο όρο φοιτητών περί τα 10 άτομα (κατευθύνσεις) και αναπτύσσεται ικανοποιητική συνεργασία.

4.2.7.2 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια.

Τα μαθήματα του ΠΜΣ γίνονται σε τμήματα με μέσο όρο αριθμού φοιτητών περί τα 20 άτομα.

4.2.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

4.2.8.1 Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΜΣ απαιτείται από τους φοιτητές και φοιτήτριες η αναζήτηση, η κριτική αξιολόγηση και η χρησιμοποίηση βιβλιογραφίας, κυρίως ερευνητικού χαρακτήρα. Ειδικά στο πλαίσιο των διπλωματικών εργασιών που εκπονούν οι φοιτητές δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ερευνητική προσέγγιση. Αρκετές από τις διπλωματικές εργασίες έχουν καταλήξει σε καινοτόμα ερευνητικά αποτελέσματα, μέρος των οποίων έχει δημοσιευτεί σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά.

4.2.8.2 Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Σε αρκετούς από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες, στο πλαίσιο εκπόνησης των διπλωματικών τους εργασιών, δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε εθνικά και διεθνή ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα, στα οποία το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συμμετέχει ως εταίρος.

4.2.9 Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

4.2.9.1 Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Το Τμήμα ευνοεί την κινητικότητα των μελών του. Για το σκοπό αυτό χορηγούνται εκπαιδευτικές άδειες στα μέλη ΔΕΠ και έχουν συναφθεί διμερείς συμφωνίες στα πλαίσια του Erasmus αλλά και με μεμονωμένα με μέλη ΔΕΠ.

4.2.9.2 Πόσες και ποιες συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα ιδρύματα, με τα οποία το Τμήμα μας διατελεί σε συνεχή συνεργασία και επικοινωνία:

- University of Antwerp, Βέλγιο
- Instituto Superior Técnico, Lisboa, Portugal
- Université de Lyon II (Laboratoire d'Economie des Transports - LET), Γαλλία
- Technische Universiteit Delft, Ολλανδία
- Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Ελβετία
- Università degli Studi di Genova, Ιταλία
- Technical University of Karlsruhe (IWW), Γερμανία
- Lancaster University
- Cass Business School, City University (UK)
- University of Newcastle (UK)
- Audencia Business School (FR)
- Loughborough University
- Cardiff University
- KTH, Σουηδία
- Technion University, Ισραήλ
- Ege University, Τουρκία
- MIT, ΗΠΑ
- University of Massachusetts, ΗΠΑ
- University of California Santa Barbara, ΗΠΑ
- Tokyo University, Ιαπωνία

4.2.9.3 Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Μικρός αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών συμμετείχε σε θερινά σχολεία που οργανώθηκαν στο πλαίσιο της συνεργασίας με τα πανεπιστήμια που συμμετέχουν στο δίκτυο TRANSPORTNET.

4.2.9.4 Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Στο πλαίσιο της συνδιοργάνωσης θερινών σχολείων με πανεπιστήμια που συμμετέχουν στο δίκτυο TRANSPORTNET έχουν επισκεφθεί το τμήμα μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες για περίοδο δύο εβδομάδων.

4.2.9.5 Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Το κεντρικό Γραφείο Ακαδημαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών Συνεργασιών, παρά την υποστελέχωσή του, λειτουργεί ικανοποιητικά, τουλάχιστον όσον αφορά τις υπηρεσίες που προσφέρει στο Τμήμα και στα μέλη του.

4.2.9.6 Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το Τμήμα κάνει ανακοινώσεις και συμμετέχει σε εκδηλώσεις, όπου ενημερώνει τους φοιτητές και φοιτήτριες και κάθε άλλον ενδιαφερόμενο για τα σχετικά προγράμματα.

4.2.9.7 Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Δεν υπάρχουν εισερχόμενοι φοιτητές και φοιτήτριες στο ΠΜΣ.

4.2.9.8 Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Δεν διδάσκονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα.

4.2.9.9 Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των μεταπτυχιακών φοιτητών που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Δεν υπάρχει πρόσθετη οικονομική ενίσχυση.

4.3 Συνοπτική αξιολόγηση ανά κριτήριο⁷

4.3.1 Διδακτικό Έργο – Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

4.3.1.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

---

⁷ Τέσσερις βαθμίδες: Ανεπαρκής, Μέτρια, Ικανοποιητική, Άριστη.

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητική

4.3.1.2 Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Οι μέθοδοι διδασκαλίας θεωρούνται σύγχρονες και αποτελεσματικές, το περιεχόμενο των μαθημάτων ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και στην εξέλιξη της επιστήμης, η απόδοση των φοιτητών και φοιτητριών θεωρείται ικανοποιητική.

4.3.1.3 Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η οργάνωση του διδακτικού έργου και η εκτέλεσή του πραγματοποιείται χωρίς δυσχέρειες και είναι αποδεκτή από τους φοιτητές.

4.3.1.4 Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικά

Σχόλιο: Οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν σύγχρονη βιβλιογραφία, την οποία συμπληρώνουν με δικές τους σημειώσεις, αλλά και με ηλεκτρονικές πηγές, καθώς και με την αξιοποίηση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης.

4.3.1.5 Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

Σχόλιο: Εντοπίζονται αδυναμίες όσον αφορά την ποιότητα των αιθουσών και των λοιπών κτηριακών εγκαταστάσεων. Το Τμήμα αδυνατεί να εκτιμήσει εάν οι αδυναμίες αυτές δύναται να ξεπεραστούν εντός της επόμενης πενταετίας.

4.3.1.6 Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

4.3.1.7 Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

4.3.1.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικό

Σχόλιο: Η διασύνδεση αυτή γίνεται κυρίως στο επίπεδο των διπλωματικών εργασιών.

4.3.1.9 Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

4.3.1.10 Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

Σχόλιο: Ο αριθμός των φοιτητών που μετακινείται δεν θεωρείται ικανοποιητικός. Ορισμένα μέλη ΔΕΠ αξιοποιούν την εκπαιδευτική τους άδεια καθώς και τις μικρής διάρκειας άδειες που δικαιούνται ώστε να συμμετέχουν σε διεθνή συνέδρια, να αναπτύσσουν διεθνείς ερευνητικές συνεργασίες, να προσφέρουν μαθήματα σε άλλα ιδρύματα, να πραγματοποιούν διαλέξεις, να συμμετέχουν σε επιτροπές, σε διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς κ.ά.

4.3.2 Διδακτικό έργο – Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

4.3.2.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητική

4.3.2.2 Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Οι μέθοδοι διδασκαλίας θεωρούνται σύγχρονες και αποτελεσματικές, το περιεχόμενο των μαθημάτων ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και στην εξέλιξη της επιστήμης, η απόδοση των φοιτητών θεωρείται ικανοποιητική.

4.3.2.3 Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Γενική αξιολόγηση: Άριστη

Σχόλιο: Η οργάνωση του διδακτικού έργου και η εκτέλεσή του πραγματοποιείται χωρίς δυσχέρειες και είναι αποδεκτή από τους φοιτητές.

4.3.2.4 Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες δεν προσφέρονται δωρεάν συγγράμματα. Η ύλη των μαθημάτων καλύπτεται από πολλές πηγές (βιβλιοθήκη, σημειώσεις, επιστημονικά άρθρα, κ.ά.).

4.3.2.5 Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Γενική αξιολόγηση: Ικανοποιητικά

Σχόλιο: Οι υποδομές που διατίθενται για το ΠΜΣ είναι μάλλον επαρκείς τόσο ποιοτικά, όσο και ποσοτικά. Ενίσχυση του εξοπλισμού προγραμματίζεται για το μέλλον.

4.3.2.6 Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Γίνεται άριστη αξιοποίηση των ΤΠΕ

4.3.2.7 Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Κάθε μάθημα διδάσκεται σε τμήματα που δεν ξεπερνούν τους 35 φοιτητές και η συνεργασία φοιτητών και διδασκόντων είναι συνεχής και άμεση.

4.3.2.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Γενική αξιολόγηση: Άριστα

Σχόλιο: Η πλειονότητα των διπλωματικών εργασιών που δίδονται έχουν ερευνητικό χαρακτήρα.

4.3.2.9 Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Γενική αξιολόγηση: Μέτρια

Σχόλιο: Ο αριθμός των φοιτητών που μετακινείται δεν θεωρείται ικανοποιητικός. Ορισμένα μέλη ΔΕΠ αξιοποιούν την εκπαιδευτική τους άδεια καθώς και τις μικρής διάρκειας άδειες που δικαιούνται ώστε να συμμετέχουν σε διεθνή συνέδρια, να αναπτύσσουν διεθνείς ερευνητικές συνεργασίες, να προσφέρουν μαθήματα σε άλλα ιδρύματα, να πραγματοποιούν διαλέξεις, να συμμετέχουν σε επιτροπές, σε διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς κ.ά.

4.4 Γενικές Διαπιστώσεις – Συμπεράσματα

Με βάση την αξιολόγηση του διδακτικού έργου καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Η απόδοση και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας είναι απόλυτα ικανοποιητικές.
- Οι σχέσεις των διδασκόντων με τους φοιτητές και φοιτήτριες είναι άριστες.
- Οι υποδομές παρουσιάζουν ελλείψεις. Το Τμήμα αδυνατεί να εκτιμήσει εάν αυτές οι ελλείψεις θα αντιμετωπιστούν κατά την επόμενη πενταετία.
- Ο αριθμός των μελών ΔΕΠ παρέμεινε σταθερός κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος. 1 μέλος ΔΕΠ έχει εκλεγεί και περιμένει διορισμό.

5. Ερευνητικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό ερευνητικού έργου, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

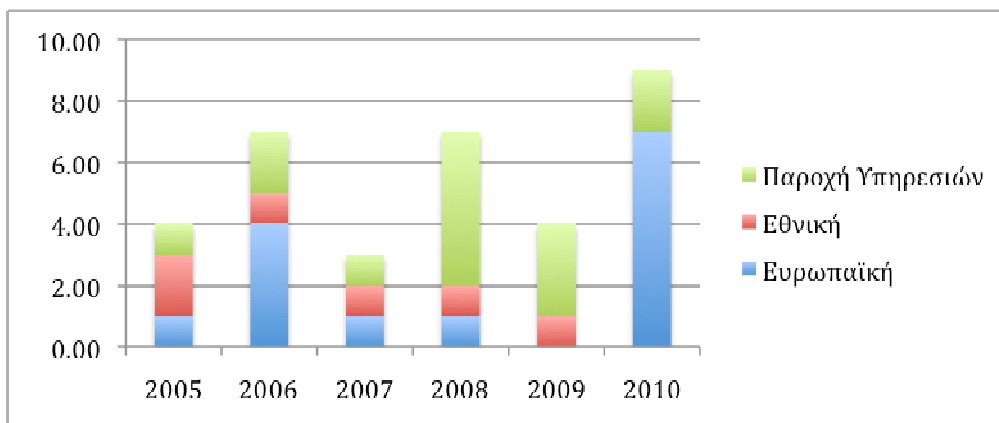
Το Τμήμα Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών στελεχώνεται από δυναμικά μέλη ΔΕΠ που ενεργοποιούνται στα ερευνητικά πεδία του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος. Διακρίνεται για την σταθερή πορεία του και την αναγνωρισιμότητά του. Στις επόμενες παραγράφους γίνεται ποσοτική και έμμεσα ποιοτική αναφορά στο ερευνητικό έργο που παρήχθηκε την περίοδο 2005-2010.

Ο αριθμός αλλά και η πηγή χρηματοδότησης των ερευνητικών έργων και προγραμμάτων που ανέλαβε το Τμήμα αναδεικνύουν την ερευνητική του ανταγωνιστικότητα και την ικανότητά του για state-of-the-art έρευνα. Ο αριθμός των δημοσιεύσεων (κυρίως εκείνων με κρίση) αναδεικνύει την θέση των μελών του τμήματος στο διεθνές επιστημονικό πεδίο. Ο αριθμός των ετεροαναφορών στο δημοσιευμένο έργο, προβάλλει την αναγνώριση της ποιότητας του δημοσιευμένου έργου.

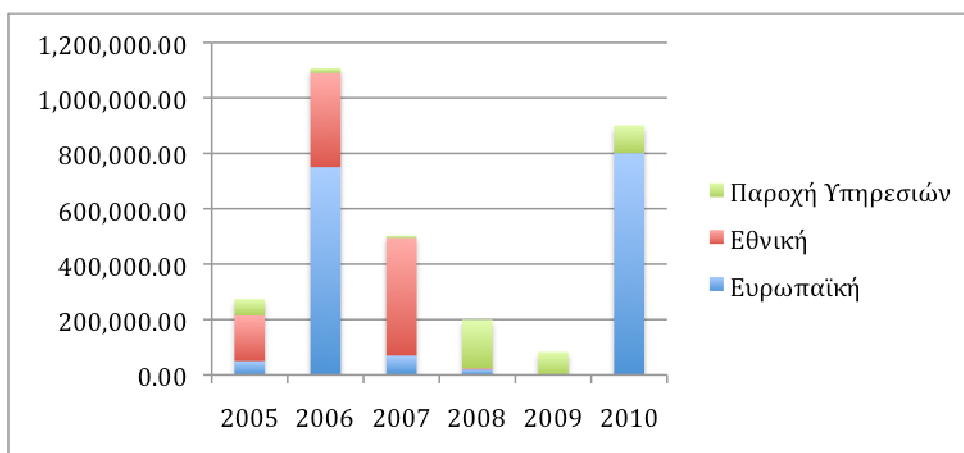
5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Την περίοδο 2005-2010 το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (TNEY) ανέλαβε σημαντικό χρηματοδοτούμενο ερευνητικό έργο, αξίας πλέον των 3 εκατ ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν σε 34 έργα. Κύριες πηγές χρηματοδότησης της έρευνας υπήρξαν ανταγωνιστικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανταγωνιστικά Εθνικά Προγράμματα καθώς και αναθέσεις έργων ιδιωτικών και δημόσιων φορέων. Σημειώνεται ότι ενώ οι δύο πρώτες κατηγορίες χρηματοδότησης (δηλ. Ευρωπαϊκή και Εθνική) υποδηλώνουν την ερευνητική πρωτοπορεία του τμήματος, η τελευταία ενισχύει την σύνδεση του τμήματος με την αγορά. Τα γραφήματα των σχημάτων 5.1 και 5.2 που

ακολουθούν παρουσιάζουν την ανάληψη έργων στο τμήμα κατά έτος ανάθεσης. Σημειώνεται ότι τα έργα έχουν διάρκεια 24 έως 36 μήνες κατά μέσο όρο. Είναι εξίσου σημαντικό το γεγονός ότι τα έργα αυτά είχαν επιστημονικούς υπεύθυνους 12 από τα 16 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, δηλ. το 75% των μελών ΔΕΠ του τμήματος ενεργοποιήθηκαν και επέτυχαν την ανταγωνιστική ανάληψη έργων.

Σχήμα 5.1: Αριθμός αναληφθέντων έργων παροχής ερευνητικών υπηρεσιών κατ' έτος

Σχήμα 5.2: Αξία σε ευρώ έργων που ανατέθηκαν στο ΤΝΕΥ κατ' έτος

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Οι ερευνητικές υποδομές του τμήματος υπολείπονται των αναγκών και προϋποθέσεων περαιτέρω προώθησης της έρευνας. Σημειώνεται ότι το τμήμα αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που του δίνονται μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων που αφορούν την έρευνα και τις ερευνητικές υποδομές και αναλαμβάνει σημαντική πρωτοβουλία. Οι δυνατότητες αυτές περιορίζονται από τις προδιαγραφές των προκηρξσεων, που δεν συνάδουν πάντα με τις ανάγκες και απαιτήσεις ερευνητικής υποδομής του τμήματος.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;⁸

Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις του τμήματος παρουσιάζουν σταθερή αύξηση την τελευταία πενταετία, όπως φαίνεται και στο ακόλουθο διάγραμμα τους σχήματος 5.3. Αξίζει να σημειωθεί η σταθερή αύξηση του καθαρά συγγραφικού (Α: Βιβλία/μονογραφίες και Ζ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους) και μελετητικού έργου (Η: Άλλες Εργασίες, οι οποίες αναφέρονται κυρίως σε μελετητικό έργο), όπως αυτές παρουσιάζονται στο διάγραμμα του σχήματος 5.4. Η σημαντική αύξηση του μελετητικού έργου του 2010 κρίνεται συγκρίσιμη των ερευνητικών έργων που ανέλαβε το τμήμα το 2010.

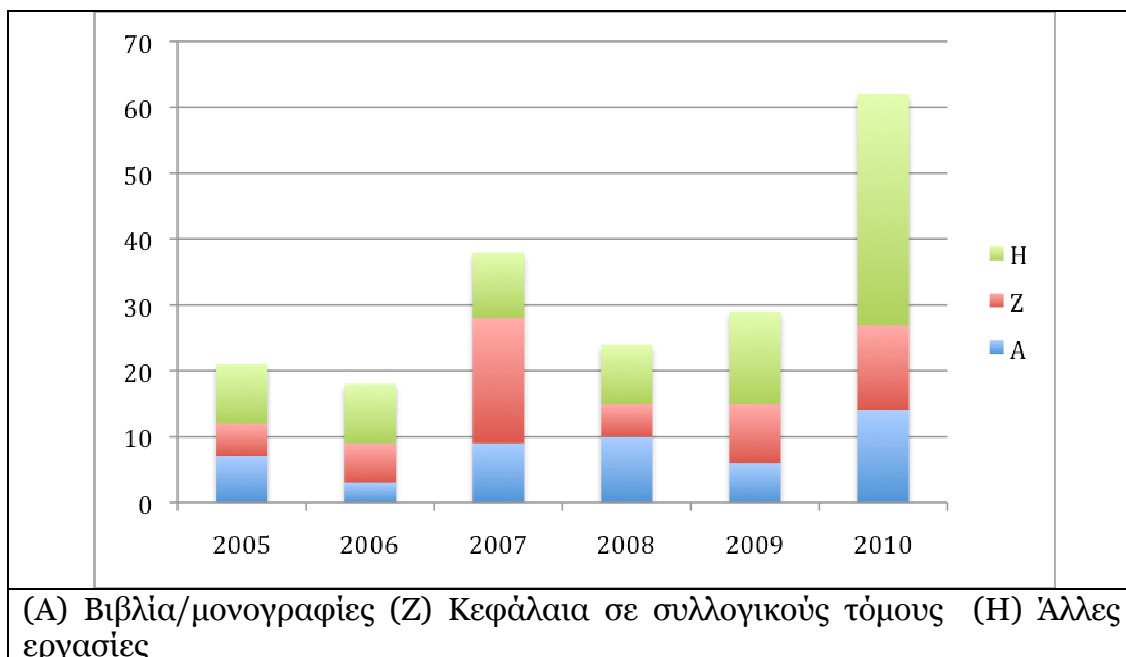
Στο πλαίσιο των επιστημονικών δημοσιεύσεων έχει αξία να αναδειχθεί η σχέση επιστημονικών δημοσιεύσεων (επιστημονικά περιοδικά, συνέδρια κλπ.) που έγιναν με κρίση και χωρίς. Το γράφημα του σχήματος 5.5 αποτυπώνει τόσο την σταθερή πορεία του τμήματος όσο και την καθαρή επιλογή του να θέτει το έργο του για κρίση από ομότιμους ερευνητές.

Τέλος, σημασία έχει και η αναλογία στον όγκο του δημοσιευμένου έργου με κρίση σε επιστημονικά περιοδικά έναντι αυτού σε συνέδρια (πάντα με κρίση), όπου παρατηρείται (Σχήμα 5.6) μια σταθερή σχέση εξωστρέφειας (κατά μέσο όρο 50 δημοσιεύσεις σε συνέδρια κατ' έτος) και συστηματικής παρουσίας σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά.

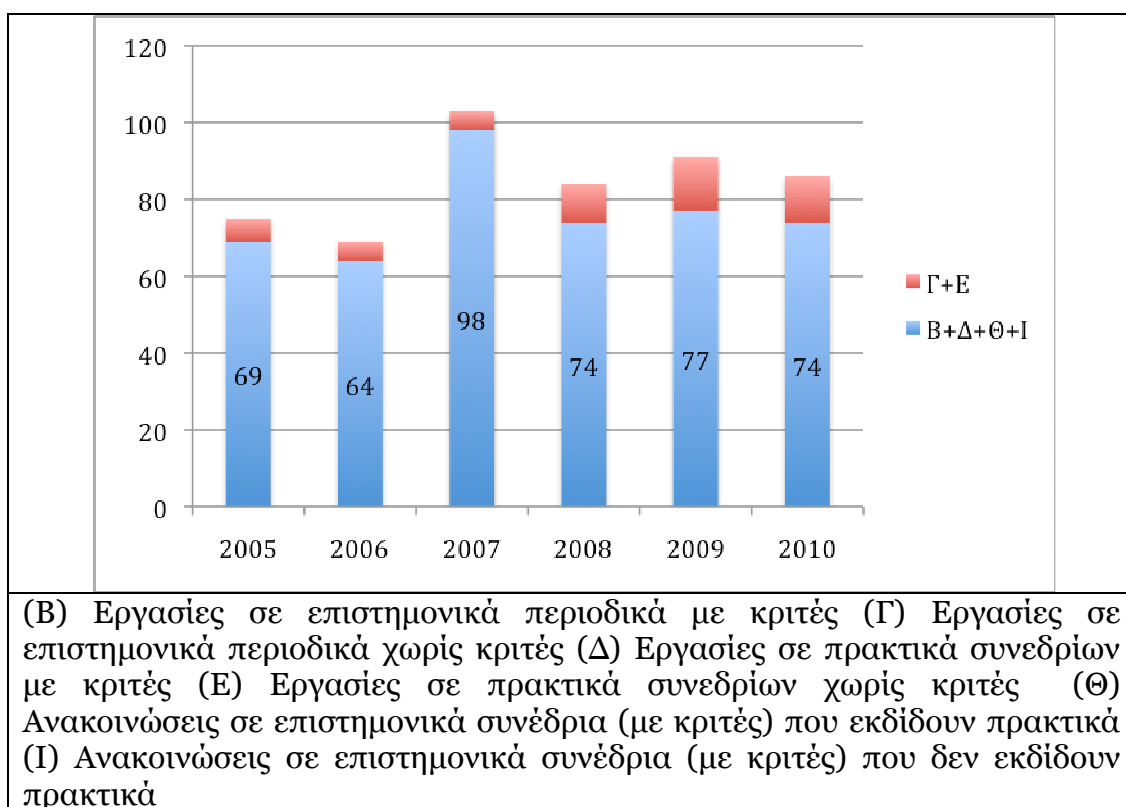
(Α) Βιβλία/μονογραφίες (Β) Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (Γ) Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές (Δ) Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (Ε) Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές (Ζ) Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους (Η) Άλλες εργασίες (Θ) Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά (Ι) Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
--

Σχήμα 5.3: Συνολικός όγκος δημοσιευμένου έργου του Τμήματος Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών την περίοδο 2005-2010.

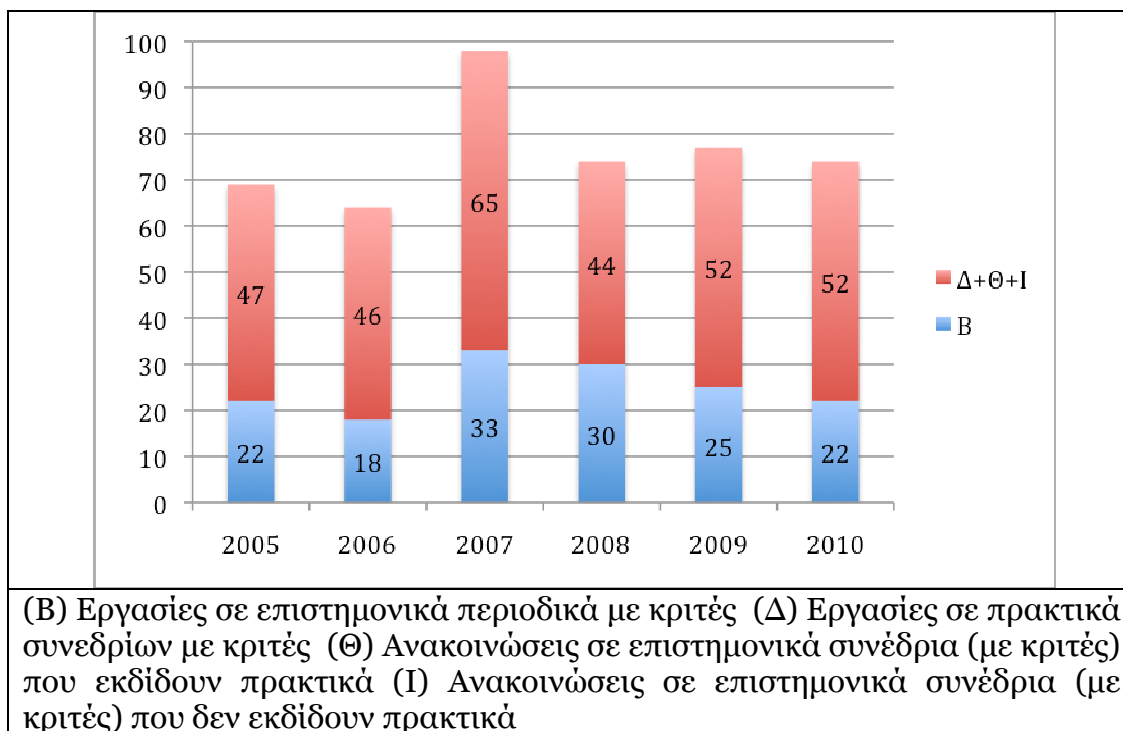
⁸ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-9

Σχήμα 5.4: Καθαρά συγγραφικό έργο Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών περιόδου 2005-2010.

Σχήμα 5.5: Σχέση δημοσιευμένου έργου μετά από κρίση έναντι χωρίς κρίση του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών περιόδου 2005-2010

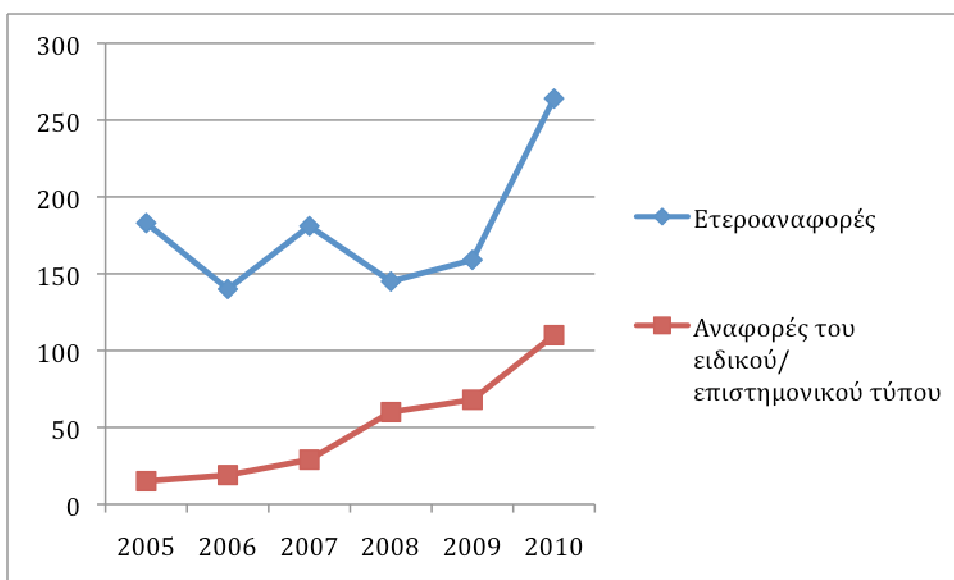
Σχήμα 5.6: Σχέση δημοσιευμένου έργου μετά από κρίση σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών περιόδου 2005-2010

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;⁹

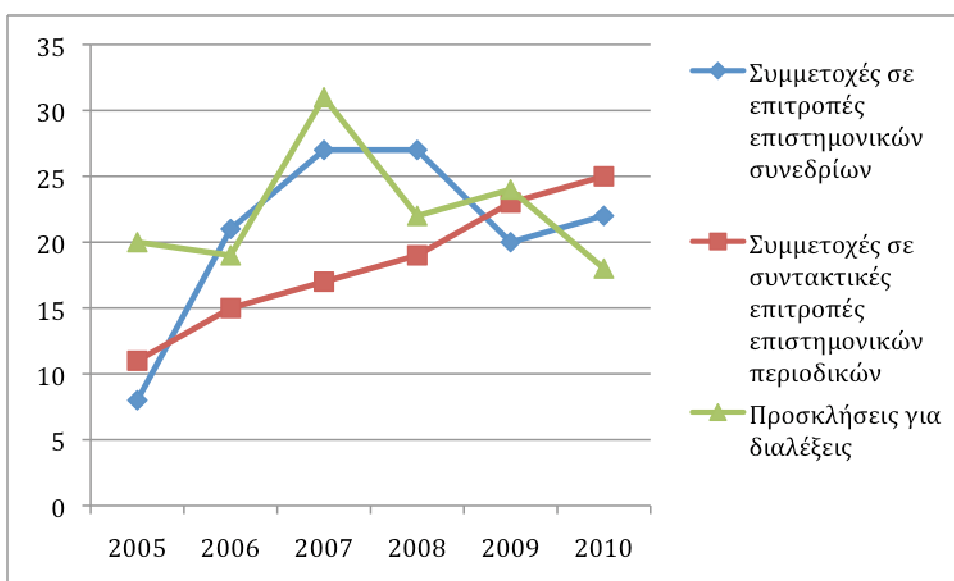
Η σημαντικότητα των επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος αναδεικνύεται από τον αριθμό των εταεροαναφορών στο δημοσιευμένο έργο των μελών του Τμήματος. Συγκεκριμένα, οι ετεροαναφορές στο δημοσιευμένο έργο του Τμήματος παρουσιάζει σημαντική αύξηση όπως αυτό αναδεικνύεται από τον αριθμό ετεροαναφορών ανά έτος. Την περίοδο 2005-2010 έγιναν συνολικά 1072 ετεροαναφορές στο συγγραφικό έργο μελών του τμήματος και 301 αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου.

Η αναγνώριση αυτή του επιστημονικού/ερευνητικού έργου των μελών του Τμήματος έχει οδηγήσει στην αυξανόμενη συμμετοχή των μελών του σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών, επιτροπές συνεδρίων καθώς και σε προσκλήσεις για διαλέξεις, όπως αυτό απεικονίζεται στο γράφημα του σχήματος 5.8.

⁹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-10

Σχήμα 5.7: Ετήσιο αριθμός ετεροαναφορών στο δημοσιευμένο έργο του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών περιόδου 2005-2010

Σχήμα 5.8: Αναγνώριση του Επιστημονικού /Ερευνητικού έργου του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών υπηρεσιών

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Τα μέλη του Τμήματος αποδεικνύουν σημαντική διεθνή ερευνητική δραστηριότητα, η οποία αποδεικνύεται από την συμμετοχή σε διεθνείς ερευνητικούς οργανισμούς, διατμηματικές συνεργασίες και διεθνή δίκτυα αριστείας.

Συγκεκριμένα το Τμήμα μέσω των μελών του συμμετέχει στους ακόλουθους ερευνητικούς οργανισμούς:

- International Association of Maritime Economists
- Port Performance Research Network
- North American Transportation Competitiveness Research Council
- World Transport Research Society - Special Interest Group on Ports & Maritime Transport,
- Association for European Transport (AET)
- University Association for Contemporary European Studies- UACES
- World Conference of Transport Research Society
- Association for European Transport (AET)
- Observatoire des politique et strategies des transports en Europe

Επίσης, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διατηρούν τις ακόλουθες διατμηματικές συνεργασίες:

- Centre for Energy, Marine Transportation and Public Policy, Columbia University, US
- Centre for International Trade & Transportation, School of Management, Dalhousie University, Canada
- Chaire EPPP, University Paris I
- GIVERVA - Columbia University

Τέλος, το Τμήμα συμμετέχει στα ακόλουθα δίκτυα αριστείας:

1. **TRANSPORTNET** : Πανεπιστημιακό Δίκτυο συνεργασίας και δημιουργίας ευρωπαϊκού χώρου αριστείας στο επιστημονικό πεδίο των μεταφορών. Μέλη:
  - i. **University of Antwerp**, Department of Transport and Regional Economics
  - ii. **University of the Aegean**, Department of Shipping, Trade and Transport
  - iii. **Delft University of Technology**, Department of Marine and Transport Technology
  - iv. **University of Genova**, Department of Economics and Quantitative Methods
  - v. **Karlsruhe Institute of Technology (KIT)**
  - vi. **Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne**
  - vii. **Technical University of Lisbon**, Instituto Superior Técnico
  - viii. **Université Lyon 2**, Laboratoire d'Economie des Transport
2. COST Action TU1001 - Public Private Partnerships in Transport: Trends & Theory. Μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Προεδρεύει του δικτύου στο οποίο συμμετέχουν περισσότεροι από 60 ερευνητές από 27 χώρες.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

Η ερευνητική κοινότητα του τμήματος έχει διακριθεί και βραβευτεί. Συγκεκριμένα στην ερευνητική κοινότητα του Τμήματος έχουν αποδοθεί οι ακόλουθες βραβεύσεις την πενταετία 2005-2010:

Βραβεύσεις εργασιών:

1. “Maritime Economics & Logistics” Best Paper Award 2008 – by International Association of Maritime Economists (IAME), sponsored by Palgrave για την ερευνητική εργασία «Concession Agreements, Capabilities and Market Entry», Α. Πάλλη σε συνεργασία με Theo E. Notteboom (University of Antwerp, Belgium) & Peter W. de Langen (Erasmus University, Netherlands)
2. Βράβευση καλύτερης επιστημονικής δημοσίευσης / best academic publication award. Βραβείο KAMI (κορεάτικος σύνδεσμος ναυτιλιακής βιομηχανίας) στο διεθνές συνέδριο IAME 2010, Λισσαβόνα, Πορτογαλία / KAMI award (Korea association of maritime industry) in the 2010 IAME International Conference, Lisbon, Portugal, IAME: International Association of Maritime Economists για την εργασία ‘The impact of leading macroeconomic factors on shipping business activity’, Θ. Συριόπουλου σε συνεργασία με τους Δρ. Ανδρέα Βεργωττή και Ευθύμιο Ρουμπή.
3. Χρηματική ενίσχυση από το κοινωφελές ίδρυμα ΠΡΟΠΟΝΤΙΣ για ερευνητικούς-ακαδημαϊκούς σκοπούς: 12.000 ευρώ για την περίοδο 2008-2010 στα πλαίσια του ερευνητικού έργου “Εταιρική διακυβέρνηση και Κεφαλαιαγορές στην Ναυτιλία/ Corporate governance and Capital markets”, Θ. Συριόπουλος
4. Βραβείο καλύτερου άρθρου (Best paper) στο συνέδριο International Congress of Coastal and Marine Tourism, 2005, για το άρθρο “An Hybridic Model for small ships, safety risk management”, A frame work of risk assessment for small touristic boats based on FSA and Markov theory, Ν.Νικητάκος
5. Το έργο «Πλωτή αυτόνομη οικολογική και αποδοτική μονάδα αφαλάτωσης/Floating Autonomous Environmentally friendly and Efficient Desalination Unit”, Ν. Νικητάκος σε συνεργασία με την επιστημονική ομάδα: Λίλας Θ., Λίτινας Ν., Γεωργούλης Γ., Δάγκινης Ι., απέσπασε τις ακόλουθες διακρίσεις:
  - i. Καλή πρακτική έργων ΕΠΑΝ, Υπουργείο Ανάπτυξης,
  - ii. Βραβείο Regiostrars Awards 2008, Ευρωπαϊκή Ένωση,
  - iii. 2006 Lloyd’s List Award for Maritime Innovation.
  - iv. Υποψηφιότητα (στους 3 τελικούς διεκδικητές) βραβείου Πράσινης Επιχειρηματικότητας ΣΕΒ

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας:

1. Σύστημα ανάκτησης ενέργειας και μείωσης των επικαθίσεων στις μεμβράνες σε μονάδα αφαλάτωσης (μεταβλητής ισχύος και παροχής) με αντίστροφη όσμωση. Αρ. χορήγησης OBI - ημ/νία 1005796 - 30/01/2008, Ν. Νικητάκος
2. Ευσταθής πλωτή διάταξη με περιορισμένες ταλαντώσεις Αρ. χορήγησης OBI - ημ/νία 1005565 - 19/06/2007, Ν. Νικητάκος

3. WIPO World Intellectual Property Organization (WO/2007/096680) Stable floating structure with limited oscillations, Publication Date: 30.08.2007, Ν.Νικητάκος
4. WIPO , System for energy recovery and reduction of deposits on the membrane surfaces in (variable power and variable production) reverse osmosis desalination systems, Publication Date: 30.08.2007, Ν. Νικητάκος

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών / σπουδαστών στην έρευνα;

Οι φοιτητές του Τμήματος συμμετέχουν ενεργά στην έρευνα. Απόδειξη της συνεργασίας αποτελούν οι δημοσιεύσεις ερευνητικού έργου του Τμήματος στις οποίες συμμετέχουν υποψήφιοι διδάκτορες.

Επίσης η υποψήφια διδάκτορας του τμήματος Μ. Καμαργιάννη έχει βραβευτεί με το χάλκινο μετάλλιο στο Young European Arena of Research 2010 (ανάδειξη των καλύτερων νέων Ευρωπαίων ερευνητών, των οποίων ο τομέας έρευνας είναι οι επίγειες μεταφορές) για την έρευνα «Μελέτη της οδικής συμπεριφοράς των εφήβων στις επαρχιακές περιοχές» με επικεφαλής την Α. Πολυδωροπούλου και τον Ν. Λίτινα.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των σχέσεών του με ΚΠΠ φορείς, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Οι συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς κρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικές και αναφέρονται σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τους στόχους που έχει θέσει το Τμήμα.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Η δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς είναι ιδιαίτερα καλή, δεδομένου ότι στο σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα λειτουργίας του έχει δημιουργήσει σειρά συνεργασιών και έχει υλοποιήσει δραστηριότητες που δημιουργούν σημαντικές συνέργειες, τόσο σε διδακτικό, όσο και σε ερευνητικό επίπεδο.

Ενδεικτικές της δυναμικής αυτής είναι οι σχέσεις και οι συνεργασίες που έχουν επιτρέψει στο Τμήμα, μεταξύ των άλλων, να υποστηρίξει το Πρόγραμμα Σπουδών με:

- Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών που είναι σε σημαντικό ποσοστό αυτοχρηματοδοτούμενο και έχει λειτουργήσει με επιτυχία ακόμα και σε περιόδους που δεν υποστηριζόταν η υλοποίηση του από πόρους ΕΠΕΑΕΚ ή ΕΣΠΑ
- Βραβεία που δίνονται σε αριστεύσαντες και διακριθέντες φοιτητές του Τμήματος από ΚΠΠ φορείς που, κατά κύριο λόγο συνδέονται με τη ναυτιλία, όπως είναι συλλογικοί φορείς της ναυτιλίας και ναυτιλιακές επιχειρήσεις (HELMERA, Propeller Club, κ.α.)
- Διάφοροι ΚΠΠ συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα που υλοποιούν ερευνητικές ομάδες του Τμήματος μεταφέροντας τη γνώση και την εμπειρία τους ως χρήστες (Διμάνια, Ένωση Πλοιάρχων, Ένωση Ναυτιλίας Μικρών Αποστάσεων κ.α)
- Το Τμήμα διοργανώνει εκδηλώσεις σε συνεργασία με ΚΠΠ φορείς (Ινστιτούτο Π.Μυλωνάς, κ.α)
- Το Τμήμα συμμετέχει σταθερά σε εκδηλώσεις ΚΠΠ που έχουν αναφορά στην κοινωνία της Χίου

Λειτουργεί η Επιτροπή Σύνδεσης με Επιχειρήσεις και Διαλέξεων

6.2.1. Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;

Ο βασικός μηχανισμός για την ανάπτυξη των συνεργασιών με ΚΠΠ είναι η Επιτροπή Σύνδεσης με Επιχειρήσεις και Διαλέξεων καθώς και η Επιτροπή Υποστήριξης Πρακτικής Άσκησης. Είναι οι δύο επιτροπές που διατηρούν επαφές και επικοινωνία με τους ΚΠΠ και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για μονιμότερες συνεργασίες, όπως για παράδειγμα το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Τμήματος και της Πανελληνίας Ένωσης Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού.

6.2.2. Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος υποστηρίζουν ενεργά την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ, αφού, οι περισσότερες από τις συνεργασίες έχουν προκύψει από την εμβάθυνση των σχέσεων με ΚΠΠ, σαν αποτέλεσμα πρωτοβουλίας κάποιου ή κάποιων μελών ΔΕΠ που διατηρούν συνεργασία με αυτούς τους φορείς.

6.2.3. Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών από την ίδρυσή του υλοποιεί μια στρατηγική εξωστρεφούς επικοινωνίας, παρέχοντας όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη λειτουργία, τα προγράμματα σπουδών, το επίπεδο γνώσεων των φοιτητών και των αποφοίτων του. Αυτή η στρατηγική έχει αποδώσει καθώς έχει επιτρέψει την προσέγγιση Τμήματος και ΚΠΠ, ιδιαίτερα του χώρου της Ναυτιλίας και των Μεταφορών, αλλά και ΚΠΠ από την έδρα του Τμήματος, τη Χίο.

6.2.4. Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;

Το Τμήμα διαθέτει ένα θεσμοθετημένο εργαστήριο και τέσσερα εργαστήρια υπό ανάπτυξη, όμως δεν έχουν ακόμα θεσμοθετηθεί με υπουργική απόφαση. Τα εργαστήρια είναι τα ακόλουθα:

- Εργαστήριο Διοίκησης Ναυτιλιακών και Λιμενικών Επιχειρήσεων (ΕΔΙΝΑΛΕ) (ΦΕΚ 2097/29/9/2009)
- Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, Γεωοικονομίας και Γεωπολιτικής
- Εργαστήριο Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών στη Ναυτιλία, τις Μεταφορές και τη Νησιωτική Ανάπτυξη (ΕΠΛΗΝΕΤ)
- Εργαστήριο Μεταφορών και Λήψης Αποφάσεων (ΕΜΛΑ)
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής & Χρηματοοικονομικής (ΕΦΟΧ)

6.2.5. Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;

Στις συνεργασίες που έχει αναπτύξει το Τμήμα με ΚΠΠ αξιοποιούνται οι υποδομές και το ανθρώπινο δυναμικό των εργαστηρίων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εκδηλώσεις που διοργανώνει το Εργαστήριο Διοίκησης Ναυτιλιακών και Λιμενικών Επιχειρήσεων καθώς και το Εργαστήριο Μεταφορών και Λήψης Αποφάσεων

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Οι δραστηριότητες και πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει το τμήμα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, για συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς εντείνονται και βρίσκονται σε σχετικά ικανοποιητικό επίπεδο.

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

Στόχος παραμένει και η σύνδεση των συνεργασιών με την εκπαιδευτική διαδικασία, με την οργάνωση διαλέξεων, επισκέψεων, μελετών περιπτώσεων που συμμετέχουν οι συνεργαζόμενοι φορείς.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

6.5.1. Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Οι συνεργασίες που έχει αναπτύξει το Τμήμα είναι σταθερές και βιώσιμες. Μια από αυτές έχει ήδη λάβει επίσημη μορφή με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας (ΠΕΠΕΝ) ενώ αντίστοιχη εξέλιξη αναμένεται και για άλλες συνεργασίες. Επίσης, ενδεικτική των μακροχρόνιων σχέσεων και συνεργασιών του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς είναι η μακροχρόνια συνεργασία και υποστήριξη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης με τις περισσότερες από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε αυτό χρηματοδοτώντας τις δραστηριότητες του.

6.5.2. Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;

Τελευταία έχει ξεκινήσει προσπάθεια οι συνεργασίες του Τμήματος και ΚΠΠ φορέων να λάβουν πιο επίσημη μορφή με την υπογραφή μνημονίων συνεργασίες. Ήδη αυτό έχει γίνει με την ΠΕΠΕΝ.

6.5.3. Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;

Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα. Συγκεκριμένα, συμμετοχή μελών ΔΕΠ του Τμήματος καταγράφεται:

- Στην Επιτροπή Ακτοπλοΐας και Θαλασσιού Τουρισμού του Υπουργείου Θαλασσιών Υποθέσεων
- Στην Επιτροπή Logistics του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών
- Στην Ανεξάρτητη Αρχή Σιδηροδρόμων

6.5.4. Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών / περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;

Το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στην εκπόνηση τοπικών/περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης μέσω συνεργασιών και ΚΠΠ φορείς της Χίου. Ενδεικτικά αναφέρονται η Μελέτη για το Συγκοινωνιακό της ευρύτερης περιοχής της πόλης της Χίου καθώς και σειρά εργασιών στο πλαίσιο προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων που ασχολούνται με θέματα τοπικής οικονομίας ή θέματα που απασχολούν τοπικές επιχειρήσεις. Επίσης, με συντονισμό ή συμμετοχή μελών του Τμήματος έχουν εκπονηθεί μελέτες και έχουν υλοποιηθεί έργα που ανταποκρίνονται στις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες, όπως είναι το έργο Μονάδα Αφαλάτωσης.

6.5.5. Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;

Το Τμήμα διατηρεί συνεργασία με το αντίστοιχο Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά, καθώς και με άλλα Τμήματα ΑΕΙ, όπως το Τμήμα Ναυπηγών και Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ, το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ κ.α.

6.5.6. Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Το τμήμα διατηρεί στενές σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, κάτι που εννοείται και από το γεγονός ότι ένα από τα βασικά αντικείμενα σπουδών του Τμήματος, η ναυτιλία, αποτελεί τον κορμό της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας της Χίου. Το Τμήμα υποστηρίζει δραστηριότητες της τοπικής κοινωνίας που έχουν σχέση με θέματα ναυτιλίας και μεταφορών, όπως είναι η Οδική Ασφάλεια και η Ναυτική Εκπαίδευση και Απασχόληση.

6.5.7. Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;

Στο πλαίσιο της έρευνας το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και συγκεκριμένα το Τμήμα συμμετέχει μαζί με άλλα γνωστά Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια στο σημαντικό δίκτυο TRANSPORT NET. Το δίκτυο TRANSPORTNET ιδρύθηκε το 2002 με στόχο την ανάπτυξη από κοινού δραστηριοτήτων έρευνας και διδασκαλίας ανώτατου πανεπιστημιακού επιπέδου. Το βασικό κίνητρο ίδρυσης του δικτύου έγκειται στη διαπίστωση ότι η πολυπλοκότητα των ζητημάτων έρευνας, μελέτης, σχεδιασμού και εφαρμογής στον ευρύτερο χώρο των μεταφορών χρειάζεται τη συνεργασία, διαρκή ενημέρωση και κοινές προσπάθειες των ιδρυμάτων ανώτατης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και έρευνας διεθνώς. Το δίκτυο TRANSPORTNET απαρτίζεται από οκτώ (8) Πανεπιστήμια υψηλής φήμης, με ιδιαίτερη επιστημονική συνεισφορά σε θέματα μεταφορών, μεταξύ των οποίων και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών). Τα υπόλοιπα Πανεπιστήμια είναι:

- Πανεπιστήμιο της Αμβέρσας (Βέλγιο)
- Πανεπιστήμιο της Λυόν (Γαλλία)
- Πολυτεχνείο της Καρλσρούης (Γερμανία)
- Εθνικό Ομοσπονδιακό Πολυτεχνείο της Λωζάνης (Ελβετία)
- Πολυτεχνείο της Λισαβώνας (Πορτογαλία)
- Πολυτεχνείο του Ντέλφτ (Ολλανδία)
- Πανεπιστήμιο της Γένοβας (Ιταλία)

Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι ενεργά μέλη των ακαδημαϊκών τους κοινοτήτων σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο και συμμετέχουν στη διοίκηση επιστημονικών ενώσεων και σε επιστημονικές επιτροπές των σημαντικότερων συνεδρίων του χώρου παγκόσμια. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα τελευταία χρόνια τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αποτελούν την μεγαλύτερο ομάδα συμμετεχόντων που προέρχονται από το ίδιο Πανεπιστήμιο στο ετήσιο Διεθνές Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Ναυτιλιακών Οικονομολόγων. Αντίστοιχα υψηλή συμμετοχή καταγράφεται και στο Παγκόσμιο Συνέδριο Μεταφορών (WCTR) που πραγματοποιείται κάθε τρία χρόνια.

6.5.8. Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Το Τμήμα συμμετέχει σε πολιτιστικού χαρακτήρα εκδηλώσεις που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Ναυτική Εβδομάδα
- Οδική ασφάλεια
- Γιορτή Μαστίχας

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης TNEY

Το όραμα του Τμήματος είναι η δημιουργία ενός πόλου ακαδημαϊκής αριστείας και αναγνώρισης στους τομείς που θεραπεύει. Το όραμα αυτό συνδέεται με δύο στρατηγικούς στόχους:

- Την παροχή υψηλής ποιότητας επιστημονικής κατάρτισης δια των προγραμμάτων σπουδών, αλλά και επιστημονικής εκπαίδευσης μέσω ερευνητικής δραστηριότητας και άλλων παράλληλων πρωτοβουλιών.
- Τη διεξαγωγή και παροχή καινοτόμου θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας υψηλού επιπέδου, καθώς και τη σύνδεσή της με τις ανάγκες της κοινωνίας.

Για την επίτευξη των στόχων και υλοποίηση του οράματός του, το Τμήμα έχει αναπτύξει μία ολοκληρωμένη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης. Η στρατηγική αυτή στηρίζεται στους κάτωθι κύριους πυλώνες:

A. Στρατηγική ως προς τα προγράμματα σπουδών και τη διαδικασία διδασκαλίας

- Παροχή διεπιστημονικών προγραμμάτων σπουδών, που συνδυάζουν επιστήμες της διοίκησης την επιστήμη του δικαίου και τις οικονομικές επιστήμες με θετικές επιστήμες και τεχνικές/τεχνολογικές προσεγγίσεις. Μαθήματα που συνδυάζουν κλασική θεωρία και σύγχρονες μεθοδολογίες, εμπλουτισμένα με διεξοδική ανάλυση μελετών περίπτωσης.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων των φοιτητών με εκπόνηση ατομικών και ομαδικών εργασιών κατά τη διδακτική διαδικασία
- Περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων των φοιτητών με υλοποίηση άλλων ομαδικών δραστηριοτήτων, διαλέξεων και συζητήσεων με συμμετοχή εκπροσώπων επιστημονικών, κοινωνικών και παραγωγικών φορέων.

- Θεσμοθετημένη περιοδική επικαιροποίηση προγραμμάτων σπουδών ανάλογα με τις εξελίξεις των κοινωνικών αναγκών και της επιστήμης

B. Στρατηγική ως προς την έρευνα

- Ανάληψη ερευνητικών προγραμμάτων μέσω διαγωνιστικών διαδικασιών ή με απ' ευθείας αναθέσεις στην Ελλάδα και διεθνώς.
- Επικέντρωση της έρευνας στα επιστημονικά πεδία του Τμήματος, με απόλυτη ευελιξία και ελευθερία δημιουργίας ερευνητικών ομάδων.
- Θεματικά αντικείμενα που ενθαρρύνουν διεπιστημονικότητα και συνέργειες στο επιστημονικό δυναμικό του Τμήματος, όλων των βαθμίδων και ιδιοτήτων.
- Ανάπτυξη μακροπρόθεσμων ερευνητικών συνεργασιών και συμμαχιών με έγκριτα ιδρύματα της αλλοδαπής
- Ανάπτυξη μακροπρόθεσμων συνεργασιών με θεσμούς, οργανισμούς και άλλους φορείς.
- Ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας του Τμήματος μέσω δημοσιοποίησης της ερευνητικής παραγωγής: δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, ενημέρωση στον τύπο, διοργάνωση Ημερίδων κλπ.
- Πρωτοβουλίες συνεισφοράς στο ερευνητικό γίγνεσθαι μέσω διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων και παρεμφερών εκδηλώσεων-προσέλκυση και διαρκής επικοινωνία με την ερευνητική κοινότητα.
- Διοργάνωση ετήσιων εκδηλώσεων με αντικείμενο ζητήματα ναυτικού διαίου και δικαίου των επιχειρήσεων.

Γ. Στρατηγική διασύνδεσης έρευνας και διδασκαλίας - γενικότερες στρατηγικές κατευθύνσεις «εξωστρέφειας» του Τμήματος

- Αλληλοτροφοδότηση έρευνας και διδασκαλίας
Η επιτροπή προγράμματος σπουδών σε ετήσια βάση εξετάζει και επικαιροποιεί ή βελτιστοποιεί το πρόγραμμα σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Αξιοποιεί τα σημαντικά ερεθίσματα από εξωτερικούς φορείς, επιστημονικούς ή παραγωγικούς, μέσω διαδικασιών που ήδη αναφέρθηκαν. Προβαίνει επομένως σε διαρκώς επικαιροποιούμενη ύλη μαθημάτων με γνώμονα την τοποθέτηση του Τμήματος στην «αιχμή» της επιστήμης, με κατάλληλη εμπλοκή φοιτητών στις ερευνητικές δραστηριότητες παράλληλα.

Ταυτόχρονα, το Τμήμα προσβλέπει:

- Στην προσέλκυση επιστημόνων υψηλού επιπέδου (μέλη ΔΕΠ, διδάσκοντες και ερευνητικοί συνεργάτες)
- Στην προσέλκυση φοιτητών υψηλού επιπέδου σε προγράμματα σπουδών όλων των διπλωμάτων.

Οι διαδικασίες επίτευξης αυτών των στρατηγικών στόχων αναπτύσσονται ειδικότερα σε επόμενες σχετικές παραγράφους.

- Στρατηγική εξωστρέφειας και διεθνοποίησης

Η εξωστρέφεια και διεθνοποίηση του Τμήματος στηρίζεται στις κάτωθι διαδικασίες:

- ✓ Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά αναγνωρισμένων διεθνών επιστημονικών συνεδρίων με κριτές
- ✓ Άλλες δημοσιεύσεις βιβλίων και άρθρων
- ✓ Συμμετοχή σε θεσμοθετημένα επιστημονικά και πανεπιστημιακά δίκτυα αριστείας (π.χ. TRANSPORTNET).
- ✓ Ανάπτυξη κοινού Ευρωπαϊκού Διδακτορικού προγράμματος σπουδών, στο πλαίσιο του δικτύου TRANSPORTNET.
- ✓ Ανταλλαγές και «αμφιμονοσήμαντη» κινητικότητα σε όλα τα επίπεδα με τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια (φοιτητές στα προγράμματα σπουδών, ερευνητές σε ερευνητικές ομάδες άλλων πανεπιστημίων, διδάσκοντες σε διδασκαλία προγραμμάτων σπουδών
- ✓ Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων κάθε είδους
- ✓ Δημιουργία νέου μεταπτυχιακού προγράμματος με αντικείμενο το ναυτικό δίκαιο

- Στρατηγική ως προς την ενεργό εμπλοκή του Τμήματος στις διαδικασίες επιστημονικής υποστήριξης θεσμών και κοινωνικών φορέων.

7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.1.1 Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου (λ.χ. 5ετούς) σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι η διαδικασία αυτή;

Το Τμήμα έχει υιοθετήσει μία συστηματική διαδικασία διαμόρφωσης βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης, που συγκεκριμενοποιεί, επικαιροποιεί και μεθοδεύει περαιτέρω τους βασικούς στόχους και άξονες γενικής στρατηγικής, όπως προσδιορίστηκαν παραπάνω.

Η διαδικασία αυτή στηρίζεται σε δύο θεσμικές μορφές, αλληλεξαρτώμενες:

- Τις τακτικές και περιοδικές συναντήσεις διδασκόντων, που συγκαλεί ο Πρόεδρος του Τμήματος.

Οι συναντήσεις αυτές επιτρέπουν την τακτική επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ διδασκόντων, την κατάθεση ιδεών, την επεξεργασία και σχεδιασμό νέων πρωτοβουλιών εντός του πλαισίου γενικής στρατηγικής του Τμήματος.

- Την κατάθεση επεξεργασμένων προτάσεων στο πλαίσιο συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης και Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος, με στόχο την αναλυτική κατάθεση προτάσεων με διαφάνεια και τη λήψη αποφάσεων.

Με τη διαδικασία αυτή, αφ' ενός οι γενικές στρατηγικές κατευθύνσεις του Τμήματος διαρκώς τροφοδοτούνται με νέες δράσεις, αφ' ετέρου επί μέρους συμπληρωματικές δράσεις και πρωτοβουλίες εμπλουτίζουν το βασικό κορμό στρατηγικού σχεδίου.

Η διαδικασία αυτή κρίνεται αποτελεσματική λόγω της τακτικής περιοδικότητάς της και λόγω της καθολικής συμμετοχής των μελών ακαδημαϊκού προσωπικού. Η συστηματική και διαρκής αυτή διαδικασία επιτρέπει την αυξημένη συναντίληψη των μελών ακαδημαϊκού προσωπικού και τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού, φιλόδοξου και ρεαλιστικού σχεδίου ανάπτυξης, συνεπούς προς τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές κατευθύνσεις του Τμήματος.

7.1.2 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι;

Η προαναφερόμενη διαδικασία δεν εγγυάται μόνο την επιτυχή διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης, αλλά και τη συστηματική παρακολούθησή του. Η παρακολούθηση του σχεδίου ανάπτυξης αποτελεί διαρκές μέλημα των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος. Μέσω των δύο προαναφερόμενων αλληλένδετων διαδικασιών (τακτικές και περιοδικές συναντήσεις διδασκόντων, κατάθεση επεξεργασμένων προτάσεων στο πλαίσιο συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης και Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος), υπάρχει ενημέρωση και διαρκής μέριμνα υλοποίησης του σχεδίου.

Επίσης, στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών υπάρχει συστηματική παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων σπουδών (διδασκαλίας και διδακτορικών). Προς υποστήριξη της διαδικασίας, υπάρχουν εξειδικευμένοι δείκτες παρακολούθησης. Ενδεικτικά, αυτοί αφορούν τη συμμετοχή φοιτητών στα μαθήματα των προγραμμάτων σπουδών, τις επιδόσεις τους και τη διαχρονική τους εξέλιξη, την αξιολόγηση των μαθημάτων και τη διαχρονική τους εξέλιξη, την πορεία των διδακτορικών διατριβών, τις επιστημονικές δημοσιεύσεις μελών του Τμήματος και τη διαχρονική τους εξέλιξη, τις συμμετοχές μελών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια με κριτές και άλλα.

Η διαδικασία παρακολούθησης κρίνεται αποτελεσματική καθώς επιτρέπει άμεσα τον εντοπισμό τυχόν δυσλειτουργιών, την ερμηνεία και προσδιορισμό των αιτιών τους, καθώς και την άμεση λήψη πρωτοβουλιών για την υπέρβαση των δυσλειτουργιών με στόχο την επιτυχή υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης.

7.1.3 Υπάρχει διαδικασία δημοσιοποίησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης και των αποτελεσμάτων του;

Το Τμήμα έχει υιοθετήσει συστηματικές διαδικασίες δημοσιοποίησης του σχεδίου ακαδημαϊκής του ανάπτυξης. Δημοσιοποιεί το σχέδιο κατ' αρχήν στα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου. Για την εξωστρεφή του επικοινωνία, δημοσιοποιεί το σχέδιο χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα επικοινωνίας: γενικό και ειδικό τύπο, ιστοσελίδα του Τμήματος, άλλες συναφείς ιστοσελίδες κλπ.

Επιπλέον, το Τμήμα αξιοποιεί την έως τώρα σημαντική διείσδυσή του σε διάφορους επιστημονικούς χώρους, στους οποίους κοινοποιεί το σχέδιο ανάπτυξης, τον προγραμματισμό του και τους ακαδημαϊκούς του στόχους. Τέτοιοι χώροι ενδεικτικά είναι:

- Τα πανεπιστημιακά και ερευνητικά δίκτυα συνεργασίας του (TRANSPORTNET, URIT, OPSTE κλπ)
- Οι εθνικοί και διεθνείς επιστημονικοί φορείς (ΤΕΕ, Δικηγορικοί Σύλλογοι, ΣΕΣ, ΕΝΟΕ, ΙΑΜΕ, ΑΕΤ, ΤΡΒ, WCTRS κλπ)

7.1.4 Ποια είναι η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών;

Η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών του Τμήματος είναι πολύπλευρη και καθοριστική.

Στην κλίμακα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οι προαναφερόμενες συστηματικές διαδικασίες δημοσιοποίησης και παρακολούθησης επιτρέπουν σημαντική διάδραση στο πλαίσιο λειτουργίας των οργάνων διοίκησης.

Σε εθνική και διεθνή κλίμακα, η συστηματική παρουσία του Τμήματος σε διάφορους επιστημονικούς χώρους (επιστημονικές ενώσεις, δίκτυα πανεπιστημιακής συνεργασίας, επιστημονικές επιτροπές, πρωτοβουλίες επιστημονικών συναντήσεων και εκδηλώσεων κλπ), λαμβάνοντας υπ' όψη την εξωστρέφεια και συστηματική δημοσιοποίηση των στόχων του Τμήματος, επιτρέπει μία σημαντική και εποικοδομητική διάδραση μεταξύ των μελών ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος και της ευρύτερης ακαδημαϊκής κοινότητας. Το Τμήμα αξιοποιεί την εθνική και διεθνή εμπειρία και την πολυεπίπεδη ανταλλαγή απόψεων μέσω αυτών των διαδικασιών προς όφελος της αποτελεσματικότερης διαμόρφωσης του σχεδίου ανάπτυξής του.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.2.1 Συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξής του στοιχεία και δείκτες;

Όπως ήδη προαναφέρθηκε σχετικά με τη διαδικασία παρακολούθησης του σχεδίου ανάπτυξης, το Τμήμα χρησιμοποιεί τύπους δεδομένων και δείκτες, τους οποίους επικαιροποιεί συστηματικά προκειμένου να σχεδιάσει και να παρακολουθήσει την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξής του.

7.2.2 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου;

Για την προσέλκυση μελών ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου, το Τμήμα κατ' αρχήν δημοσιοποιεί τον προγραμματισμό του με διαφάνεια, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα επικοινωνίας, όπως ήδη προαναφέρθηκε: γενικό και ειδικό τύπο, ιστοσελίδα του Τμήματος, άλλες συναφείς ιστοσελίδες κλπ.

Επιπλέον, όπως επίσης προαναφέρθηκε, το Τμήμα αξιοποιεί την έως τώρα σημαντική διείσδυσή του σε διάφορους επιστημονικούς χώρους, στους οποίους κοινοποιεί τον προγραμματισμό του και τους ακαδημαϊκούς του στόχους:

- Τα πανεπιστημιακά και ερευνητικά δίκτυα συνεργασίας του (TRANSPORTNET, URIT, OPSTE κλπ)
- Οι εθνικοί και διεθνείς επιστημονικοί φορείς (ΤΕΕ, Δικηγορικοί Σύλλογοι, ΣΕΣ, ΕΝΟΕ, ΙΑΜΕ, ΑΕΤ, ΤΡΒ, WCTRS κλπ)

Η αυξανόμενη αναγνωρισιμότητα του Τμήματος και η επιτυχής αξιολόγηση των στόχων του και του επιστημονικού ενδιαφέροντός τους επιτρέπει την έκφραση ενδιαφέροντος από διακεκριμένα μέλη της σχετικής επιστημονικής κοινότητας και από νέους επιστήμονες, των οποίων η δραστηριότητα στοιχειοθετεί σημαντικές προοπτικές ακαδημαϊκής εξέλιξης.

7.2.3 Πώς συνδέεται ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι στενά συνδεδεμένος με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος. Πιο συγκεκριμένα, ο προσδιορισμός των γνωστικών αντικειμένων απορρέει αφ' ενός από τις ανάγκες του προγράμματος σπουδών, αφ' ετέρου από τον προσδιορισμό των αναγκών ολοκληρωμένης διεπιστημονικότητας, όπως ορίστηκε από τους στρατηγικούς στόχους έρευνας. Ο προσδιορισμός των ερευνητικών θεματικών περιοχών αιχμής του Τμήματος, σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό των απαραίτητων «υποστηρικτικών» γνωστικών αντικειμένων, επιτρέπουν μία σαφή στρατηγική προγραμματισμού προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού.

7.2.4 Πόσους φοιτητές ζητάει τεκμηριωμένα το Τμήμα ανά έτος; Πόσοι φοιτητές τελικά σπουδάζουν ανά έτος και ποια είναι η προέλευσή τους ανά τρόπο εισαγωγής (εισαγωγικές εξετάσεις, μετεγγραφές, ειδικές κατηγορίες, κλπ);

Ο αριθμός των εισακτέων που αρχικά ζήτησε το τμήμα ήταν 60, ενώ την τελευταία πενταετία 2006 – 2010, κυμάνθηκε από 70 σε 110 φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011.

Ο αριθμός των φοιτητών που τελικά εισήχθησαν στο τμήμα αυξήθηκε από 66 το 2005 – 2006 σε 126 το 2010 – 2011.

Θα πρέπει όμως να σημειωθεί, ότι οι φοιτητές που τελικά παρέμειναν εγγεγραμμένοι στο τμήμα ήταν λιγότεροι αφού κατά την ίδια περίοδο παρουσιάζεται αύξηση στον αριθμό των αιτούντων και τελικά μεταγραφόμενων σε άλλο τμήμα φοιτητών από 34 το 2006 σε 48 το 2009. Αναλυτικά στοιχεία αναφέρονται στον πίνακα 11.2.2. Επίσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο «περιορισμός» στην αύξηση του αριθμού των εισακτέων φοιτητών που αντιμετωπίζει το τμήμα λόγω της ανεπάρκειας των κτηριακών υποδομών.

7.2.5 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου;

Η στρατηγική του Τμήματος για την προσέλκυση φοιτητών υψηλού επιπέδου στηρίζεται στις ακόλουθες διαδικασίες:

- ✓ Δημοσιοποίηση των στρατηγικών του στόχων και σχεδίου ανάπτυξης, όπως ήδη προσδιορίστηκε
- ✓ Δημοσιοποίηση των ερευνητικών του αποτελεσμάτων
- ✓ Δημοσιοποίηση των διεθνών του συνεργασιών, των κοινών ακαδημαϊκών προγραμμάτων του με έγκριτα ιδρύματα του εξωτερικού (π.χ. κοινό Ευρωπαϊκό Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών στο πλαίσιο του TRANSPORTNET)
- ✓ Δημοσιοποίηση των προοπτικών επαγγελματικής σταδιοδρομίας στις επιστημονικές περιοχές που το Τμήμα θεραπεύει
- ✓ Η γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων, προγραμμάτων σπουδών και τρόπου λειτουργίας του Τμήματος μέσω των πολυεπίπεδων επαφών των μελών του με διάφορους επιστημονικούς χώρους.

Στο πλαίσιο αυτό, αξίζουν ιδιαίτερης μνείας δύο σημαντικές παράμετροι:

- Η ιδιαίτερη επαγγελματική και επιστημονική προοπτική ενός νευραλγικής σημασίας αντικείμενου όπως η ναυτιλία, που αποτελεί τη σημαντικότερη –και πιο διεθνοποιημένη- οικονομική δραστηριότητα της χώρας και την καθιστά κέντρο καινοτομίας με παγκόσμια απήχηση και διεθνή αναγνώριση.
- Η νευραλγική γεωγραφική θέση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, που είναι σε θέση να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου από την ευρύτερη περιοχή της νοτιο-ανατολικής Ευρώπης και ανατολικής Μεσογείου για σπουδές στον τομέα της ναυτιλίας και των μεταφορών.
- Η διείσδυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη διεθνή επιστημονική κοινότητα επαυξάνει την ελκυστικότητά του ως προς υποψήφιους φοιτητές της ευρύτερης περιοχής της νοτιο-ανατολικής Ευρώπης και ανατολικής Μεσογείου.

Η χρήση των διαφόρων επικοινωνιακών μέσων, όπως τύπος, διαδίκτυο, ενημέρωση βιβλιοθηκών, ενημέρωση στο πλαίσιο διεθνών εκδηλώσεων, έκδοση ενημερωτικών δελτίων και διαφημιστικών εντύπων κλπ επιτρέπει την ευρεία κοινοποίηση των δραστηριοτήτων και προοπτικών, που το Τμήμα είναι σε θέση να παρέχει σε φοιτητές υψηλού επιπέδου.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

8.1.1. Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος;

Η Γραμματεία του Τμήματος εξυπηρετεί το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, τους Υποψήφιους Διδάκτορες, τη Γενική Συνέλευση, τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης και τις άλλες διοικητικές λειτουργίες του Τμήματος. Είναι στελεχωμένη από μία μόνιμη υπάλληλο και τέσσερις υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου.

8.1.2. Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Όπως προκύπτει από την λειτουργία του τμήματος οι φοιτητές είναι ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της γραμματείας το ίδιο και το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος.

8.1.3. Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι η οργάνωση και το ωράριο της Βιβλιοθήκης; Των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με τις διοικητικές υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης που βρίσκονται σε άλλο νησί είναι ικανοποιητική με τα σύγχρονα μέσα τεχνολογίας που είμαστε εξοπλισμένοι. Επίσης σε τοπικό επίπεδο υπάρχει ικανοποιητική συνεργασία με υπηρεσίες της Περιφερειακής Διεύθυνσης Χίου (Πληροφορικής, Τεχνική, Οικονομική, Διοικητική, Δημοσίων Σχέσεων). Σε επίπεδο Βιβλιοθήκης υπάρχει καλή συνεργασία αν και το ωράριο είναι περιορισμένο (λειτουργεί μόνο ένα απόγευμα) σε σχέση με παλαιότερα έτη, λόγω έλλειψης προσωπικού.

8.1.4. Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Στο τμήμα δεν υπάρχουν Σπουδαστήρια. Λειτουργούν:

- Υπολογιστικό κέντρο για την εξυπηρέτηση των φοιτητών, που υποστηρίζεται από την Υπηρεσία Πληροφορικής της Περιφερειακής Δ/νσης Χίου.
- Εργαστήριο εκπαιδευτικής υποστήριξης και εξοικείωσης των φοιτητών με δορυφορικές λήψεις και λογισμικό προσομοίωσης λειτουργιών γέφυρας πλοίων σε θέματα ασφάλειας, υπολογισμού φορτώσεων, ναυπηγικών στοιχείων, προσομοίωσης μηχανής πλοίου με δυνατότητα εικονικών βλαβών.
- Εργαστήριο Διοίκησης Ναυτιλιακών και Λιμενικών Επιχειρήσεων ΕΔΙΝΑΛΕ, που λειτουργεί από το 2005 και θεσμοθετήθηκε το 2009, το οποίο αναπτύσσει δραστηριότητες σε ερευνητικό και διδακτικό επίπεδο.
- Εργαστήριο Μεταφορών και Λήψης Αποφάσεων (εκκρεμεί δημοσίευση του ΦΕΚ) με στόχο την προώθηση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.
- Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, Γεωοικονομίας και Γεωπολιτικής (μη θεσμοθετημένο), που εξυπηρετεί ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες σε αντίστοιχα αντικείμενα.
- Εργαστήριο Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών στη Ναυτιλία, τις Μεταφορές και τη Νησιωτική Ανάπτυξη Ε.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ (μη θεσμοθετημένο) με αντίστοιχο ερευνητικό και εκπαιδευτικό αντικείμενο.
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής & Χρηματοοικονομικής ΕΦΟΧ (μη θεσμοθετημένο).

8.1.5 Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Η λειτουργία τους είναι ικανοποιητική.

8.1.6. Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών υποστηρίζονται από το Περιφερειακό Τμήμα Πληροφορικής Χίου και παρατηρούνται δυσλειτουργίες. Θα μπορούσε όμως, να απασχολείται αρμόδιος υπάλληλος για την υποστήριξη (προπτυχιακού, μεταπτυχιακού προγράμματος, διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, ιστοσελίδας κλπ) αποκλειστικά για το Τμήμα.

8.1.7. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

Την τεχνική υποστήριξη παρέχει το περιφερειακό τμήμα τεχνικών υπηρεσιών της Χίου, του οποίου οι υπηρεσίες είναι αρκετά ικανοποιητικές.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

8.2.1. Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή;

Ο θεσμός λειτουργεί άμεσα με την εγγραφή του νεοεισερχόμενων φοιτητών. Οι Σύμβουλοι Καθηγητές είναι στη διάθεση των φοιτητών και τους παρέχουν πληροφορίες για τις σπουδές τους και ιδιαίτερα από το 3^ο έτος σπουδών που επιλέγουν κατεύθυνση, όπως και για την εκπόνηση των πτυχιακών εργασιών. Το ίδιο ισχύει και για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, όπου οι φοιτητές έχουν άμεση πρόσβαση στους Συμβούλους Καθηγητές και καθοδήγηση στις σπουδές τους.

8.2.2. Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Η πρόσβαση στις υπηρεσίες Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι πολύ ικανοποιητική.

8.2.3. Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζομένων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Δεν υφίσταται σχετική υπηρεσία.

8.2.4. Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία τους;

Υπάρχει υπεύθυνος Καθηγητής για θέματα ειδικών μαθησιακών δυσκολιών και φοιτητές αδύναμους.

8.2.5. Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);

Παρέχονται υποτροφίες και χρηματικά έπαθλα σε πρωτεύσαντες και αριστεύσαντες φοιτητές του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών κατά την ετήσια τελετή καθομολόγησης από ιδιώτες χορηγούς. Στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών είναι θεσμοθετημένη από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης η χορήγηση υποτροφιών από το ίδιο το πρόγραμμα σε πρωτεύσαντες διπλωματούχους.

8.2.6. Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Διεξάγεται ειδικό εναρκτήριο σεμινάριο στο Τμήμα την πρώτη εβδομάδα του χειμερινού εξαμήνου κάθε έτους, με στόχο την ενημέρωση των πρωτοετών φοιτητών για βασικά ζητήματα των σπουδών τους, της θερινής πρακτικής άσκησης, της διαμονής τους στο νησί καθώς και την ενθάρρυνση γνωριμιών και επικοινωνίας με τα υπόλοιπα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Στην εκδήλωση συμμετέχουν με εισηγήσεις ο φοιτητικός σύλλογος, η AISEC και Ψυχίατρος του Γενικού Νοσοκομείου Χίου.

Κατά τις ημέρες των εγγραφών χορηγούνται ενημερωτικά έντυπα και πραγματοποιείται εκδήλωση με προβολή εικόνων σχετικών με τη φοίτηση και τη διαμονή στη Χίο από τη Σχολή Επιστημών της Διοίκησης για όλα τα προπτυχιακά τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου

8.2.7. Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Η συμμετοχή των φοιτητών είναι ενεργή, τόσο στα όργανα του Τμήματος από πλευράς εκπροσώπων, όσο και σε διάφορες εκδηλώσεις του Τμήματος (ημερίδες, συνέδρια, ανοιχτές συζητήσεις, εκπαιδευτικές εκδρομές, εκδηλώσεις κλπ) και του ιδρύματος (πολιτιστική εβδομάδα). Ενεργή συμμετοχή φυσικά έχει και ο φοιτητικός σύλλογος του Τμήματος.

8.2.8. Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται στο Τμήμα;

Υπάρχει ειδική ευαισθησία στη γραμματεία για την υποδοχή και την υποστήριξη τους, όπως και από το τμήμα φοιτητικής μέριμνας του Περιφερειακού Τμήματος Φοιτητικής Μέριμνας και επί πλέον με την ένταξή τους στο πρόγραμμα Erasmus τους παρέχεται σχετική υποστήριξη.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

8.3.1. Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Το υλικό που προσφέρει το τοπικό Παράρτημα της Βιβλιοθήκης είναι ικανοποιητικό.

8.3.2. Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Η ποιότητα του τεχνικού εξοπλισμού είναι πολύ καλή.

8.3.3. Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το Τμήμα δε διαθέτει σπουδαστήριο για να διατίθεται σχετικός χώρος. Υπάρχουν χώροι εργαστηρίων τα οποία αντιμετωπίζουν το γενικό πρόβλημα κτιριακών υποδομών οι οποίες δεν επαρκούν ποιοτικά και ποσοτικά.

8.3.4. Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Προς το παρόν υπάρχει σχετική επάρκεια και ποιότητα γραφείων με την ενοικίαση νέου κτίσματος, που στεγάζει τη λειτουργία του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών με την αποχώρηση από κτήριο που είχε παραχωρηθεί επί σειρά ετών από τη Δημόσια Βιβλιοθήκη Χίου «Ο Κοραΐς». Γίνεται κοινή χρήση γραφείων από δύο έως τρεις διδάσκοντες.

8.3.5. Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος.

Οι χώροι που είναι εγκατεστημένες οι υπηρεσίες της Γραμματείας είναι σχετικά ικανοποιητικοί. Υπάρχει έλλειψη χώρων αρχειοθέτησης παλαιών αρχείων.

8.3.6. Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Δεν υπάρχουν ειδικοί χώροι συνεδριάσεων. Οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται σε μικρές αίθουσες διδασκαλίας που διαμορφώνονται κατάλληλα για επικείμενες συνεδριάσεις των οργάνων του Τμήματος.

8.3.7. Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ

Εν μέρει καλύπτονται ανάγκες ΑΜΕΑ (αίθουσες διδασκαλίας). Προς το παρόν δεν υπήρξαν φοιτητές με ειδικές ανάγκες.

8.3.8. Πώς εξασφαλίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος;

Μέσω των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος και των άλλων διοικητικών υπηρεσιών της Περιφερειακής Διεύθυνσης.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

8.4.1. Ποιες λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

- Το υπολογιστικό κέντρο προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Το προπτυχιακό πρόγραμμα υποστηρίζεται από σύγχρονο ηλεκτρονικό φοιτητολόγιο. Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζεται από φοιτητολόγιο με περιορισμένες δυνατότητες.
- Οι διοικητικές υπηρεσίες, τα μέλη ΔΕΠ και άλλοι διδάσκοντες, τα ΕΤΕΠ, και ο σύλλογος φοιτητών είναι οργανωμένοι με ηλεκτρονικό εξοπλισμό.
- Λειτουργεί ιστοσελίδα του Τμήματος με αναρτημένες τις απαραίτητες λειτουργίες και πληροφορίες σχετικά με το Τμήμα. (Όργανα Διοίκησης, Διδάσκοντες, Προγράμματα Σπουδών, Προκηρύξεις, Εκδηλώσεις, Ανακοινώσεις, κλπ).

8.4.2. Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του τμήματος;

Οι διοικητικές υπηρεσίες (επικοινωνία με φοιτητές, καθηγητές) υποστηρίζονται καθολικά από ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τις υπηρεσίες ιστού (ιστότοπος Τμήματος). Η εκπαιδευτική διαδικασία υποστηρίζεται σημαντικά από υπηρεσίες ftp, παγκόσμιου ιστού, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και λιγότερο από την χρήση του εξειδικευμένου συστήματος η-μάθησης Vista του Πανεπιστημίου.

8.4.3. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Υπάρχει πρόσβαση στα ατομικά στοιχεία του ακαδημαϊκού προσωπικού στην κεντρική ιστοσελίδα του Τμήματος.

8.4.4. Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο ιστότοπος του Τμήματος ανανεώνεται σε εβδομαδιαία βάση όσον αφορά πληροφορία που σχετίζεται με νέα, εκδηλώσεις, προκηρύξεις που αφορούν το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, τους φοιτητές και τους διοικητικούς υπαλλήλους. Το περιεχόμενο που αφορά τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές και την έρευνα του Τμήματος, ανανεώνεται σε εξαμηνιαία περίπου βάση. Οι υπόλοιπες περιοχές του ιστότοπου ανανεώνονται κατά περίπτωση.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

8.5.1. Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Γίνεται ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος και διασφαλίζεται με την εποπτεία της Γενικής Συνέλευσης.

8.5.2. Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος. Πώς διασφαλίζεται;

Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού με την εποπτεία της Γενικής Συνέλευσης.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

8.6.1. Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Σύνταξη προϋπολογισμού προβλέπεται μόνο για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, όπου συντάσσεται και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης και εφαρμόζεται αποτελεσματικά.

8.6.2. Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Προβλέπεται στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και εφαρμόζεται αποτελεσματικά.

8.6.3. Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών γίνεται ετήσιος απολογισμός-ενημέρωση στην Γ.Σ.Ε.Σ.

8.7 Συνοπτική αξιολόγηση ανά κριτήριο;

8.7.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

Γενική αξιολόγηση: ικανοποιητική

8.7.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Γενική αξιολόγηση: ικανοποιητική

8.7.3. Πως κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

Γενική αξιολόγηση: μέτρια έως ικανοποιητική. Υπάρχουν ποιοτικές-ποσοτικές ελλείψεις σε κτηριακές υποδομές.

8.7.4. Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Γενική αξιολόγηση: ικανοποιητικό

8.7.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

Γενική αξιολόγηση: ικανοποιητικά

8.7.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Γενική αξιολόγηση: βαθμός διαφάνειας: άριστος, αποτελεσματικότητα: ικανοποιητική.

8.8 Γενικές Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

Καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια από τις διοικητικές υπηρεσίες για παροχή ποιοτικών υπηρεσιών σε φοιτητές και διδάσκοντες του Τμήματος. Η βελτίωση περαιτέρω των υπηρεσιών απαιτεί ανάπτυξη υποδομών και στελέχωση σε επίπεδο υποστήριξης πληροφορικής.

9. Συμπεράσματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να εντοπίσει τα κυριότερα θετικά και αρνητικά του σημεία, όπως αυτά συνάγονται από τις προηγούμενες ενότητες και να αναγνωρίσει ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών του σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους που προκύπτουν από τα αρνητικά του σημεία.

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

Στα θετικά σημεία του Τμήματος περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- Το καινοτόμο, διεπιστημονικό, σύγχρονο και δυναμικό Πρόγραμμα Σπουδών τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο που ασχολείται με έναν ιδιαίτερα διεθνοποιημένο χώρο στον οποίο η Ελληνική Εμπορική Ναυτιλία διατηρεί ηγετική θέση με ισχυρό αντίκτυπο στην Ελληνική Οικονομία.
- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής στη δομή του προγράμματος σπουδών και την λειτουργία του.
- Η άριστη επικοινωνία και συνεργασία των διδασκόντων με τους φοιτητές.
- Η σύνθεση των γνωστικών αντικειμένων και ο μέσος όρος ηλικίας των μελών ΔΕΠ.
- Η αυξανόμενη ερευνητική δραστηριότητα σε διεθνές και εθνικό ανταγωνιστικό πλαίσιο.
- Η ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών.
- Η ανάπτυξη συνεργασιών με επιχειρήσεις και φορείς του χώρου σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Στις αδυναμίες του Τμήματος περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Η έλλειψη κατάλληλων υποδομών, κυρίως σε ότι αφορά τις κτηριακές εγκαταστάσεις.
- Οι ελλείψεις, ποιοτικά και ποσοτικά, που παρουσιάζονται στις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας.
- Τα προβλήματα (χρηματοδότησης) που επηρεάζουν την κινητικότητα μελών ΔΕΠ και φοιτητών.
- Το συνεχώς μεταβαλλόμενο θεσμικό και οικονομικό πλαίσιο.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Ορισμένες από τις ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων του Τμήματος είναι:

- Τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από το Πρόγραμμα Σπουδών αναφορικά με την εξέλιξη των αποφοίτων θα μπορούσαν να προσελκύσουν καλύτερης ποιότητας φοιτητές, με κατάλληλη προβολή.
- Οι δραστηριότητες της επιτροπής σύνδεσης πανεπιστημίου με επιχειρήσεις και φορείς του χώρου και η ένταξη τους στο πρόγραμμα μπορούν να αξιοποιηθούν περισσότερο για την προσέλκυση καλύτερης ποιότητας φοιτητών.
- Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την προσέλκυση νέων ερευνητών με προοπτικές εξέλιξης για τη στελέχωση τόσο του διδακτικού προσωπικού όσο και για τη στελέχωση των ερευνητικών εργαστηρίων.

Στους κινδύνους που ενδεχομένως να αντιμετωπίσει το Τμήμα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι εξής:

- Προβλήματα για το πρόγραμμα σπουδών, που μπορεί να προκύψουν από την καθυστέρηση διορισμών μελών ΔΕΠ.
- Η παρεμπόδιση της ανάπτυξης του τμήματος, ερευνητικά και εκπαιδευτικά, λόγω αδυναμίας στην ανάπτυξη των υποδομών.
- Η δυσκολία προσέλκυσης φοιτητών υψηλού επιπέδου λόγω της επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος σε συνδυασμό με την περιφερειακή διάσταση της χωροθέτησης του τμήματος και την έλλειψη κινήτρων εγκατάστασης.
- Η απρόβλεπτη μεταβολή του θεσμικού και οικονομικού πλαισίου λειτουργίας.

10. Σχέδια βελτίωσης

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να καταρτίσει σχέδιο δράσης για την άρση των αρνητικών σημείων και την ενίσχυση των θετικών του, καθορίζοντας προτεραιότητες με βάση τις δυνατότητές του.

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης περιλαμβάνει:

- αξιολόγηση του νέου προγράμματος σπουδών και η υλοποίηση των απαραίτητων προσαρμογών
- οργάνωση – λειτουργία υπό ανάπτυξη εργαστηρίων
- διοργάνωση θερινών σχολείων
- διοργάνωση διεθνών συνεδρίων στην Ναυτιλία και τις Συνδυασμένες Μεταφορές
- περαιτέρω ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων- διεθνών συνεργασιών
- αναβάθμιση του επιστημονικού περιοδικού που εκδίδει το τμήμα

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης του Τμήματος περιλαμβάνει:

- Διαρκή ανάπτυξη υποδομών ΤΠΕ.
- Ανάπτυξη - βελτίωση των κτιριακών υποδομών και εγκαταστάσεων.
- Οργάνωση και προώθηση νέων εκπαιδευτικών δράσεων όπως ενδεικτικά:
- Αγγλόφωνο ΠΜΣ «Ναυτιλία, Μεταφορές, Διεθνή Χρηματοοικονομική»
- Νέο ΠΜΣ «Ναυτιλία- Επιχειρηματικότητα- Δίκαιο»
- Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς ΚΠΠ.
- Περαιτέρω ανάπτυξη διεπιστημονικών συνεργασιών με ιδρύματα της αλλοδαπής, κ.α.

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

Το Τμήμα αντιμετωπίζει ένα σημαντικό περιορισμό υποδομών, κυρίως αναφορικά με το διαθέσιμο χώρο αιθουσών διδασκαλίας και γραφείων διδασκόντων. Το Τμήμα έχει επιμεληθεί μελέτης που αφορά την ανάπτυξη κτιριακών εγκαταστάσεων για την Περιφερειακή Μονάδα της Χίου στην περιοχή «Ταμπάκινα» της Χίου σε χώρο ιδιοκτησίας Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η μελέτη

έχει κατατεθεί στη Διοίκηση του Ιδρύματος, προς αξιολόγηση των σχετικών δυνατοτήτων και περιορισμών για την αξιοποίησή της.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα είναι αντιπροσωπευτικά των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα περιφερειακά Πανεπιστήμια και κατά συνέπεια απαιτούν δράσεις συνολικής αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών. Στις απαιτούμενες δράσεις περιλαμβάνονται:

- Η χρηματοδότηση επενδύσεων σε υποδομές και ιδιαίτερα αυτές που αφορούν την φοιτητική μέριμνα ώστε να καταστεί περισσότερο ελκυστική η επιλογή της Χίου από τους υποψήφιους φοιτητές.
- Η υποστήριξη της εγκατάστασης και διαβίωσης των μελών ΔΕΠ στις παραμεθόριες περιοχές.
- Η αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ με αντίστοιχη μείωση των διδασκόντων με βάση το Π.Δ. 407/80.
- Η ενίσχυση της κινητικότητας του προσωπικού και των φοιτητών των περιφερειακών Πανεπιστημίων.
- Η ενίσχυση του αυτόνομου και αυτοδιοίκητου χαρακτήρα των ΑΕΙ, καθώς και η αντιμετώπιση των γραφειοκρατικών εμποδίων που αντιμετωπίζει η λειτουργία και η ανάπτυξη των ΑΕΙ.

Τα ζητήματα αυτά έχουν διαπιστωθεί και σε προηγούμενες αξιολογήσεις και έχουν συζητηθεί εκτενώς εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας. Όμως, δεν έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την αντιμετώπισή τους.

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν σε υποδείγματα και παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Καθηγητές	Σύνολο	3	4	4	4	2
	Από εξέλιξη	2	2	3	3	1
	Νέες προσλήψεις	1	1	1	1	1
	Συνταξιοδοτήσεις		1			
	Παραιτήσεις**					
Αναπληρ.Καθηγητ. 2	Σύνολο	5	2	1	1	2
	Από εξέλιξη	5	2	1	1	
	Νέες προσλήψεις					2
	Συνταξιοδοτήσεις					
	Παραιτήσεις**					
Επικ.Καθηγητ.	Σύνολο	6	9	8	6	7
	Από εξέλιξη	3	5	3	2	3
	Νέες προσλήψεις		3	4	5	4
	Συνταξιοδοτήσεις					
	Παραιτήσεις**					
Λέκτορες	Σύνολο	2	2	4	5	4
	Από εξέλιξη					
	Νέες προσλήψεις	2	2	4	5	4
	Συνταξιοδοτήσεις					
	Παραιτήσεις**					
Μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π	-	-	-	-	-	-
Διδάσκοντες επί συμβάσει***		15 (13,5)	16 (14)	15 (13)	14 (12,5)	14 (12,5)
Ε.Τ.Ε.Π	2	2	2	2	2	2
Διοικητικό Προσωπικό	5	5	6	6	8	8

* Τα σύνολα αφορούν το δυναμικό του Τμήματος στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους.

** Δεν υπολογίζονται παραιτήσεις λόγω εξέλιξης.

*** Ο πρώτος αριθμός αναφέρεται στα άτομα. Ο αριθμός σε παρένθεση αναφέρεται σε αριθμό ετήσιων συμβάσεων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει σύμβαση μόνο για το χειμερινό εξάμηνο, τότε υπολογίζεται ως μισή σύμβαση)

Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Προπτυχιακοί	340	309	274	248	249
Μεταπτυχιακοί ¹⁰	54	51	46	36	49
Διδακτορικοί	39	30	27	27	22

Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Εισαγωγικές εξετάσεις	66	62	79	117	123
Μετεγγραφές ¹¹	13	34	25	38	48
Κατατακτήριες εξετάσεις	2	-	-	2	3
Άλλες κατηγορίες	2	2	2	4	2
Σύνολο	57	30	56	85	80

¹⁰ Αναφέρονται οι εγγεγραμμένοι μεταπτυχιακοί φοιτητές κάθε ακαδ. έτους και οι λιμνάζοντες.

¹¹ Στη γραμμή «Μετεγγραφές» αναγράφεται ο καθαρός αριθμός μετεγγραφομένων φοιτητών (εισορές-εκροές)

Πίνακας 11-3. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)¹²

Τίτλος ΜΠΣ:		«ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ»							
		2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Αιτήσεις (α+β)		59	73	71	75	89	90	80	64
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	48	52	13	12	11	23	17	16
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	11	21	58	63	78	67	63	48
Προσφερόμενες θέσεις		80	80	80	80	80	80	80	80
Εγγραφέντες		34	38	37	39	41	41	42	42
Απόφοιτοι		38	30	33	32	27	43	42	51

¹² Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ΠΜΣ.

Πίνακας 11-4. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Αιτήσεις (α+β)	17	18	2	11	13
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	2	1	0	0	2
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων		17	2	11	9
Προσφερόμενες θέσεις	ΧΩΡΙΣ ΟΡΙΟ				
Εγγραφέντες	11	6	2	5	7
Απόφοιτοι	2	3	2	1	-
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων	6	4	5	4	-

Πίνακας 11-5.1. Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

ΜΑΘΗΜΑ	Ισοτόπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ¹³	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι) ¹⁴	Διαλέξεις
Μαθηματικά Ι	ΝΑΙ	47	Ι. Καρκαζής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εργαστήρια Μαθηματικών Ι	-	-	Γ. Πρώιος	Υποχρεωτικό		
Εισαγωγή στην Πληροφορική	ΝΑΙ	43	Θ. Λίλας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εργαστήρια Πληροφορικής	-	-	Ε. Μενής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Γενική Λογιστική	ΝΑΙ	40	Δ. Ντζανάτος	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Οικονομική Ανάλυση	ΝΑΙ	47	Ι. Τσαμουργκέλης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Ναυτιλιακή Τεχνολογία	ΝΑΙ	51	Α. Γλύκας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εισαγωγή στις Ναυτιλιακές Σπουδές	ΝΑΙ	44	Ε. Θανοπούλου	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εργαστήρια Αγγλικών Α' & Β'	ΝΑΙ	35	Ε. Ιακωβάκη	Κατ'επιλογήν	ΝΑΙ	
Μαθηματικά ΙΙ	ΝΑΙ	47	Γ. Πρώιος	Υποχρεωτικό		
Εφαρμογές Πληροφορικής	ΝΑΙ	15	Θ. Λίλας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εργαστήρια Πληροφορικής	-	-	Ε. Μενής	Υποχρεωτικό		
Ναυτιλιακή Λογιστική	ΝΑΙ	51	Ι. Τσαμουργκέλης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Μικροοικονομική	ΝΑΙ	48	Ε. Ευδέας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Στατιστική Ι	ΝΑΙ	55	Γ. Πρώιος Μ. Ντουμή	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εργαστήρια Στατιστικής Ι	-	-	Γ. Πρώιος Μ. Ντουμή	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Οικονομική Γεωγραφία	ΝΑΙ	52	Π. Σιούσιουρας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εμπορικό και Οικονομικό Δίκαιο	ΝΑΙ	44	Β. Τουντόπουλος	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Στατιστική ΙΙ	ΝΑΙ	55	Γ. Πρώιος Μ. Ντουμή	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Οργάνωση – Διοίκηση Επιχειρήσεων	ΝΑΙ	54	Ι. Λαγούδης	Υποχρεωτικό		

¹³ Δώστε τη σελίδα του οδηγού σπουδών (αν υπάρχει) που περιγράφει τους στόχους, την ύλη και τον τρόπο διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος

¹⁴ Αν η απάντηση είναι θετική, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες)

Οικονομική των Μεταφορών	ΝΑΙ	53	Κ. Πάνου	Υποχρεωτικό	
Ανάλυση Μεταφορικών & Συγκοινωνιακών Συστημάτων	ΝΑΙ	39	Α. Πολυδωροπούλου	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Αγγλικά Α'	ΝΑΙ	39	Ε. Ιακωβάκη	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Διαχείριση & Προστασία Θαλασσιού Περιβάλλοντος	ΝΑΙ	59	Α. Κοτρίκλα	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Ποσοτικές Μέθοδοι για Μεταφορές – Εμπόριο	ΝΑΙ	55	Ι. Καρκαζής	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Κοινωνιολογία	ΝΑΙ	63	Δ. Νάζου	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Μάρκετινγκ	ΝΑΙ	48	Ε. Χορτατσιάνη	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Ναυτιλιακή Οικονομική	ΝΑΙ	51	Μ. Λεκάκου	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Αγγλικά Β'	ΝΑΙ	39	Ε. Ιακωβάκη	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Ναυτικό Δίκαιο και Δίκαιο της Θάλασσας	ΝΑΙ	50	Π. Σιούσιουρας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	ΝΑΙ	42	Ι. Θεοτοκάς	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Χρηματοοικονομική	ΝΑΙ	56	Ι. Τσαμουργκέλης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Διοίκηση – Οργάνωση Παραγωγής	ΝΑΙ	43	Α. Ρουμπούτσου Γ. Πρώιος Ι. Λαγούδης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης	ΝΑΙ	54	Γ. Ντούρμας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Μάρκετινγκ Υπηρεσιών	ΝΑΙ	65	Ε. Χορτατσιάνη	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ
Ειδικά Θέματα Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	ΝΑΙ	43	Α. Κακαράς	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ
Γεωπολιτική με Έμφαση στις Θαλάσσιες Μεταφορές	ΝΑΙ	57	Π. Σιούσιουρας	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ
Διοίκηση Έργων	ΝΑΙ	41	Α. Ρουμπούτσου	Κατ' επιλογήν	
Οικονομετρία	ΝΑΙ	52	Ι. Τσαμουργκέλης	Κατ' επιλογήν	
Διεθνής Οικονομική	ΝΑΙ	40	Ι. Λαγούδης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Διοίκηση Πλοίου – Διαχείριση Φορτίου	ΝΑΙ	46	Ε. Θανοπούλου Γ. Γεωργούλης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Διεθνής Χρηματοοικονομική	ΝΑΙ	40	Θ. Συριόπουλος	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Οργάνωση Διακίνησης/ Διανομής (Logistics)	ΝΑΙ	54	Κ. Πάνου Γ. Πρώιος	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	ΝΑΙ	41	Ι. Θεοτοκάς	Υποχρεωτικό	
Ανάλυση Ζήτησης	ΝΑΙ	57	Α. Πολυδωροπούλου	Κατ' επιλογήν	
Πληροφοριακά & Τηλεπικοινωνιακά Συστήματα Μεταφοράς & Εμπορίου	ΝΑΙ	67	Μ. Λάμπρου Γ. Ντούρμας	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ
Ναυλώσεις	ΝΑΙ	49	Α. Κορρές	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Ναυτιλιακή Χρηματοοικονομική	ΝΑΙ	52	Θ. Συριόπουλος	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ
Οικονομική Διοίκηση Διμένων	ΝΑΙ	53	Α. Πάλλης	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ
Διοίκηση Ακτοπλοΐας	ΝΑΙ	61	Μ. Λεκάκου	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ

Διοίκηση Επισκευών – Συντήρησης	NAI	58	Α. Γλύκας	Κατ' επιλογήν	NAI	
Διαχείριση Καινοτομίας & Νέες Τεχνολογίες	NAI	45	Μ. Λάμπρου	Κατ' επιλογήν	NAI	
Επιχειρησιακή Επικοινωνία	NAI	58	Π. Μιχαλακοπούλου	Κατ' επιλογήν		
Επιχειρηματικότητα & Διοίκηση ΜΜΕ	NAI	42	Α. Ρουμπούτσου	Κατ' επιλογήν		
Διοίκηση Ολικής Ποιότητας	NAI	56	Ε. Καταρέλος	Κατ' επιλογήν	NAI	
Ανάλυση Γεωγραφικών Συστημάτων	NAI	66	Γ. Πρώιος	Κατ' επιλογήν		
Συνδυασμένες Μεταφορές	NAI	63	Σ. Κάπρος	Κατ' επιλογήν	NAI	
Ηλεκτρονική Επιχειρηματικότητα	NAI	62	Μ. Λάμπρου	Κατ' επιλογήν		
Ειδικά Θέματα Μεταφορών	NAI	60	Κ. Πάνου	Κατ' επιλογήν		
Διεθνές Εμπόριο	NAI	57	Α. Πάλλης	Κατ' επιλογήν		
Βιομηχανικό Μάρκετινγκ	NAI	61	Ε. Χορτατσιάνη	Κατ' επιλογήν	NAI	
Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς	NAI	69	Β. Τουντόπουλος	Κατ' επιλογήν		
Πτυχιακή Εργασία	NAI	50	-	Υποχρεωτικό		
Ναυτασφαλίσεις	NAI	45	Α. Μπεχλιβάνης	Υποχρεωτικό		
Επιχειρησιακή Στρατηγική & Πολιτική	NAI	60	Ι. Λαγούδης	Υποχρεωτικό	NAI	
Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική	NAI	64	Α. Κορρές	Κατ' επιλογήν	NAI	
Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	NAI	49	Ε. Θανοπούλου Γ. Γεωργούλης	Κατ' επιλογήν		
Διοίκηση Ναυπηγείων & Παράκτιων Βιομηχανιών	NAI	64	Α. Γλύκας	Κατ' επιλογήν	NAI	
Λιμενικός Σχεδιασμός	NAI	61	Α. Πάλλης	Κατ' επιλογήν	NAI	
Δίκαιο Ηλεκτρονικών Συναλλαγών	NAI	61	Β. Τουντόπουλος	Κατ' επιλογήν		
Θέματα Ασφάλειας & Αξιοπιστίας Ηλεκτρονικού Εμπορίου	NAI	40	Θ. Λίλας	Κατ' επιλογήν		
Επιχειρηματικότητα & Λήψη Αποφάσεων	NAI	62	Α. Ρουμπούτσου	Κατ' επιλογήν		
Λήψη Αποφάσεων στις Μεταφορές	NAI	65	Κ. Πάνου	Κατ' επιλογήν	NAI	
Ναυτιλιακή Ιστορία	NAI	65	Ε. Θανοπούλου	Κατ' επιλογήν	NAI	
Διοίκηση Αερομεταφορών	NAI	61	Ε. Καταρέλος	Κατ' επιλογήν		
Οικονομικά Ευρωπαϊκής Ένωσης	NAI	-	Ι. Τσαμουργκέλης	Κατ' επιλογήν		
Διεθνείς Κεφαλαιαγορές – Χρηματαγορές	NAI	59	Ι. Τσαμουργκέλης	Κατ' επιλογήν		
Διεθνές Μάρκετινγκ	NAI	60	Ε. Χορτατσιάνη	Κατ' επιλογήν		
Ηλεκτρονικό Εμπόριο	NAI	66	Μ. Λάμπρου	Κατ' επιλογήν		

Πίνακας 11-5.2.

Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διαδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρον (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Κορμού(Κο) Ειδικευσης(Ε) Κατεύθυνσης(Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στην κανονική εξέταση	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική εξέταση	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στην επαναληπτική εξέταση	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην επαναληπτική εξέταση	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων Ναι/Όχι ¹⁵
Μαθηματικά Ι		3	3		Κο	102	75	23	33	22	ΝΑΙ
Εργαστήρια Μαθηματικών Ι		3	1		Κο	-	-	-	-	-	ΟΧΙ
Εισαγωγή στην Πληροφορική		3	3		Κο	129	87	36	47	32	ΝΑΙ
Εργαστήρια Πληροφορικής		3	1		Κο	-	-	-	-	-	ΝΑΙ
Γενική Λογιστική		3	3		Κο	119	62	28	58	37	ΝΑΙ
Οικονομική Ανάλυση		3	3		Κο	154	104	19	69	6	ΝΑΙ
Ναυτιλιακή Τεχνολογία		3	3		Κο	152	54	35	47	8	ΝΑΙ
Εισαγωγή στις Ναυτιλιακές Σπουδές		3	3		Κο	98	72	56	10	4	ΝΑΙ
Εργαστήρια Αγγλικών Α' & Β'		3	-		-	8	5	5	0	0	ΝΑΙ
Μαθηματικά ΙΙ		3	3		Κο	107	74	30	44	16	ΝΑΙ
Εφαρμογές Πληροφορικής		3	3		Κο	161	109	24	66	30	ΝΑΙ
Εργαστήρια Πληροφορικής		3	1		Κο	-	-	-	-	-	ΝΑΙ
Ναυτιλιακή Λογιστική		3	3		Κο	125	86	58	38	27	ΝΑΙ
Μικροοικονομική		3	3		Κο	144	85	5	71	26	ΝΑΙ
Στατιστική Ι		3	3		Κο	128	104	75	16	2	ΝΑΙ
Εργαστήρια Στατιστικής Ι		3	1		Κο	-	-	-	-	-	ΝΑΙ
Οικονομική Γεωγραφία		3	3		Κο	88	62	62	5	5	ΝΑΙ
Εμπορικό και Οικονομικό Δίκαιο		3	3		Κο	162	64	18	54	27	ΝΑΙ

¹⁵ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων

Στατιστική ΙΙ		3	3		Κο	91	77	45	27	6	NAI
Οργάνωση – Διοίκηση Επιχειρήσεων		3	3		Κο	143	110	27	77	39	NAI
Οικονομική των Μεταφορών		3	3		Κο	124	68	24	51	17	NAI
Ανάλυση Μεταφορικών & Συγκοινωνιακών Συστημάτων		3	3		Κο	95	93	50	26	24	NAI
Αγγλικά Α'		3	3		Κο	103	64	44	29	13	NAI
Διαχείριση & Προστασία Θαλασσιού Περιβάλλοντος		3	3		Κο	109	80	37	41	20	NAI
Ποσοτικές Μέθοδοι για Μεταφορές – Εμπόριο		3	3		Κο	105	85	57	32	12	NAI
Μάρκετινγκ		3	3		Κο	132	76	41	58	14	NAI
Κοινωνιολογία		3	3		Κο	103	76	46	24	20	NAI
Ναυτιλιακή Οικονομική		3	3		Κο	93	62	43	20	0	OXI
Αγγλικά Β'		3	3		Κο	112	42	22	52	25	NAI
Ναυτικό Δίκαιο και Δίκαιο της Θάλασσας		3	3		Κο	74	55	38	18	16	NAI
Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων		3	3		Κο	63	48	28	19	5	NAI
Χρηματοοικονομική		3	3		Κο	56	47	24	23	17	NAI
Διοίκηση – Οργάνωση Παραγωγής		3	3		Κο	56	39	17	18	8	NAI
Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης		3	3		Κο	56	41	29	12	9	NAI
Μάρκετινγκ Υπηρεσιών		3	3		-	1	1	1	0	0	NAI
Ειδικά Θέματα Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων		3	3		-	6	6	5	0	0	NAI
Γεωπολιτική με Έμφαση στις Θαλάσσιες Μεταφορές		3	3		-	40	29	28	6	6	NAI
Διοίκηση Έργων		3	3		-	2	2	2	0	0	OXI
Οικονομετρία		3	3		-	-	-	-	-	-	NAI
Διεθνής Οικονομική		3	3		Κο	59	40	17	27	23	NAI
Διοίκηση Πλοίου – Διαχείριση Φορτίου		3	3		Κο	73	63	29	34	15	NAI
Διεθνής Χρηματοοικονομική		3	3		Κο	52	40	25	12	8	NAI
Οργάνωση Διακίνησης/ Διανομής (Logistics)		3	3		Κο	58	40	21	32	9	NAI
Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού		3	3		Κο	69	51	32	17	13	NAI
Ανάλυση Ζήτησης		3	3		-	4	0	0	3	3	NAI

Πληροφοριακά & Τηλεπικοινωνιακά Συστήματα Μεταφοράς & Εμπορίου	3	3		-	45	33	31	6	5	NAI
Ναυλώσεις	3	3		Κο	41	29	28	1	1	NAI
Ναυτιλιακή Χρηματοοικονομική	3	3		Κο	39	30	20	9	6	NAI
Οικονομική Διοίκηση Λιμένων	3	3		Κα	12	10	6	4	3	NAI
Διοίκηση Ακτοπλοΐας	3	3		Κα	15	11	9	2	1	NAI
Διοίκηση Επισκευών – Συντήρησης	3	3		Κα	29	27	20	5	5	NAI
Διαχείριση Καινοτομίας & Νέες Τεχνολογίες	3	3		Κα	2	2	0	2	2	NAI
Επιχειρησιακή Επικοινωνία	3	3		Κα	15	14	7	7	5	NAI
Επιχειρηματικότητα & Διοίκηση ΜΜΕ	3	3		Κα	-	-	-	-	-	NAI
Διοίκηση Ολικής Ποιότητας	3	3		Κα	21	14	12	4	2	NAI
Ανάλυση Γεωγραφικών Συστημάτων	3	3		Κα	6	5	5	1	1	NAI
Συνδασμιένες Μεταφορές	3	3		Κα	-	-	-	-	-	NAI
Ηλεκτρονική Επιχειρηματικότητα	3	3		Κα	1	1	1	0	0	NAI
Ειδικά Θέματα Μεταφορών	3	3		Κα	-	-	-	-	-	NAI
Διεθνές Εμπόριο	3	3		Κα	5	4	4	0	0	NAI
Βιομηχανικό Μάρκετινγκ	3	3		Κα	5	4	4	0	0	NAI
Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς	3	3		Κα	1	0	0	0	0	NAI
Πτυχιακή Εργασία	3	3		Κα	-	-	-	-	-	NAI
Ναυτασφαλίσεις	3	3		Κο	38	25	14	16	6	NAI
Επιχειρησιακή Στρατηγική & Πολιτική	3	3		Κο	53	32	25	12	11	NAI
Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική	3	3		Κα	32	21	21	2	2	NAI
Λειτουργική Διαχείριση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων	3	3		Κα	3	3	0	0	0	NAI
Διοίκηση Ναυπηγείων & Παράκτιων Βιομηχανιών	3	3		Κα	25	21	17	2	2	NAI
Λιμενικός Σχεδιασμός	3	3		Κα	16	8	7	1	1	NAI
Δίκαιο Ηλεκτρονικών Συνλλαγών	3	3		Κα	1	1	0	0	0	NAI
Θέματα Ασφάλειας & Αξιοπιστίας Ηλεκτρονικού Εμπορίου	3	3		Κα	19	15	11	0	0	NAI
Επιχειρηματικότητα &	3	3		Κα	1	1	1	1	1	NAI

Λήψη Αποφάσεων											
Λήψη Αποφάσεων στις Μεταφορές		3	3		Κα	1	1	1	0	0	NAI
Ναυτιλιακή Ιστορία		3	3		Κα	2	2	2	0	0	NAI
Διοίκηση Αερομεταφορών		3	3		Κα	31	23	23	4	4	NAI
Οικονομικά Ευρωπαϊκής Ένωσης		3	3		Κα	-	-	-	-	-	NAI
Διεθνείς Κεφαλαιαγορές – Χρηματαγορές		3	3		Κα	-	-	-	-	-	NAI
Διεθνές Μάρκετινγκ		3	3		Κα	6	4	4	0	0	NAI
Ηλεκτρονικό Εμπόριο		3	3		Κα	2	0	0	1	1	NAI

Πίνακας 11-6.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο αποφοίτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2005-2006	2.87	62.26	31.43	2.87	6.96
2006-2007	2.63	65.79	31.58	-	6.82
2007-2008	3.22	70.97	25.81	-	6.81
2008-2009	-	68.29	31.71	-	6.88
2009-2010	2.08	62.5	31.25	4.88	6.80
Σύνολο	2.16	65.96	30.35	1.55	6.85

Πίνακας 11-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (χρόνια)								Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	Δεν έχουν αποφοιτήσει	
2003-2004 ¹⁶	14	17	6	3				8	48
2004-2005	24	14	1	8				7	54
2005-2006	18	4	10					21	53
2006-2007	9							28	37

¹⁶ K: κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα.

Πίνακας 11-7.1. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών^[17]

Τίτλος ΜΠΣ: «ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ»						
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Δεδομένα, Μοντέλα και Λήψη Αποφάσεων			Νικόλαος Λίτινας – Αμαλία Πολυδωροπούλου	Υποχρεωτικό	NAI	
Προχωρημένη Χρηματοοικονομική και Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων			Ιωάννης Τσαμουργκέλης	Υποχρεωτικό	NAI	
Διοίκηση και Οργάνωση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων			Ιωάννης Θεοτοκάς – Ιωάννης Λαγούδης	Υποχρεωτικό	NAI	
Ναυτιλιακή Οικονομική			Μαρία Λεκάκου – Ελένη Θανοπούλου	Υποχρεωτικό	NAI	
Τεχνολογίες Πληροφορικής στη Ναυτιλία, τις Μεταφορές & το Εμπόριο			Νικήτας Νικητάκος – Θεόδωρος Λίλας	Υποχρεωτικό	NAI	
Δίκαιο Εταριών			Βασίλης Τουντόπουλος	Υποχρεωτικό	NAI	
Ναυτικό Δίκαιο			Αχιλλέας Μπεχλιβάνης	Υποχρεωτικό	NAI	
Ναυτιλιακή Τεχνολογία & Ασφάλεια			Αλέξανδρος Γλύκας	Επιλογής	NAI	
Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας			Πέτρος Σιούσουρας	Επιλογής	NAI	
Οικονομική των Μεταφορών			Κωνσταντίνος Πάνου	Επιλογής	NAI	
Χρηματαγορές και Κεφαλαιαγορές			Ιωάννης Τσαμουργκέλης	Επιλογής	NAI	
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα			Θεόδωρος Συριόπουλος	Επιλογής	NAI	
Δίκαιο Θαλάσσιας Ασφάλισης			Α. Μπεχλιβάνης- Α. Παμπόυκη	Επιλογής	NAI	
Ολοκληρωμένα Συστήματα Μεταφορών			Σεραφείμ Κάπρος	Επιλογής	NAI	
Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική			Μαρία Λεκάκου	Επιλογής	NAI	
Ναυτιλιακή Περιβαλλοντική Διοίκηση			Άννα Κοτρικάλα	Επιλογής	NAI	
Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφόρησης			Ι.Καρκαζής	Επιλογής	NAI	

¹⁷ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ΠΜΣ. Για τη στήλη «Αξιολόγηση από φοιτητή» ακολουθείστε τις οδηγίες του Πίνακα 11-5.1.

Τίτλος ΜΠΣ: «ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ»						
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν Επιλογής	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Ναυτιλιακή Λογιστική			Δ. Ντζανάτος	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Στρατηγική των Επιχειρήσεων Ι			Ν. Λίτινας-Ι. Θεοτοκάς	Κατ'επιλογήν Επιλογής	ΝΑΙ	
Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική			Α. Πάλλης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	
Εφηρμοσμένη Οικονομετρία			Ι. Τσαμουργκέλης	Επιλογής	ΝΑΙ	
Ναυτεργατικό Δίκαιο			Α. Μπεχλιβάνης-	Επιλογής	ΝΑΙ	
Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς-Χρηματαγορές			Β. Τουντόπουλος	Επιλογής	ΝΑΙ	
Δημόσιο Ναυτικό Δίκαιο			Α. Παμπούκη-Π. Σιούσιουρας	Επιλογής	ΝΑΙ	
Διεθνές Μάρκετινγκ			Ε. Χορτατσιάνη	Επιλογής	ΝΑΙ	
Διοίκηση Έργων			Α. Ρουμπούτσου	Επιλογής	ΝΑΙ	
Προχωρημένη Ανάλυση Μεταφορικών Συστημάτων			Α. Πολυδωροπούλου	Επιλογής	ΝΑΙ	
Ναυτιλιακή Χρηματοοικονομική			Θ. Συριόπουλος	Επιλογής	ΝΑΙ	
Διεθνής Οικονομική και Εμπόριο			Ι. Λαγούδης	Επιλογής	ΝΑΙ	
Δίκαιο του Ανταγωνισμού			Κ. Παμπούκης-Β. Τουντόπουλος	Επιλογής	ΝΑΙ	
Δίκαιο Θαλάσσιου Περιβάλλοντος			Β. Τουντόπουλος	Επιλογής	ΝΑΙ	
Ναυλώσεις και Ναυλαγορές			Α. Κορές-Α. Μπεχλιβάνης – Ν. Πενθερουδάκης	Επιλογής	ΝΑΙ	
Ηλεκτρονικό Εμπόριο			Μ. Λάμπρου	Επιλογής	ΝΑΙ	
Οικονομικά της Πληροφορικής			Ν. Νικητάκος	Επιλογής	ΝΑΙ	
Επιχειρησιακή Επικοινωνία			Ε. Ιακωβάκη – Π. Μηχαλακοπούλου	Επιλογής	ΝΑΙ	

Πίνακας 11-7.2 Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών^[18]

Τίτλος ΜΠΣ: «ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ»								
Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου(Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων(ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων(ΑΔ)	Κορμού(Κο) Ειδίκευσης(Ε) Κατεύθυνσης(Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
Δεδομένα, Μοντέλα και Λήψη Αποφάσεων		39	6			29	29	29
Προχωρημένη Χρηματοοικονομική και Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων		39	6			29	29	29
Διοίκηση και Οργάνωση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων		39	6			35	35	35
Ναυτιλιακή Οικονομική		39	6			35	35	35
Τεχνολογίες Πληροφορικής στη Ναυτιλία, τις Μεταφορές & το Εμπόριο		39	6			35	35	35
Δίκαιο Εταιριών		39	6			6	6	6
Ναυτικό Δίκαιο		39	6			6	6	6
Ναυτιλιακή Τεχνολογία & Ασφάλεια		30	3			15	15	15
Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας		30	3			27	27	27
Οικονομική των Μεταφορών		30	3			1	1	1
Χρηματαγορές και Κεφαλαιαγορές		30	3			5	5	5
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα		30	3			7	7	7
Δίκαιο Θαλάσσιας Ασφάλισης		30	3			15	15	15
Ολοκληρωμένα Συστήματα Μεταφορών		30	3			7	7	7
Διεθνής Ναυτιλιακή Πολιτική		30	3			6	6	6

¹⁸ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ΠΜΣ.

Τίτλος ΜΠΣ: «ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ»

Μάθημα	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Υπόβαθρου(Υ) Επιστημονικής Περιοχής(ΕΠ) Γενικών Γνώσεων(ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων(ΑΔ)	Κορμού(Κο) Ειδίκευσης(Ε) Κατεύθυνσης(Κα)	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέταση
Ναυτιλιακή Περιβαλλοντική Διοίκηση		30	3			19	19	19
Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφόρησης		30	3			7	7	7
Ναυτιλιακή Λογιστική		30	3			3	3	3
Στρατηγική των Επιχειρήσεων Ι		60	6			36	36	36
Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική		30	3			13	13	13
Εφηρμοσμένη Οικονομετρία		30	3			13	13	13
Ναυτεργατικό Δίκαιο		30	3			9	9	9
Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς-Χρηματαγορές		30	3			1	1	1
Δημόσιο Ναυτικό Δίκαιο		30	3			13	13	12
Διεθνές Μάρκετινγκ		30	3			5	5	5
Διοίκηση Έργων		30	3			8	8	8
Προχωρημένη Ανάλυση Μεταφορικών Συστημάτων		30	3			37	37	37
Ναυτιλιακή Χρηματοοικονομική		30	3			13	13	13
Διεθνής Οικονομική και Εμπόριο		30	3			19	19	19
Δίκαιο του Ανταγωνισμού		30	3			-	-	-
Δίκαιο Θαλάσσιου Περιβάλλοντος		30	3			7	7	6
Ναυλώσεις και Ναυλαγορές		30	3			26	26	26
Ηλεκτρονικό Εμπόριο		30	3			9	9	9
Οικονομικά της Πληροφορικής		30	3			7	7	7
Επιχειρησιακή Επικοινωνία		30	3			9	9	9

Πίνακας 11-8. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	<i>Σύνολο</i>
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο ΑΕΙ	-	3	-	2		5
Επισκέπτες φοιτητές ξένων ΑΕΙ στο Τμήμα			1	1	-	2
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε άλλο ΑΕΙ	7	7	5	3	3	25
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα	-	1	-	-	-	1

Πίνακας 11-9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις ΤΝΕΥ

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	Η	Θ	I
2005	7	22	1	31	5	5	9	12	4
2006	3	18	3	33	2	6	9	8	5
2007	9	33	3	52	2	19	10	8	5
2008	10	30	5	30	5	5	9	10	4
2009	6	25	8	32	6	9	14	10	10
2010	14	22	6	34	6	13	35	9	9
Σύνολο	49	150	26	212	26	57	86	57	37

Επεξηγήσεις:

A: Βιβλία/μονογραφίες

B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

Ε: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Η: Άλλες εργασίες

Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά

I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Πίνακας 11-10. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου ΤΝΕΥ

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H
2005	183	15		8	11	20	
2006	140	19		21	15	19	
2007	181	29	1	27	17	31	2
2008	145	60		27	19	22	
2009	159	68		20	23	24	
2010	264	110	2	22	25	18	
<i>Σύνολο</i>	<i>1072</i>	<i>301</i>	<i>3</i>	<i>125</i>	<i>110</i>	<i>124</i>	<i>2</i>

Επεξηγήσεις:

A: Ετεροαναφορές

B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ: Βιβλιοκρισίες

Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις

H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

12. Παραρτήματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραθέσει οποιαδήποτε στοιχεία θεωρεί ότι θα είναι χρήσιμα στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και τα οποία ενδεχομένως δεν καλύπτονται επαρκώς στο κυρίως σώμα της Έκθεσης.

Σε κάθε περίπτωση, στα Παραρτήματα αναμένεται οπωσδήποτε να περιληφθεί ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος και ο κατάλογος των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία.

12.1. Παράρτημα Α' : Αξιολόγηση από προτυχιακούς φοιτητές

12.1.1. Ερωτηματολόγιο Χειμερινού Εξαμήνου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ:

ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΕΞΑΜΗΝΟ:

Το Τμήμα Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών πραγματοποιεί μία έρευνα στην οποία καλείστε να εκφράσετε τη γνώμη σας σχετικά με την δομή, το περιεχόμενο και την οργάνωση κάθε μαθήματος, την ποιότητα και τα μέσα της διδασκαλίας, και τη συνεργασία με τους διδάσκοντες. Οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν απολύτως εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από το Τμήμα.

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- EP1. Είναι πρώτη φορά που διδάσκεστε το συγκεκριμένο μάθημα;
- Ναι -----
- Όχι -----
- ΜΟΝΟ ΕΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΡ.1.**
- Πόσες φορές έχετε διδαχθεί το μάθημα;
- EP2. Πόσο συχνά παρακολουθήσατε τις παραδόσεις του μαθήματος αυτή την ακαδημαϊκή χρονιά;
- Όλες ή σχεδόν όλες -----
- Μάλλον συχνά -----
- Μάλλον σπάνια -----
- Δε παρακολούθησα καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----
- EP3. Μελετήσατε συστηματικά την ύλη;
- Ναι -----
- Όχι -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

B. ΔΟΜΗ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- EP4. Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;
- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----
- EP5. Καλύφθηκαν οι βασικές ενότητες της ύλης;
- Πλήρως -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----
- EP6. Περιλαμβάνονταν το σωστό μίγμα θεωρίας και πράξης;
- Πολύ θεωρία / καθόλου παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης -----
- Αρκετή θεωρία / λίγα παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης -----
- Λίγη θεωρία / αρκετά παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης -----
- Καθόλου θεωρία / πολλά παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----
- EP7. Η βιβλιογραφία ανταποκρίθηκε στις ανάγκες σας;
- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----

Καθόλου -----

Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

- EP8. Με βάση τους στόχους που τέθηκαν, επιτεύχθηκαν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;
- Ναι -----
- Όχι -----

- EP9. Σχολιάστε ελεύθερα τι κατά τη γνώμη σας θα μπορούσε να βελτιώσει την δομή και το περιεχόμενο του μαθήματος.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- EP10. Είχατε ενημερωθεί εξαρχής για τον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος;
- Ναι -----
- Όχι -----
- EP11. Γνωρίζατε τον τρόπο υπολογισμού της τελικής βαθμολογίας;
- Ναι -----
- Όχι -----
- EP12. Σας ήταν γνωστές οι κρίσιμες ημερομηνίες (πρόοδοι, υποβολή εργασιών, κλπ);
- Ναι -----
- Όχι -----
- EP13. Ήταν επαρκείς οι διαθέσιμοι χρόνοι προετοιμασίας;
- Ναι -----
- Όχι -----
- EP14. Τηρήθηκε το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα χωρίς αναβολές / αναπληρώσεις;
- Πλήρως -----
- Αρκετά -----
- Οριακά -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----
- EP15. Ήταν καλά προετοιμασμένες τυχόν παράπλευρες δραστηριότητες (έρευνα πεδίου, εταιρικές επισκέψεις, κλπ)
- Πολύ καλά -----
- Αρκετά καλά -----
- Ελάχιστα -----
- Καθόλου καλά -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP16. Σχολιάστε ελεύθερα τι κατά τη γνώμη σας θα μπορούσε να βελτιώσει την οργάνωση του μαθήματος

Δ. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

EP17. Αναλύθηκαν επαρκώς τα επιστημονικά θέματα που αποτέλεσαν αντικείμενο του μαθήματος;

- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP18. Αναπτύχθηκε με συστηματικό τρόπο η μεθοδολογία προσέγγισης;

- Ναι -----
- Όχι -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP19. Τεκμηριώθηκαν με πειστικά παραδείγματα τα συμπεράσματα από τη παραπάνω διαδικασία;

- Ναι -----
- Όχι -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP20. Οι εργασίες που τυχόν πραγματοποιήθηκαν ήταν αντιπροσωπευτικές και ενδιαφέρουσες;

- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP21. Χρειάστηκαν φροντιστηριακά / ενισχυτικά μαθήματα;

- Ναι -----
- Όχι -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

ΜΟΝΟ ΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡ.21.

Πραγματοποιήθηκαν τέτοια μαθήματα;

EP22. Έγινε επαρκής χρήση εποπτικών μέσων (ηλεκτρονικών slides, video, κλπ);

- Πολύ συχνά -----
- Μάλλον συχνά -----
- Μάλλον σπάνια -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP23. Κινητοποιήθηκε το ενδιαφέρον σας για το μάθημα;

- Ναι -----
- Όχι -----

EP24. Σχολιάστε ελεύθερα τι κατά τη γνώμη σας θα μπορούσε να βελτιώσει τη ποιότητα της παρεχόμενης διδασκαλίας

Ε. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

EP25. Υπήρξε ενθάρρυνση των φοιτητών στο να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος;

- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP26. Ήταν εφικτός ο διάλογος με το διδάσκοντα(ουσα) και η διατύπωση προβληματισμών από το ακροατήριο;

- Σε μεγάλο βαθμό -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP27. Ο διδάσκων(ουσα) διέθεσε αρκετό χρόνο εκτός μαθήματος για τους φοιτητές;

- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP28. Υπήρξε συνεργασία με το διδάσκοντα(ουσα) και σε άλλα θέματα εκτός του στενού αντικείμενου του μαθήματος;

- Πολύ -----
- Αρκετά -----
- Λίγο -----
- Καθόλου -----
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ -----

EP29. Σχολιάστε ελεύθερα τι κατά τη γνώμη σας θα μπορούσε να βελτιώσει τη συνεργασία με τους διδάσκοντες

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας !

12.1.2. Ερωτηματολόγιο Εαρινού Εξαμήνου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΝΤΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σκοπός του ερωτηματολογίου είναι να υποστηρίξει τη διαδικασία αξιολόγησης της διδασκαλίας κάθε μαθήματος, με στόχο τη συνεχή βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος. Η συνεισφορά σας σε αυτή την προσπάθεια είναι πολύτιμη.
- Το ερωτηματολόγιο είναι ανωνύμο.
- Παρακαλούμε σημειώστε μόνο μια απάντηση σε κάθε ερώτηση. Αν κάποια ερώτηση δεν έχει εφαρμογή στο συγκεκριμένο μάθημα, αφήστε τη κενή.

Μάθημα:	Διδάσκων:
---------	-----------

1. Οι στόχοι του μαθήματος και των βασικών εννοιών του παρουσιάζονται ξεκάθαρα

Άριστα   Πολύ Καλά   Καλά   Μέτρια   Κακά
5   4   3   2   1

---

2. Η ύλη παρουσιάζεται με κατανοητό τρόπο

5   4   3   2   1

---

3. Προκαλείται το ενδιαφέρον των φοιτητών στην ύλη του μαθήματος

5   4   3   2   1

---

4. Ενισχύθηκαν οι γνώσεις μου από το συγκεκριμένο μάθημα

5   4   3   2   1

---

5. Ενισχύθηκαν οι πνευματικές μου δεξιότητες από το συγκεκριμένο μάθημα

5   4   3   2   1

---

6. Το μάθημα είναι καλά οργανωμένο

5   4   3   2   1

---

7. Οι εργασίες του μαθήματος βοηθούν τους φοιτητές στην κατανόηση της ύλης

5   4   3   2   1

---

8. Οι φοιτητές υποστηρίζονται από τον διδάσκοντα εκτός μαθήματος

5   4   3   2   1

---

9. Οι πρόοδοι εξετάζουν με ορθολογικό τρόπο την κατανόηση της ύλης

5   4   3   2   1

---

10. Απαιτούνται πολλά από τους φοιτητές (πέρα πολλά=5, ελάχιστα=1)

5   4   3   2   1

---

11. Ο πίνακας και τα άλλα μέσα διδασκαλίας χρησιμοποιούνται ορθά

Άριστα   Πολύ Καλά   Καλά   Μέτρια   Κακά
5   4   3   2   1

---

12. Οι φοιτητές γνωρίζουν τις απαιτήσεις του μαθήματος εκ των προτέρων

5   4   3   2   1

---

13. Το βιβλίο του μαθήματος βοηθάει επαρκώς τους φοιτητές

5   4   3   2   1

---

14. Τα εργαστήρια (εάν υπάρχουν) βοηθούν στην κατανόηση της ύλης του μαθήματος

5   4   3   2   1

---

15. Ο τρόπος διδασκαλίας είναι συνολικά ικανοποιητικός

5   4   3   2   1

Σχόλια

1. Πως θα μπορούσε να βελτιωθεί το μάθημα

2. Άλλα σχόλια

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας

12.1.3. Πίνακες Χειμερινού Εξαμήνου

Πίνακας Α.1: Πρώτη Φορά Διδασκαλίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	514	72.3	73.4	73.4
	Όχι	88	12.4	12.6	86.0
	Όχι, 2 φορές	51	7.2	7.3	93.3
	Όχι, 3 φορές	19	2.7	2.7	96.0
	Όχι, πάνω από 3 φορές	28	3.9	4.0	100.0
Total		700	98.5	100.0	

Πίνακας Α.2: Συχνότητα Παρακολούθησης Παραδόσεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Όλες ή σχεδόν όλες	317	44.6	46.0	46.0
	Μάλλον συχνά	187	26.3	27.1	73.1
	Μάλλον σπάνια	124	17.4	18.0	91.1
	Δε παρακολούθησα καθόλου	45	6.3	6.5	97.7
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	16	2.3	2.3	100.0
Total		689	96.9	100.0	

Πίνακας Α.3: Συχνότητα Μελέτης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	322	45.3	50.7	50.7
	Όχι	259	36.3	40.6	91.3
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	54	7.6	8.5	99.8
Total		635	89.3	100.0	

Πίνακας Α.4: Σαφήνεια Στόχων Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	256	36.0	36.6	36.6
	Αρκετά	304	42.8	43.5	80.1
	Λίγο	78	11.0	11.2	91.3
	Καθόλου	23	3.2	3.3	94.6
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	38	5.3	5.4	100.0
Total		699	98.3	100.0	

Πίνακας Α.5: Κάλυψη Ύλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πλήρως	255	35.9	36.6	36.6
	Αρκετά	299	42.1	43.0	79.6
	Λίγο	53	7.5	7.6	87.2
	Καθόλου	19	2.7	2.7	89.9
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	70	9.8	10.1	100.0
Total		696	97.9	100.0	

Πίνακας Α.6: Μίγμα Θεωρίας – Πράξης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ θεωρία / καθόλου παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης	82	11.5	11.9	11.9
	Αρκετή θεωρία / λίγα παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης	314	44.2	45.4	57.3
	Λίγη θεωρία / αρκετά παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης	188	26.4	27.2	84.5
	Καθόλου θεωρία / πολλά παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης	18	2.5	2.6	87.1
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	89	12.5	12.9	100.0
Total		691	97.2	100.0	

Πίνακας Α.7: Καταλληλότητα Βιβλιογραφίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	180	25.3	26.0	26.0
	Αρκετά	279	39.2	40.3	66.3
	Λίγο	144	20.3	20.8	87.1
	Καθόλου	35	4.9	5.1	92.2
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	54	7.6	7.8	100.0
Total		692	97.3	100.0	

Πίνακας Α.8: Επίτευξη Προσδοκώμενων Αποτελεσμάτων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	504	70.9	75.8	75.8
	Όχι	161	22.6	24.2	100.0
Total		665	93.5	100.0	

Πίνακας Α.9: Ενημέρωση για τον τρόπο Διεξαγωγής του Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	480	67.5	69.5	69.5
	Όχι	211	29.7	30.5	100.0
Total		691	97.2	100.0	

Πίνακας Α.10: Ενημέρωση για τον τρόπο Υπολογισμού της Τελικής Βαθμολογίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	490	68.9	71.1	71.1
	Όχι	199	28.0	28.9	100.0
Total		689	96.9	100.0	

Πίνακας A.11: Ενημέρωση για τις Κρίσιμες Ημερομηνίες

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	544	76.5	80.0	80.0
	Όχι	136	19.1	20.0	100.0
Total		680	95.6	100.0	

Πίνακας A.12: Επαρκείς Χρόνοι Προετοιμασίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	524	73.7	77.2	77.2
	Όχι	154	21.7	22.7	99.9
	11	1	.1	.1	100.0
Total		679	95.5	100.0	

Πίνακας A.13: Τήρηση του Προβλεπόμενου Χρονοδιαγράμματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πλήρως	220	30.9	31.8	31.8
	Αρκετά	324	45.6	46.8	78.6
	Οριακά	78	11.0	11.3	89.9
	Καθόλου	25	3.5	3.6	93.5
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	45	6.3	6.5	100.0
Total		692	97.3	100.0	

Πίνακας A.14: Ανάλυση Επιστημονικών Θεμάτων Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	240	33.8	35.0	35.0
	Αρκετά	298	41.9	43.4	78.4
	Λίγο	73	10.3	10.6	89.1
	Καθόλου	16	2.3	2.3	91.4
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	59	8.3	8.6	100.0
Total		686	96.5	100.0	

Πίνακας Α.15: Βαθμός Προετοιμασίας Παράπλευρων Δραστηριοτήτων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ καλά	146	20.5	21.7	21.7
	Αρκετά καλά	195	27.4	29.0	50.7
	Ελάχιστα	100	14.1	14.9	65.6
	Καθόλου καλά	67	9.4	10.0	75.6
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	164	23.1	24.4	100.0
Total		672	94.5	100.0	

Πίνακας Α.16: Συστηματική Ανάπτυξη Μεθοδολογίας Προσέγγισης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	465	65.4	68.1	68.1
	Όχι	95	13.4	13.9	82.0
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	123	17.3	18.0	100.0
Total		683	96.1	100.0	

Πίνακας Α.17: Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	470	66.1	69.0	69.0
	Όχι	99	13.9	14.5	83.6
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	112	15.8	16.4	100.0
Total		681	95.8	100.0	

Πίνακας Α.18: Ενδιαφέρουσες και Αντιπροσωπευτικές Εργασίες

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	180	25.3	26.8	26.8
	Αρκετά	216	30.4	32.2	59.0
	Λίγο	67	9.4	10.0	69.0
	Καθόλου	48	6.8	7.2	76.2
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	160	22.5	23.8	100.0
Total		671	94.4	100.0	

Πίνακας Α.19: Ανάγκη για Φροντιστηριακά Μαθήματα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	102	14.3	15.0	15.0
	Όχι	496	69.8	73.0	88.1
	Πραγματοποιήθηκαν μαθήματα	33	4.6	4.9	92.9
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	48	6.8	7.1	100.0
Total		679	95.5	100.0	

Πίνακας Α.20: Επαρκής Χρήση Εποπτικών Μέσων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ συχνά	240	33.8	35.8	35.8
	Μάλλον συχνά	116	16.3	17.3	53.1
	Μάλλον σπάνια	117	16.5	17.5	70.6
	Καθόλου	125	17.6	18.7	89.3
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	72	10.1	10.7	100.0
Total		670	94.2	100.0	

Πίνακας Α.21: Κινητοποίηση Ενδιαφέροντος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	470	66.1	72.3	72.3
	Όχι	180	25.3	27.7	100.0
Total		650	91.4	100.0	

Πίνακας Α.22: Ενθάρρυνση Φοιτητών για Διατύπωση Αποριών – Ερωτήσεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	304	42.8	44.2	44.2
	Αρκετά	229	32.2	33.3	77.5
	Λίγο	72	10.1	10.5	87.9
	Καθόλου	34	4.8	4.9	92.9
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	49	6.9	7.1	100.0
Total		688	96.8	100.0	

Πίνακας Α.23: Διάλογος με το Διδάσκοντα και Διατύπωση Προβληματισμών

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε μεγάλο βαθμό	358	50.4	52.1	52.1
	Αρκετά	185	26.0	26.9	79.0
	Λίγο	63	8.9	9.2	88.2
	Καθόλου	33	4.6	4.8	93.0
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	48	6.8	7.0	100.0
Total		687	96.6	100.0	

Πίνακας Α.24: Διάθεση Χρόνου από το Διδάσκοντα εκτός Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	192	27.0	28.1	28.1
	Αρκετά	204	28.7	29.9	58.0
	Λίγο	93	13.1	13.6	71.6
	Καθόλου	66	9.3	9.7	81.3
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	128	18.0	18.7	100.0
Total		683	96.1	100.0	

Πίνακας Α.25: Συνεργασία με το Διδάσκοντα εκτός του αντικειμένου του Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	157	22.1	23.2	23.2
	Αρκετά	136	19.1	20.1	43.3
	Λίγο	89	12.5	13.2	56.5
	Καθόλου	139	19.5	20.6	77.1
	Δεν ξέρω / δεν απαντώ	155	21.8	22.9	100.0
Total		676	95.1	100.0	

12.1.4. Πίνακες Εαρινού Εξαμήνου

Πίνακας Β.1: Σαφήνεια Στόχων Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	57	6.4	6.5	6.5
	Πολύ καλά	105	11.7	11.9	18.4
	Καλά	247	27.6	28.1	46.5
	Μέτρια	334	37.2	37.9	84.4
	Κακά	136	15.2	15.5	99.9
Total		879	98.1	100.0	

Πίνακας Β.2: Κατανοητή Παρουσίαση της Ύλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	63	7.0	7.1	7.1
	Πολύ καλά	118	13.2	13.4	20.5
	Καλά	236	26.3	26.7	47.2
	Μέτρια	299	33.4	33.9	81.1
	Κακά	167	18.6	18.9	100.0
Total		883	98.5	100.0	

Πίνακας Β.3: Κινητοποίηση Ενδιαφέροντος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	91	10.2	10.4	10.4
	Πολύ καλά	132	14.7	15.1	25.5
	Καλά	240	26.8	27.4	52.9
	Μέτρια	255	28.5	29.1	82.0
	Κακά	158	17.6	18.0	100.0
Total		876	97.8	100.0	

Πίνακας Β.4: Ενίσχυση Γνώσεων από το Μάθημα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	73	8.1	8.3	8.3
	Πολύ καλά	131	14.6	14.9	23.2
	Καλά	220	24.6	25.0	48.2
	Μέτρια	274	30.6	31.2	79.4
	Κακά	181	20.2	20.6	100.0
Total		879	98.1	100.0	

Πίνακας Β.5: Ενίσχυση Πνευματικών Δεξιοτήτων από το Μάθημα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	90	10.0	10.3	10.3
	Πολύ καλά	151	16.9	17.3	27.6
	Καλά	285	31.8	32.6	60.2
	Μέτρια	250	27.9	28.6	88.8
	Κακά	98	10.9	11.2	100.0
Total		874	97.5	100.0	

Πίνακας Β.6: Οργάνωση Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	82	9.2	9.3	9.3
	Πολύ καλά	99	11.0	11.3	20.6
	Καλά	244	27.2	27.8	48.4
	Μέτρια	294	32.8	33.4	81.8
	Κακά	160	17.9	18.2	100.0
Total		879	98.1	100.0	

Πίνακας Β.7: Συμβολή Εργασιών στην Κατανόηση της Ύλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	84	9.4	10.0	10.0
	Πολύ καλά	110	12.3	13.1	23.2
	Καλά	224	25.0	26.8	49.9
	Μέτρια	247	27.6	29.5	79.5
	Κακά	172	19.2	20.5	100.0
Total		837	93.4	100.0	

Πίνακας Β.8: Υποστήριξη Φοιτητών από το Διδάσκοντα εκτός Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	93	10.4	10.6	10.6
	Πολύ καλά	111	12.4	12.7	23.3
	Καλά	225	25.1	25.7	49.1
	Μέτρια	240	26.8	27.5	76.5
	Κακά	205	22.9	23.5	100.0
Total		874	97.5	100.0	

Πίνακας Β.9: Ορθολογική Εξέταση Ύλης από τις Προόδους

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	102	11.4	13.1	13.1
	Πολύ καλά	126	14.1	16.2	29.4
	Καλά	262	29.2	33.8	63.1
	Μέτρια	197	22.0	25.4	88.5
	Κακά	89	9.9	11.5	100.0
Total		776	86.6	100.0	

Πίνακας Β.10: Απαιτήσεις από Φοιτητές

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολλά	56	6.3	6.5	6.5
	Πολλά	85	9.5	9.8	16.3
	Αρκετά	380	42.4	43.8	60.1
	Μέτρια	239	26.7	27.6	87.7
	Ελάχιστα	107	11.9	12.3	100.0
Total		867	96.8	100.0	

Πίνακας Β.11: Ορθή Χρήση Πίνακα και άλλων Μέσων
Διδασκαλίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	49	5.5	5.7	5.7
	Πολύ καλά	123	13.7	14.2	19.9
	Καλά	300	33.5	34.7	54.6
	Μέτρια	268	29.9	31.0	85.5
	Κακά	125	14.0	14.5	100.0
Total		865	96.5	100.0	

Πίνακας Β.12: Έγκαιρη Ενημέρωση για τις Απαιτήσεις του
Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	78	8.7	9.0	9.0
	Πολύ καλά	153	17.1	17.7	26.8
	Καλά	281	31.4	32.6	59.3
	Μέτρια	224	25.0	26.0	85.3
	Κακά	127	14.2	14.7	100.0
Total		863	96.3	100.0	

Πίνακας Β.13: Καταλληλότητα Βιβλιογραφίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	131	14.6	15.3	15.3
	Πολύ καλά	155	17.3	18.0	33.3
	Καλά	247	27.6	28.8	62.0
	Μέτρια	208	23.2	24.2	86.3
	Κακά	118	13.2	13.7	100.0
Total		859	95.9	100.0	

Πίνακας Β.14: Συμβολή Εργαστηρίων στην Κατανόηση της Ύλης

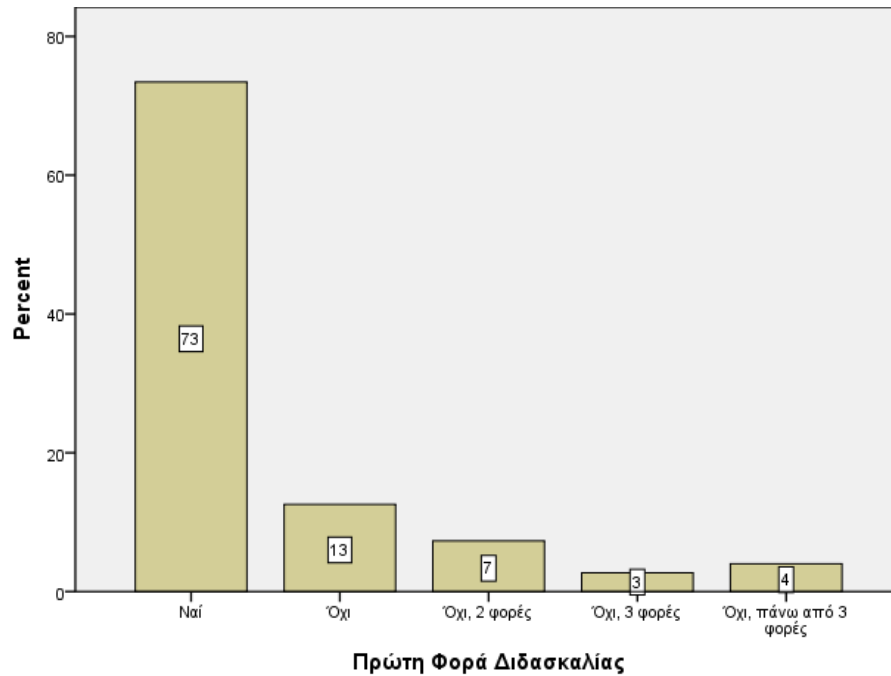
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	89	9.9	14.6	14.6
	Πολύ καλά	106	11.8	17.4	32.0
	Καλά	213	23.8	34.9	66.9
	Μέτρια	131	14.6	21.5	88.4
	Κακά	71	7.9	11.6	100.0
Total		610	68.1	100.0	

Πίνακας Β.15: Ικανοποιητική Διδασκαλία

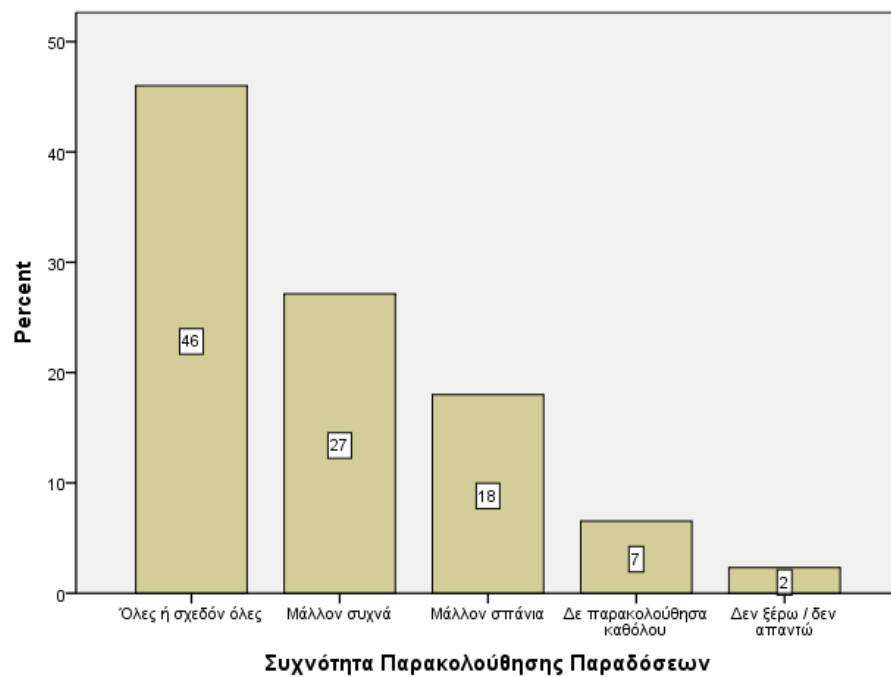
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άριστα	70	7.8	8.1	8.1
	Πολύ καλά	98	10.9	11.3	19.4
	Καλά	215	24.0	24.8	44.2
	Μέτρια	305	34.0	35.2	79.4
	Κακά	178	19.9	20.6	100.0
Total		866	96.7	100.0	

12.1.5. Γραφήματα Χειμερινού Εξαμήνου

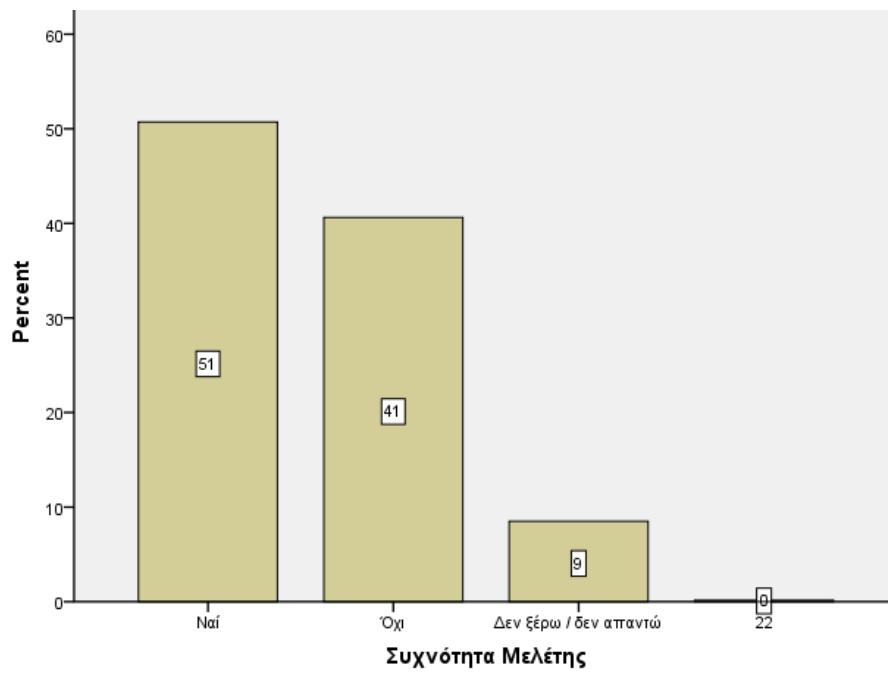
Γράφημα Α.1: Πρώτη Φορά Διδασκαλίας

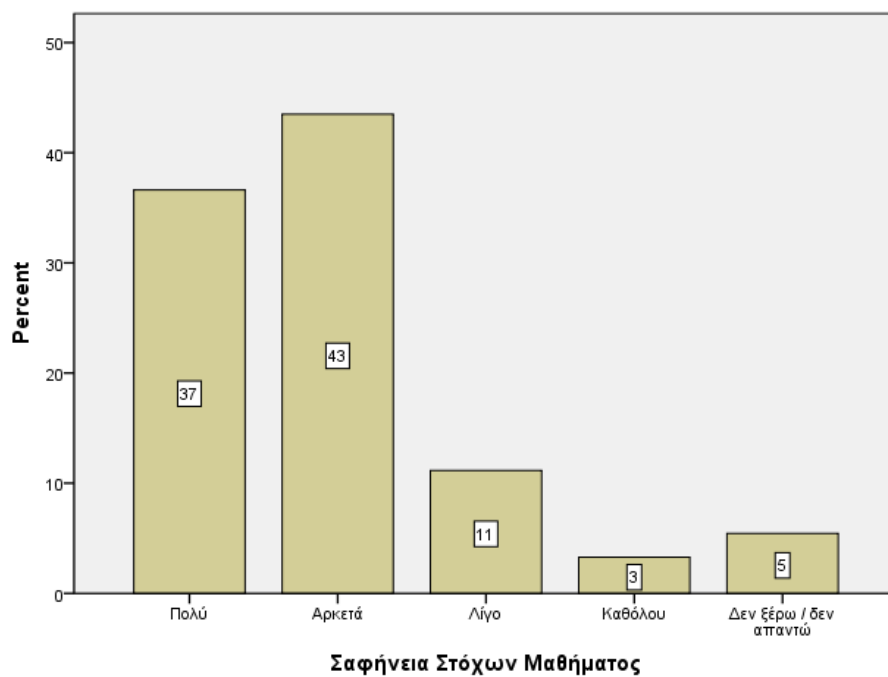
Γράφημα Α.2: Συχνότητα Παρακολούθησης Παραδόσεων

Γράφημα Α.3: Συχνότητα Μελέτης

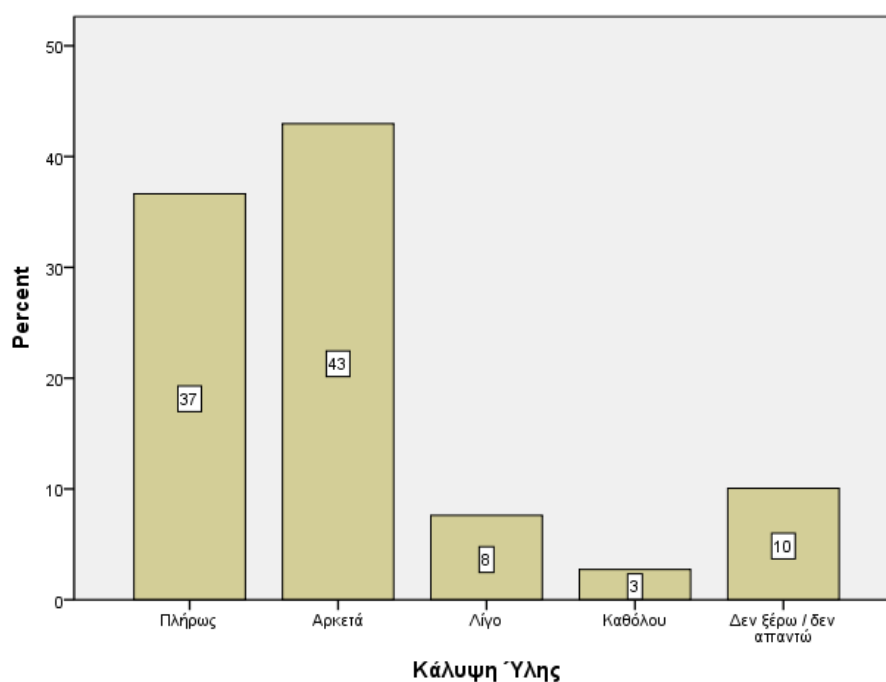

Γράφημα Α.4: Σαφήνεια Στόχων Μαθήματος

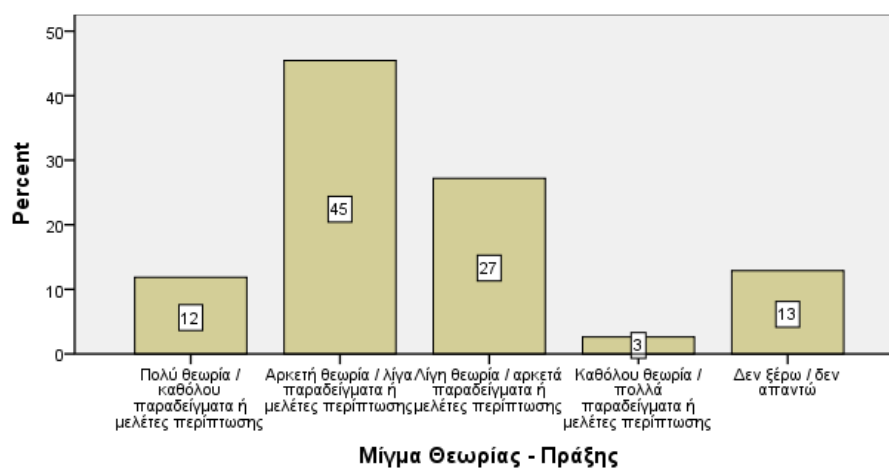

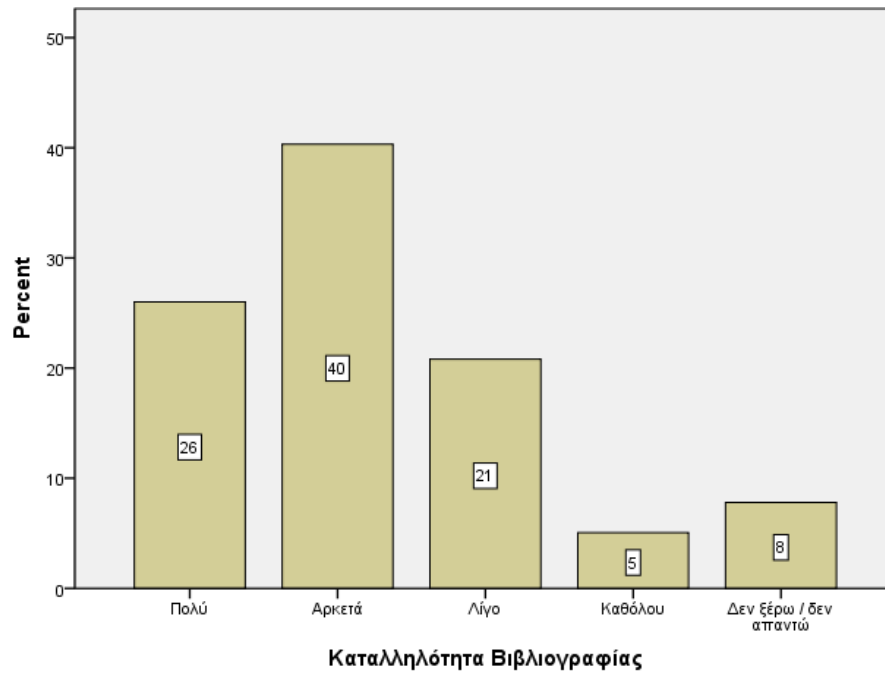
Γράφημα Α.5: Κάλυψη Ύλης

Γράφημα Α.6: Μίγμα Θεωρίας – Πράξης

Γράφημα Α.7: Καταλληλότητα Βιβλιογραφίας

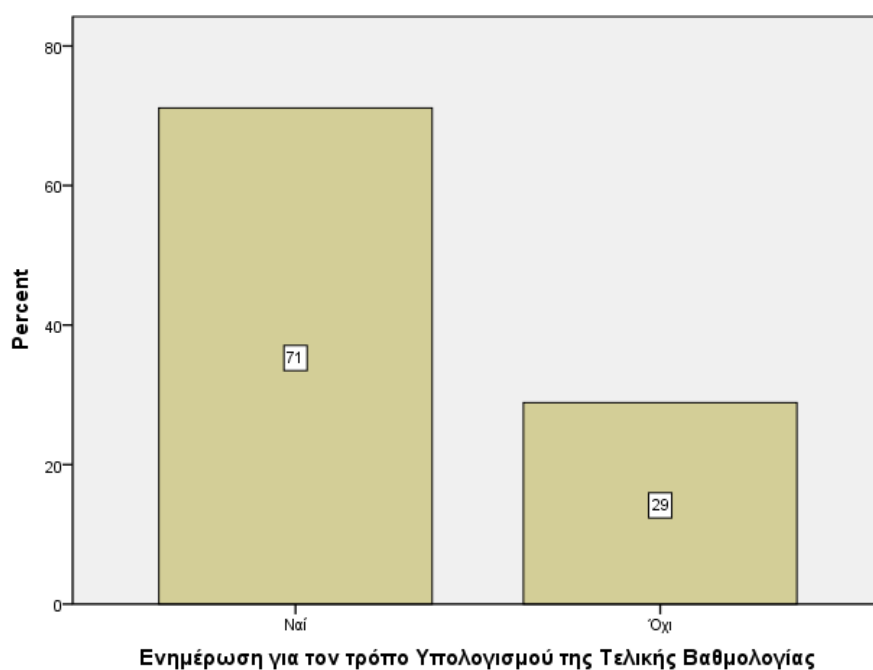
Γράφημα Α.8: Επίτευξη Προσδοκώμενων Αποτελεσμάτων

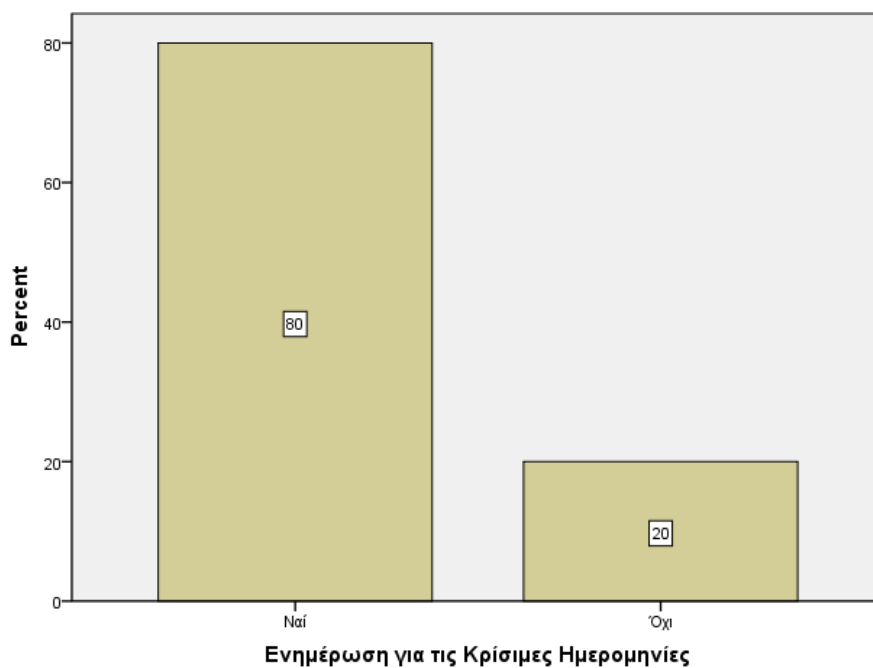
Γράφημα Α.9: Ενημέρωση για τον τρόπο Διεξαγωγής του Μαθήματος

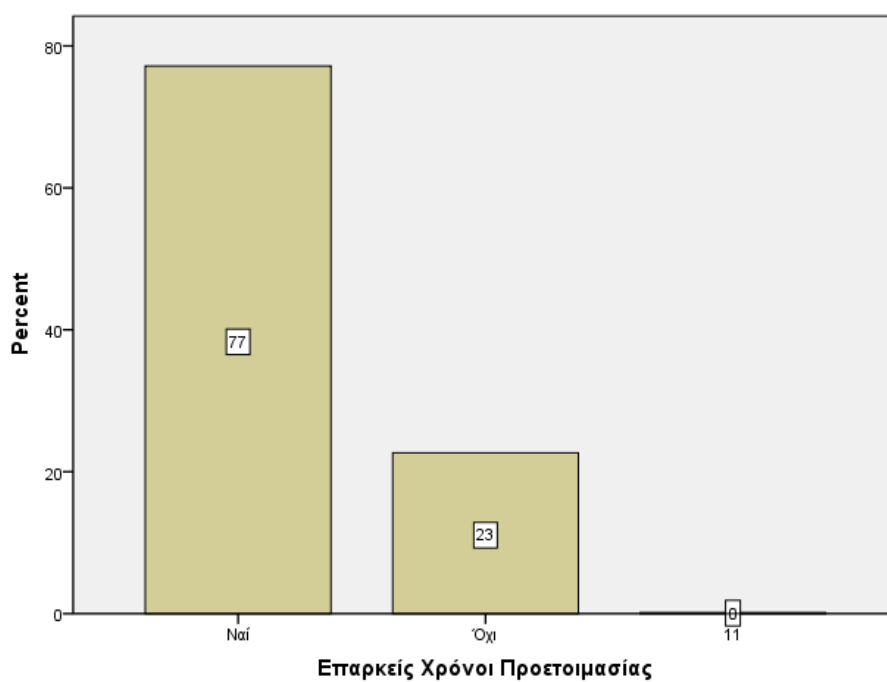
Γράφημα Α.10: Ενημέρωση για τον τρόπο Υπολογισμού της Τελικής Βαθμολογίας

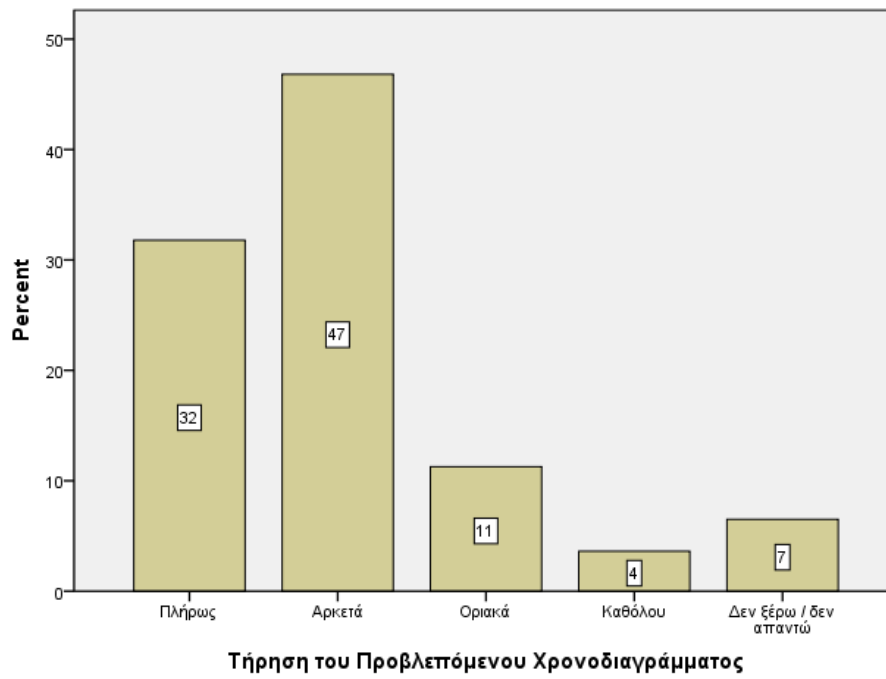
Γράφημα Α.11: Ενημέρωση για τις Κρίσιμες Ημερομηνίες

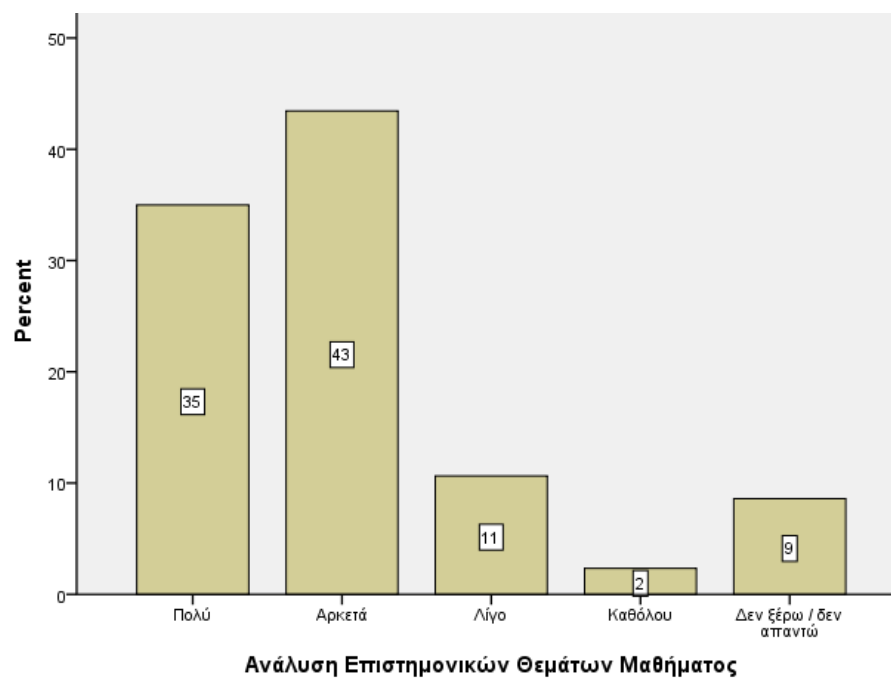
Γράφημα Α.12: Επαρκείς Χρόνοι Προετοιμασίας

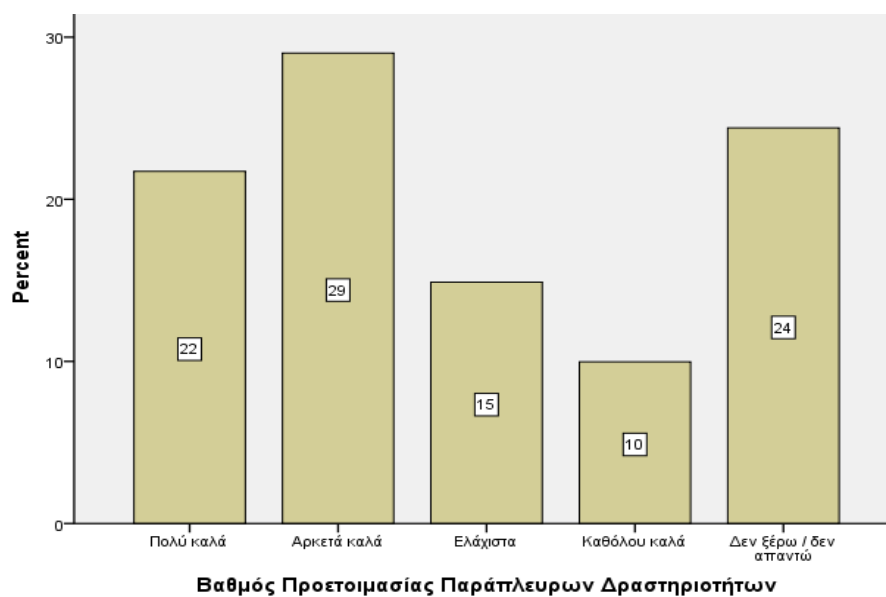
Γράφημα Α.13: Τήρηση του Προβλεπόμενου Χρονοδιαγράμματος

Γράφημα Α.14: Ανάλυση Επιστημονικών Θεμάτων Μαθήματος

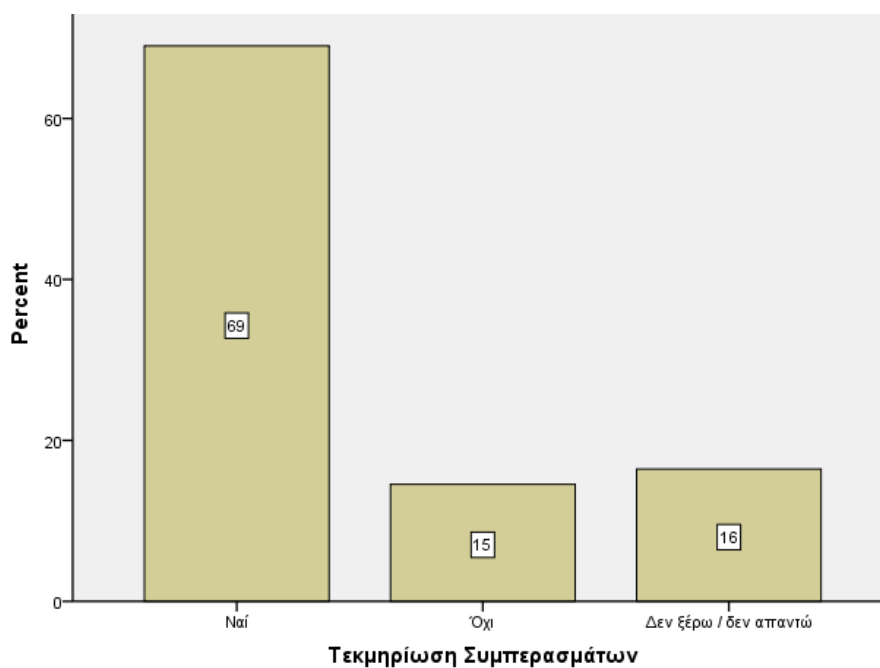
Γράφημα Α.15: Βαθμός Προετοιμασίας Παράπλευρων Δραστηριοτήτων

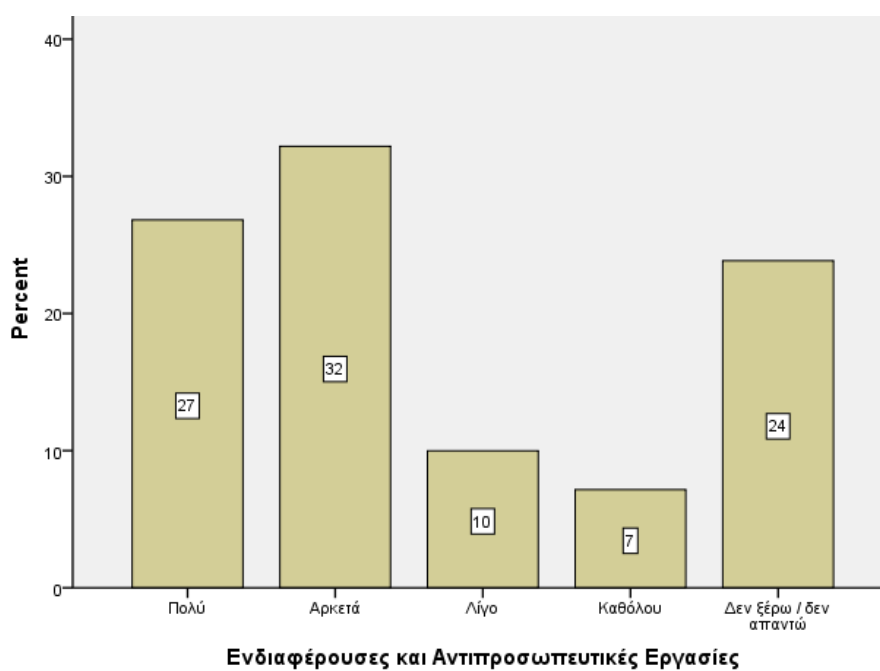
Γράφημα Α.16: Συστηματική Ανάπτυξη Μεθοδολογίας Προσέγγισης

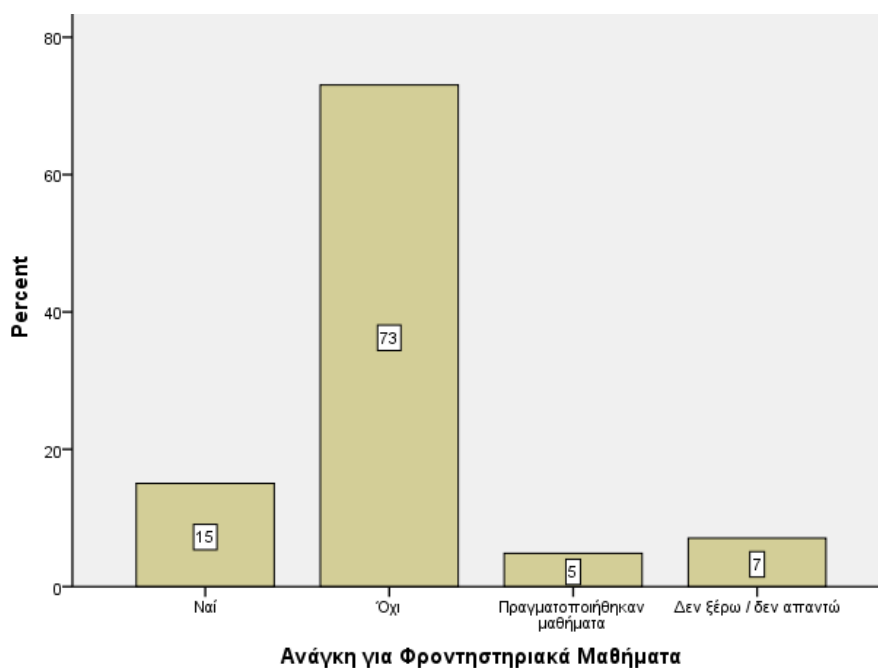
Γράφημα Α.17: Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων

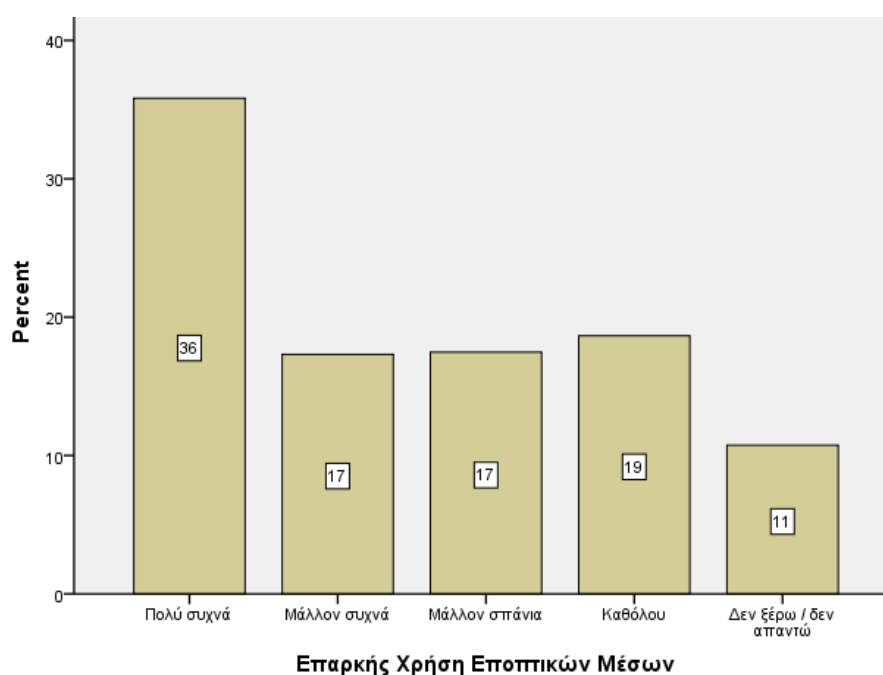
Γράφημα Α.18: Ενδιαφέρουσες και Αντιπροσωπευτικές Εργασίες

Γράφημα Α.19: Ανάγκη για Φροντιστηριακά Μαθήματα

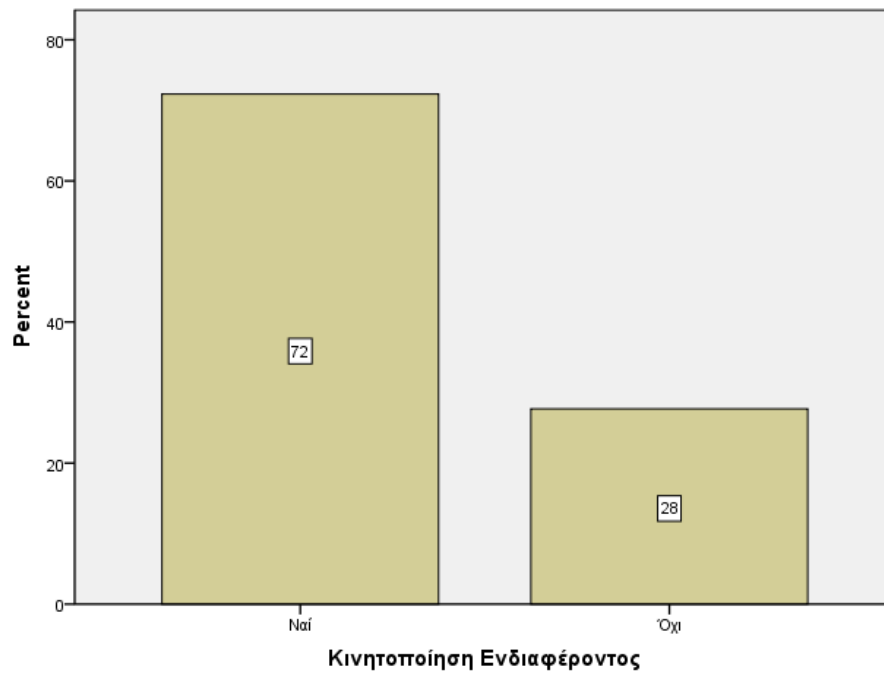

Γράφημα Α.20: Επαρκής Χρήση Εποπτικών Μέσων

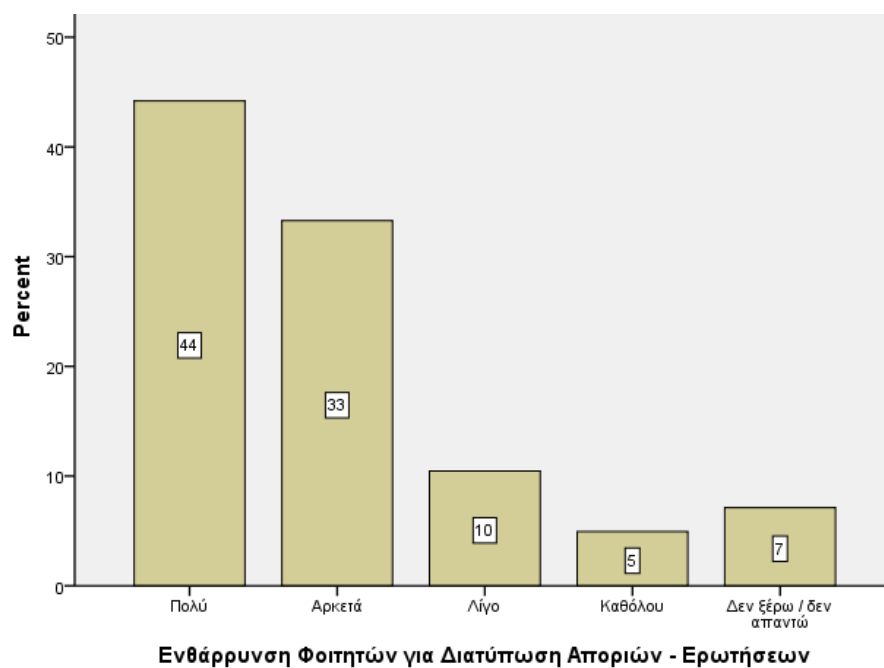

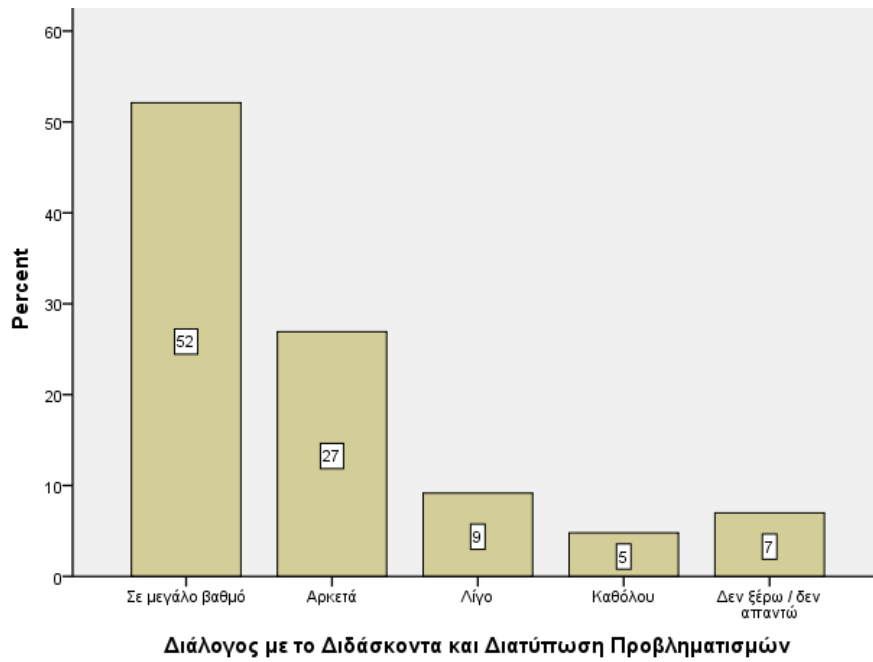
Γράφημα Α.21: Κινητοποίηση Ενδιαφέροντος

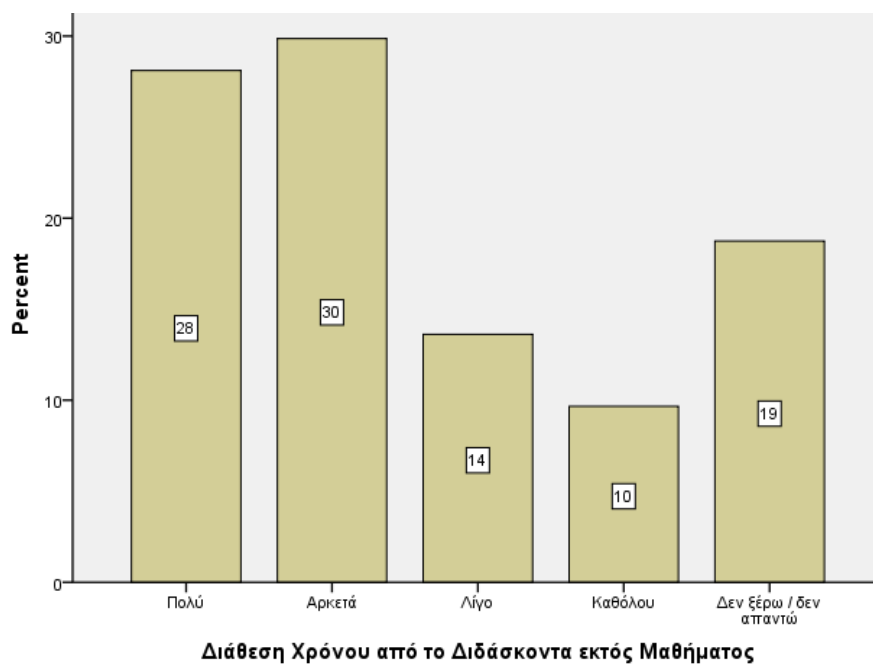
Γράφημα Α.22: Ενθάρρυνση Φοιτητών για Διατύπωση Αποριών – Ερωτήσεων

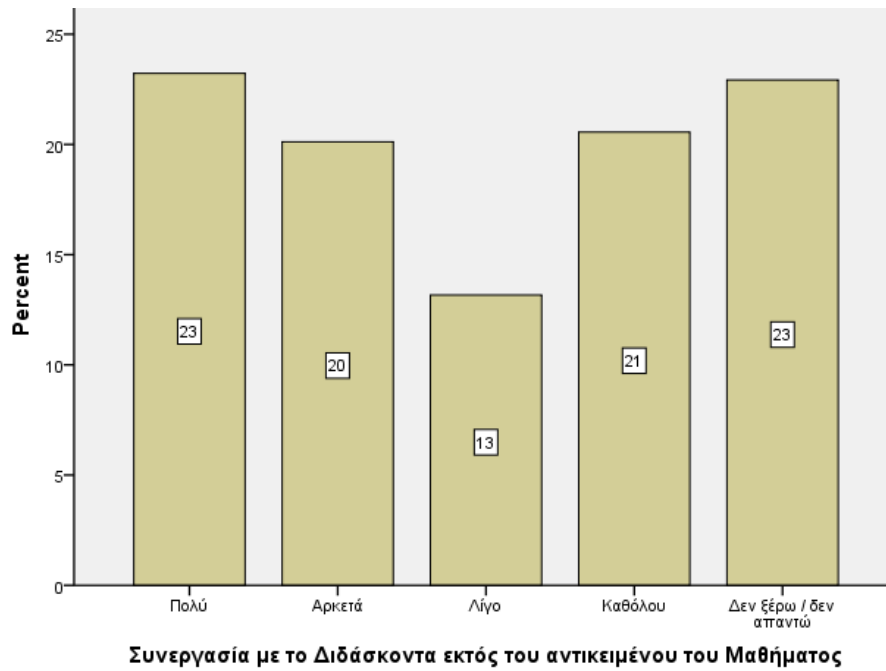
Γράφημα Α.23: Διάλογος με το Διδάσκοντα και Διατύπωση Προβληματισμών

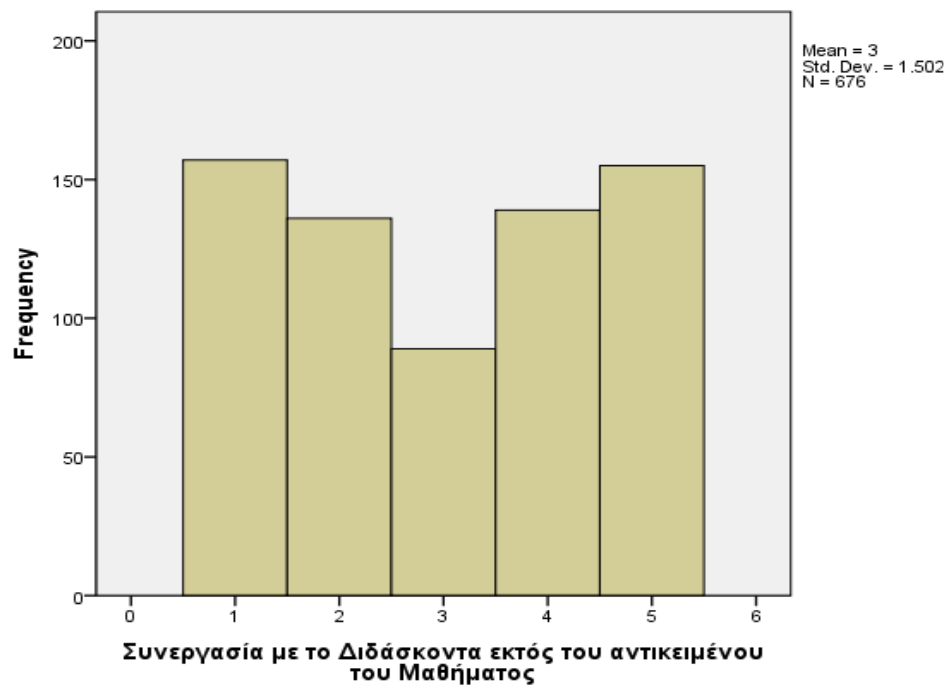
Γράφημα Α.24: Διάθεση Χρόνου από το Διδάσκοντα εκτός Μαθήματος

Γράφημα Α.25.1: Συνεργασία με το Διδάσκοντα εκτός του αντικειμένου του Μαθήματος

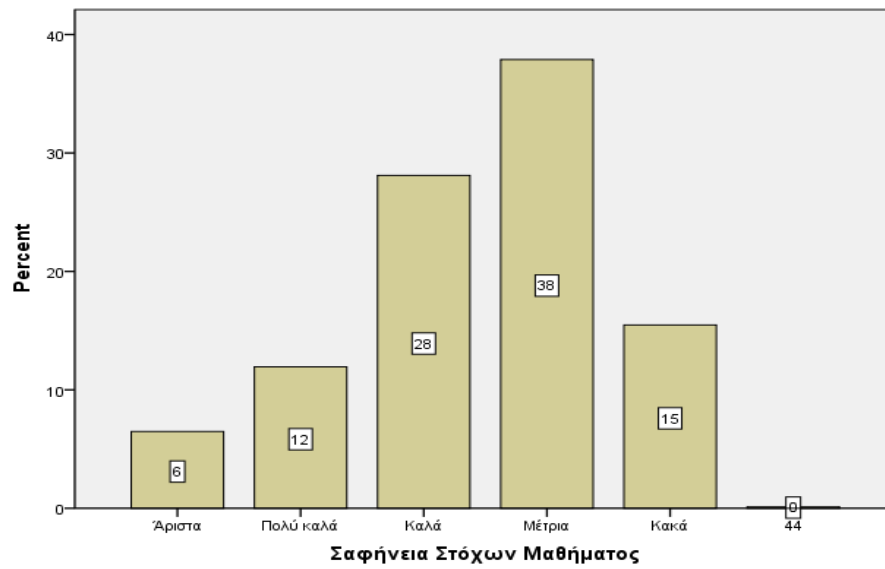

Γράφημα Α.25.2: Συνεργασία με το Διδάσκοντα εκτός του αντικειμένου του Μαθήματος

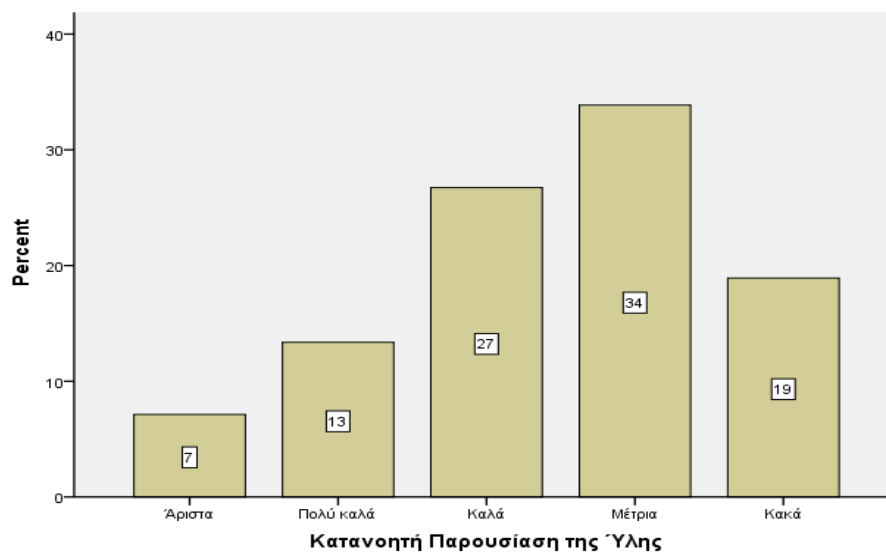

12.1.6. Γραφήματα Εαρινού Εξαμήνου

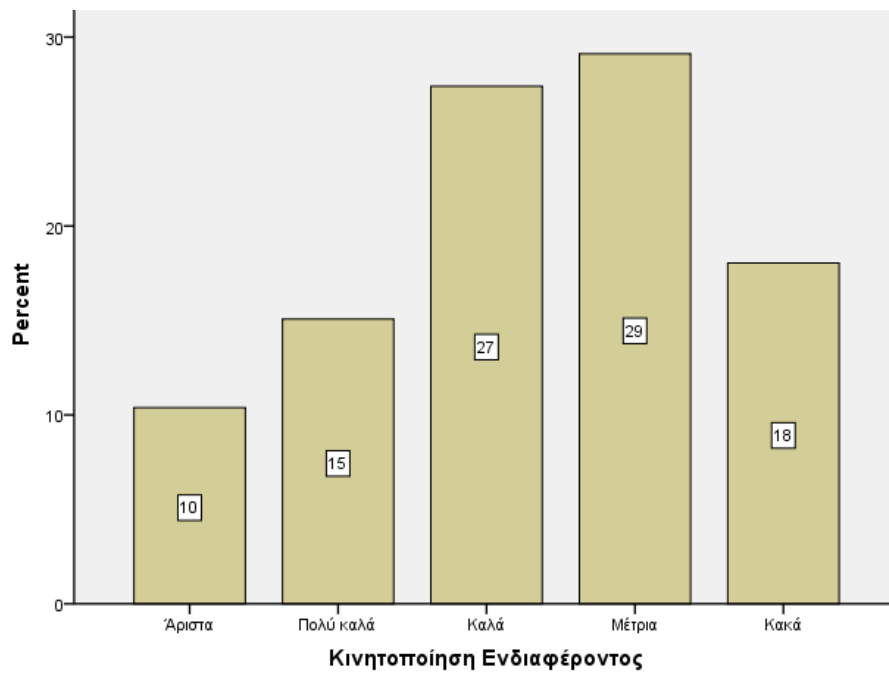
Γράφημα Β.1: Σαφήνεια Στόχων Μαθήματος

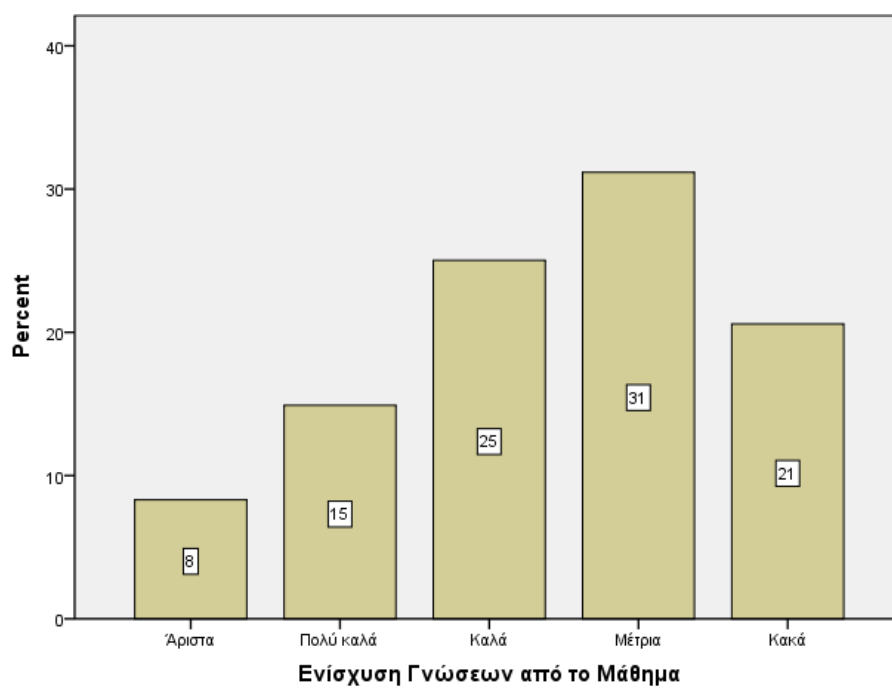
Γράφημα Β.2: Κατανοητή Παρουσίαση της Ύλης

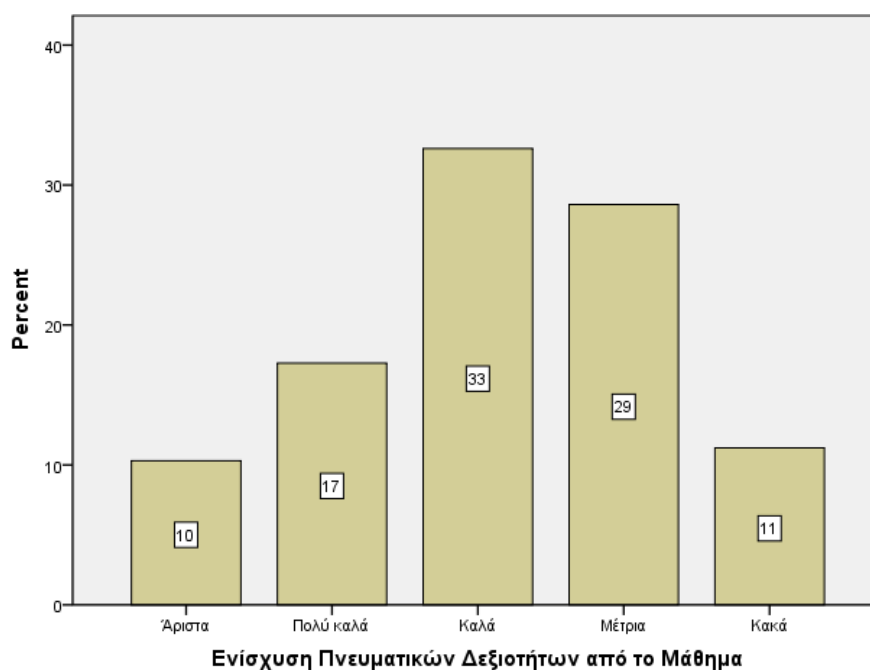
Γράφημα Β.3: Κινητοποίηση Ενδιαφέροντος

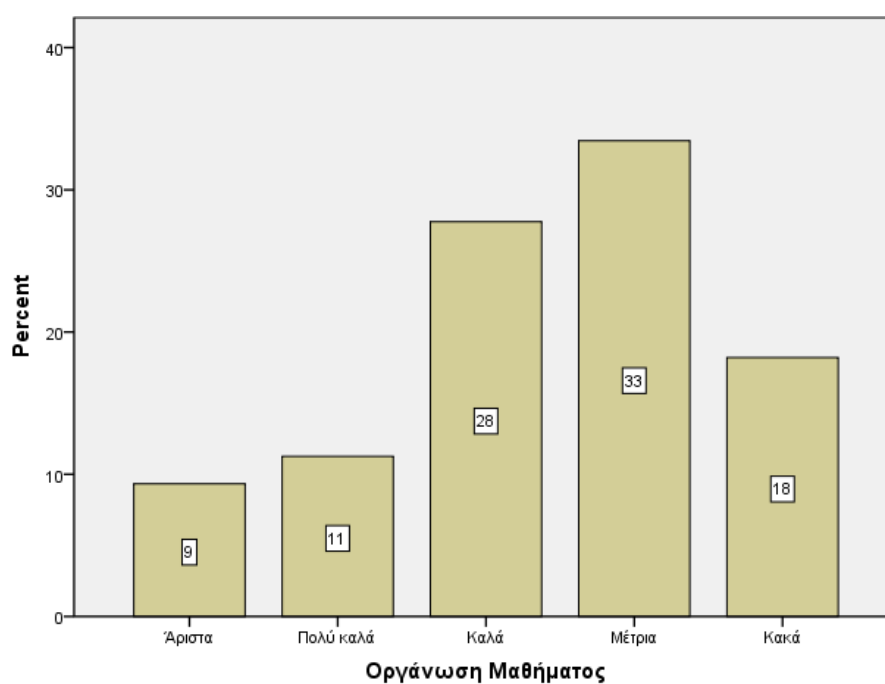
Γράφημα Β.4: Ενίσχυση Γνώσεων από το Μάθημα

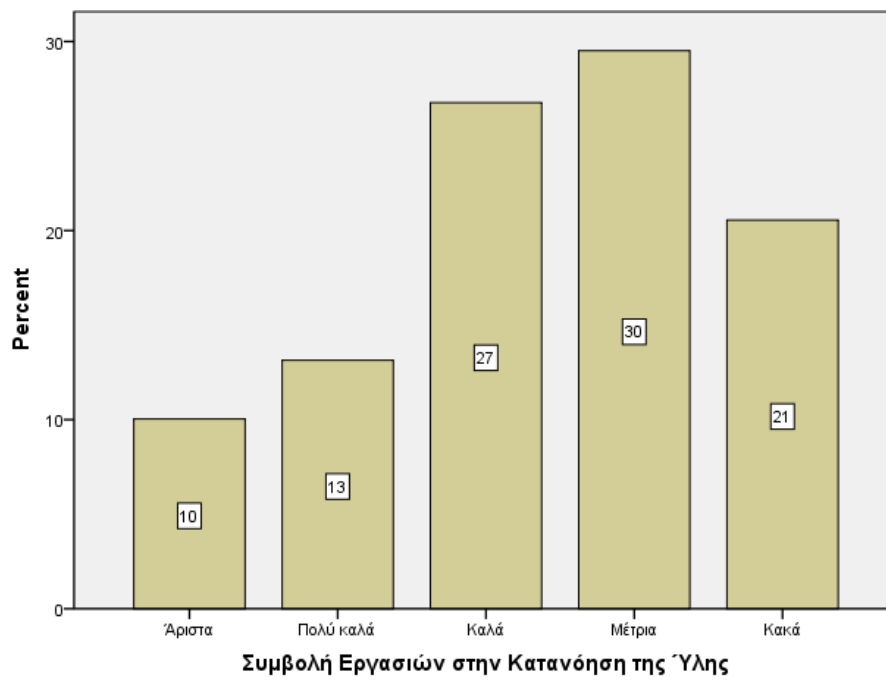
Γράφημα Β.5: Ενίσχυση Πνευματικών Δεξιοτήτων από το Μάθημα

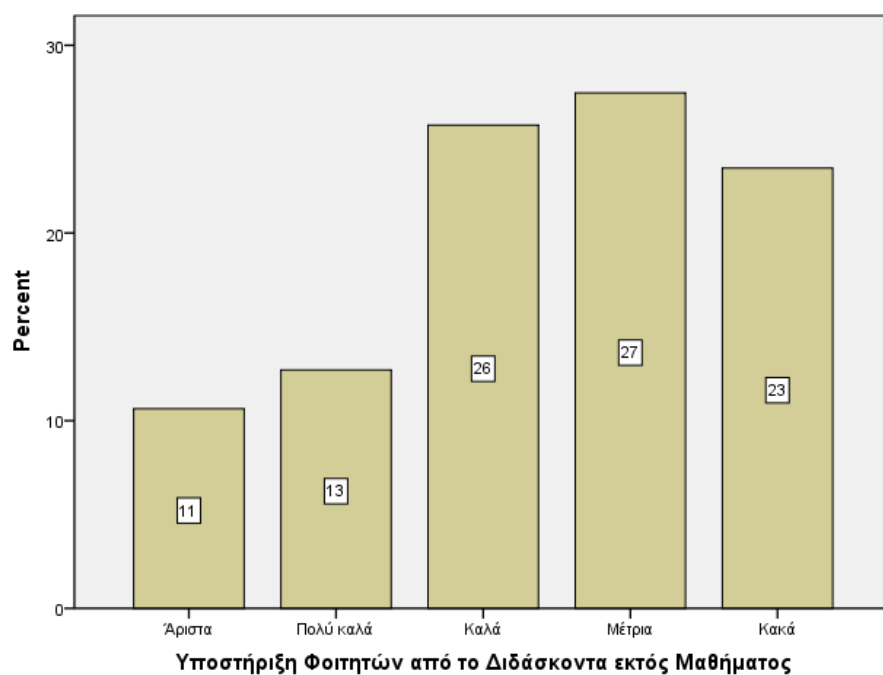
Γράφημα Β.6: Οργάνωση Μαθήματος

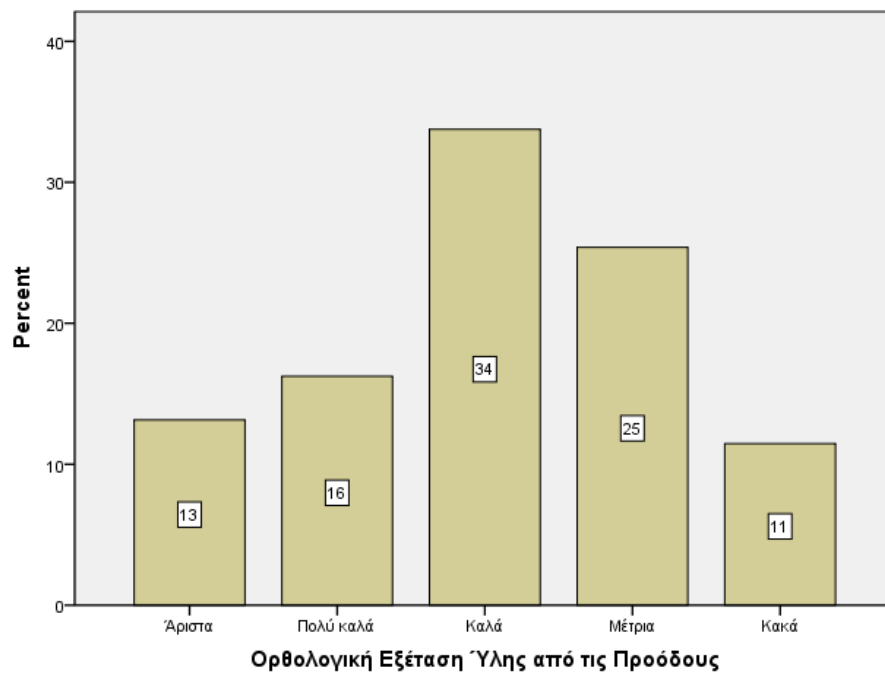
Γράφημα Β.7: Συμβολή Εργασιών στην Κατανόηση της Ύλης

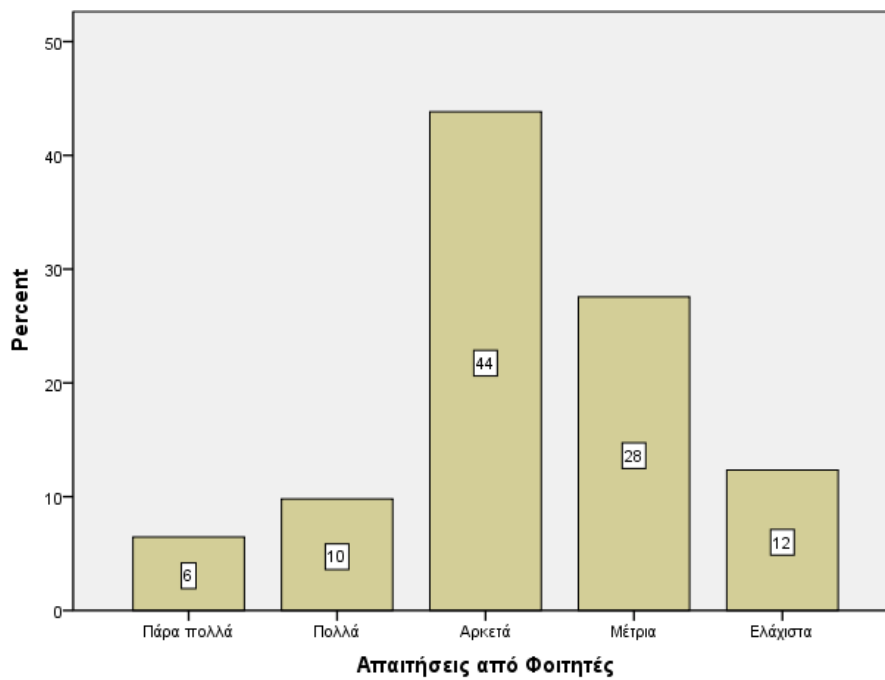
Γράφημα Β.8: Υποστήριξη Φοιτητών από το Διδάσκοντα εκτός Μαθήματος

Γράφημα Β.9: Ορθολογική Εξέταση Ύλης από τις Προόδους

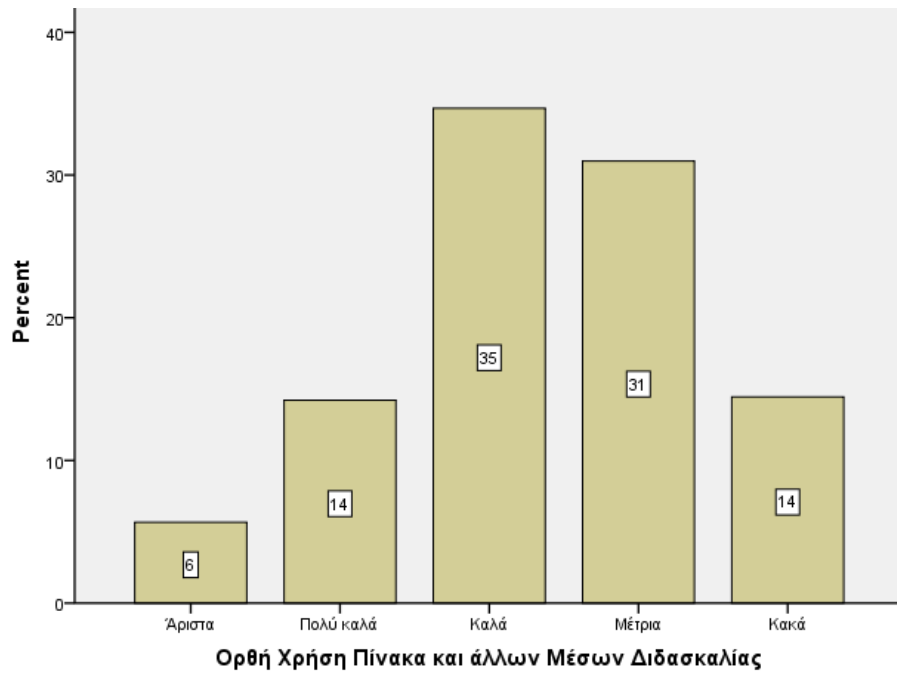

Γράφημα Β.10: Απαιτήσεις από Φοιτητές

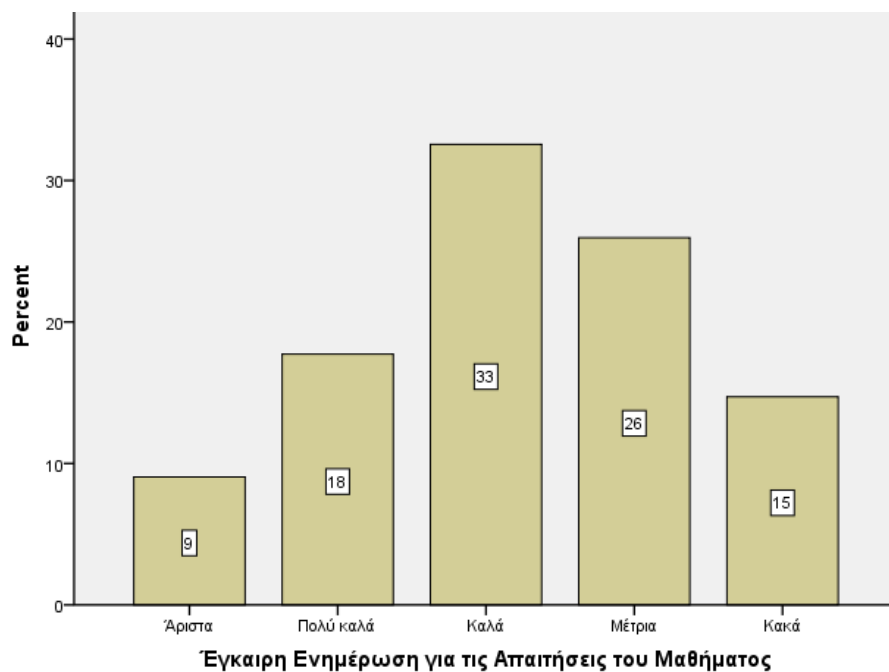

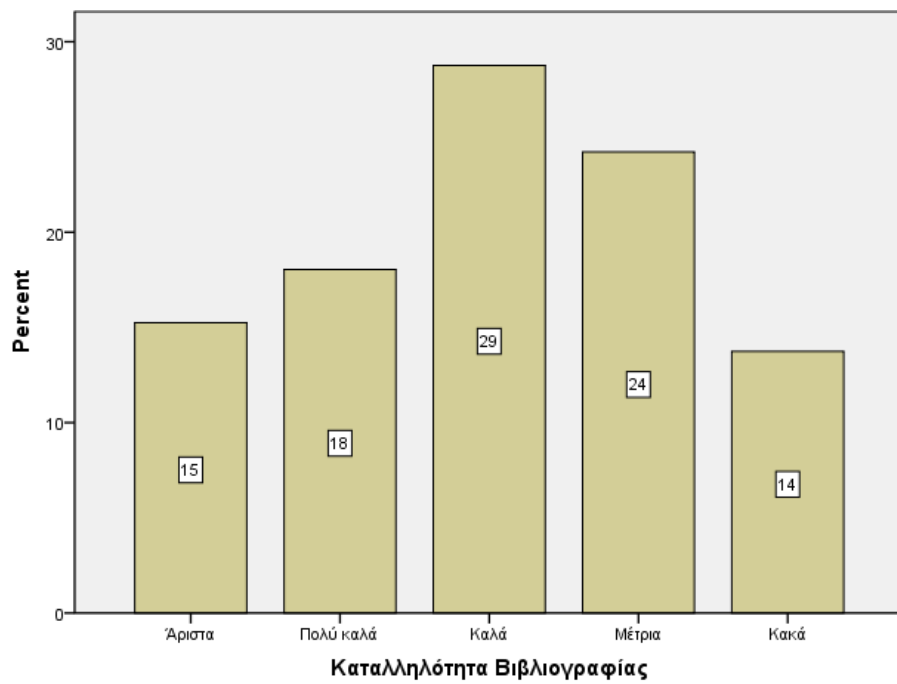
Γράφημα Β.11: Ορθή Χρήση Πίνακα και άλλων Μέσων Διδασκαλίας

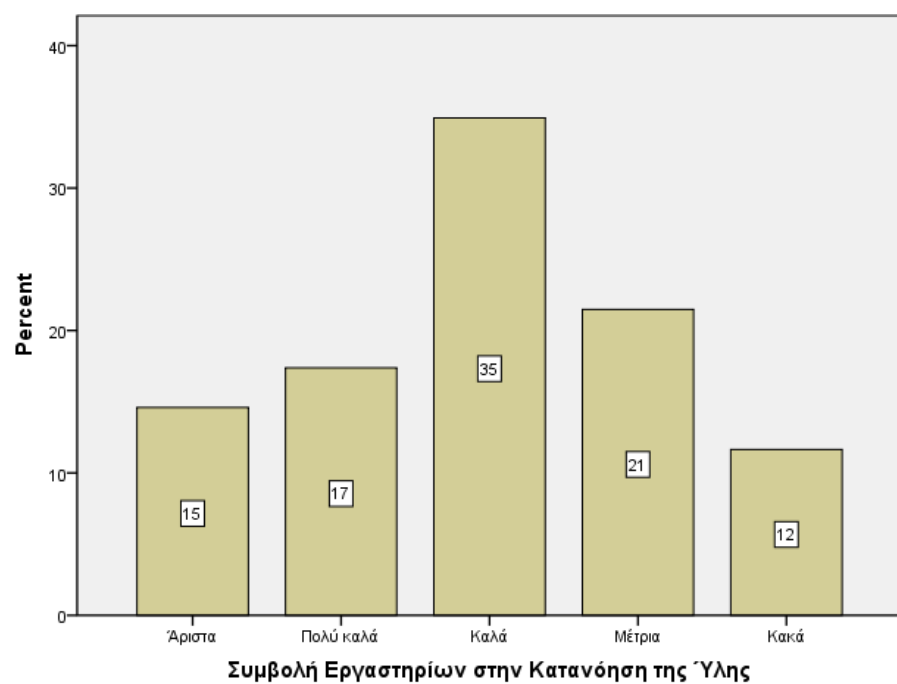
Γράφημα Β.12: Έγκαιρη Ενημέρωση για τις Απαιτήσεις του Μαθήματος

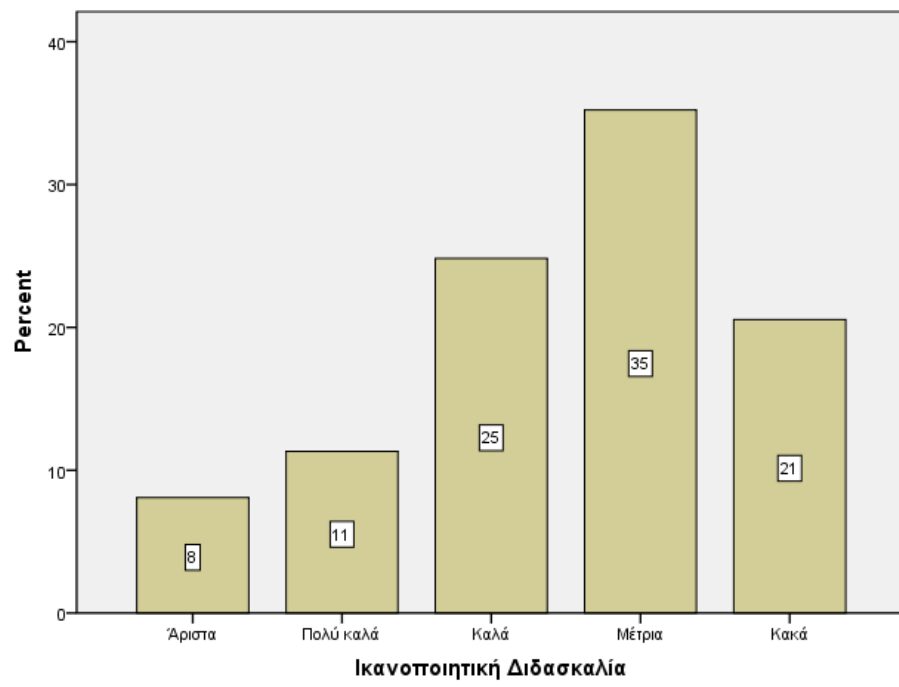
Γράφημα Β.13: Καταλληλότητα Βιβλιογραφίας

Γράφημα Β.14: Συμβολή Εργαστηρίων στην Κατανόηση της Ύλης

Γράφημα Β.15: Ικανοποιητική Διδασκαλία

12.2. Παράρτημα Β΄ : Αξιολόγηση από μεταπτυχιακούς φοιτητές

12.2.1. Ερωτηματολόγιο Α΄ Κύκλου

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
“ΝΑΥΤΙΛΙΑ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΝΑ.Μ.Ε.”**

**Α΄ Κύκλος Σπουδών- Ακ. Έτος: 2009-2010
Αξιολόγηση μαθήματος
“(ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ)”**

Οι παρατηρήσεις σας θα βοηθήσουν στη βελτίωση του προγράμματος σπουδών για τις επόμενες χρονιές. Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας.

I. Παρακαλώ βαθμολογείτε το μάθημα με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

Σημειώσεις:

- **Χρησιμότητα μαθήματος (1):** Αναφέρεται στη συνολική προσφορά γνώσης για το Π.Μ.Σ. ΝΑ.Μ.Ε.
- **Ποιότητα διδασκαλίας (2):** Αναφέρεται στο επίπεδο γνώσεων και αποδοτικότητα του διδάσκοντα.
- **Επίπεδο σημειώσεων/Βιβλιογραφία (3):** Αναφέρεται στη σαφήνεια επάρκειας σημειώσεων/βιβλιογραφίας.
- **Επίπεδο εξέτασης (4):** Αναφέρεται στην ευκολία/δυσκολία των εξετάσεων, προφορικών ή/και γραπτών, του μαθήματος.
- **Χρησιμότητα των εργασιών (5):** Αναφέρεται στη χρησιμότητα των εργασιών που εκπονήθηκαν για την εκμάθηση της ύλης.
- **Συνολική διαχείριση μαθήματος (6):** Αναφέρεται στη διαχείριση της ύλης από τον διδάσκοντα και την γραμματειακή υποστήριξη στο μάθημα (π.χ. πρόγραμμα αιθουσών, έγκαιρη ανακοίνωση αναβολών, κ.λ.π.)

		Χαμηλή				Υψηλή				
A/ A		1	2	3	4	5				
	<i>Όνομα Διδάσκοντα/ο υσας:</i>									
1.	Χρησιμότητα Μαθήματος									
2.	Ποιότητα Διδασκαλίας									
3.	Επίπεδο Σημειώσεων / Βιβλιογραφία									
4.	Επίπεδο Εξέτασης									
5.	Χρησιμότητα των εργασιών									
6.	Συνολική Διαχείριση Μαθήματος									

II. Παρακαλώ δώστε μας τις παρατηρήσεις σας για το μάθημα.

12.2.2. Ερωτηματολόγιο Β' Κύκλου

**Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2009-2010
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Όνομασία μαθήματος:	
---------------------	--

Ημερομηνία:

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
1	2	3	4	5
Απαράδεκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Άριστη

Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

A. Το μάθημα:

	1	2	3	4	5	Δεν ξέρω/Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται
1. Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;						
2. Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;						
3. Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;						
4. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;						
5. Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα (βιβλία, σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) προτάθηκαν εγκαίρως;						
6. Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;						
7. Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.						
8. Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος;						
9. Το μάθημα χρειάζεται φροντιστήρια;						
10. Αξιολόγηση ποιότητας φροντιστηρίων.						
11. Σας ήταν γνωστά τα κριτήρια βαθμολόγησης;						
12. Η αίθουσα διδασκαλίας τα εποπτικά μέσα και ο εργαστηριακός εξοπλισμός ήταν κατάλληλα και επαρκή						
13. Γενικά εκτιμώ ότι το μάθημα ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μου						

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

14. Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;						
15. Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;						
16. Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στις διαθέσιμες πηγές;						
17. Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;						
18. Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;						
19. Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;						

Β. Ο/Η διδάσκων/ουσα:

	1	2	3	4	5	Δεν ξέρω/Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται
20. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;						
21. Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;						
22. Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;						
23. Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;						
24. Ήταν γενικά συνεπής στις υποχρεώσεις του/της;						
25. Διαθέτει αρκετές ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές;						
26. Αρχίζει το μάθημα την προβλεπόμενη ώρα;						
27. Σε περίπτωση αναβολής- αναπλήρωσης υπήρξε έγκαιρη και προσιτή σε όλους ενημέρωση από τη γραμματεία του ΠΜΣ «ΝΑ.Μ.Ε.»;						
28. Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;						
29. Πόσες αναπληρώσεις έγιναν;						

Γ. Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό:

	1	2	3	4	5	Δεν ξέρω/Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται
30. Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;						
31. Ήταν ελαρκώς και εύκολα διαθέσιμο;						

Δ. Το Εργαστήριο:

	1	2	3	4	5	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται
32. Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου;						
33. Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;						
34. Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;						
35. Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;						

Ε. Εγώ ο/η φοιτητής/τρια:

	1	2	3	4	5	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται
36. Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις .						
37. Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια.						
38. Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις						
39. Μελετώ συστηματικά την ύλη.						
40. Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1= <2 Ώρες, 2=2-4 Ώρες, 3=4-6 Ώρες, 4=6-8 Ώρες, 5= >8 Ώρες						

Παρατηρήσεις και σχόλια:

12.2.3. Πίνακες Α' Κύκλου

Πίνακας Α.1: Χρησιμότητα Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	5	2.0	2.0	2.0
	Κανονική	23	9.1	9.3	11.4
	Αρκετά υψηλή	101	39.9	41.1	52.4
	Υψηλή	117	46.2	47.6	100.0
Total		246	97.2	100.0	

Πίνακας Α.2: Ποιότητα Διδασκαλίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	7	2.8	2.8	2.8
	Κανονική	27	10.7	10.9	13.7
	Αρκετά υψηλή	87	34.4	35.1	48.8
	Υψηλή	127	50.2	51.2	100.0
Total		253	100.0		

Πίνακας Α.3: Επίπεδο Σημειώσεων / Βιβλιογραφίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Χαμηλή	4	1.6	1.6	1.6
	Μέτρια	19	7.5	7.8	9.4
	Κανονική	60	23.7	24.5	33.9
	Αρκετά υψηλή	88	34.8	35.9	69.8
	Υψηλή	74	29.2	30.2	100.0
Total		245	96.8	100.0	

Πίνακας Α.4: Επίπεδο Εξέτασης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Χαμηλή	1	.4	.4	.4
	Μέτρια	1	.4	.4	.8
	Κανονική	38	15.0	15.9	16.7
	Αρκετά υψηλή	104	41.1	43.5	60.3
	Υψηλή	95	37.5	39.7	100.0
Total		239	94.5	100.0	

Πίνακας Α.5: Χρησιμότητα Εργασιών

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Χαμηλή	1	.4	.4	.4
	Μέτρια	9	3.6	3.7	4.1
	Κανονική	16	6.3	6.6	10.7
	Αρκετά υψηλή	106	41.9	43.4	54.1
	Υψηλή	112	44.3	45.9	100.0
Total		244	96.4	100.0	

Πίνακας Α.6: Συνολική Διαχείριση Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Χαμηλή	1	.4	.4	.4
	Μέτρια	10	4.0	4.0	4.4
	Κανονική	28	11.1	11.3	15.7
	Αρκετά υψηλή	106	41.9	42.7	58.5
	Υψηλή	103	40.7	41.5	100.0
Total		248	98.0	100.0	

12.2.4. Πίνακες Β' Κύκλου

Πίνακας Β.1: Σαφήνεια Στόχων Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	17	11.8	12.1	12.1
	Πολύ	53	36.8	37.6	49.6
	Πάρα πολύ	70	48.6	49.6	99.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	1	.7	.7	100.0
Total		141	97.9	100.0	

Πίνακας Β.2: Ανταπόκριση Ύλης στους Στόχους του Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	18	12.5	12.5	12.5
	Πολύ	55	38.2	38.2	50.7
	Πάρα πολύ	71	49.3	49.3	100.0
Total		144	100.0	100.0	

Πίνακας Β.3: Οργάνωση Ύλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	2	1.4	1.4	2.1
	Μέτρια	17	11.8	11.8	13.9
	Πολύ	54	37.5	37.5	51.4
	Πάρα πολύ	69	47.9	47.9	99.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	1	.7	.7	100.0
Total		144	100.0	100.0	

Πίνακας Β.4: Συμβολή Εκπαιδευτικού Υλικού στην Κατανόηση

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	2	1.4	1.4	2.1
	Μέτρια	12	8.3	8.6	10.7
	Πολύ	60	41.7	42.9	53.6
	Πάρα πολύ	64	44.4	45.7	99.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	1	.7	.7	100.0
Total		140	97.2	100.0	

Πίνακας Β.5: Έγκαιρη Πρόταση Βοηθημάτων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2.1	2.1	2.1
	Λίγο	1	.7	.7	2.9
	Μέτρια	20	13.9	14.3	17.1
	Πολύ	48	33.3	34.3	51.4
	Πάρα πολύ	67	46.5	47.9	99.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	1	.7	.7	100.0
Total		140	97.2	100.0	

Πίνακας Β.6: Διαθεσιμότητα Βιβλιογραφίας στη Βιβλιοθήκη

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	6	4.2	4.2	4.2
	Μέτρια	22	15.3	15.4	19.6
	Πολύ	57	39.6	39.9	59.4
	Πάρα πολύ	53	36.8	37.1	96.5
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	5	3.5	3.5	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.7: Χρήση γνώσεων από άλλα Μαθήματα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	6	4.2	4.2	4.9
	Μέτρια	33	22.9	23.1	28.0
	Πολύ	50	34.7	35.0	62.9
	Πάρα πολύ	52	36.1	36.4	99.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	1	.7	.7	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.8: Δυσκολία Μαθήματος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	2.8	2.9	2.9
	Λίγο	8	5.6	5.8	8.7
	Μέτρια	31	21.5	22.5	31.2
	Πολύ	62	43.1	44.9	76.1
	Πάρα πολύ	33	22.9	23.9	100.0
Total		138	95.8	100.0	

Πίνακας Β.9: Ανάγκη για Φροντιστήρια

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	37	25.7	27.4	27.4
	Λίγο	13	9.0	9.6	37.0
	Μέτρια	17	11.8	12.6	49.6
	Πολύ	27	18.8	20.0	69.6
	Πάρα πολύ	28	19.4	20.7	90.4
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	13	9.0	9.6	100.0
Total		135	93.8	100.0	

Πίνακας Β.10: Ποιότητα Φροντιστηρίων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	15	10.4	13.2	13.2
	Λίγο	4	2.8	3.5	16.7
	Μέτρια	5	3.5	4.4	21.1
	Πολύ	29	20.1	25.4	46.5
	Πάρα πολύ	34	23.6	29.8	76.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	27	18.8	23.7	100.0
Total		114	79.2	100.0	

Πίνακας Β.11: Ενημέρωση για τα Κριτήρια Βαθμολόγησης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	5	3.5	3.6	3.6
	Μέτρια	15	10.4	10.8	14.4
	Πολύ	42	29.2	30.2	44.6
	Πάρα πολύ	76	52.8	54.7	99.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	1	.7	.7	100.0
Total		139	96.5	100.0	

Πίνακας Β.12: Επάρκεια Εγκαταστάσεων & Εξοπλισμού Διδασκαλίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	4	2.8	2.8	2.8
	Μέτρια	19	13.2	13.4	16.2
	Πολύ	63	43.8	44.4	60.6
	Πάρα πολύ	53	36.8	37.3	97.9
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	3	2.1	2.1	100.0
Total		142	98.6	100.0	

Πίνακας Β.13: Ανταπόκριση Μαθήματος στις Προσδοκίες

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1.4	1.4	1.4
	Λίγο	4	2.8	2.8	4.2
	Μέτρια	11	7.6	7.7	11.9
	Πολύ	52	36.1	36.4	48.3
	Πάρα πολύ	74	51.4	51.7	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.14: Έγκαιρη Προμήθεια Θέματος Εργασίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	2	1.4	1.5	1.5
	Μέτρια	8	5.6	5.9	7.4
	Πολύ	44	30.6	32.6	40.0
	Πάρα πολύ	79	54.9	58.5	98.5
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	2	1.4	1.5	100.0
Total		135	93.8	100.0	

Πίνακας Β.15: Λογικές Καταληκτικές Ημερομηνίες Υποβολής Εργασίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.7	.7
	Μέτρια	9	6.3	6.7	7.4
	Πολύ	44	30.6	32.6	40.0
	Πάρα πολύ	77	53.5	57.0	97.0
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	4	2.8	3.0	100.0
Total		135	93.8	100.0	

Πίνακας Β.16: Ύπαρξη Σχετικού Ερευνητικού Υλικού για Εργασίες

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.8	.8
	Λίγο	3	2.1	2.3	3.0
	Μέτρια	17	11.8	12.9	15.9
	Πολύ	46	31.9	34.8	50.8
	Πάρα πολύ	63	43.8	47.7	98.5
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	2	1.4	1.5	100.0
Total		132	91.7	100.0	

Πίνακας Β.17: Καθοδήγηση από τον Διδάσκοντα στις Εργασίες

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.8	.8
	Λίγο	2	1.4	1.5	2.3
	Μέτρια	13	9.0	9.8	12.0
	Πολύ	44	30.6	33.1	45.1
	Πάρα πολύ	71	49.3	53.4	98.5
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	2	1.4	1.5	100.0
Total		133	92.4	100.0	

Πίνακας Β.18: Επικοινωνητικά σχόλια από τον Διδάσκοντα για Εργασία

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	2	1.4	1.5	1.5
	Μέτρια	9	6.3	6.7	8.1
	Πολύ	43	29.9	31.9	40.0
	Πάρα πολύ	79	54.9	58.5	98.5
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	2	1.4	1.5	100.0
Total		135	93.8	100.0	

Πίνακας Β.19: Συμβολή Εργασίας στην Κατανόηση

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.8	.8
	Μέτρια	8	5.6	6.1	6.8
	Πολύ	47	32.6	35.6	42.4
	Πάρα πολύ	73	50.7	55.3	97.7
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	3	2.1	2.3	100.0
Total		132	91.7	100.0	

Πίνακας Β.20: Οργάνωση Παρουσίασης από τον Διδάσκοντα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	1	.7	.7	1.4
	Μέτρια	9	6.3	6.3	7.6
	Πολύ	52	36.1	36.1	43.8
	Πάρα πολύ	81	56.3	56.3	100.0
Total		144	100.0	100.0	

Πίνακας Β.21: Διέγερση Ενδιαφέροντος από τον Διδάσκοντα για το Μάθημα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.7	.7
	Μέτρια	14	9.7	9.8	10.5
	Πολύ	50	34.7	35.0	45.5
	Πάρα πολύ	78	54.2	54.5	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.22: Χρήση Παραδειγμάτων από τον Διδάσκοντα κατά την Παρουσίαση

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	15	10.4	10.6	10.6
	Πολύ	38	26.4	26.8	37.3
	Πάρα πολύ	89	61.8	62.7	100.0
Total		142	98.6	100.0	

Πίνακας Β.23: Ενθάρρυνση Φοιτητών από τον Διδάσκοντα στη Διατύπωση Αποριών

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.7	.7
	Μέτρια	10	6.9	7.0	7.7
	Πολύ	44	30.6	30.8	38.5
	Πάρα πολύ	88	61.1	61.5	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.24: Συνέπεια Διδάσκοντα στις Υποχρεώσεις του

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	15	10.4	10.5	10.5
	Πολύ	49	34.0	34.3	44.8
	Πάρα πολύ	79	54.9	55.2	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.25: Διάθεση Χρόνου από τον Διδάσκοντα για Συνεργασία με Φοιτητές

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.7	.7
	Μέτρια	18	12.5	12.6	13.3
	Πολύ	53	36.8	37.1	50.3
	Πάρα πολύ	71	49.3	49.7	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.26: Συνέπεια Διδάσκοντα στην Ώρα Έναρξης των Παρουσιάσεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	2	1.4	1.4	1.4
	Μέτρια	10	6.9	7.1	8.6
	Πολύ	40	27.8	28.6	37.1
	Πάρα πολύ	88	61.1	62.9	100.0
Total		140	97.2	100.0	

Πίνακας Β.27: Έγκαιρη Ενημέρωση για Αναπληρώσεις από τη Γραμματεία

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.7	.7
	Μέτρια	17	11.8	11.9	12.6
	Πολύ	48	33.3	33.6	46.2
	Πάρα πολύ	77	53.5	53.8	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.28: Προσιτός ο Διδάσκοντας στους Φοιτητές

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	.7	.7	.7
	Μέτρια	12	8.3	8.4	9.1
	Πολύ	36	25.0	25.2	34.3
	Πάρα πολύ	94	65.3	65.7	100.0
Total		143	99.3	100.0	

Πίνακας Β.29: Ποσότητα Αναπληρώσεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	8	5.6	6.6	6.6
	Λίγο	19	13.2	15.6	22.1
	Μέτρια	18	12.5	14.8	36.9
	Πολύ	29	20.1	23.8	60.7
	Πάρα πολύ	38	26.4	31.1	91.8
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	10	6.9	8.2	100.0
Total		122	84.7	100.0	

Πίνακας Β.30: Συμβολή Επικουρικού Διδακτικού Προσωπικού στην Κατανόηση Ύλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1.4	1.7	1.7
	Λίγο	1	.7	.9	2.6
	Μέτρια	6	4.2	5.2	7.8
	Πολύ	45	31.3	39.1	47.0
	Πάρα πολύ	47	32.6	40.9	87.8
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	14	9.7	12.2	100.0
Total		115	79.9	100.0	

Πίνακας Β.31: Διαθεσιμότητα Επικουρικού Διδακτικού Προσωπικού

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2.1	2.6	2.6
	Λίγο	2	1.4	1.8	4.4
	Μέτρια	6	4.2	5.3	9.6
	Πολύ	35	24.3	30.7	40.4
	Πάρα πολύ	53	36.8	46.5	86.8
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	15	10.4	13.2	100.0
Total		114	79.2	100.0	

Πίνακας Β.32: Δυσκολία Εργαστηρίου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2.1	3.6	3.6
	Λίγο	2	1.4	2.4	6.0
	Μέτρια	9	6.3	10.8	16.9
	Πολύ	18	12.5	21.7	38.6
	Πάρα πολύ	20	13.9	24.1	62.7
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	31	21.5	37.3	100.0
Total		83	57.6	100.0	

Πίνακας Β.33: Επάρκεια Σημειώσεων για Εργαστήρια

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	1.2	1.2
	Λίγο	1	.7	1.2	2.4
	Μέτρια	9	6.3	10.8	13.3
	Πολύ	13	9.0	15.7	28.9
	Πάρα πολύ	28	19.4	33.7	62.7
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	31	21.5	37.3	100.0
Total		83	57.6	100.0	

Πίνακας Β.34: Επεξήγηση Βασικών Αρχών Ασκήσεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	1.2	1.2
	Μέτρια	6	4.2	7.1	8.3
	Πολύ	17	11.8	20.2	28.6
	Πάρα πολύ	30	20.8	35.7	64.3
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	30	20.8	35.7	100.0
Total		84	58.3	100.0	

Πίνακας Β.35: Επάρκεια Εξοπλισμού Εργαστηρίου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	2.8	4.8	4.8
	Μέτρια	6	4.2	7.2	12.0
	Πολύ	15	10.4	18.1	30.1
	Πάρα πολύ	27	18.8	32.5	62.7
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	31	21.5	37.3	100.0
Total		83	57.6	100.0	

Πίνακας Β.36: Παρακολούθηση Διαλέξεων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	1	.7	.7	1.5
	Μέτρια	4	2.8	2.9	4.4
	Πολύ	40	27.8	29.2	33.6
	Πάρα πολύ	91	63.2	66.4	100.0
Total		137	95.1	100.0	

Πίνακας Β.37: Παρακολούθηση Εργαστηρίων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.9	.9
	Μέτρια	5	3.5	4.6	5.5
	Πολύ	21	14.6	19.3	24.8
	Πάρα πολύ	55	38.2	50.5	75.2
	Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ/ Δεν υφίσταται	27	18.8	24.8	100.0
Total		109	75.7	100.0	

Πίνακας Β.38: Ανταπόκριση στις Εργασίες

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	2	1.4	1.4	2.2
	Μέτρια	8	5.6	5.8	8.0
	Πολύ	51	35.4	37.0	44.9
	Πάρα πολύ	75	52.1	54.3	99.3
Total		137	95.8	100.0	

Πίνακας Β.39: Συχνότητα Μελέτης Ύλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	.7	.7	.7
	Λίγο	5	3.5	3.7	4.4
	Μέτρια	31	21.5	22.8	27.2
	Πολύ	52	36.1	38.2	65.4
	Πάρα πολύ	47	32.6	34.6	100.0
Total		136	94.4	100.0	

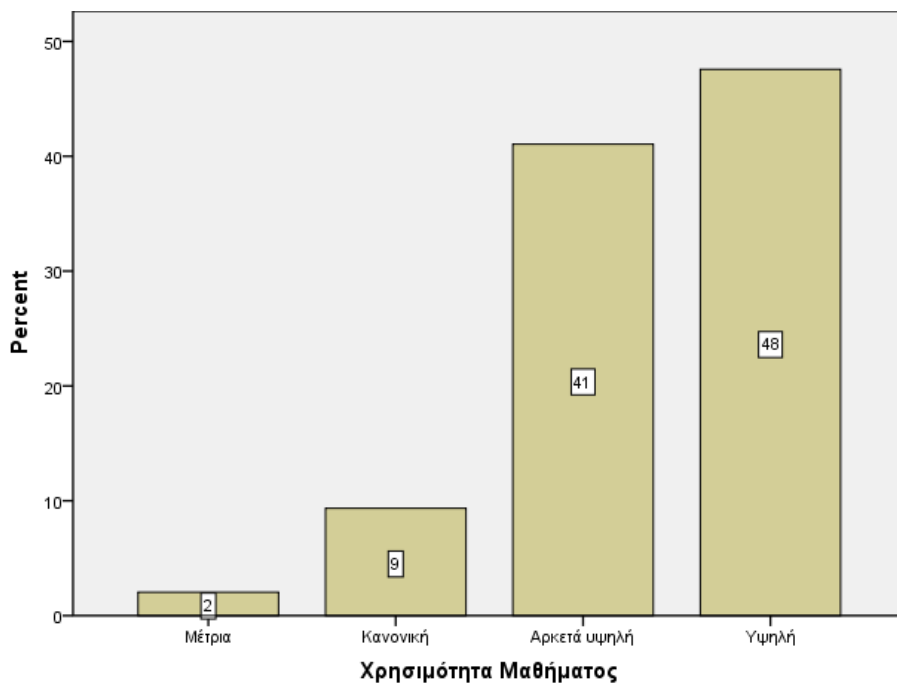
Πίνακας Β.40: Χρόνος Μελέτης ανά Βδομάδα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λιγότερο από 2 ώρες	23	16.0	17.0	17.0
	Από 2 ως 4 ώρες	52	36.1	38.5	55.6
	Από 4 ως 6 ώρες	30	20.8	22.2	77.8
	Από 6 ως 8 ώρες	18	12.5	13.3	91.1
	Περισσότερο από 8 ώρες	12	8.3	8.9	100.0
Total		135	93.8	100.0	

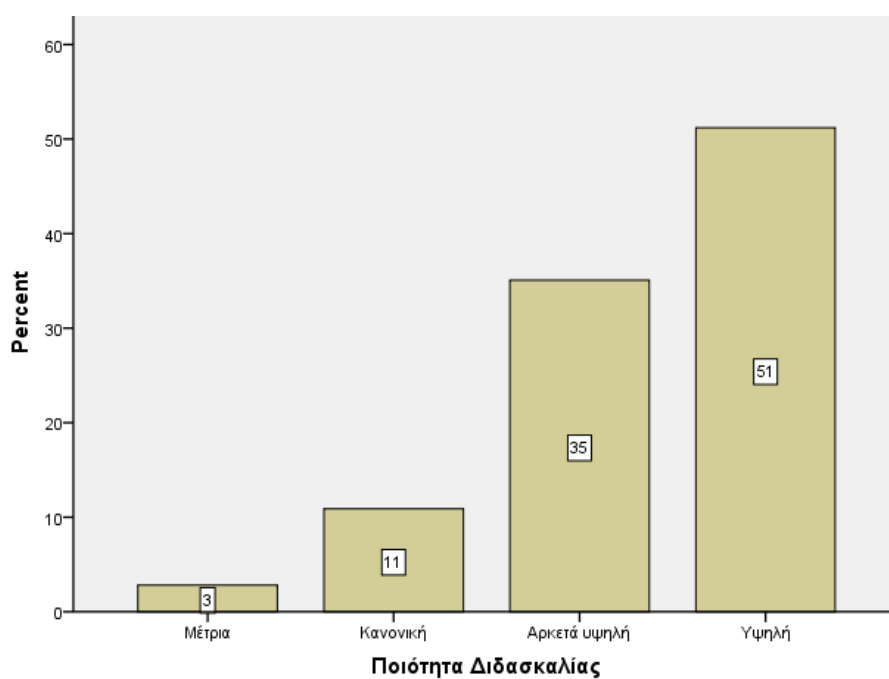

12.2.5. Γραφήματα Α' Κύκλου

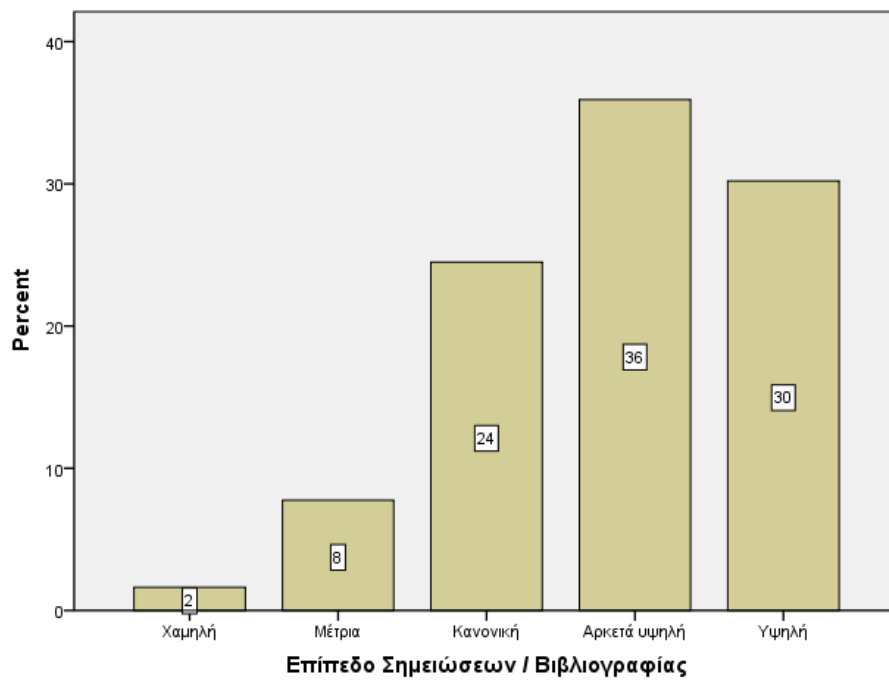
Γράφημα Α.1: Χρησιμότητα Μαθήματος

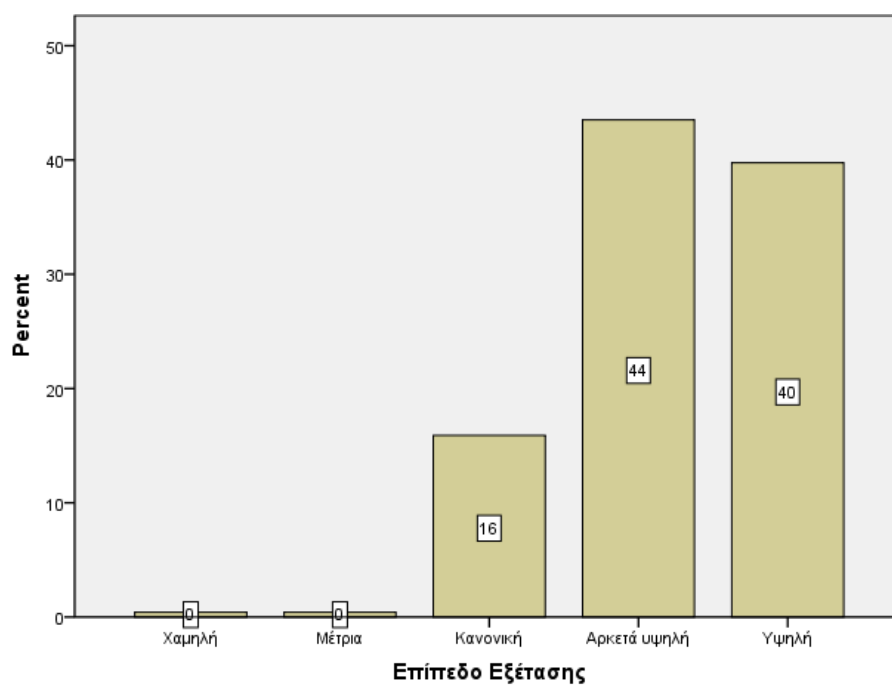
Γράφημα Α.2: Ποιότητα Διδασκαλίας

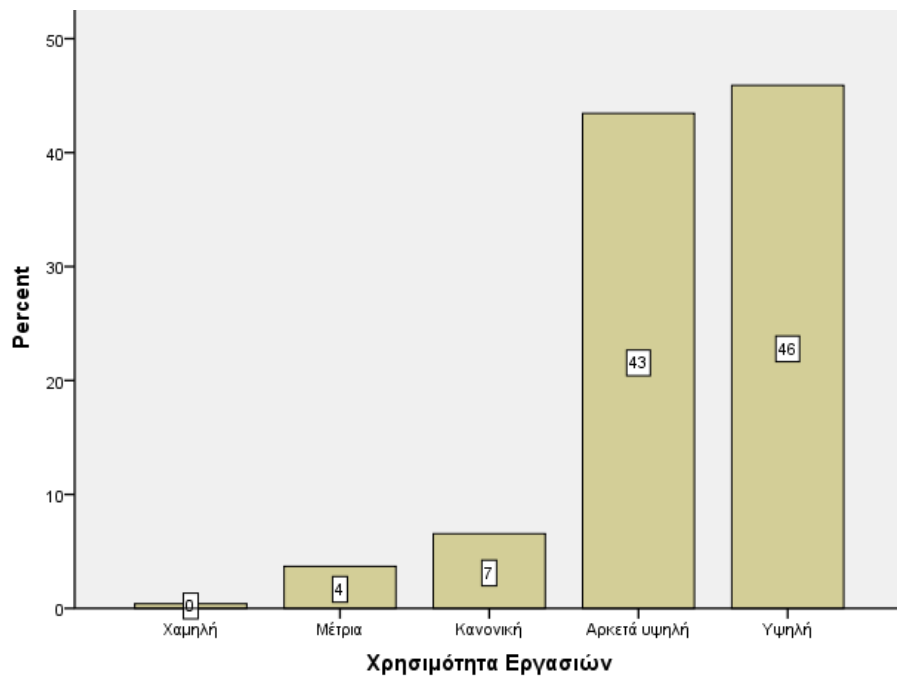
Γράφημα Α.3: Επίπεδο Σημειώσεων / Βιβλιογραφίας

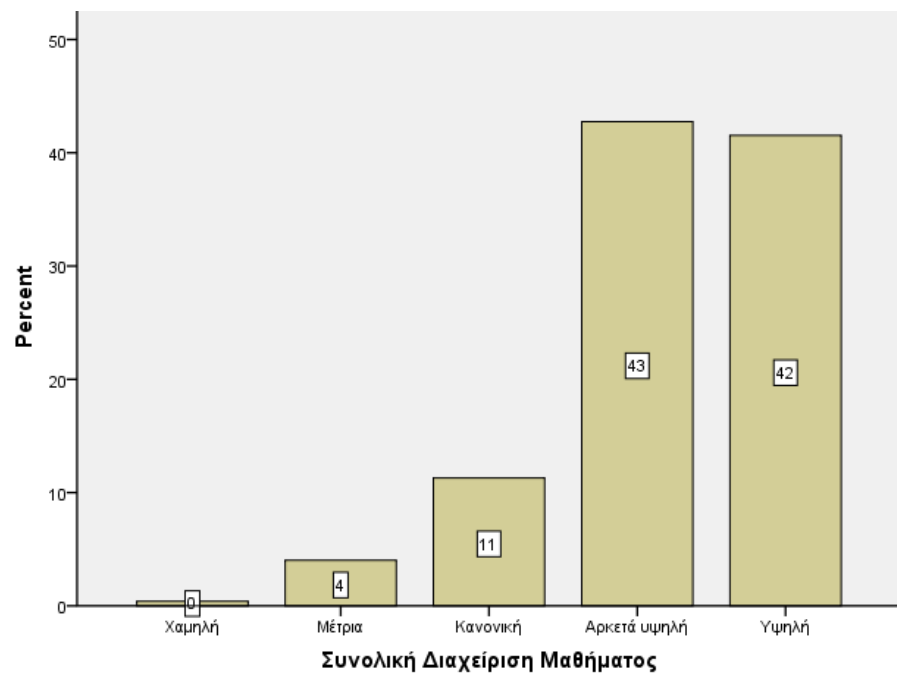
Γράφημα Α.4: Επίπεδο Εξέτασης

Γράφημα Α.5: Χρησιμότητα Εργασιών

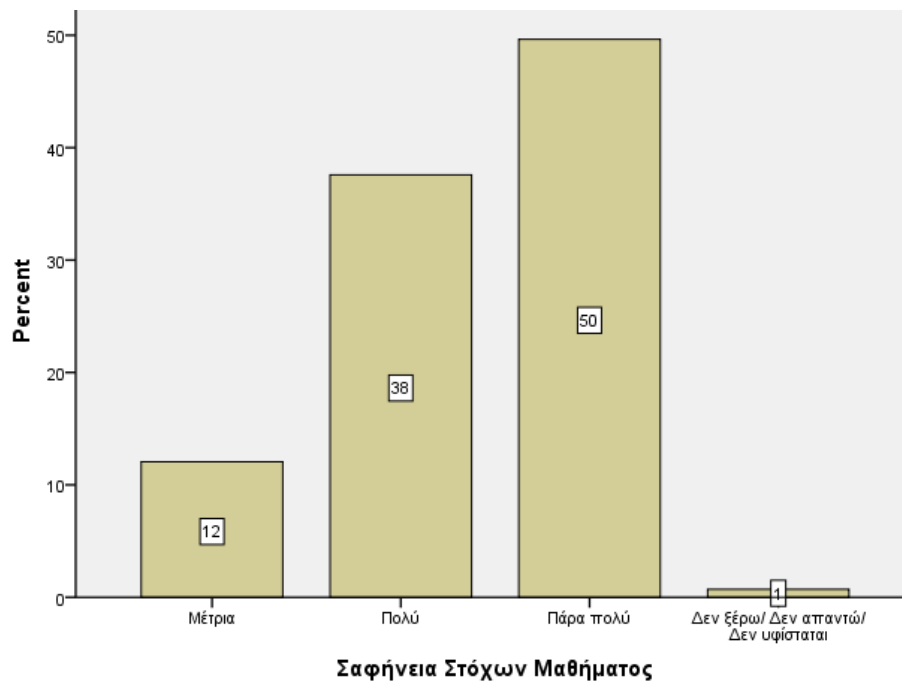

Γράφημα Α.6: Συνολική Διαχείριση Μαθήματος

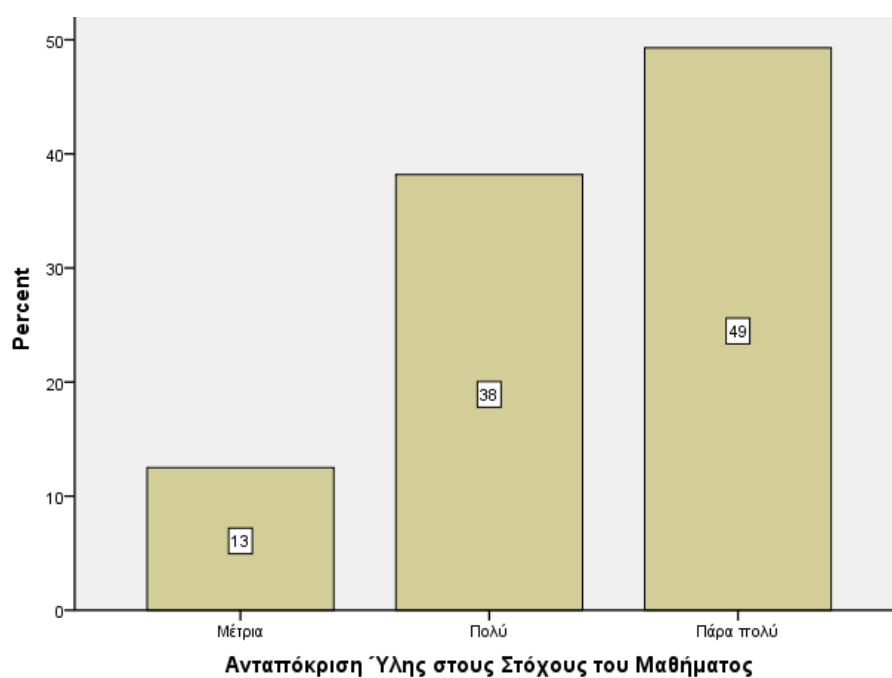

12.2.6. Γραφήματα Β' Κύκλου

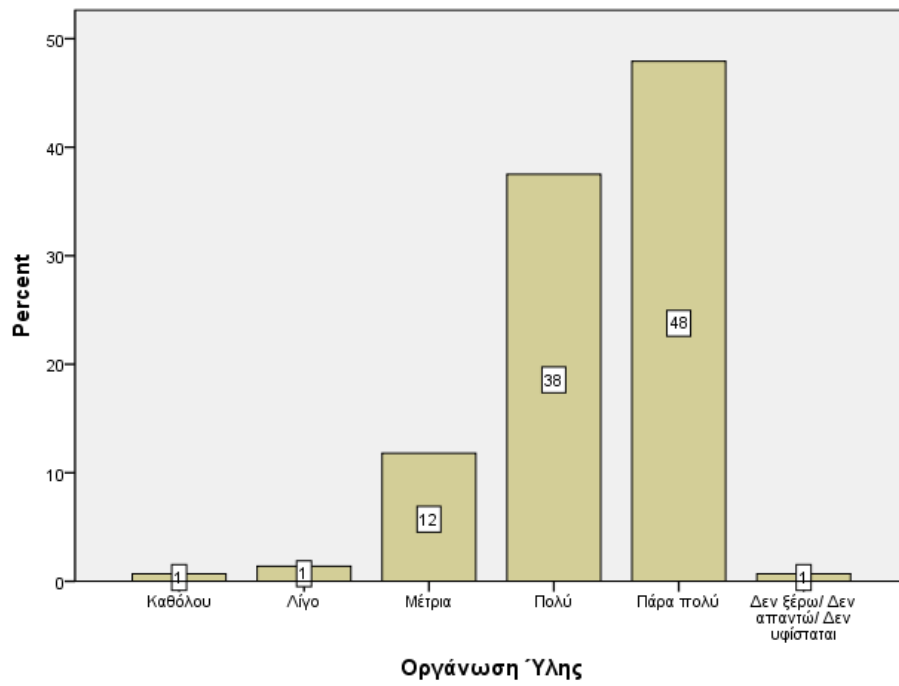
Γράφημα Β.1: Σαφήνεια Στόχων Μαθήματος

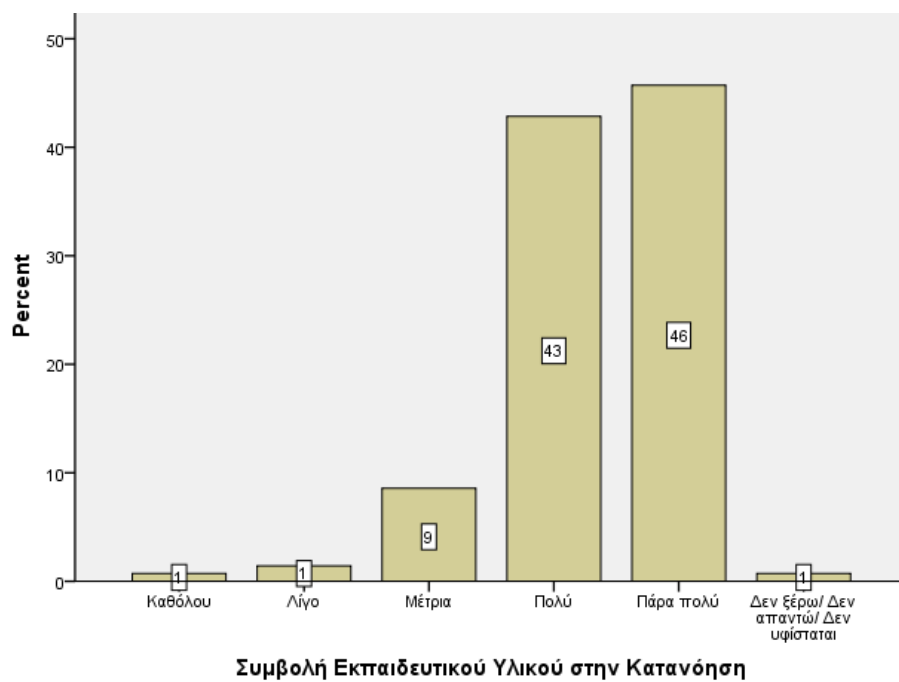
Γράφημα Β.2: Ανταπόκριση Ύλης στους Στόχους του Μαθήματος

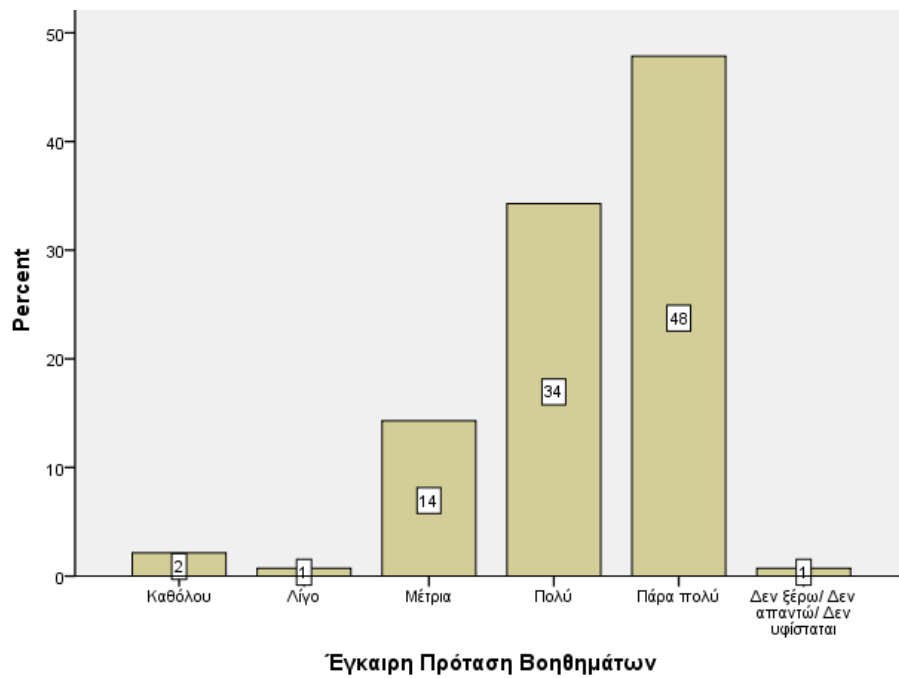
Γράφημα Β.3: Οργάνωση Ύλης

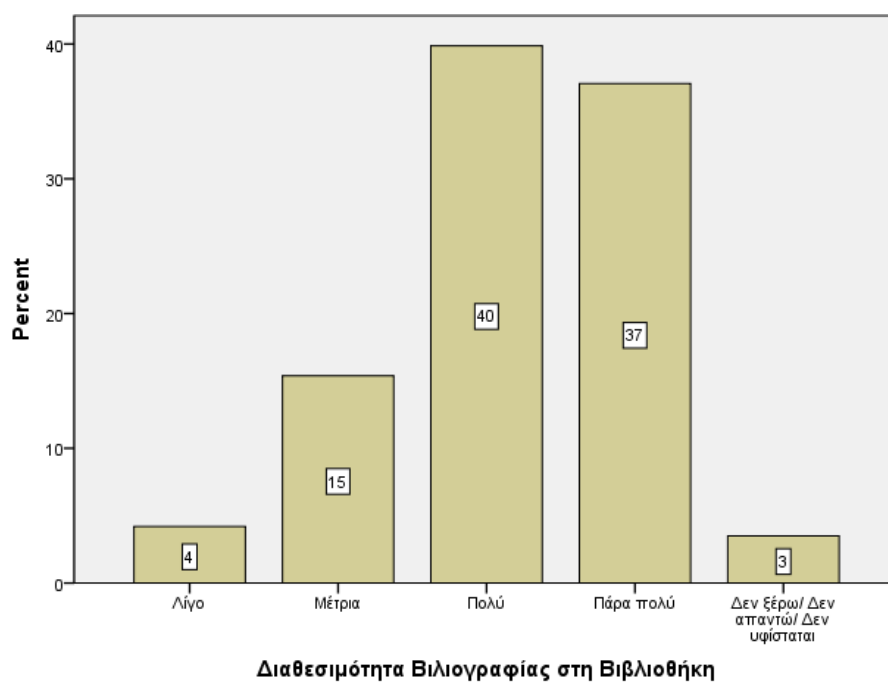
Γράφημα Β.4: Συμβολή Εκπαιδευτικού Υλικού στην Κατανόηση

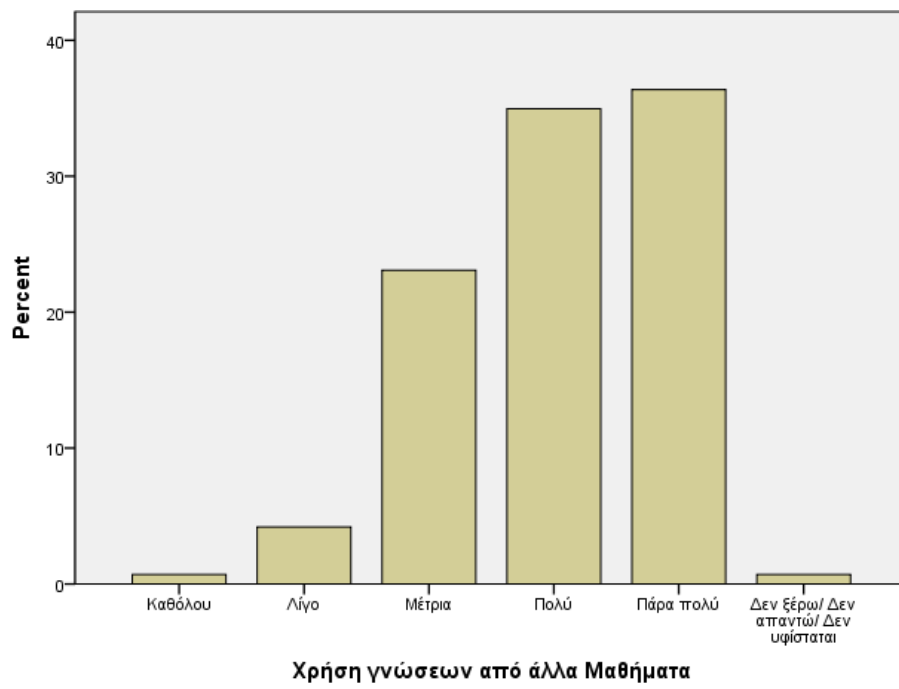
Γράφημα Β.5: Έγκαιρη Πρόταση Βοηθημάτων

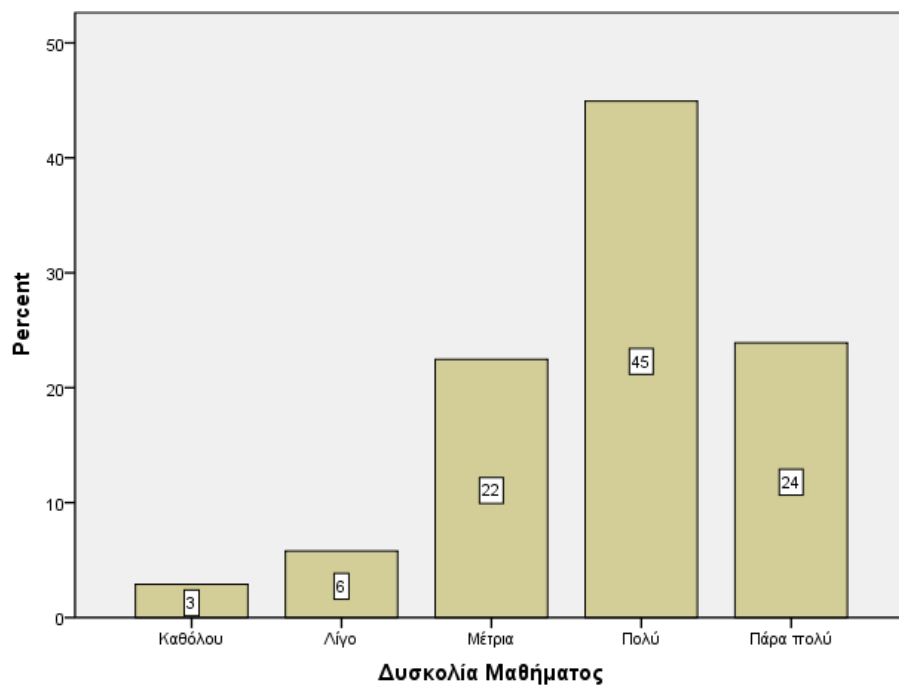
Γράφημα Β.6: Διαθεσιμότητα Βιβλιογραφίας στη Βιβλιοθήκη

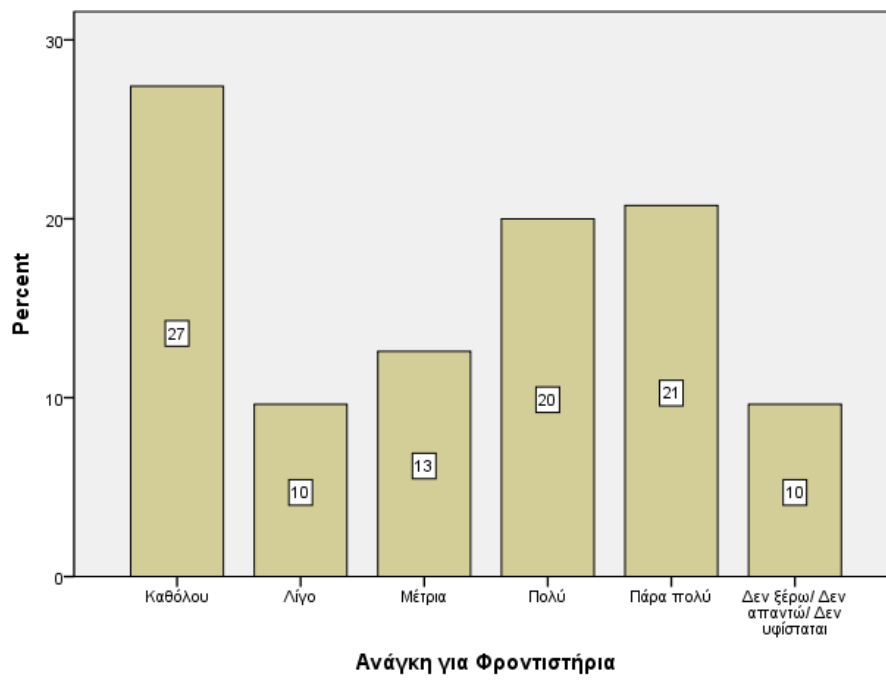
Γράφημα Β.7: Χρήση γνώσεων από άλλα Μαθήματα

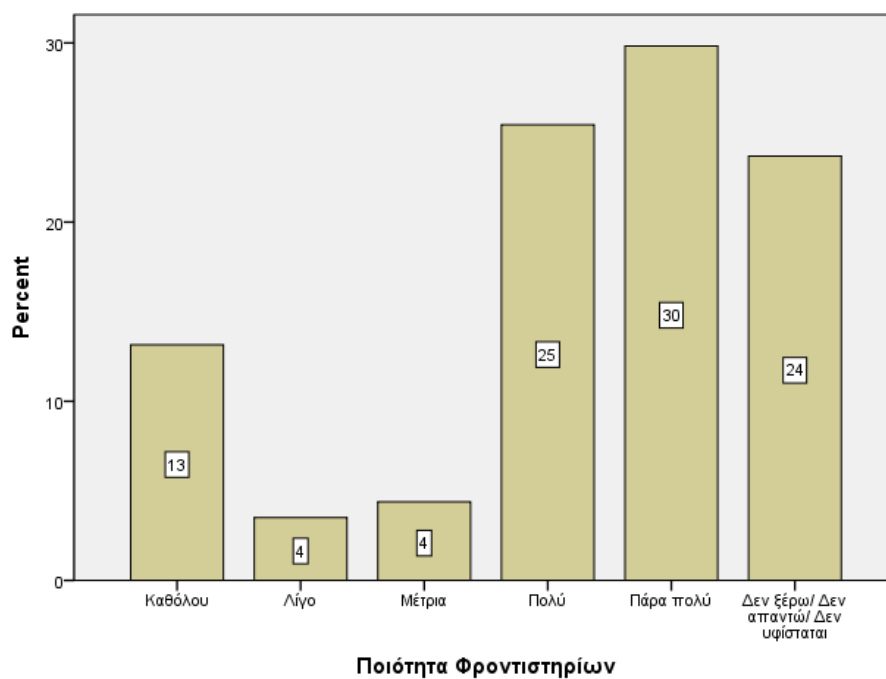
Γράφημα Β.8: Δυσκολία Μαθήματος

Γράφημα Β.9: Ανάγκη για Φροντιστήρια

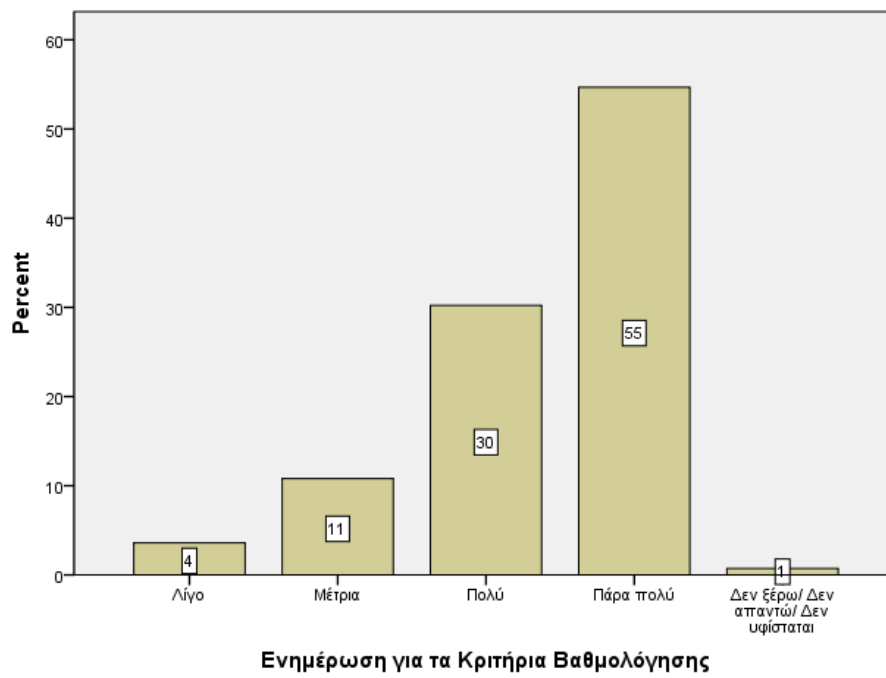

Γράφημα Β.10: Ποιότητα Φροντιστηρίων

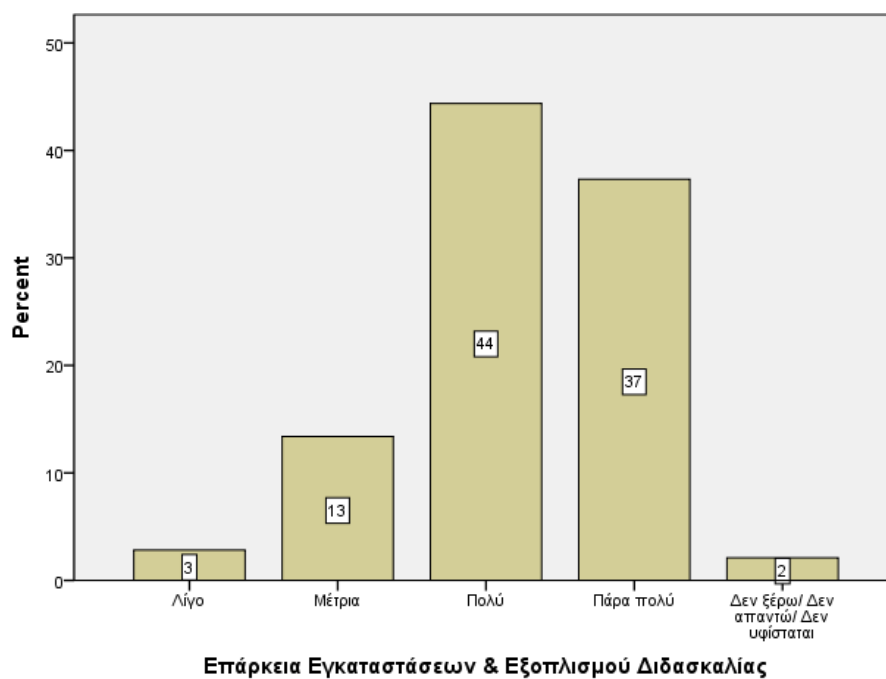

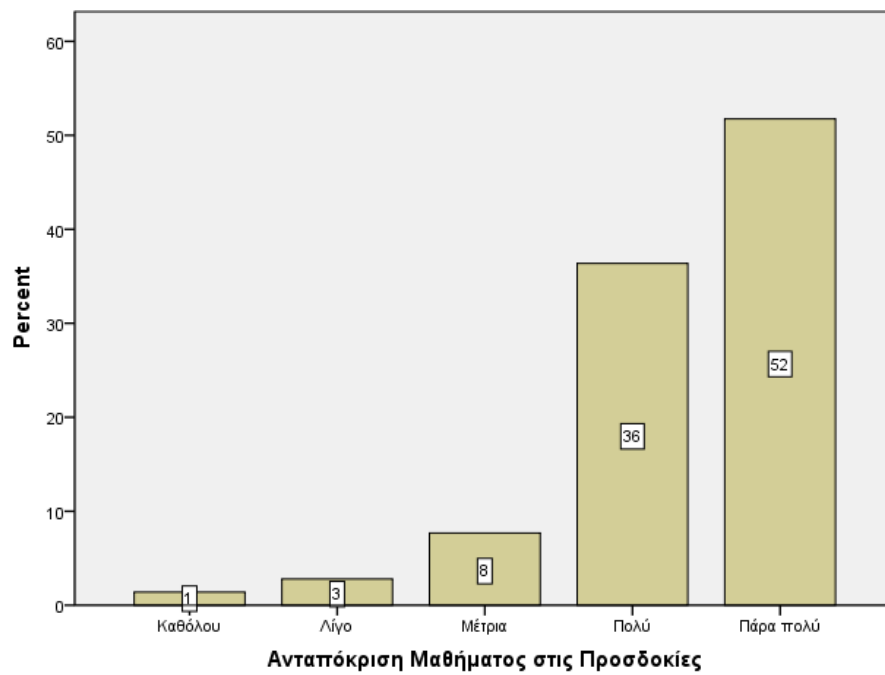
Γράφημα Β.11: Ενημέρωση για τα Κριτήρια Βαθμολόγησης

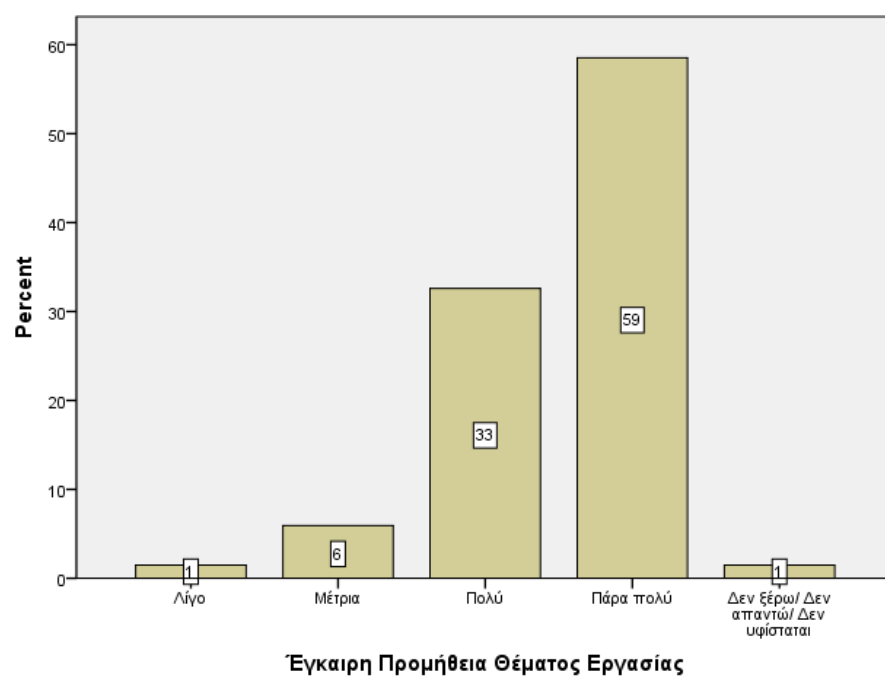
Γράφημα Β.12: Επάρκεια Εγκαταστάσεων & Εξοπλισμού Διδασκαλίας

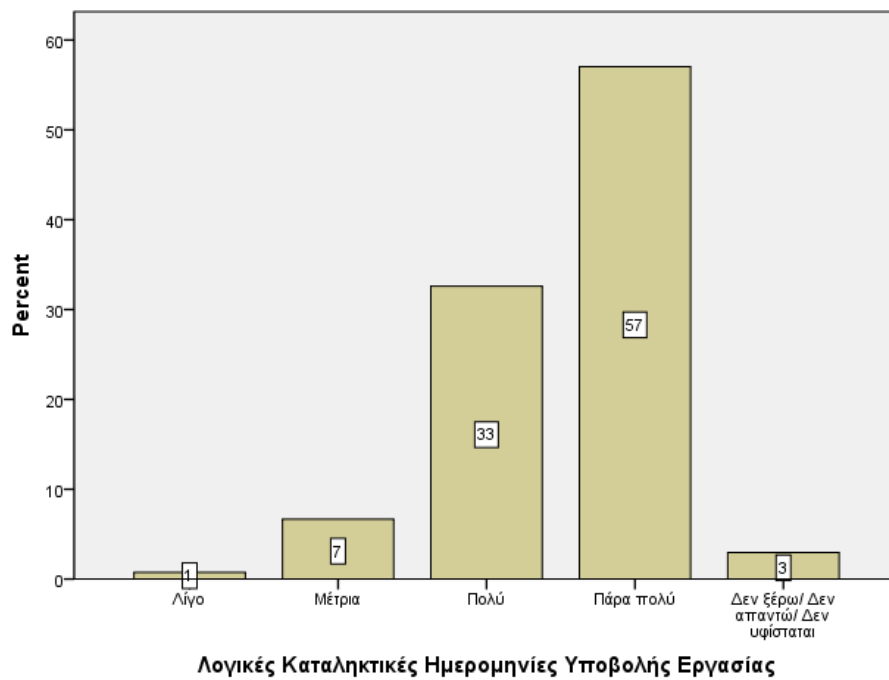
Γράφημα Β.13: Ανταπόκριση Μαθήματος στις Προσδοκίες

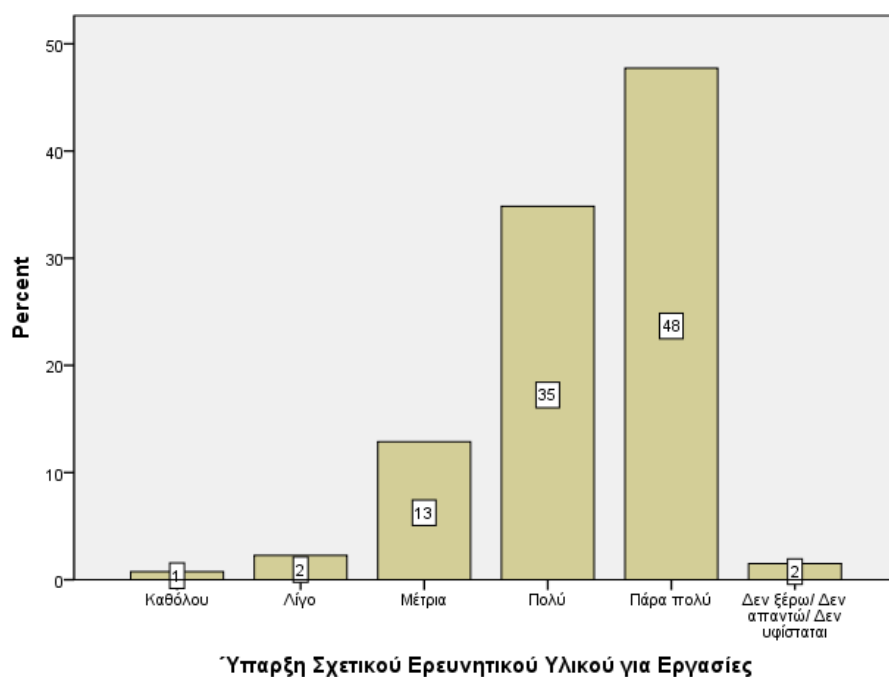
Γράφημα Β.14: Έγκαιρη Προμήθεια Θέματος Εργασίας

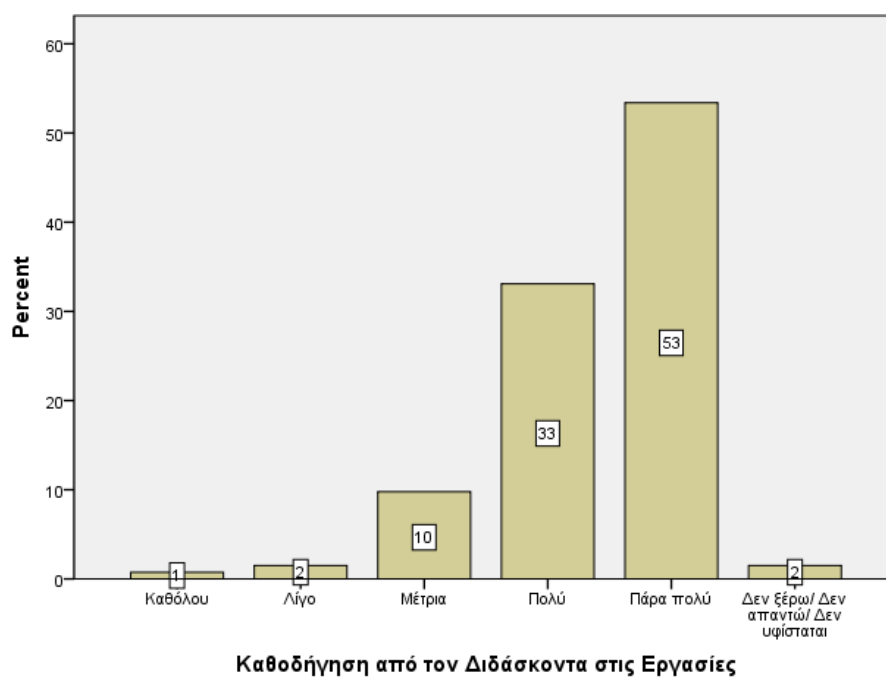
Γράφημα Β.15: Λογικές Καταληκτικές Ημερομηνίες Υποβολής Εργασίας

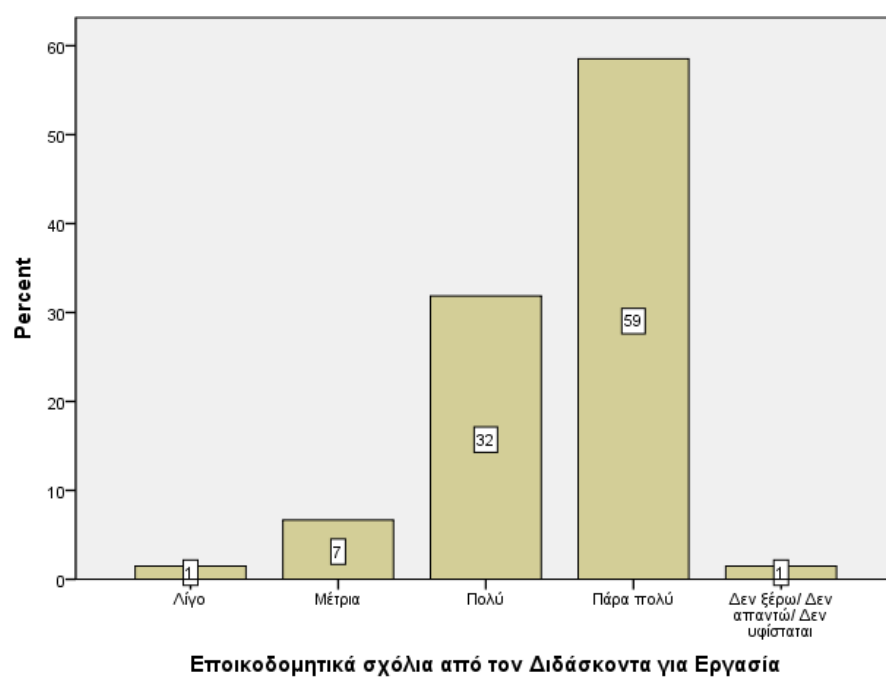
Γράφημα Β.16: Ύπαρξη Σχετικού Ερευνητικού Υλικού για Εργασίες

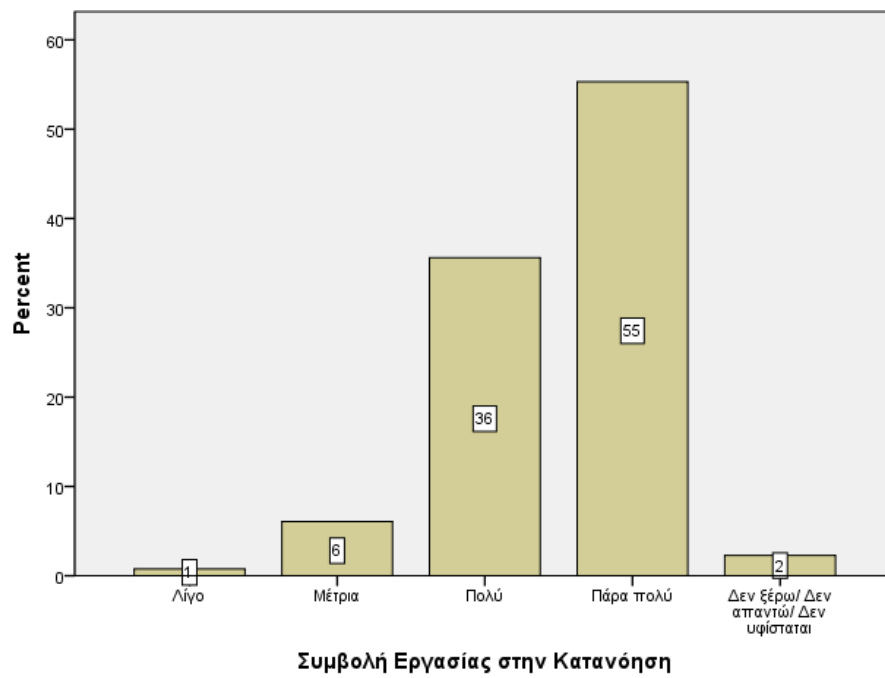
Γράφημα Β.17: Καθοδήγηση από τον Διδάσκοντα στις Εργασίες

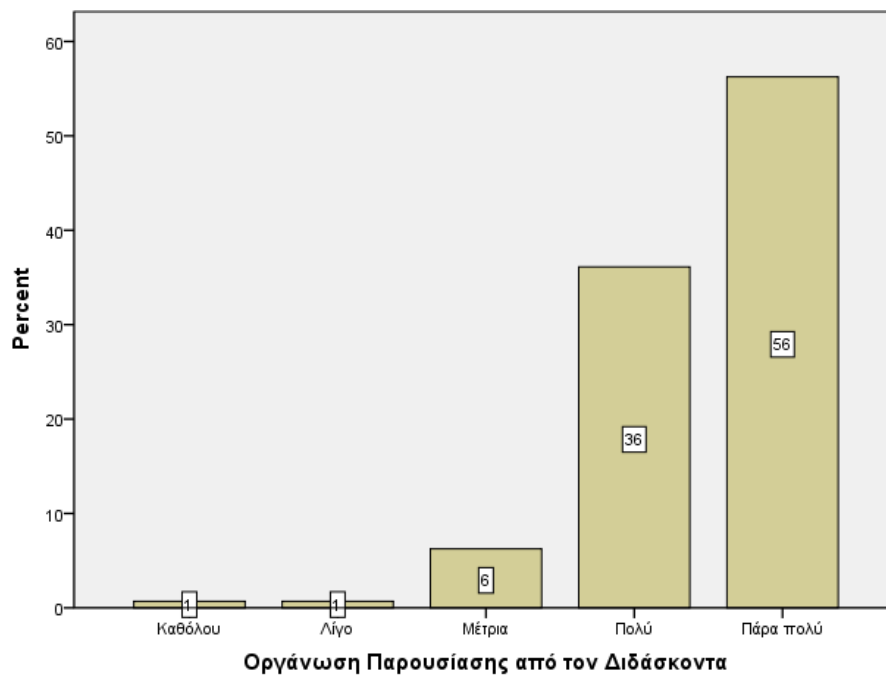
Γράφημα Β.18: Επικοινωνιακά σχόλια από τον Διδάσκοντα για Εργασία

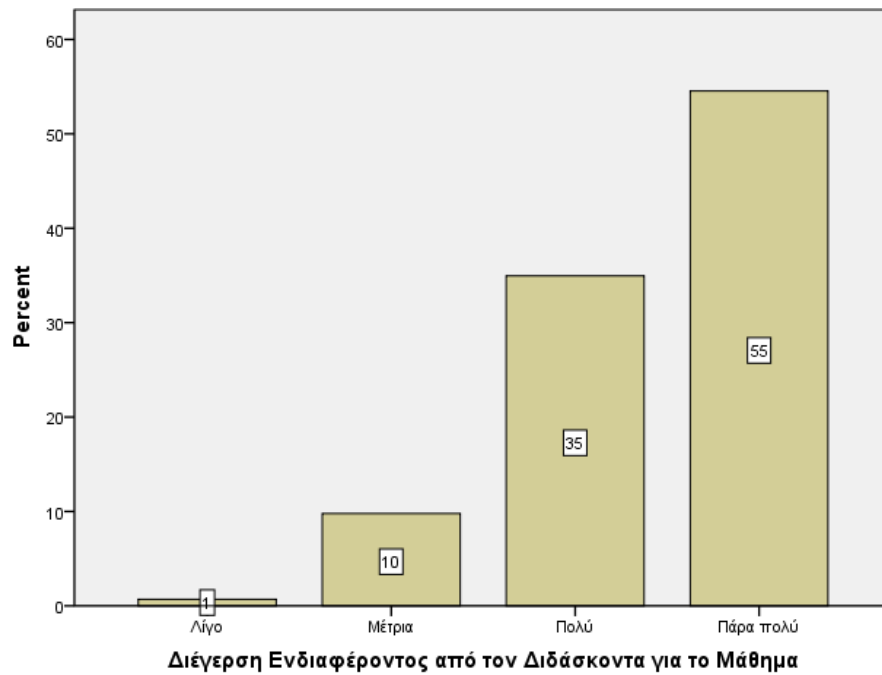
Γράφημα Β.19: Συμβολή Εργασίας στην Κατανόηση

Γράφημα Β.20: Οργάνωση Παρουσίασης από τον Διδάσκοντα

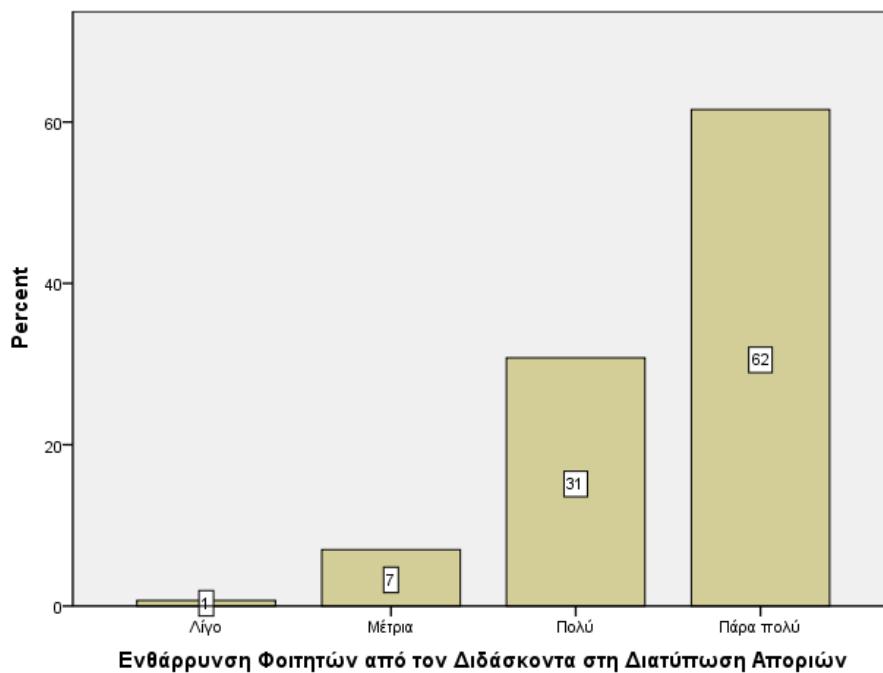
Γράφημα Β.21: Διέγερση Ενδιαφέροντος από τον Διδάσκοντα για το Μάθημα

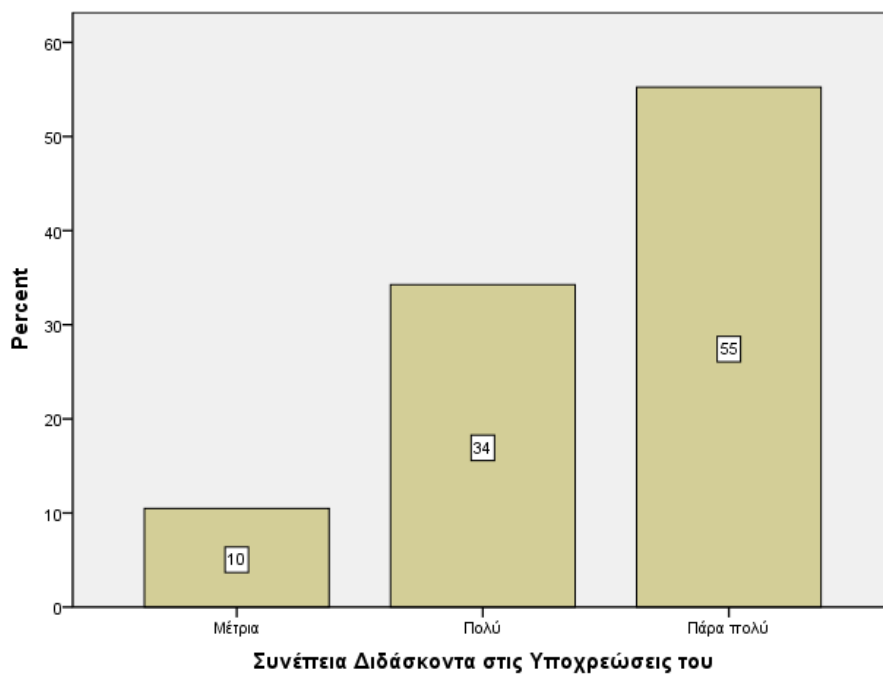
Γράφημα Β.22: Χρήση Παραδειγμάτων από τον Διδάσκοντα κατά την Παρουσίαση

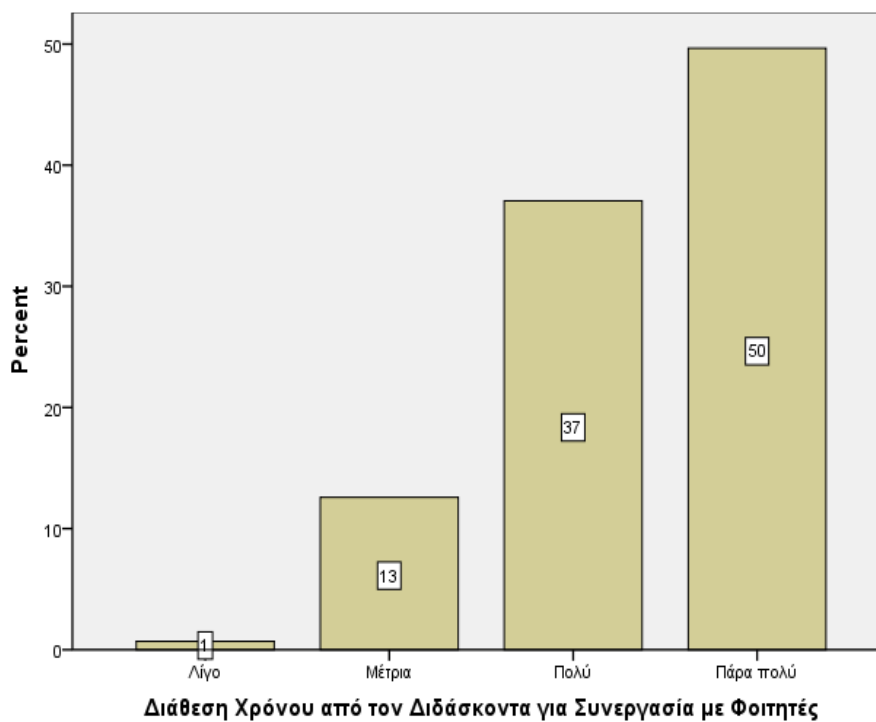
Γράφημα Β.23: Ενθάρρυνση Φοιτητών από τον Διδάσκοντα στη Διατύπωση Αποριών

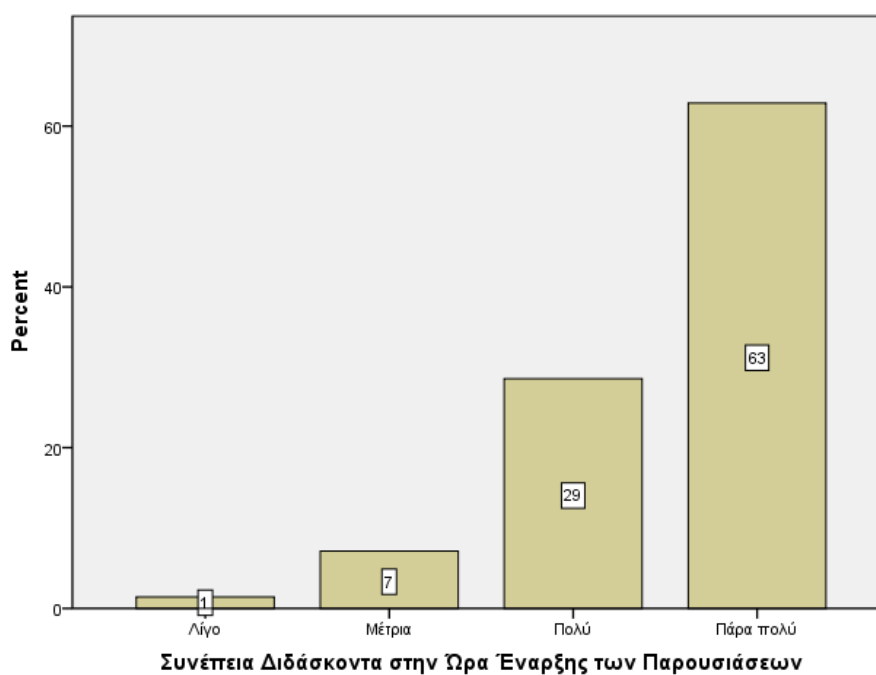
Γράφημα Β.24: Συνέπεια Διδάσκοντα στις Υποχρεώσεις του

Γράφημα Β.25: Διάθεση Χρόνου από τον Διδάσκοντα για Συνεργασία με Φοιτητές

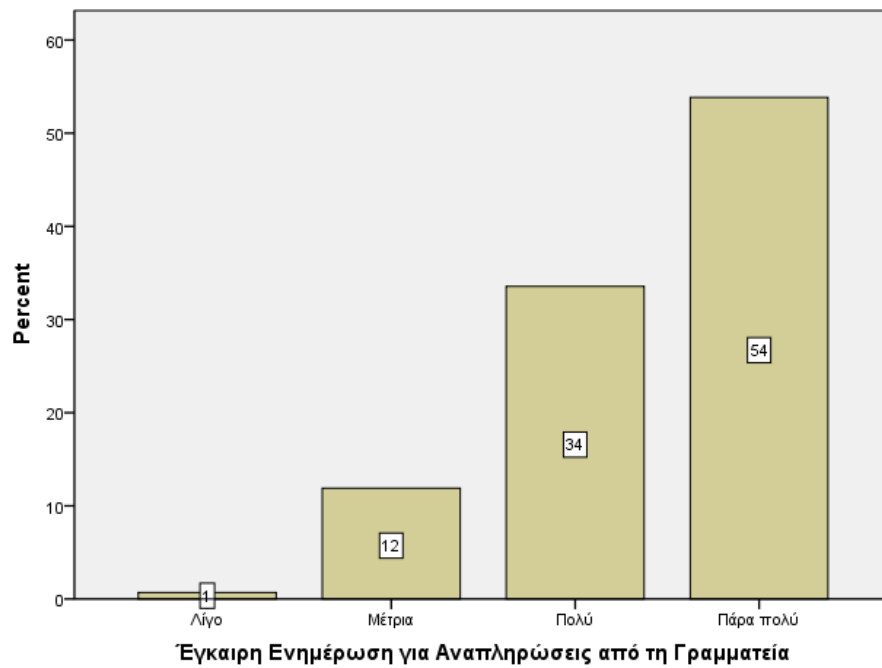

Γράφημα Β.26: Συνέπεια Διδάσκοντα στην Ώρα Έναρξης των Παρουσιάσεων

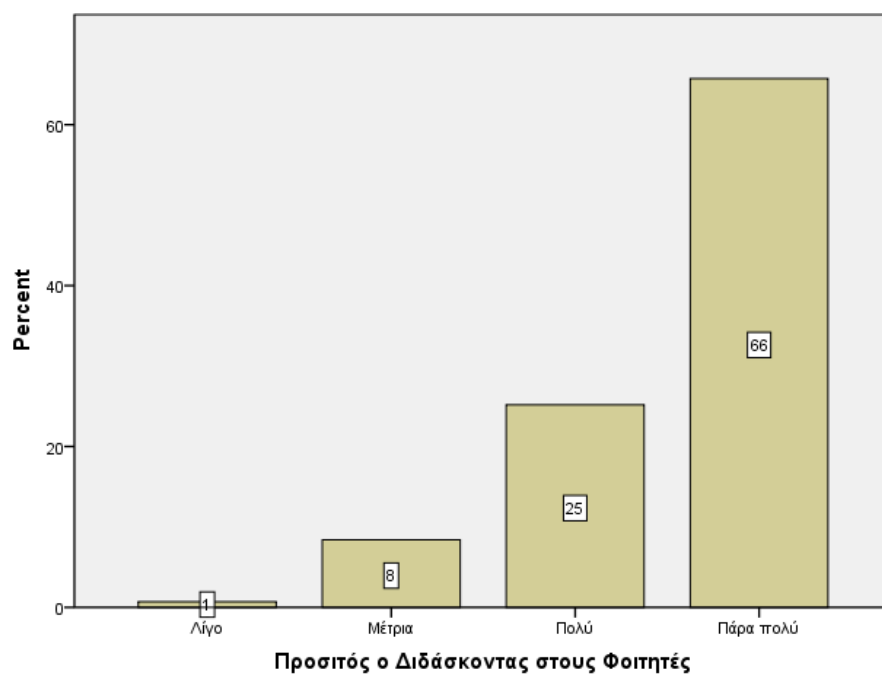

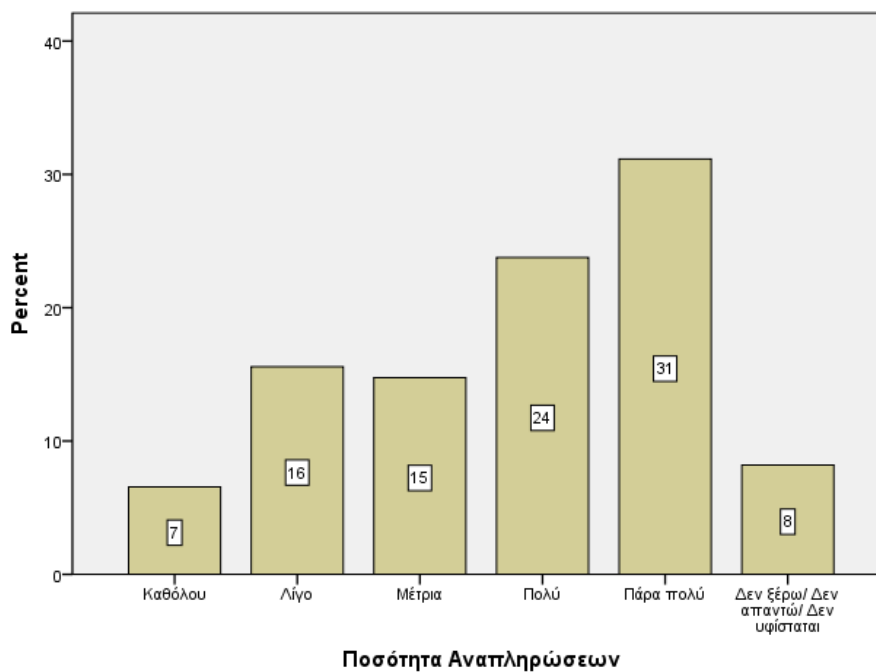
Γράφημα Β.27: Έγκαιρη Ενημέρωση για Αναπληρώσεις από τη Γραμματεία

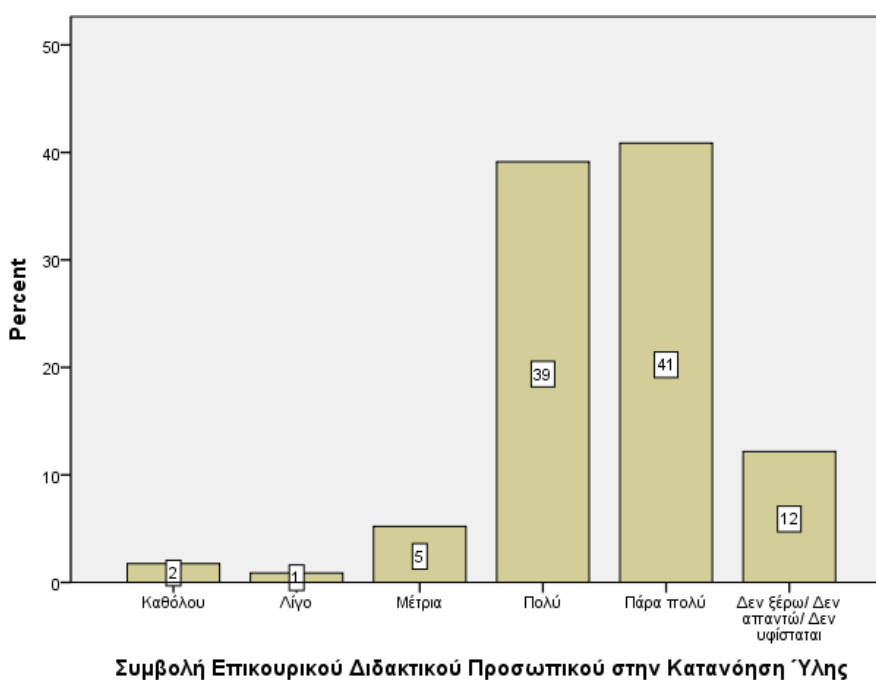
Γράφημα Β.28: Προσιτός ο Διδάσκοντας στους Φοιτητές

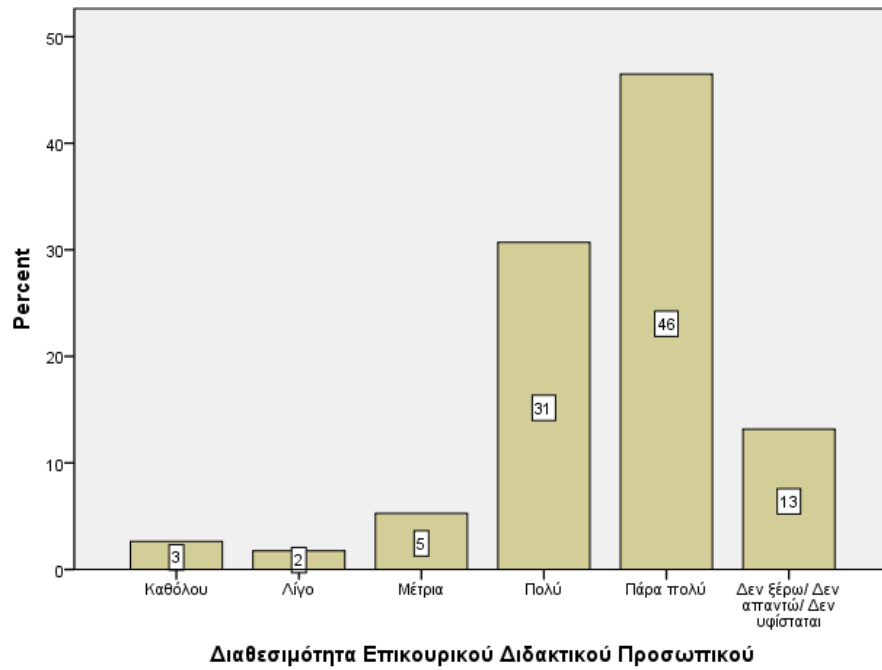
Γράφημα Β.29: Ποσότητα Αναπληρώσεων

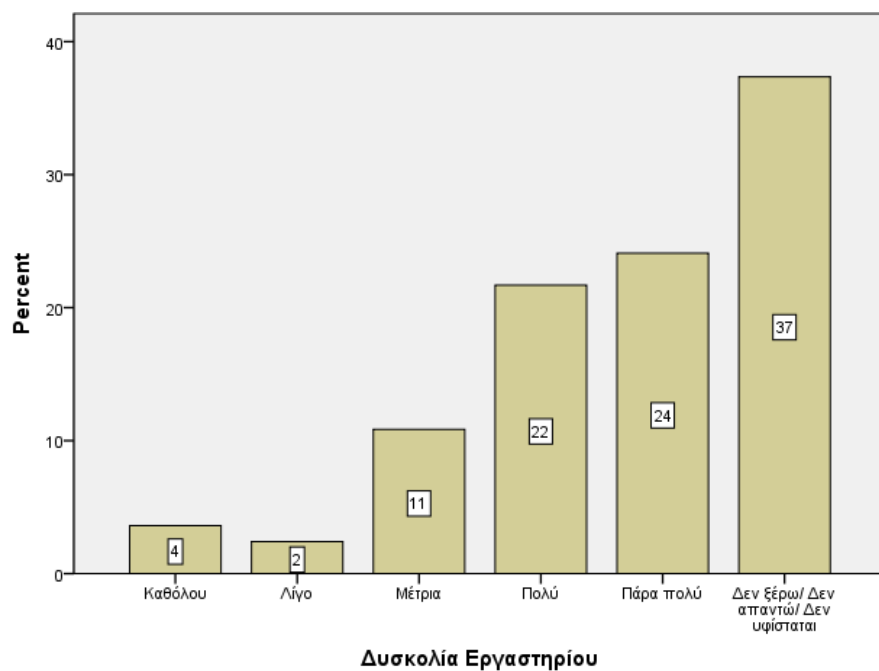
Γράφημα Β.30: Συμβολή Επικουρικού Διδακτικού Προσωπικού στην Κατανόηση Ύλης

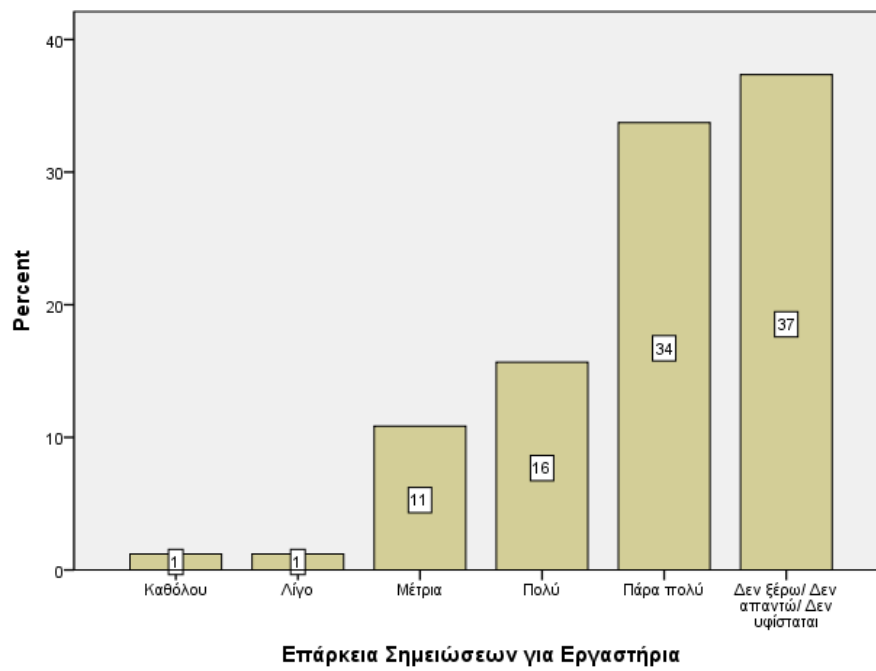
Γράφημα Β.31: Διαθεσιμότητα Επικουρικού Διδακτικού Προσωπικού

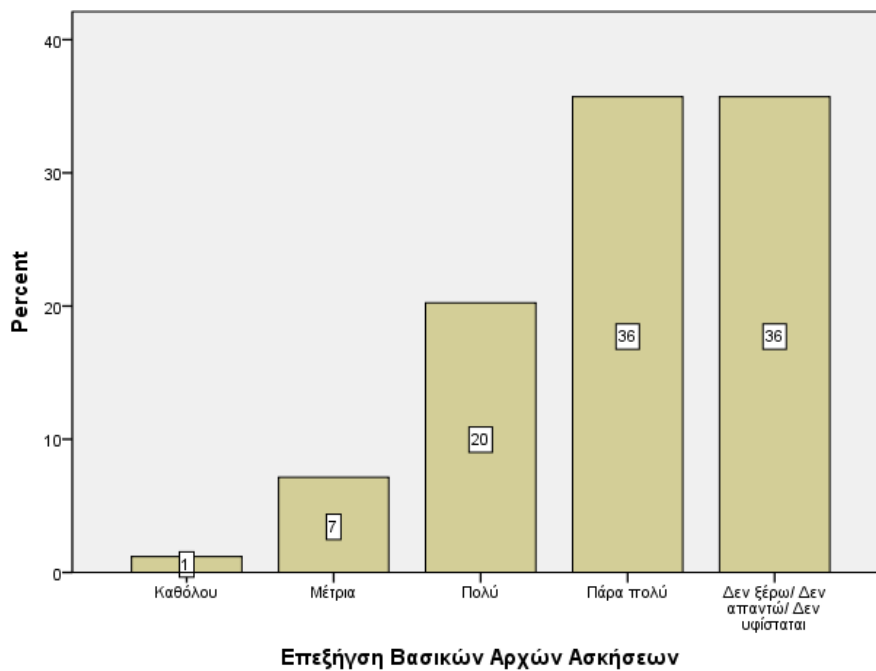
Γράφημα Β.32: Δυσκολία Εργαστηρίου

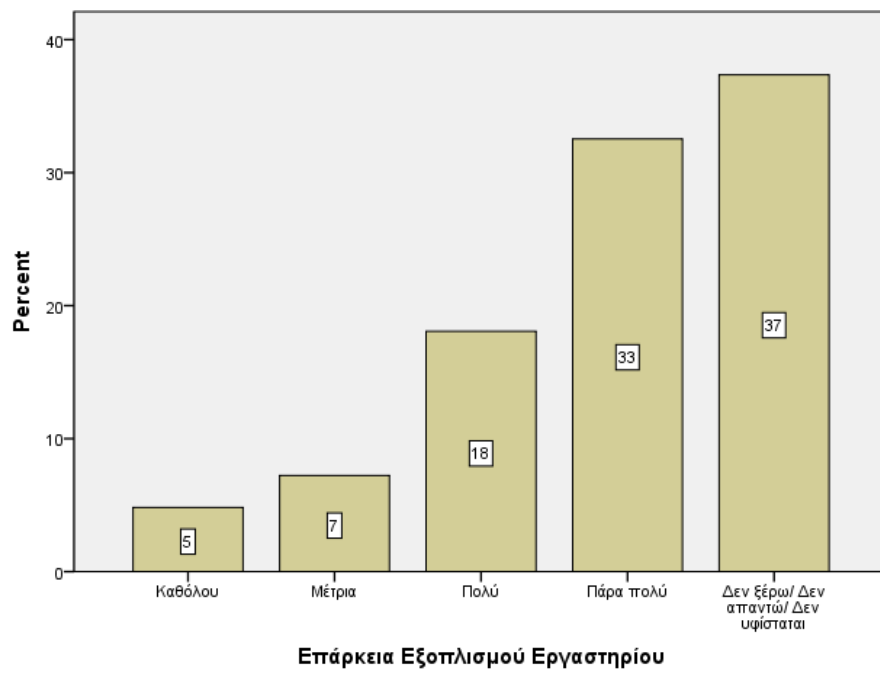
Γράφημα Β.33: Επάρκεια Σημειώσεων για Εργαστήρια

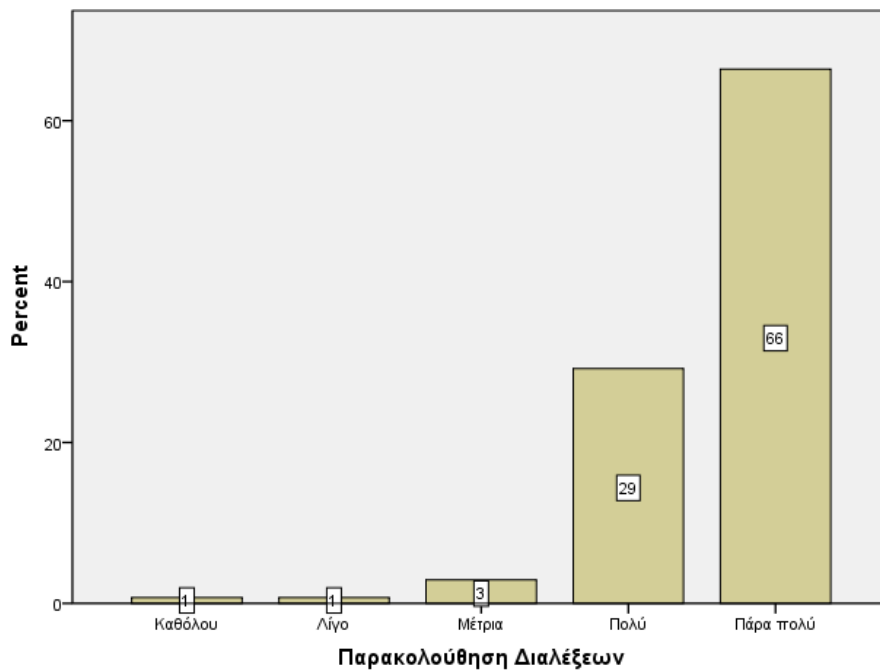
Γράφημα Β.34: Επεξήγηση Βασικών Αρχών Ασκήσεων

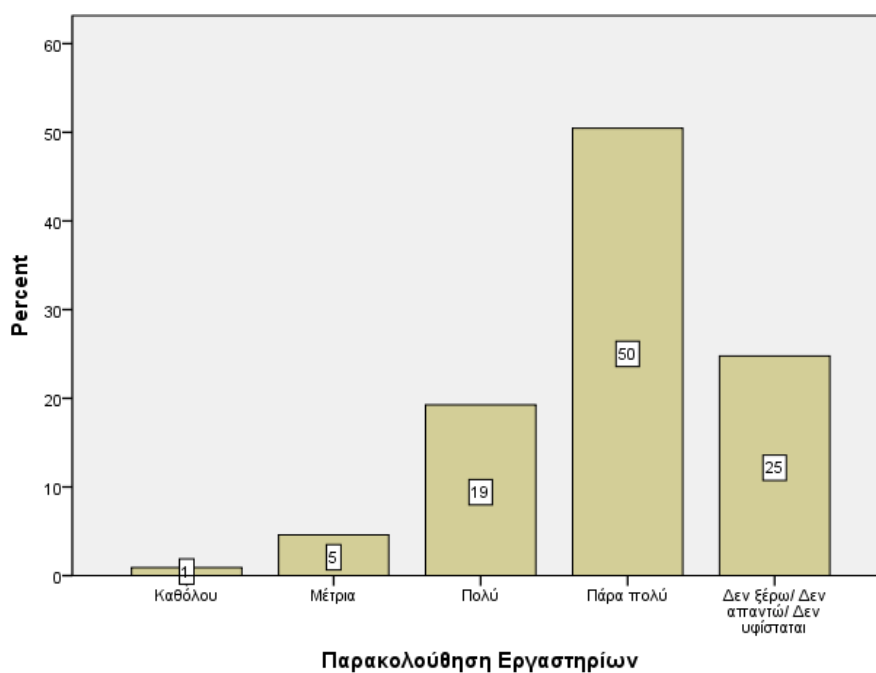
Γράφημα Β.35: Επάρκεια Εξοπλισμού Εργαστηρίου

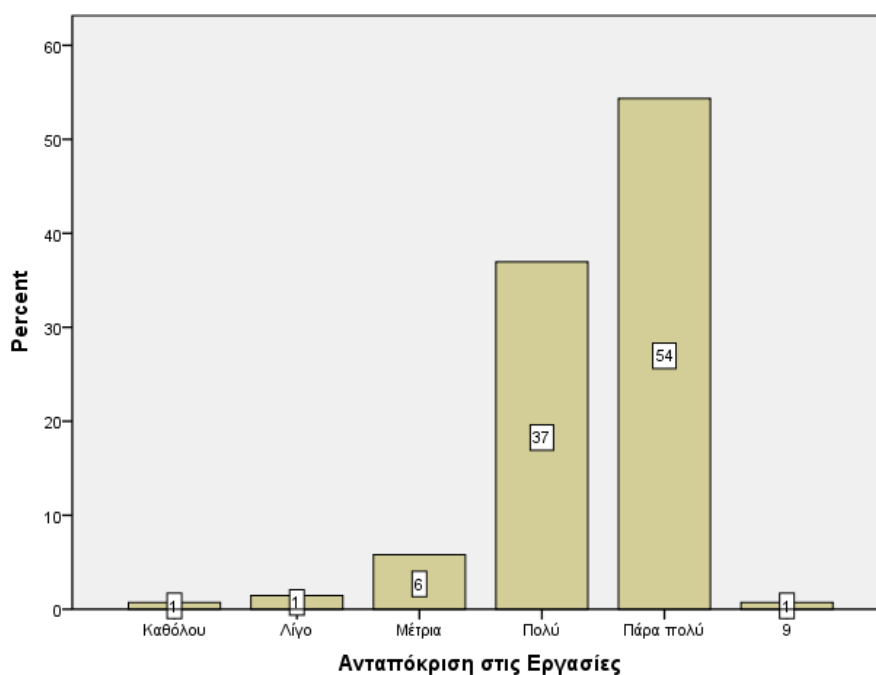
Γράφημα Β.36: Παρακολούθηση Διαλέξεων

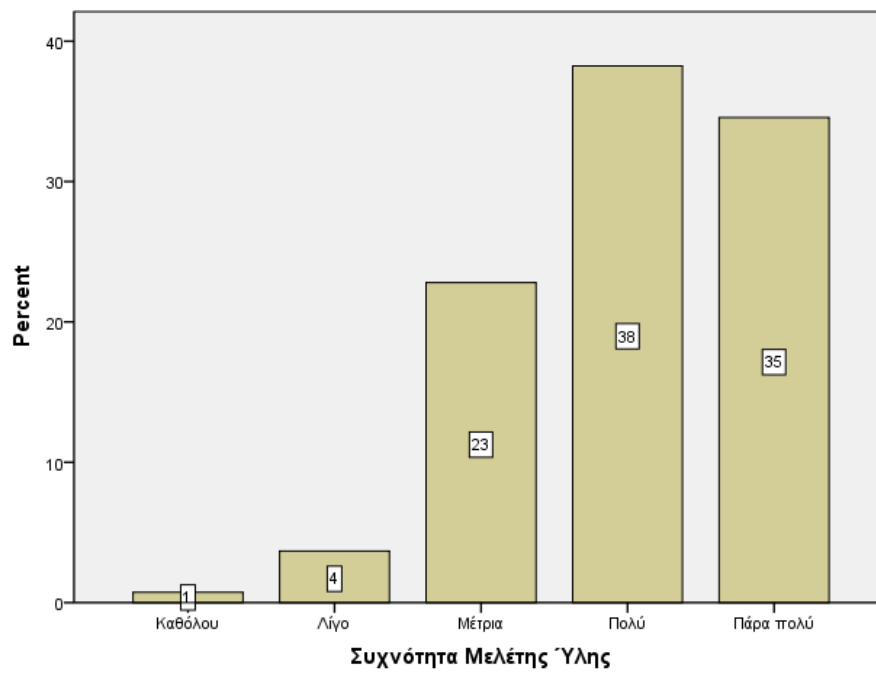
Γράφημα Β.37: Παρακολούθηση Εργαστηρίων

Γράφημα Β.38: Ανταπόκριση στις Εργασίες

Γράφημα Β.39: Συχνότητα Μελέτης Ύλης

Γράφημα Β.40: Χρόνος Μελέτης ανά Βδομάδα

